

معاونت پژوهش و فناوری
دانشگاه بوعلی سینا

شماره ۱
پایه ۱۴۰۰

- طبق نظام رتبه بندی تایمز در سال ۲۰۲۲ دانشگاه بوعلی سینا در فهرست برترین دانشگاه های جهان قرار گرفت.
- دانشگاه بوعلی سینا رتبه بین ۳۵۰-۳۰۱ تایمز برای دانشگاه های جوان جهان را در سال ۲۰۲۱ کسب کرد.
- دانشگاه بوعلی سینا در فهرست مؤثرترین دانشگاه های جهان در حوزه های علوم زیستی، فیزیک، مهندسی و فناوری در رتبه بندی تایمز در سال ۲۰۲۲ قرار گرفت.
- نام ۱۶ عضو هیأت علمی دانشگاه در جدیدترین «فهرست ۲ درصد دانشمندان برتر دنیا» قرار گرفت.
- آکادمی کسب و کار دانشگاه بوعلی سینا شروع به کار کرد.
- دو عضو هیأت علمی دانشگاه بوعلی سینا در فهرست برگزیدگان جشنواره بین المللی فارابی قرار گرفتند.

راه اندازی آکادمی کسب و کار دانشگاه بوعلی سینا

فصلنامه معاونت پژوهش و فناوری

دانشگاه بوعلی سینا

مشخصات مجله

عنوان مجله: فصلنامه معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه بوعلی سینا

سال چهارم، شماره ۱، پاییز ۱۴۰۰

صاحب امتیاز: معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه بوعلی سینا

مدیر مسؤول: دکتر ژاله سلیمی فر

سر دبیر: دکتر مهدی بیات

هیأت تحریریه: (بر اساس حروف الفبا)

دکتر عباس افخمی عقدا، دکتر وحیدرضا اوحدی، دکتر مهدی بیات، دکتر محسن جلالی
دکتر محمد خانجانی، دکتر حسن ختن لو، دکتر سیدمسعود ذوالحواریه، دکتر محمدعلی زلفی گل
دکتر حسن سجاذزاده، دکتر ژاله سلیمی فر، دکتر ابوالفضل شاه آبادی، دکتر سعید عزیزیان
دکتر آرش فتاح الحسینی، دکتر نادر فرهپور، دکتر غلامحسین مجدوبی، دکتر علی محمدی
دکتر محمد ملک جانی، دکتر داود نعمت الهی

همکار این شماره: محبوبه وزیر دبییر و مهدیه سلیمی

لوگو و طرح جلد: خلیل الله بیک محمدی

صفحه آرا: فاطمه قنبری

عکس از: منصور حسن الفت

چاپ: دانشگاه بوعلی سینا

نشانی: چهارباغ شهید مصطفی احمدی روشن، دانشگاه بوعلی سینا، سازمان مرکزی، معاونت

پژوهش و فناوری؛ کدپستی: ۶۵۱۷۸۳۸۶۹۵

تلفن: ۰۸۱۳۸۲۷۲۰۷۲، فکس: ۰۸۱۳۸۳۸۰۶۲۸

پست الکترونیک: research@basu.ac.ir

مطابق مصوبه شماره ۶۵۲ مورخ ۱۳۹۷/۹/۱۱ شورای پژوهشی دانشگاه بوعلی سینا به
مقاله‌هایی که در این فصلنامه منتشر می‌شوند، ۲/۵ امتیاز پژوهشی در گزینش تعلق می‌گیرد.

فصلنامه معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه بوعلی سینا

فهرست مطالب

۲	پیام رییس دانشگاه بوعلی سینا / دکتر حسین رضوان
۳	پیام معاون پژوهش و فناوری دانشگاه/ دکتر آرش قربانی
۴	همکاری‌های علمی بین‌المللی: چالش‌ها و راهبردها/ دکتر یوسف آرام
۱۲	نقش پارک‌های علم و فناوری و دانشگاه‌ها در فرایند تجاری‌سازی فناوری نوآورانه و ارتباط بین آنها/ دکتر محمدحسن مرادی، دکتر علیرضا حاتمی، دکتر مجتبی فرهانچی
۲۳	تفکر کارآفرینانه (مفاهیم، ویژگی‌ها و ساز و کارهای پرورش آن)/ دکتر محمدرضا یوسفزاده چوسری
۳۴	بررسی عملکرد حوزه معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه بوعلی سینا در چهار سال (۱۳۹۶-۱۴۰۰) از دیدگاه اعضاء هیأت علمی/ ژاله سلیمی‌فر، رضا بازوند، رویا کرمی، محبوبه وزیردیبر، احمد محمدی‌اکمل، صفورا فرزادنی، لیلا پهناور
۳۹	معرفی واحدها و فعالیت‌های پژوهشی
۴۰	نگاهی به واحد معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه در سال ۱۳۹۶-۱۴۰۰
۴۸	نگاهی به واحد معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه در سال‌های آینده
۵۴	معرفی دکتر محمد ملک‌جانی از سرآمدان علمی کشور
۵۷	معرفی شرکت «پیشگامان زیست سامانه هوشمند» در مرکز رشد دانشگاه بوعلی سینا/ مصاحبه و نگارش: ژاله سلیمی‌فر
۶۱	گزارش عملکرد حوزه مدیریت پژوهشی در سال‌های ۱۳۹۶ تا ۱۴۰۰
۶۹	گزارش عملکرد مرکز رشد واحدهای فناور دانشگاه بوعلی سینا در سال‌های ۱۳۹۶ تا ۱۴۰۰
۷۶	گزارش عملکرد کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه بوعلی سینا در سال‌های ۱۳۹۶-۱۴۰۰ / تهیه‌کننده: رضا بازوند، زهره رفیعیان
۸۲	گزارش عملکرد مدیریت فناوری اطلاعات دانشگاه بوعلی سینا در سال‌های ۱۳۹۷-۱۴۰۰
۸۹	گزارش عملکرد مرکز نشر دانشگاه از سال ۱۳۹۶ تا مهرماه ۱۴۰۰
۹۳	گزارش عملکرد آزمایشگاه مرکزی دانشگاه از سال ۱۳۹۷ لغایت ۱۵ آبان ۱۴۰۰
۹۸	نشریات علمی دانشگاه بوعلی سینا
۱۰۷	عملکرد دفتر ارتباط با صنعت و جامعه در سال ۱۳۹۹-۱۴۰۰
۱۱۳	ISC نتایج رتبه‌بندی موضوعی سال ۲۰۲۰ خود را منتشر کرد
۱۲۳	انتشار نتایج رتبه‌بندی تایمز کشورهای آسیایی سال ۲۰۲۱
۱۲۹	حضور ۲۶ دانشگاه ایرانی در نظام رتبه‌بندی تایمز جوان
۱۳۲	رتبه‌بندی تایمز ۲۰۲۲ منتشر شد
۱۳۵	نتایج رتبه‌بندی لایدن ۲۰۲۱ انتشار یافت
۱۴۲	اخبار پژوهشی
۱۴۳	رویدادهای پژوهشی در دانشگاه بوعلی سینا
۱۴۶	پژوهشگران برتر دانشگاه بوعلی سینا
۱۴۷	پژوهشگران برتر

پیام رییس دانشگاه بوعلی سینا

باسمه تعالی

تکیه بر پژوهش‌های تقاضامحور و تجاری‌سازی فناوری می‌تواند زیربنای رشد اقتصادی در کشور باشد. بررسی و رفع موانع موجود بر سر راه ارتباط قوی و مستحکم بین دانشگاه، صنعت و جامعه یکی دیگر از ضروریات پیش روی پژوهشگران و تصمیم‌گیران حوزه پژوهش است که باید در اولویت کار قرار گیرد. امید است بستر مناسبی برای رشد بیشتر پژوهش و فناوری در دانشگاه و ارتقاء رتبه دانشگاه در سطح ملی و بین‌المللی فراهم شود. همچنین هدفمندی و جهت‌دهی به پژوهش‌های آتی و پژوهشگران ارجمند دانشگاه با استفاده از دستاوردهای علم‌سنجی و آینده‌نگرانه و نیز بهبود ارتباط دانشگاه با صنعت و جامعه از افق‌های ارزشمند توسعه پژوهش در دانشگاه است. آرزوی توفیق و سربلندی همکاران و فعالان حوزه پژوهش، فناوری و کارآفرینی دانشگاه را دارم.

دکتر حسین رضوان

رییس دانشگاه

پیام معاون پژوهش و فناوری دانشگاه

باسمه تعالی

پژوهش یکی از ارکان بسیار مهم و بنیادین در هر مجموعه علمی محسوب می‌گردد. پژوهش تقاضامحور موتور محرکه تولید دانش، دانایی و پیشرفت جامعه دانشگاهی محسوب می‌شود. هزینه کردن در امر پژوهش و توجه ویژه به پژوهشگران در هر صنف و مجموعه‌ای در واقع نوعی سرمایه‌گذاری علمی برای نسل‌های آینده به شمار می‌رود. ۲۵ آذر ماه هر سال؛ به نام روز پژوهش و فناوری نامگذاری شده است و هفته‌ای نیز در همین ماه به بزرگداشت موضوع پژوهش و فناوری همچنین تکریم و تقدیر از پژوهشگران اختصاص یافته است. به همین مناسبت، اینجانب بر خود لازم می‌دانم که از تلاش‌ها و فعالیت‌های شبانه‌روزی و ارزنده تمامی پژوهشگران ارجمند دانشگاه بوعلی سینا اعم از اعضای محترم هیات علمی، دانشجویان گرامی تحصیلات تکمیلی و کارکنان معزز که طی مدت یک سال اخیر با کمک، همراهی و انجام فعالیت‌های پژوهشی، فناورانه و نوآورانه خود سبب شده‌اند که نام این دانشگاه در محافل معتبر علمی چه داخلی و چه بین‌المللی بدرخشد، قدردانی و سپاس‌گزاری نموده و برای ایشان توفیق روزافزون و سلامتی را از درگاه ایزد منان خواستارم.

با آرزوی توفیق الهی
دکتر آرش قربانی

همکاری‌های علمی بین‌المللی: چالش‌ها و راهبردها

دکتر یوسف آرام^۱

مقدمه

توجه ویژه‌ای شده‌است. در واقع، نخستین گام برای سامان بخشیدن به تولید دانش و امر پژوهش، دستیابی به درک درستی از توانمندی‌ها، امکانات موجود و نیز پی بردن به نقاط ضعف و قدرت برنامه‌های راهبردی و از این قبیل است. به عبارت دیگر، شناخت نارسایی‌ها و آگاهی از موانع تحقیقات گروهی و مرتفع نمودن آنها، به منظور ارتقای کمی و کیفی همکاری علمی، امری ضروری است. همچنین، تجارب فعالیت‌های علمی در کشورهای مختلف نشان می‌دهد که هرگونه تحرک و توسعه علمی اعم از آموزشی، پژوهشی، فناوری و ارتقای کیفی و کمی آن، منوط به همکاری متقابل با کشورهای صاحب علم و فناوری و همچنین همکاری و توان جذب دانشمندان و متخصصان برجسته‌ای است که با جریان علم روز مرتبط می‌باشند، و زمانی این امکان میسر خواهد شد که

نظام علمی و دانشگاهی بنا به سرشت خود مرزناپذیر است. بر همین اساس، بسیاری از کشورهای توسعه‌یافته سیاست‌های ملی خاصی را در زمینه ارتقای فعالیت‌های علمی بین‌المللی در دانشگاه‌های خود در پیش گرفته‌اند. بررسی‌ها نشان می‌دهد که سوگیری آموزش عالی در جهان، بنا به دلایل اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی به سمت بین‌المللی‌شدن است و دانشگاه‌ها بنا بر رسالت ماهوی خود در تلاش‌اند همراستا با تحولات بنیادین جهانی در عرصه تولید دانش و تعمیق و توسعه پژوهش‌های فراگیر، سطح و میزان همکاری‌های علمی خود را در تراز بین‌المللی گسترش دهند.

در سال‌های اخیر، در دانشگاه‌های ایران هم تا حدودی به همکاری‌های علمی در سطح بین‌المللی

۱. عضو هیأت علمی و مدیر همکاری‌های علمی بین‌المللی دانشگاه بوعلی سینا
Email: y.aram@basu.ac.ir

مثل هاروارد، آکسفورد، ام‌آی‌تی و کمبریج، بهترین گزینه‌ها برای دانشجویان بین‌المللی بوده‌اند. ایالات متحده در سال ۲۰۱۳ با ثبت نام از ۸۸۶۰۵۲ دانشجوی خارجی در مقطع کارشناسی و کارشناسی‌ارشد در کالج‌ها و دانشگاه‌های خود رکورددار بوده است. اخیراً این کشورها مجبور به رقابت با بازار به سرعت در حال گسترش آموزش عالی آسیا شده‌اند. در میان کشورهای آسیایی چین همچنان محبوب‌ترین مقصد برای دانشجویان خارجی است و رتبه سوم در بین کشورهای میزبان از لحاظ بیشترین تعداد دانشجویان بین‌المللی را داراست (لیو و لی، ۲۰۱۶). هزینه‌های پایین زندگی در سنگاپور و شرایط امن برای دانشجویان خارجی در کنار محیط انگلیسی‌زبان همگی باعث افزایش جذابیت این کشور برای دانشجویان خارجی شده است. مالزی نیز با ویژگی‌های مشابه و نیز فرهنگ کثرت‌گرا و ارائه آموزش‌های چندزبانه همین وضعیت را دارد (یمنی دوزی سرخابی و تیموری، ۱۳۹۴).

در عصر جهانی‌شدن، جهانی‌کردن صنعت آموزش عالی یک امر حیاتی است. این صنعت ثروت‌آفرین نه تنها خود به صورت ذاتی جهانی است، بلکه فرایند جهانی‌شدن را نیز تسریع می‌کند. توجه دانشگاه‌ها به مسایل و مشکلات درونی و اهتمام کم‌تر به تغییرات بیرونی موجب چالش‌های جدی شده است؛ به طوری که پیتراکر، پدر علم مدیریت معتقد است که تا چند

شرایط علمی مطلوب در داخل به‌ویژه به لحاظ ارتباطات بین‌المللی و تسهیلات لازم در این زمینه تأمین شود (استادزاده، ۱۳۸۴).

همکاری‌های علمی بین‌المللی، شامل طیف وسیعی از فعالیت‌های دانشگاهی مانند کنفرانس‌های مشترک، تبادل استاد و دانشجو، برگزاری دوره‌های آموزشی مشترک، طرح‌های پژوهشی مشترک، عضویت در سازمان‌های بین‌المللی، همکاری‌های دو جانبه با کشورهای دیگر، کرسی‌های زبان فارسی در خارج از کشور، فرصت‌های مطالعاتی، جذب دانشجوی خارجی، جذب متخصصان ایرانی مقیم خارج برای همکاری در چند برنامه آموزشی و پژوهشی در داخل کشور، تردد هیأت‌های ایرانی و خارجی به کشورهای یکدیگر و ... هستند. به‌عنوان نمونه، بررسی روند جابه‌جایی و جذب دانشجویان بین‌المللی به‌عنوان شاخص اصلی جهانی‌شدن و بین‌المللی‌شدن آموزش عالی، نشان می‌دهد که در سال‌های اخیر، تعداد دانشجویانی که برای تحصیلات عالی به کشورهای دیگر می‌روند، به سرعت در حال افزایش است؛ به طوری که تعداد این دانشجویان از ۱/۴ میلیون نفر در سال ۱۹۹۹ به ۴/۸ میلیون نفر در سال ۲۰۱۶ رسیده است. فقط پنج کشور انگلیسی‌زبان انگلستان، ایالات متحده، کانادا، استرالیا و نیوزیلند تقریباً ۴۵ درصد از دانشجویان بین‌المللی را جذب می‌کنند (شیلدن، ۲۰۱۹). به‌طور سنتی، ایالات متحده و انگلیس به دلیل داشتن ده دانشگاه رتبه اول جهان

- عدم ثبات در سیاست‌های مرتبط با همکاری‌های علمی بین‌المللی؛

- عدم عضویت برخی دانشگاه‌ها در نهادها و سازمان‌های علمی بین‌المللی؛

- عدم کفایت اجرایی برخی سیاست‌ها و قوانین سازمانی موجود در رابطه با همکاری‌های علمی بین‌المللی به دلیل تعدد اسناد بالادستی و ساختار نامناسب در برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری و تعدد نهادهای سیاست‌گذار و تصمیم‌ساز در آموزش عالی کشور؛

- دیدگاه ناهمسوی برخی از مدیران در رابطه با همکاری‌های علمی بین‌المللی با همکاران خارجی؛

- تعارض و خلأ اجرایی برخی از ضوابط دانشگاه در رابطه با استفاده از آزمایشگاه‌ها و تجهیزات فنی و تخصصی کشورهای خارجی؛

- عدم حمایت مالی کافی از پژوهش‌های مشترک با همکاران خارجی به دلیل عدم تخصیص بودجه کافی به بخش بین‌الملل در دانشگاه‌ها و عدم تکافوی بودجه‌های دانشگاه‌های کشور در مقیاس بین‌المللی؛

- نبود مشوق‌های معنوی سازمانی در رابطه با پژوهش‌های مشترک با همکاران خارجی؛

- وجود دیوان‌سالاری دانشگاهی و بروکراسی‌های پیچیده برای همکاری‌های بین‌المللی در سطح ملی؛

- به‌روز نبودن برخی قوانین و آیین‌نامه‌های وزارت عتف در خصوص همکاری‌های علمی بین‌المللی؛

دهه دیگر، دانشگاه‌های بزرگ فقط یک بنای یادبود خواهند بود و آموزش عالی در بحرانی عمیق به‌سر خواهد برد.

بین‌المللی شدن آموزش عالی مستلزم فراهم بودن مجموعه‌ای از شرایط و عوامل از جمله امکانات زیرساختی پیشرفته است. مروری بر سیاست‌های کلان کشور حکایت از این دارد که جمهوری اسلامی ایران قصد دارد بازیگری فعال در جامعه جهانی باشد و با افزایش همکاری‌ها و تعاملات بین‌المللی خود با کشورهای دیگر از تمام ظرفیت‌های موجود برای توسعه پایدار خود بهره‌برداری نماید. بدون تردید، ایفای چنین نقشی نیاز به دانشگاه‌هایی بین‌المللی و در تراز جهانی دارد تا با تولید دانش و فناوری نوین کشور را در این امر خطیر یاری نمایند. بررسی اسناد بالادستی، نظیر قانون برنامه ششم توسعه و نقشه جامع علمی کشور، نشان می‌دهد که بُعد بین‌المللی فعالیت‌ها و خدمات آموزشی، پژوهشی دانشگاه، در این اسناد مورد تأکید قرار گرفته است. اما به دلایل مختلف این موضوع در کشور، با چالش‌هایی مواجه است. از جمله این موانع می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

۱. موانع ساختاری، ۲. موانع سیاسی، ۳. موانع اعتمادی، ۴. موانع ارتباطی، ۵. موانع فرهنگی، ۶. موانع انگیزشی، ۷. موانع زبانی

موانع ساختاری

- جو نامساعد درون‌سازمانی برخی دانشگاه‌ها در رابطه با همکاری‌های علمی بین‌المللی؛

- محدودیت‌های سیاسی حضور در برخی کشورها؛

- عدم تکافوی شرایط مساعد برای ایجاد محیط سیاسی منعطف، پویا و همسو با سیاست‌های جهانی؛

- حاکمیت نگاه امنیتی به همکاری‌های بین‌المللی؛
- هراس از به خطر افتادن امنیت ملی با انجام همکاری‌های بین‌المللی؛

- مشکلات مربوط به اخذ روایید و حضور محققان بین‌المللی در کشور؛

- مشکلات مربوط به اخذ روایید برای محققان ایرانی برای حضور در خارج از کشور.

موانع اعتمادی

- عدم تمایل به شناساندن خود در حوزه تخصصی با اثر مشترک علمی با همکار خارجی؛

- داشتن ذهنیت منفی نسبت به پژوهشگران خارجی؛

- عدم اعتماد برای در اختیار گذاشتن ایده‌های جدید به پژوهشگران خارجی؛

- احساس عدم نیاز به استفاده از دانش و تخصص پژوهشگران خارجی؛

- عدم علاقه و انگیزه جهت همکاری با پژوهشگران خارجی؛

- مشارکت ناکافی پژوهشگران خارجی در تأمین هزینه‌های کار مشترک؛

- مشارکت ناکافی پژوهشگران خارجی در انجام کار علمی مشترک؛

- تمرکزگرایی فراوان در سطح وزارت عتف و عدم اعطای استقلال و اختیار به دانشگاه‌ها؛

- تسهیل‌کننده نبودن قوانین و مقررات ملی شفاف برای همکاری‌های بین‌المللی؛

- فقدان نظام جامع اعتبارسنجی و تضمین کیفیت؛

- عدم توانایی دانشگاه‌ها در تأمین هزینه‌های تبادل استاد و دانشجو؛

- نوسانات ارز در کشور و عدم وجود زیرساخت‌های فیزیکی در حد استانداردهای بین‌المللی در دانشگاه؛

- عدم تکافوی خدمات کتابخانه‌ای در سطح بین‌المللی و فقدان نسبی کتابخانه دیجیتال؛

- کمبود اعتبارات پژوهشی ویژه ایجاد، تثبیت و توسعه تعاملات بین‌المللی.

موانع سیاسی

- مشکلات مربوط به انتقال ارز و مبادلات مالی با سایر کشورها؛

- ایران‌هراسی و تصویر منفی نسبت به ایران به دلیل تبلیغات منفی خارج از کشور علیه ایران؛

- مشکلات سیاسی در راستای همکاری‌های آزاد علمی با پژوهشگران خارجی؛

- مداخلات دولتی و اتخاذ تصمیمات نامناسب در رابطه با همکاری‌های علمی بین‌المللی؛

- تعارضات، چالش‌ها و اختلاف‌های سیاسی با سایر کشورها؛

- تحریم‌های بین‌المللی گسترده علیه ایران؛

- تفاوت دیدگاه با همکار خارجی در رابطه با مالکیت فکری اثر مشترک؛

- طولانی بودن فرایند ایجاد و اجرای روند همکاری و هم‌تألیفی با پژوهشگران خارجی؛

- تفاوت دیدگاه با پژوهشگران خارجی در رابطه با روش‌ها و شیوه کار؛

- تفاوت دیدگاه با پژوهشگران خارجی در رابطه با چاپ و انتشار مقاله؛

- عدم شناخت مسؤلیت‌ها و تکالیف توسط پژوهشگران خارجی؛

- دشواری در مدیریت، برنامه‌ریزی دقیق و هدایت فعالیت‌های علمی گروهی بین‌المللی به دلیل

تفاوت‌های سیستمی و بوروکراتیک؛

- لزوم انجام قسمت‌های مختلف پژوهش در کشورهای مختلف؛

- توجه ناکافی به آموزش عالی چندفرهنگی و عدم تکافوی ملزومات چندفرهنگ‌گرایی.

موانع انگیزشی

- علاقه به تکراری و کسب اعتبار بیشتر برای خود؛

- تردید در ثبت اندیشه و نظرها با همراهی همکار خارجی؛

- اختلاف با همکار خارجی بر سر ترتیب ذکر نام افراد در اثر مشترک؛

- داشتن امتیاز بالاتر در تألیف انفرادی؛

- نبود انگیزش رقابتی میان پژوهشگران برای افزایش همکاری‌های علمی بین‌المللی؛

- احساس عدم نیاز به کار در محیط‌های خارجی جدید و ناآشنا.

موانع ارتباطی

- عدم آگاهی از وجود پژوهشگران خارجی با علایق تخصصی مشابه؛

- عدم برخورداری از مهارت‌های اجتماعی در ارتباط با همکار خارجی؛

- تسلط ناکافی بر زبان انگلیسی یا دیگر زبان‌ها؛

- عدم عضویت در انجمن‌ها و سازمان‌های علمی بین‌المللی؛

- عدم عضویت در گروه‌های بحث علمی الکترونیکی بین‌المللی؛

- وجود فاصله مکانی و جغرافیایی با پژوهشگران خارجی.

موانع فرهنگی

- ضعف در ایجاد، بهبود و ارتقای ارتباطات میان فرهنگی و پذیرش محققان بین‌المللی؛

- تأثیر جنسیت در همکاری‌های علمی بین‌المللی (پژوهشگر زن ایرانی با پژوهشگر مرد و بالعکس)؛

- تفاوت‌های فرهنگی و دینی در انجام برخی همکاری‌های علمی و کار گروهی با پژوهشگران خارجی؛

- پایین بودن فرهنگ کار گروهی و همکاری علمی با پژوهشگران خارجی؛

- احساس عدم نیاز به همراهی پژوهشگران خارجی در پژوهش‌های ملی / بومی؛

- برگزاری بعضی از دروس دوره تحصیلات تکمیلی به زبان انگلیسی؛

- تقویت دیپلماسی علمی با همکاری متداوم وزارت امور خارجه به منظور مذاکره با دیگر کشورها؛

- ایجاد قوانین سهل‌گیرانه برای ورود و خروج پژوهشگران بین‌المللی؛

- تخصیص بودجه‌های جداگانه به دانشگاه‌ها در راستای تقویت همکاری‌های علمی بین‌المللی و بین‌المللی‌سازی دانشگاه‌ها و ...

- استفاده از ظرفیت‌ها و توان دستگاه دیپلماتیک و سیاست خارجی برای رفع نیازهای فناورانه و علمی داخل؛

- بسترسازی محیط مناسب برای ایفای نقش موثرتر وزارت خارجه در توسعه علم و فناوری در نظام ملی نوآوری؛

- استفاده از دستاوردهای علم و فناوری به خصوص دانش فنی و محصولات دانش‌بنیان به عنوان یک ابزار برای توسعه تعاملات فراملی با متناظران خارجی؛

- ارائه تصویری مطلوب از توانمندی‌ها و اقتدار ملی و کسب وجهه و حیثیت بین‌المللی به عنوان کشوری توسعه یافته؛

- قرارگرفتن در مسیر تحولات فناوری دنیا و بسترسازی برای انتقال فناوری به کشورهای علاقه‌مند؛

- استقرار نظام جامع اعتبارسنجی و تضمین کیفیت و تعامل با نهادهای منطقه‌ای و بین‌المللی

- اختلاف با همکار خارجی در رابطه با چگونگی تقسیم سود حاصل از پژوهش علمی مشترک.

موانع زبانی

- عدم تسلط شمار زیادی از دانشجویان و اساتید به زبان‌های بین‌المللی؛

- عدم آموزش نظام‌مند زبان‌های بین‌المللی در دانشگاه‌ها؛

- طرد بسیاری از دانشجویان بین‌المللی علاقه‌مند به تحصیل در ایران به دلیل آموزش رسمی زبان فارسی در دانشگاه‌ها؛

- ضعف دانشجویان و اساتید در نگارش پژوهش به زبان انگلیسی.

راهبردها

با توجه به چالش‌های موجود و پیش رو در شئون و شقوق مختلف علمی و پژوهشی مراکز دانشگاهی، پژوهشی و فناورانه، اعتقاد بر این است که با بازاندیشی در ساختار، رسالت، اهداف، کارکردها و فرایندهای آموزش عالی و با انجام اقدامات راهبردی در جهت رفع این موانع، می‌توان سطح و میزان فعالیت‌های علمی-پژوهشی در تراز بین‌المللی را گسترش داد. اقدامات زیر را می‌توان نمونه‌هایی از راهکارها و راهبردها برای ایجاد و تقویت همکاری‌های علمی بین‌المللی در دانشگاه‌ها متصور شد:

- تدوین برنامه واحد مدون و جامع برای این همکاری‌ها و بین‌المللی‌سازی آموزش کشور با متولی‌گری و مسؤولیت یک واحد مستقل در حوزه همکاری‌های بین‌المللی وزارت عتف؛

- اعطای بورس تحصیلی و تسهیلات لازم برای جذب دانشجویان و استادان خارجی؛

- تحقق دیپلماسی علمی از طریق افزایش تشکلهای و شبکه‌های ارتباطی میان دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی؛

- استاندارد شدن عناصر آموزشی و پژوهشی در آموزش عالی در تراز بین‌المللی؛

- توسعه همکاری‌های بین‌المللی علمی در قالب طرح‌های مشترک؛

- ایجاد، تجهیز و توسعه کمی و کیفی کتابخانه دیجیتال دانشگاهی و کتابخانه بین‌المللی؛

- افزایش فعالیت گروهی در تحقیقات انتشار کتب و مقالات؛

- تبدیل پدیده خروج نخبگان به فرصتی برای گسترش فرهنگ و تمدن ایران.

سخن پایانی

نظام‌های آموزش عالی در کشورهای مختلف سیاست‌ها، فرایندها و شیوه‌های متعدد و متنوعی را به منظور تسهیل فرایند جهانی‌شدن یا جهانی سازی مؤسسات آموزش عالی مورد توجه قرار داده‌اند. آنچه در این وجیزه به اختصار طرح شد، سیاهه‌ای مجمل از چالش‌های موجود و فراروی نظام آموزش عالی ایران در مسیر طولانی و پرپیچ و خم بین‌المللی‌سازی از یکسو و ارایه راهبردهای کاربستی در دو سطح کلان (سیاست‌گذاران و مدیران حکومتی) و سطح میانی (مدیران دانشگاهی) برای برون‌رفت از

تضمین کیفیت به منظور تمهید زمینه موفقیت در رقابت‌های جهانی؛

- ایجاد و بهبود روابط با کشورهای گوناگون به دلیل حساسیت اندک مقوله علم و فناوری در عرصه بین‌الملل و اثرگذار بودن آن در تمامی کشورها؛

- ارائه الگویی از پیشرفت در سایه عدم وابستگی به غرب و الهام‌بخشی برای جهان اسلام و سایر ملت‌های مستقل؛

- گشایش مسیر دوم در سیاست رسمی خارجی و بهره‌برداری از توانمندی‌های فعالان این حوزه در پیشبرد اهداف و منافع کشور؛

- ایجاد ارزش‌افزوده و کسب سود از طریق توسعه فعالیت‌های علمی و فناوری در اثر تعاملات علمی و فناوری با کشورهای مختلف؛

- ترمیم و بهبود وضعیت اعتبارات پژوهشی ویژه ایجاد، تثبیت و توسعه تعاملات بین‌المللی؛

- برگزاری نمایشگاه‌های فناوری‌های پیشرفته ایران در کشورهای همسو و علاقه‌مند؛

- ترغیب جامعه علمی و دانشگاهی برای همکاری‌های بین‌المللی؛

- ترویج فعالیت‌های دانشگاهی (تبادل استاد و دانشجو، ارائه بورسیه، معرفی چهره‌های شاخص، تورهای علمی و نظایر آن)؛

- تشکیل شورای هماهنگی دستگاه‌های دارای تعامل بین‌المللی در حوزه علم و فناوری؛

- استفاده از ظرفیت چهره‌های دانشگاهی ایرانی علاقه‌مند به وطن در خارج از کشور؛

وضعیت نسبتاً انفعالی حاضر از سوی دیگر بود. بسیار وسیع بوده و با واکاوی‌های جامع‌تر بی‌تردید، دایره اشتغال چالش‌ها و راهبردها در ساحت همکاری‌های علمی - پژوهشی بین‌المللی می‌توان بر دامنه این سیاهه همچنان افزود.

منابع

- ۱- استاذزاده، زهرا (۱۳۸۴). روابط علمی بین دانشگاه‌های داخل و خارج از کشور. *رهیافت*، ۱۵(۳۵): ۷۴-۸۲.
- ۲- ریاحی، عارف؛ قانع‌راد، محمد امین و احمدی، الهام (۱۳۹۳). بررسی موانع بازدارنده همکاری‌های علمی بین‌المللی (مطالعه موردی اعضای هیأت علمی دانشگاه تهران در تألیف مشترک مدارک علمی پایگاه اطلاعاتی). *مجله کتابداری و اطلاع‌رسانی*، ۱۷(۱): ۶۵-۹۰.
- ۳- سمیعی، حسین و نوری، زهرا (۱۳۹۵). مجموعه چکیده مقالات *اولین همایش ملی آینده‌پژوهی آموزش عالی*. تهران: انتشارات دانشگاه امام خمینی (ره)، مؤسسه پژوهش و برنامه‌ریزی آموزش عالی.
- ۴- مهرآور گیگو، شهرام؛ خورسندی طاسکوه، علی؛ غیاثی ندوشن، سعید و عباس‌پور، عباس (۱۳۹۹). شناسایی عوامل بازدارنده همکاری‌های علمی بین‌المللی در نظام آموزش عالی کشور و ارائه راهکار: مطالعه‌ای کیفی. *پژوهش در آموزش علوم پزشکی*، ۱۲(۳): ۶۸-۷۸.
- ۵- یمنی‌دوزی سرخابی، محمد و تیموری، میترا (۱۳۹۴). وضعیت زندگی تحصیلی دانشجویان خارجی دانشگاه‌های دولتی ایران در سال تحصیلی ۹۳-۱۳۹۲. *آموزش عالی*، ۲۶: ۷۱-۱۱۱.
- 6- Liu, X. & Li, C. (2016). International Student Mobility Trends between Developed and Developing Countries. In *Global Perspectives and Local Challenges Surrounding International Student Mobility* (pp. 16-35). IGI Global.
- 7- Shields, R. (2019). "The sustainability of international higher education: Student mobility and global climate change". *Journal of Cleaner Production*, 217: 594-602.

نقش پارک‌های علم و فناوری و دانشگاه‌ها در فرایند تجاری‌سازی فناوری نوآورانه و ارتباط بین آنها

دکتر محمدحسن مرادی^۱، دکتر علیرضا حاتمی^۲، دکتر مجتبی فرهانچی^۳

چکیده

تجاری‌سازی فناوری نوآورانه، فرایندی است که در یک مدل ساده‌سازی شده، با خلق دانش در دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی، بر اساس وجود یک تقاضا در بازار، آغاز می‌شود. دانش خلق شده به فناوری‌های قابل کاربرد تبدیل می‌شود. در ترکیبی از فناوری‌های مختلف، محصول یا خدمتی نوآورانه شکل می‌گیرد و در نهایت در مهم‌ترین بخش فرایند، این محصول و خدمت در بازار عرضه گردیده و به دست مشتریان می‌رسد. برای تکمیل این فرایند، چند مجموعه نقش کلیدی ایفا می‌نمایند از جمله دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی؛ واحدهای تحقیق و توسعه (R&D)؛ بنگاه‌های اقتصادی؛ و مشتریان. در کنار این مجموعه‌های اصلی، پارک‌های علم و فناوری به‌عنوان نهاد پشتیبان، وظیفه تسهیل‌گری این فرایند را عهده‌دار می‌باشند و با ارائه خدمات به ارکان اصلی به روان‌تر شدن فعالیت آنها کمک می‌نمایند. در این مقاله قصد داریم، به‌اجمال، به نقش هر یک از این اجزا در فرایند تجاری‌سازی و ارتباط بین دانشگاه‌ها و پارک‌های علم و فناوری در راستای عملکرد بهتر این فرایند بپردازیم و الگویی برای تحقق مطلوب این ارتباط ارائه نماییم.

کلمات کلیدی: پارک علم و فناوری، تجاری‌سازی، فناوری، نوآوری.

۱. استاد گروه برق دانشگاه بوعلی سینا، رییس پارک علم و فناوری همدان Email: mhmoradi@basu.ac.ir

۲. استادیار گروه برق دانشگاه بوعلی سینا، معاون فناوری پارک علم و فناوری همدان

۳. دکتری مدیریت تکنولوژی، مدیر مؤسسات پارک علم و فناوری همدان

مقدمه

در این مقاله قصد داریم به‌اجمال، به موضوع ارتباط بین دانشگاه‌ها و پارک‌های علم و فناوری در فرایند تجاری‌سازی فناوری نوآورانه و چگونگی تحقق مطلوب این ارتباط بپردازیم. لازم است در ابتدای بحث تعریفی دقیق و جامع از برخی از واژه‌های پرکاربرد در این حوزه ارائه نماییم.

- **فناوری:** فناوری را می‌توان به کلیه دانش‌ها، فرایندها، ابزارها، روش‌ها و سیستم‌های به‌کاررفته در ساخت محصولات و ارائه خدمات تعریف کرد. به‌بیان‌دیگر فناوری روش انجام کار و ابزاری است که توسط آن به اهداف خود نائل می‌شویم [۱].

با کمی دقت در این تعریف متوجه می‌شویم که فناوری، صرفاً شامل سخت‌افزارها و امکانات فیزیکی لازم برای انجام عملیات تولیدی نمی‌شود بلکه، دانش و مهارت به‌کارگیری سخت‌افزارها، روش و فرایندهای انجام کار و حتی سیستم‌های مدیریتی را نیز دربرمی‌گیرد و این تعریف علاوه بر فعالیتهای تولیدی، فعالیتهای خدماتی را نیز مورد توجه قرار داده است.

- **نوآوری:** نوآوری به پیاده‌سازی یک محصول (کالا یا خدمات) یا فرایند جدید یا به‌طور قابل‌توجهی بهبودیافته یا یک روش بازاریابی جدید یا یک روش سازمانی جدید در شیوه‌های تجاری اطلاق می‌گردد [۲].

توجه به این نکته ضروری است که نوآوری پیاده‌سازی و اجرای موفقیت‌آمیز ایده‌های خلاق است، به‌نحوی که به خلق ارزشی کمک کند که از سوی بازار پذیرفته می‌شود. به‌عبارت‌دیگر نوآوری‌های موفق آنهایی هستند که از نظر مشتریان عامل افزایش ارزش باشند. فراموش نکنیم روش‌های جدید و بهبودیافته بازاریابی یکی از مهم‌ترین زمینه‌های نوآوری محسوب می‌گردد.

- فناوری نوآورانه: ترکیبی از دو واژه فناوری و نوآوری است که تأکید آن بر عمل معرفی کردن یک وسیله، روش یا مواد جدید برای استفاده از آنها در اهداف تجاری یا عملی است [۳].

- **تجاری‌سازی:** فرایندی است که دانش تولیدشده در دانشگاه‌ها و سازمان‌های تحقیقاتی را به محصولات و خدمات قابل‌عرضه به بازار یا فرایندهای صنعتی تبدیل می‌کند. به‌عبارت‌دیگر تجاری کردن، فرایندی است که از طرح کردن و پروراندن یک ایده آغاز می‌شود و به توسعه ایده به سمت تولید (کالا، خدمات) و درنهایت فروش آن به مشتری (صنعت/ استفاده‌کننده نهایی) می‌انجامد [۲].

هدف نهایی از تجاری‌سازی دستاوردهای علمی و فناوری‌های نوآورانه، ایجاد رفاه و ثروت در جامعه است. بر اساس آمار منتشرشده توسط سازمان تجارت جهانی، تجاری‌سازی

شرکت‌ها و واحدهای فناور حاضر در پارک و مؤسسه‌های متکی بر علم و دانش تأسیس می‌شود. برای دستیابی به این هدف، پارک جریان توسعه فناوری را در میان دانشگاه‌ها، مؤسسه‌های تحقیق و توسعه، بنگاه‌های اقتصادی و بازار به حرکت انداخته و مدیریت می‌کند و رشد شرکت‌های متکی بر نوآوری را از طریق مراکز رشد (نوآوری)، شتاب‌دهنده‌ها و فرآیندهای زایشی تسهیل می‌کند. پارک علاوه بر فضاهای کاری و امکانات باکیفیت بالا، خدمات باارزش افزوده دیگری را فراهم می‌کند و در اختیار مشتریان خود قرار می‌دهد [۴ و ۵].

در تعریف فوق به دو زیرمجموعه یا مجموعه همکار با پارک‌های علم و فناوری اشاره شده است: مراکز رشد (نوآوری) و شتاب‌دهنده‌ها که تعاریف آنها به شرح زیر می‌باشد:

- مرکز رشد (نوآوری): مراکز رشد یا نوآوری عمدتاً وابسته به پارک‌های علم و فناوری یا دانشگاه‌ها می‌باشند و وظیفه آنها ارائه خدمات به واحدهای فناور نوپا و تازه تأسیسی است که توسط کارآفرینان و نوآوران با اهداف اقتصادی و در راستای تجاری‌سازی فناوری نوآورانیه شکل گرفته‌اند [۵].

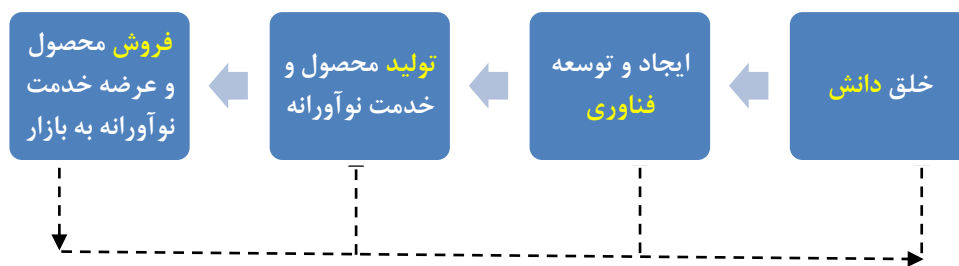
فناوری‌های نوآورانه در یک بازه زمانی ۳۰ ساله در کشورهای توسعه‌یافته منجر به رشد دو برابری میانگین سرانه GDP (تولید ناخالص داخلی تقسیم بر جمعیت) شده است. نکته حائز اهمیت در این است که این افزایش دو برابری، بدون رشد در نهاده‌های نیروی کار و سرمایه حاصل شده است. به این معنی که با به‌کارگیری فناوری نوآورانه، میزان ارزش قابل حصول از مقدار معینی کار و سرمایه به مقدار قابل‌توجهی افزایش یافته است [۳]. لازم به ذکر است، این دستاورد مهم در کشورهای توسعه‌یافته، جز با همکاری و تعامل جدی مراکز آموزش عالی و تحقیقاتی، شرکت‌های صنعتی، شرکت‌های دانش‌بنیان و فناور، سازمان‌های مالی و سرمایه‌گذاری، پارک‌های علم و فناوری و کارآفرینان محقق نگردیده است.

پیش از ورود به بحث نقش پارک‌های علم و فناوری در فرایند تجاری‌سازی، ارائه تعریفی مناسب و البته بین‌المللی از پارک‌ها ضروری است. این تعریف توسط سازمان بین‌المللی پارک‌های علم و فناوری (IASP) ارائه شده است و بیانگر تأثیر پارک‌ها در ایجاد رفاه و ثروت در جامعه و چگونگی ایفای این وظیفه می‌باشد.

- پارک علم و فناوری: پارک مؤسسه‌ای پژوهشی و فناوری است که به‌وسیله متخصصین حرفه‌ای مدیریت می‌شود و به‌منظور افزایش ثروت در جامعه از طریق ارتقاء فرهنگ نوآوری و رقابت سازنده میان

تأمین فضای کار مشترک، تأمین سرمایه اولیه (بذری) و اجرای برنامه کوتاه‌مدت آموزشی، مشاوره‌ای پس از ارزیابی و پذیرش هم‌زمان چند گروه استارت‌آپی به انجام می‌رسانند. شتاب‌دهنده‌ها معمولاً به ازای خدمات ارائه‌شده، درصدی از سهام شرکت نوپای شکل‌گرفته در شتاب‌دهنده را از آن خود می‌کنند.

• شتاب‌دهنده: شتاب‌دهنده‌ها محیط‌های پشتیبانی هستند که عمدتاً توسط بخش خصوصی با سابقه، تأسیس و مدیریت می‌شوند و هدف از آنها شتاب‌دهی یا به عبارت دیگر سرعت‌دهی به رشد تیم‌های نوپا با پروژه‌های کسب‌وکار نوآورانه یا همان استارت‌آپ‌ها می‌باشد. شتاب‌دهنده‌ها این هدف را از طریق ارائه خدماتی از جمله،

شکل (۱) مدل ساده‌شده از فرایند تجاری‌سازی همراه با چرخه بازخورد

۲۰ سال از شروع فعالیت اجرایی شهرک علمی و تحقیقاتی اصفهان، به‌عنوان اولین پارک علم و فناوری کشور می‌گذرد، در حال حاضر وظیفه تسهیل‌کنندگی جریان توسعه فناوری، مقدم بر دو وظیفه راه‌اندازی و مدیریت این جریان، به‌عنوان نقش اصلی و پایه‌ای پارک‌های علم و فناوری، به‌ویژه در ایران، مطرح می‌باشد. البته می‌توان انتظار داشت، با توسعه فعالیت پارک‌ها و گسترش حوزه نفوذ آنها که ناشی از توسعه ارتباطشان با سایر نهادهای مربوطه از جمله دانشگاه‌ها، بنگاه‌های تولیدی و خدماتی، اتاق‌های بازرگانی و... خواهد بود؛ کمک به راه‌اندازی و مدیریت فرایند تجاری‌سازی نیز در آینده به یکی

۱. نقش پارک‌های علم و فناوری در فرایند تجاری‌سازی

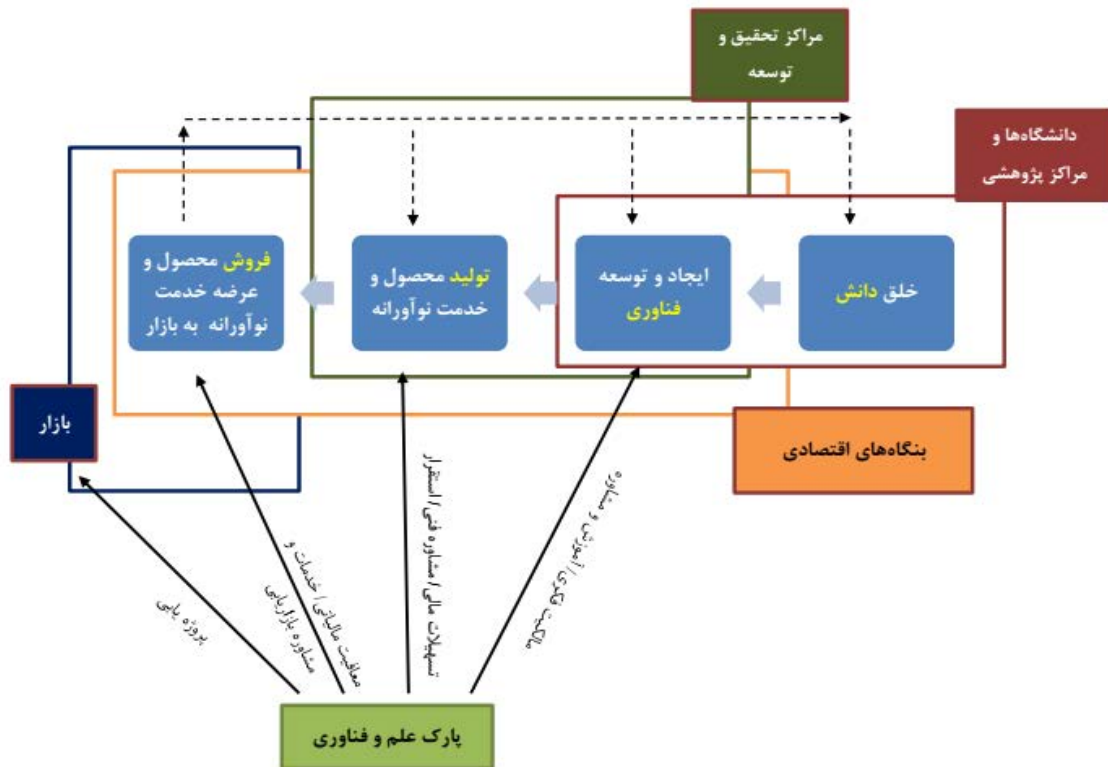
حال این سؤال پیش می‌آید که پارک‌های علم و فناوری چه جایگاهی در فرایند تجاری‌سازی ایفا می‌نمایند؟ همان‌گونه که در تعریف بین‌المللی ارائه‌شده از پارک‌های علم و فناوری در بخش قبل مشاهده شد؛ راه‌اندازی، مدیریت و تسهیل‌گری جریان توسعه فناوری در میان دانشگاه‌ها، موسسه‌های تحقیق و توسعه، شرکت‌های خصوصی و بازار، به‌عنوان مهم‌ترین وظایف پارک‌های علم و فناوری بیان شده است. با توجه به این‌که پارک‌های علم و فناوری در ایران از قدمت زیادی برخوردار نیستند و فقط

سرمایه، اعطای معافیت‌های قانونی، تأمین فضای استقرار اداری و کارگاهی و... ایفا می‌نمایند. بدیهی است ساختار کوچک و درعین حال چابک پارک‌های علم و فناوری این قابلیت را ندارد که خود به تنهایی خدمات فوق‌الذکر را فراهم نماید بلکه از ظرفیت سایر مجموعه‌های همکار در این خصوص استفاده می‌نماید. مهم‌ترین این مجموعه‌های همکار که نقشی کلیدی در عملکرد مطلوب پارک‌های علم و فناوری دارند عبارت‌اند از: مراکز رشد (نوآوری و شتاب‌دهنده‌ها)، صندوق‌های پژوهش و فناوری، مشاوران حقوقی و حقیقی، شرکت‌های پشتیبان فناور، بنگاه‌های بزرگ اقتصادی و شرکت‌های فناور رشد یافته که در تعامل ایجادشده با پارک‌های علم و فناوری، ضمن بهره‌مندی از مزایای این ارتباط، توانایی‌ها و ظرفیت‌های خود را به‌نحو مطلوب در راستای توسعه فناوری و نوآوری به کار می‌گیرند.

از کارکردهای مهم پارک‌های علم و فناوری در ایران تبدیل شود که البته در حال حاضر موضوع بحث این مقاله نمی‌باشد.

بر مبنای همان نقش تسهیل‌کنندگی، ما چهار نهاد ذکرشده در تعریف فوق‌الذکر شامل (۱) دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی و فناوری (۲) مراکز تحقیق و توسعه (R&D) (۳) بنگاه‌های اقتصادی و (۴) بازار را ارکان اصلی فرایند تجاری‌سازی می‌نامیم و معتقدیم پارک‌های علم و فناوری در اولین و کلیدی‌ترین نقش خود، به‌عنوان نهادهای تسهیل‌کننده، در کنار این ارکان اصلی قرار می‌گیرند تا آنها را یاری نمایند با سهولت، هماهنگی بیشتر و شانس موفقیت بالاتر، نقش خود را در این فرایند ایفا نمایند.

پارک‌های علم و فناوری نقش تسهیل‌کنندگی خود را از طریق ارائه خدمات باارزش افزوده بالا شامل خدمات آموزشی، مشاوره‌ای، مالکیت فکری، اعطای تسهیلات مالی، شبکه‌سازی، جذب

شکل (۲) نقش پارک علم و فناوری در فرایند تجاری‌سازی

ج) بنگاه‌های اقتصادی نیز اعم از دولتی و خصوصی یا تولیدی و خدماتی، به‌عنوان محور فرایند تجاری‌سازی و وظیفه اصلی تولید محصول/ خدمت و عرضه آن به بازار را عهده‌دار هستند. برخی از بنگاه‌های اقتصادی با ایجاد مراکز تحقیق و توسعه، همکاری با شرکت‌های دانش‌بنیان یا ایجاد شتاب‌دهنده‌ها می‌توانند نقش پررنگی در فرایند تبدیل دانش به فناوری ایفا نمایند.

د) و نهایتاً بازار که شامل انواع مشتریان حاضر در آن می‌باشد، مصرف‌کننده محصول/ خدمت فناورانه است. بازار یا همان مشتریان، محرک اصلی فرایند تجاری‌سازی تلقی می‌شوند، زیرا

همان‌گونه که در شکل شماره ۲ مشخص گردیده است نقش هر یک از ارکان فرایند تجاری‌سازی به شرح زیر است:

الف) دانشگاه‌ها و مراکز پژوهش و فناوری عمدتاً دولتی، وظیفه اصلی خلق دانش و تا حدی تبدیل آن به فناوری‌های قابل کاربرد در صنعت را عهده‌دار می‌باشند.

ب) مراکز تحقیق و توسعه عمدتاً خصوصی نیز وظیفه اصلی تبدیل دانش خلق‌شده در دانشگاه‌ها به فناوری‌های قابل‌استفاده در صنعت را عهده‌دار هستند و همچنین در حد تولید نمونه‌های اولیه و در شمار محدود، در تولید محصول/ خدمت به ایفای نقش می‌پردازند.

آنها هستند که تقاضا را ایجاد می‌کنند و بابت رفع آن هزینه پرداخت می‌کنند.

در اینجا این سؤال مطرح می‌شود که جایگاه شرکت‌های دانش‌بنیان در این فرایند کجاست. پاسخ این سؤال به این صورت است که شرکت‌های فناور و دانش‌بنیان عمدتاً مستقر در پارک‌های علم و فناوری در هر چهار مرحله فرایند تجاری‌سازی، به صورت جداگانه یا هم‌زمان، می‌توانند ایفای نقش نمایند. برخی از شرکت‌های دانش‌بنیان با همکاری دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی به خلق دانش می‌پردازند؛ البته دانشی که مورد نیاز بخش‌های تولیدی و خدماتی باشد و از فروش دانش فنی کسب درآمد می‌کنند. برخی دیگر وظیفه اصلی تبدیل دانش به فناوری را عهده‌دار هستند و محصول آنها فناوری‌های کاربردی است که به سایر شرکت‌های تولیدی و خدماتی می‌فروشند. برخی دیگر به تولید و عرضه محصولات و خدمات فناورانه اشتغال دارند. شرکت‌های دانش‌بنیان و خلاق نیز هستند که تمرکز خود را بر توسعه شیوه‌های نوآورانه بازاریابی و ارتباط با مشتری قرار داده‌اند.

در ادامه تشریح شکل شماره ۲، اکنون به نقش تسهیل‌کنندگی پارک‌های علم و فناوری در مراحل مختلف فرایند تجاری‌سازی خواهیم پرداخت.

الف) پارک‌های علم و فناوری در مرحله خلق دانش، نقش مستقیم یا حمایت‌کننده‌ای ندارند اما با اعلام نیاز دانشی بازار به دانشگاه و مراکز

پژوهشی می‌توانند محرک خوبی برای شروع یک فرایند مطالعاتی و تحقیقاتی تقاضامحور باشند.

ب) در مرحله تبدیل دانش به فناوری، با ارائه خدمات مالکیت فکری و ارائه آموزش و مشاوره کسب‌وکار به فرایند راه‌اندازی یک کسب‌وکار نوپا توسط اساتید و فناوران دانشگاهی کمک می‌نمایند.

ج) در مرحله تولید محصول / خدمت، با ارائه تسهیلات مالی کم‌بهره، تأمین فضای کاری اداری و کارگاهی ارزان‌قیمت و ارائه مشاوره‌های فنی و اقتصادی مناسب، کسب‌وکارهای نوپا را در مسیر تولید محصول / خدمت یاری می‌نمایند.

د) در مرحله فروش محصول / خدمت، با ارائه معافیت‌های مالیاتی، توان رقابتی شرکت‌های فناور و دانش‌بنیان را ارتقا می‌دهند و با ارائه خدمات بازاریابی از جمله تسهیلات حضور در نمایشگاه‌های ملی و بین‌المللی و تسهیل ارتباطات، به ورود هرچه راحت‌تر محصولات شرکت‌ها به بازار کمک می‌نمایند.

۲. ارتباط بین پارک‌های علم و فناوری و

دانشگاه‌ها در فرایند تجاری‌سازی

برای تبیین نحوه ارتباط پارک‌های علم و فناوری و دانشگاه‌ها در فرایند تجاری‌سازی بهتر است ابتدا به چهار نسل مختلف دانشگاه‌ها اشاره داشته باشیم:

نسل اول دانشگاه: نقش اصلی دانشگاه‌های نسل اول، آموزش نیروی انسانی بوده است. تربیت نیروی انسانی بامهارت و متخصص هدف اصلی

شکل‌دهی محیط اجتماعی اقتصادی پیرامونشان دارند.

بدیهی است در نسل اول و دوم دانشگاهی از آنجایی که تجاری‌سازی دستاوردهای علمی جایگاهی در رسالت‌های دانشگاه ندارد، لزومی به برقراری ارتباط دانشگاه و پارک‌های علم و فناوری وجود ندارد اما در نسل سوم دانشگاهی نقش تسهیل‌کنندگی پارک از اهمیت ویژه‌ای برخوردار می‌شود. در این نسل، پارک‌های علم و فناوری با امکانات و توانایی که در اختیار دارند بازوی کمکی دانشگاه‌ها در انتقال فناوری‌ها و تشکیل کسب‌وکارهای نوآورانه و دانش‌بنیان هستند. برای مثال یکی از اولین پارک‌های علم و فناوری جهان با عنوان سیلیکون ولی از دانشگاه استنفورد شکل می‌گیرد که از آن به‌عنوان یکی از اولین و موفق‌ترین نمونه‌های دانشگاه نسل سوم یاد می‌شود.

در نسل چهارم دانشگاهی، شناسایی نیازها، تقاضاها و انتظارات محیط اقتصادی و اجتماعی پیرامون دانشگاه اعم از محیط محلی، ملی و حتی بین‌المللی؛ تبدیل این نیازها به صورت مسأله‌های قابل بررسی توسط بدنه علمی دانشگاه و مدیریت جریان انتقال راه‌حل‌های پیشنهادی علمی، فنی و اجتماعی دانشگاهی به این محیط بیرونی از مهم‌ترین وظایف پارک‌های علم و فناوری می‌باشد. توجه بیش‌ازپیش پارک‌های علم و فناوری به حوزه علوم انسانی و فعالیت‌های خدماتی را می‌توان به‌عنوان بخشی از فرایند

این نسل از دانشگاه‌ها که به دانشگاه‌های آموزش‌محور معروف‌اند، بوده است.

نسل دوم دانشگاه: در نسل دوم دانشگاهی، پژوهش، افزون بر وظیفه سنتی آموزش، به کارکردهای دانشگاه افزوده شد. در دانشگاه‌های نسل دوم که دانشگاه‌های پژوهش‌محور تلقی می‌شوند، رشد و توسعه علمی از طریق پژوهش حاصل می‌شود.

برخلاف دانشگاه‌های نسل اول که امروز عملاً مصداقی در جهان ندارند، دانشگاه‌های نسل دوم هنوز بخش عمده‌ای از دانشگاه‌ها را، حتی در کشورهای توسعه‌یافته مانند کشورهای آمریکای شمالی و اروپا تشکیل می‌دهند.

نسل سوم دانشگاه: در نسل سوم، دانشگاه‌ها صرفاً به دنبال پژوهش و آموزش نیستند و سعی دارند با سرمایه‌گذاری روی نوآوری و تجاری‌سازی ایده‌های تولیدشده در دانشگاه، به تولید ثروت و کارآفرینی بپردازند. در دانشگاه‌های نسل سوم، آموزش و پژوهش ذیل نوآوری و کارآفرینی تعریف می‌شود. خطوط پژوهشی دنبال شده در این دانشگاه‌ها آنهایی هستند که به نیازهای جامعه و صنایع و کسب‌وکارها پاسخ می‌گویند. آموزش ارائه‌شده نیز فراخور نیازهای بازار کار است.

نسل چهارم دانشگاه: هنوز در خصوص نسل چهارم دانشگاه‌ها تعریف دقیقی ارائه نشده است. اما اکثر صاحب‌نظران نسل چهارم دانشگاهی را شامل دانشگاه‌هایی می‌دانند که نقشی فعال در

در برمی‌گیرد که در حال حاضر بیش از ۵۰۰ شرکت، ۱۵ شتاب‌دهنده، ۸ صندوق و شرکت سرمایه‌گذاری و ۱۰ مرکز نوآوری در این ناحیه مستقر هستند. این ناحیه نوآوری مشابه اکوسیستمی است که بازیگران آن، شامل شرکت‌های خصوصی فناوری و دانش‌بنیان، مراکز تحقیقاتی، مراکز تأمین مالی، شرکت‌های خدماتی و...، حول یک منبع نوآوری قدرتمند به نام دانشگاه صنعتی شریف شکل گرفته و مشغول به فعالیت هستند. مدیریت این ناحیه و ایفای نقش مهم تسهیلگری فی‌مابین این بازیگران با یکدیگر و اتصال آنها به بند علمی دانشگاه شریف توسط پارک علم و فناوری این دانشگاه انجام می‌پذیرد.

آماده‌سازی پارک‌ها برای همکاری با دانشگاه‌ها در نسل چهارم دانست. نمونه‌های خارجی فراوانی از همکاری موفقیت‌آمیز پارک‌های علم و فناوری و دانشگاه‌ها می‌توان نام برد. تقریباً اکثر پارک‌های علم و فناوری صاحب‌نام در دنیا یا به یک شرکت بزرگ تجاری یا به یک دانشگاه معتبر متصل هستند. اما اگر بخواهیم یک دستاورد مهم داخلی از همکاری موفق دانشگاه و پارک نام ببریم، شاید بهترین مورد، شکل‌گیری ناحیه نوآوری شریف باشد. ناحیه نوآوری شریف، ۲۵۰ هکتار از منطقه شهری اطراف دانشگاه صنعتی شریف را

تصویر (۱) بازیگران ناحیه نوآوری شریف، به‌عنوان نمونه موفق داخلی از همکاری دانشگاه و پارک علم و فناوری

۳. جمع‌بندی و پیشنهادهای

با توجه به مباحث مطرح‌شده و در راستای تحقق ارتباط مطلوب پارک‌های علم و فناوری و دانشگاه‌ها در نسل سوم و چهارم دانشگاهی، پیشنهادهای اجرایی زیر ارائه می‌گردد:

دانشگاه‌های نسل سه و چهارم دانشگاهی قلمداد نمود. در این حالت پارک‌های علم و فناوری در هر استان یا به‌صورت کامل زیرمجموعه دانشگاه مادر آن استان خواهند بود یا بخش قابل‌توجهی از ظرفیت‌های خود را در اختیار دانشگاه قرار خواهند داد تا در راستای تحقق اهداف نسل سوم و چهارم دانشگاهی مورد استفاده قرار گیرد.

- ایجاد معاونت فناوری و تجاری‌سازی در ساختار وزارت علوم، تحقیقات و فناوری: در حال حاضر مدیریت امور حوزه فناوری در ساختار سازمانی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، در قالب دفتر امور فناوری، زیرمجموعه معاونت پژوهش و فناوری، صورت می‌گیرد. اهمیت حوزه فناوری و تجاری‌سازی در سطح جایگاهی می‌باشد که در ساختار سازمانی وزارتخانه، معاونتی با این عنوان شکل بگیرد تا بتواند فرایند تجاری‌سازی نوآوری در دانشگاه‌ها و پارک‌های علم و فناوری را با نگاه ویژه به تجاری‌سازی و بازار به نحو مطلوب مدیریت نماید.

- راه‌اندازی مراکز رشد مشترک: در صورتی‌که امکان الحاق پارک به دانشگاه وجود نداشته باشد، یک راه‌کار جایگزین، همکاری تنگاتنگ دانشگاه و پارک در راه‌اندازی مراکز رشد مشترک است که با تشریک‌مساعی از جمله در تأمین زیرساخت‌ها، تأمین منابع مالی، مدیریت فرایندها و... جهت پاسخ‌دهی به نیازهای اقتصادی و اجتماعی جامعه، امکان‌پذیر خواهد بود. توجه به این نکته ضروری است که این مراکز رشد الزاماً می‌بایست با نگاه به تقاضای بازار باشد. توسعه کمی مراکز رشد در سطح شهرستان‌های هر استان نیز از مزایای این همکاری است.

- واگذاری بخشی از فضا و امکانات پارک‌های علم و فناوری به دانشگاه‌ها: پارک‌های علم و فناوری در نسل سه و چهارم دانشگاهی نقش کلیدی در ارتباط دانشگاه با محیط بیرونی اعم از محیط اقتصادی و ملی ایفا می‌نمایند. مشابه نقشی که پارک دانشگاه صنعتی شریف در شکل‌گیری و مدیریت ناحیه نوآوری شریف دارد. در نتیجه می‌توان پارک‌ها را جزئی از ساختار

- شکل‌گیری ناحیه نوآوری: شکل‌گیری نواحی نوآوری پیرامون دانشگاه‌ها یا پارک‌های علم و فناوری می‌تواند زمینه‌ساز حرکت شهرها به سمت توسعه کارآفرینی باشد. برای نمونه در شهر همدان دانشگاه‌های بوعلی سینا، صنعتی و علوم پزشکی هر سه در یک

سه دانشگاه فوق به ناحیه نوآوری همدان،
با مدیریت پارک علم و فناوری، زمینه
استقرار کسب و کارهای نوآوران و دانش
نیان در این منطقه از شهر همدان فراهم
گردد.

منطقه جغرافیای واقع شده‌اند و با وجود
اینکه این منطقه در حال حاضر یک منطقه
عمدتاً مسکونی می‌باشد، اما به دلیل
واقع شدن در منطقه خوش آب و هوای شهر
همدان از این ظرفیت برخوردار است که در
فرایند توسعه شهری با تبدیل ناحیه پیرامون

منابع

- ۱-خلیل، طاروق (۱۳۹۴). مدیریت تکنولوژی رمز موفقیت در رقابت و خلق ثروت. ترجمه: اعرابی، محمد و ایزدی، داودی. تهران: دفتر پژوهش‌های فرهنگی.
- ۲-رادفر، رضا و خمسه، عباس (۱۳۹۵). مدیریت تکنولوژی، نگرشی جامع بر تکنولوژی، نوآوری و تجاری‌سازی. تهران: انتشارات علمی و فرهنگی.
- ۳-شلینگ، ملیسا (۱۳۹۳). مدیریت استراتژیک نوآوری تکنولوژیک. ترجمه: اعرابی، محمد و تقی‌زاده. محمد. تهران: دفتر پژوهش‌های فرهنگی.
- ۴-سایت انجمن بین‌المللی پارک‌های علمی و نواحی نوآوری، قابل دسترس در: <https://www.iasp.ws>
- ۵-اساسنامه پارک‌های علم و فناوری، مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مورخ ۱۳۹۷/۱۰/۲.

تفکر کارآفرینانه (مفاهیم، ویژگی‌ها و ساز و کارهای پرورش آن)

دکتر محمدرضا یوسفزاده چوسری^۱

مقدمه

و توسعه جوامع کمک کند (یوسفزاده، میرزایی و شاهمرادی، ۱۳۹۹). در چند دهه اخیر مفهوم کارآفرینی، به عنوان مبنایی جدید جهت ایجاد امنیت شغلی مورد توجه پژوهشگران قرار گرفته است. اهمیت بسط و رواج این مفهوم علاوه بر منابع علمی، در سیاست‌های کسب‌وکار عمومی و خصوصی منعکس شده و پیش‌درآمد تغییرات فزاینده‌ای محسوب می‌گردد که روابط کاری را متأثر می‌سازد (توکلی و مرادی، ۱۳۹۷).

برخورداری از توان کارآفرینی و قابلیت اشتغال یک سازه روانی- اجتماعی شخص محور است که به توانایی شخص برای بالفعل کردن و تحقق بخشیدن به فرصت‌های مسیر شغلی در درون و بین سازمان‌ها اشاره دارد. افرادی که از توانایی کارآفرینی برخوردارند، دارای ویژگی‌ها و صفاتی مانند ترسیم هویت مسیر شغلی، انطباق‌پذیری، خودکارآمدی، خوش‌بینی،

انسان از ابتدای خلقت به دنبال رفع نیازهای اساسی خود و بالا بردن کیفیت زندگی بوده است. نیاز به غذا، مسکن و مایحتاج زندگی در بین انسان‌های نخستین نیز به شکل‌های مختلف وجود داشته و بشر برای رفع این نیازها مجبور به کار و تلاش بوده است. با تغییر سبک زندگی و حرکت جوامع به سمت صنعتی شدن و پس از آن اقتصاد دانش‌محور، سبک و شیوه بسیاری از کارها تغییر کرده است؛ اما اصل کار به‌عنوان یکی از دغدغه‌های اصلی بشر همچنان مورد توجه افراد و جوامع قرار گرفته است و حتی اهمیت این مقوله در زندگی بشر امروزی بیش‌ازپیش احساس می‌گردد. دارا بودن افراد واجد شغل و کار مناسب اثرات و پیامدهای مثبت اقتصادی، اجتماعی و روان‌شناختی برای افراد جامعه به همراه دارد و می‌تواند به رفاه، آرامش

۱. استاد رشته برنامه‌ریزی درسی گروه علوم تربیتی دانشگاه بوعلی سینا همدان
Email: Fuman47@gmail.com

تضمین نشده می‌فروشد، از این‌رو مخاطره‌پذیر است. کارآفرینان در این دوره شامل افرادی نظیر بازرگانان، صنعت‌گران و دیگر مالکان خصوصی می‌شود.

۳- دوره سوم؛ قرون ۱۸ و ۱۹ میلادی و اوایل قرن بیستم (تمایز کارآفرینان از دیگر بازیگران صحنه اقتصاد): در این دوره، ابتدا کارآفرینان از تأمین‌کننده سرمایه متمایز می‌گردند؛ یعنی کسی که ریسک می‌کند، با کسی که سرمایه را تأمین می‌کند، متفاوت است. در این دوره، کارآفرین و مدیر کسب‌وکار از هم متمایز می‌گردند؛ یعنی کسی که سود حاصل از سرمایه را دریافت می‌کند، با شخصی که سود حاصل از توانمندی‌های مدیریتی را دریافت می‌کند، با هم متفاوتند.

۴- دوره چهارم؛ دهه‌های میانی قرن بیستم میلادی (نوآوری): مفهوم نوآوری در این دوره، به یک جزء اصلی تعریف کارآفرینی تبدیل می‌شود. در این دوره کارآفرین، فردی نوآور و توسعه‌دهنده فناوری‌های به کار گرفته شده است. کارآفرینان کسب‌وکارهای جدیدی را شروع می‌کنند. در این دوره نوآوری می‌تواند، شامل همه‌چیز، از خلق محصولی جدید تا ایجاد یک نظام توزیع نوین یا حتی ایجاد یک ساختار سازمانی جدید برای انجام کارها باشد.

گشودگی، تمایل به یادگیری، منبع کنترل درونی، هوش هیجانی و سرمایه‌های انسانی و اجتماعی هستند (فونتلساز، گونزالس، ماکیاس و مونترو^۱، ۲۰۱۵).

بررسی ادبیات کارآفرینی نشان می‌دهد که روند اهتمام به کارآفرینی، پنج دوره متمایز را به شرح زیر طی نموده است:

۱- دوره اولیه؛ قرن ۱۵ و ۱۶ میلادی (صاحبان پروژه‌های بزرگ): نخستین تعریف کارآفرینی، در این دوره ارائه شد. این دوره مقارن دوره‌های قدرتمندی ملاکین و حکومت‌های فئودالی در اروپا است. در این دوره، کارآفرین کسی است که مسئولیت اجرای پروژه‌های بزرگ را بر عهده می‌گیرد و البته در این راه مخاطره‌ای را نمی‌پذیرد؛ زیرا عموماً، منابع توسط حکومت محلی تأمین می‌شود و او صرفاً مدیریت می‌کند. نمونه بارز کارآفرینان در این دوره، معماران مسئول ساخت کلیسا، قلعه‌ها و تأسیسات نظامی هستند.

۲- دوره دوم؛ قرن ۱۷ میلادی (مخاطره‌پذیری): در این دوره، هم‌زمان با شروع انقلاب صنعتی، بعد جدیدی به نام مخاطره به کارآفرینی اضافه شد. در این دوره کارآفرین کسی است که منابع را با قیمت نامشخص می‌خرد، روی آن فعالیت انجام می‌دهد و آن را به قیمتی نامشخص و

1. Fuentelsaz, González, Macías, & Montero

۵- دوره پنجم؛ دوران معاصر از ۱۹۸۰ تاکنون (رویکرد چندجانبه): در این دوره، هم‌زمان با موج جدید ایجاد کسب‌وکارهای کوچک و رشد اقتصادی، توجه جامعه‌شناسان و روان‌شناسان و متخصصان علوم مختلف به صورت تخصصی و کاربردی این مفهوم معطوف شد. عمده توجه این محققین، بر شناخت ویژگی‌های کارآفرینان و علل حرکت فرد به‌سوی کارآفرینی بود. از تعاریف شناخته‌شده‌تر این دوره، می‌توان به کارآفرینی به عنوان روند پویایی در جهت ایجاد و افزایش سرمایه اشاره کرد. این کار، توسط کسی انجام می‌شود که مخاطره از دست دادن زمان یا فرصت‌های شغلی دیگر را با هدف ایجاد ارزش برای یک محصول یا خدمت می‌پذیرد (احمدپور داریانی، جمالی و قاسمی، ۱۳۸۹: ۴۲-۴۳). لذا کارآفرین دارای ایده و فکر جدید است، در پی ایجاد کسب‌وکار است (نه‌تنها نوشتن طرح تجاری بلکه جمع‌آوری منابع، تشکیل تیم و راه‌اندازی کسب‌وکار را نیز به عهده می‌گیرد)، کارآفرین ریسک‌پذیر است. مخاطره‌هایی که کارآفرین تحمل می‌کند، لزوماً فقط ریسک مالی نبوده و گسترده‌تر از آن است. کارآفرین، محصول یا خدمت جدید به بازار ارائه می‌کند، یعنی کارآفرین درصدد است تا نتیجه کار خود را در بازار ببیند. در این مرحله کارآفرین واجد دانش

چندگانه است (احمدپور داریانی و عزیزی، ۱۳۸۳).

کارآفرینی، یک تلاش چندوجهی است که تحت تأثیر عوامل مختلف اقتصادی، روان‌شناختی، جامعه‌شناختی، محیطی و فرهنگی است. عوامل اقتصادی برای اجرای مؤثر فعالیت‌های کارآفرینی نقش حیاتی دارند، زیرا کارآفرینی مبتنی بر نظریه‌های مختلف اقتصادی عرضه و تقاضا برای کالاها و خدمات است. به‌طور خاص، عوامل اقتصادی به‌عنوان کاتالیزورها برای کارآفرینی عمل می‌کنند (مصلح شیرازی، ۱۳۸۲).

عوامل روان‌شناختی شامل انگیزش درونی، تعهد، استقامت، انعطاف‌پذیری، عدم جزم‌اندیشی، انعطاف‌پذیری شناختی، میل به پیشرفت، عطش موفقیت در شکل‌گیری تفکر کارآفرینی تأثیر به‌سزائی دارند. عوامل جامعه‌شناختی میل به کار گروهی، شکل‌گیری هویت جمعی، تمایل به کارکردگرایی، تمسک به رویکرد کنشی در مقابل رویکرد واکنشی، استقبال از فرهنگ پویا نیز از عوامل مؤثر در شکل‌گیری تفکر کارآفرینی به‌شمار می‌روند. عوامل محیطی به‌ویژه عوامل مربوط به محیط بیرونی از قبیل فرصت‌ها و تهدیدها، دسترسی به منابع، محیط پویا، محیط تسهیل‌گر نیز از پارامترهای مهم پرورش تفکر کارآفرینی به‌شمار می‌روند. همچنین عوامل فرهنگی یعنی سنت‌ها، نظام ارزش‌ها و نظام باورها و فلسفه مسلط فرهنگی به‌طور

دادن، حل مشکلات، مدیریت و ارتباط با افراد لذت می‌برند. این افراد، تحلیل‌گرا هستند و از مهارت‌های ارتباطی بالایی برخوردارند. افراد مناسب در حوزه مدیریتی عمومی، می‌توانند تمرکز خود را بر تمامی انواع صنایع و سازمان‌ها بگذارند و چیزی که به آنها انگیزه می‌دهد، رهبری، مسؤلیت‌پذیری و همکاری است.

۳. خودمختاری/ استقلال: این افراد ترجیح می‌دهند در محیطی کار کنند که بتوانند قوانین خودشان را داشته باشند، استانداردهای خودشان را تعریف و مستقل از دیگران کار کنند. آنها می‌خواهند کاری که انجام می‌دهند را از ابتدا تا انتها تحت کنترل داشته باشند و به خاطر کاری که به تنهایی به پایان رسانده‌اند، مورد قدردانی قرار گیرند. بهترین مشاغل برای آنها مشاوره و کارهای پروژه‌ای و قراردادی است.

۴. امنیت/ ثبات: این افراد ریسک‌پذیر نیستند. آنها محیط‌هایی آرام و باثبات و قابل پیش‌بینی را ترجیح می‌دهند و زمانی که وظایفشان را به صورت کامل انجام می‌دهند راضی می‌شوند. آنها تمایل دارند در سازمان‌هایی که به شدت ساختار یافته هستند و قوانین و انتظارات تعریف شده دارند، کار کنند.

۵. خلاقیت کارآفرینانه: افرادی که این لنگر شغلی در آنها غالب است، افرادی خلاق و پرانرژی هستند. آنها خلاقیت خود را با شروع کسب‌وکارهای جدید، یا پیشگام شدن در کاری

قابل توجهی بر کارآفرینی تأثیر می‌گذارند (استمبلیس و بارلاس، ۲۰۱۴).

بر اساس مبانی روان‌شناختی و اقتصادی هر شخصی یک تکیه‌گاه و لنگر شغلی اصلی دارد و با تعیین آن تکیه‌گاه و لنگر خاص، می‌تواند شغلی که رضایت بالایی را برایش فراهم می‌آورد، بیابد (چاپمن، ۲۰۱۵). بر اساس این دیدگاه بعد از اینکه موضوع مورد علاقه پیدا شد، فرد می‌تواند فعالیتی که بالاترین رضایت را به وی می‌دهد شناسایی کرده و مسیر شغلی خود را متناسب با آن برنامه‌ریزی کند (فرهی، سلطانی و نصراللهی، ۱۳۹۷). این لنگرگاه‌ها عبارتند از:

۱. تکنیکی/کارکردی یا وظیفه‌ای: افرادی که این لنگر را دارند، با توسعه مهارتشان رشد می‌کنند و از محیط‌های چالش‌برانگیز که امکان استفاده از تخصصشان را فراهم می‌کنند، لذت می‌برند. تنها چیزی که اهمیت دارد این است که بتوانند به طور مرتب مهارت‌هایشان را به معرض نمایش بگذارند. تدارک فرصت‌هایی برای تدریس و مربی‌گری برای این‌گونه افراد به شدت جذاب است.

۲. مدیریت عمومی: برخلاف افراد تکنیکی، افرادی با گرایش مدیریت عمومی، تخصص را محدودیت می‌دانند. آنها نمی‌خواهند متخصص باشند، بلکه می‌خواهند متخصصان را به استخدام خود درآورند. آنها از اختیار داشتن و آموزش

برای اینکه انگیزه‌شان حفظ شود، باید دائماً با تغییرات مواجه شوند. این افراد معمولاً در طول زندگی‌شان بیشتر از یک نوع شغل دارند و معمولاً به طور مداوم کارشان را تغییر می‌دهند.

۸. سبک زندگی: این افراد کار را جدای از زندگی می‌دانند. ایجاد تعادل بین کار، خانواده و اوقات فراغت برای این افراد از اهمیت بالایی برخوردار است و آنها معمولاً فعالیت‌هایی را انتخاب می‌کنند که به آنها امکان برقراری چنین تعادلی را بدهد. افرادی که به لنگر شغلی سبک زندگی گرایش دارند، برای زندگی کار می‌کنند و به دنبال سازمان‌هایی می‌گردند که محیط کاری آرامش‌بخش و فرهنگی آسان داشته باشد (غلامی و یارمحمدزاده، ۱۳۹۵).

با توجه به مباحث مطرح شده می‌توان گفت که کارآفرینی وام‌دار و معلول علل و عوامل چندگانه و مختلف است. یکی از عواملی که نسبت به سایر عوامل کمتر در آیین پژوهش‌ها مورد توجه واقع شده است، تفکر کارآفرینانه به‌عنوان مصدر و خاستگاه و هسته اصلی کارآفرینی است. بر این اساس این مقاله در صدد پاسخ‌گویی به سؤالات زیر است:

- ۱- مهم‌ترین تعابیر و برداشت‌ها از تفکر کارآفرینانه کدامند؟
- ۲- مهم‌ترین ویژگی‌های تفکر کارآفرینانه کدامند؟
- ۳- ساز و کارهای پرورش تفکر کارآفرینی از طریق برنامه درسی کدامند؟

جدید، نشان می‌دهند. این افراد برای مالکیت ارزش قائل می‌شوند و برخلاف افرادی که لنگر خودمختاری/ استقلال دارند، از کار کردن با دیگران و استخدام افراد با استعدادی که برای رسیدن به آرزوها و خلاقیت خود به آنها نیاز دارند، لذت می‌برند. خیلی از افرادی که لنگر خلاقیت کارآفرینانه را ترجیح می‌دهند، صاحبان کسب‌وکارهایی هستند که ثروت برایشان نشانه‌ای از موفقیت است. محیط کاری این افراد پویاست، خلق نکردن و بیکاری، آنها را کلافه می‌کند.

۶. خدمت‌رسانی/ جان‌فشانی برای یک آرمان: خصوصیت این لنگر شغلی، تمایل به خدمت‌رسانی به دیگران است. در این لنگرگاه کارهایی به افراد انگیزه می‌دهد که باز نمود ارزش‌های آرمانی‌شان باشد، حتی اگر آن کار به‌طور مستقیم به استعدادهایشان مرتبط نباشد. آنها هدف کار را به خود کار ترجیح می‌دهند و معمولاً به کارشان به چشم تعریفی از خود و ارزش‌هایشان نگاه می‌کنند. این افراد معمولاً در سازمان‌های غیرانتفاعی و مشاغلی که به مردم خدمت‌رسانی می‌نمایند، کار می‌کنند.

۷. چالش خالص: این افراد علاقه‌مند به حل مسأله و چالش هستند. آنها عاشق رقابت هستند و موانع را به شکل فرصت‌هایی برای آزمایش خود و عملکردشان می‌بینند. افرادی با لنگر شغلی «خلاقیت کارآفرینانه»، خیلی زود کسل می‌شوند، ولی افرادی که گرایش «چالش خالص» دارند،

یافته‌ها

۱- مهم‌ترین تعابیر و برداشت‌ها از تفکر کارآفرینانه کدامند؟

از تفکر کارآفرینی تعاریف مختلفی به عمل آمده است. بروئر^۱ (۲۰۱۲) تفکر کارآفرینی را نوآوری، اشتیاق در پیروی فرصت‌های شناسایی شده، به معنای دریافت، اقدام و پاسخ سریع به منظور دستیابی به منفعت احتمالی تعریف می‌کند. پای‌های و سانی^۲ (۲۰۰۹)، معتقد است تفکر کارآفرینی، به تفکیک راه‌های تفکر و عمل در مورد کسب و کار و موقعیت‌های آن و چگونگی به‌دست‌آوردن سود از شرایط عدم قطعیت می‌پردازد. همچنین از منظر وی تفکر کارآفرینی مربوط به خلاقیت، ابداع و استفاده از فرصت‌هاست که منجر به سودآوری و موفقیت سازمان می‌شود. این نوع تفکر به کارآفرینان این امکان را می‌دهد که در شرایط عدم قطعیت بتوانند بهترین تصمیم را اتخاذ کنند. از منظر رابلس، زاراگا و رودریگز^۳ (۲۰۱۵) تفکر کارآفرینی معرف پیگیری مستمر و نوآورانه از فرصت‌هاست و هر نوع اقدام هدفمند در بهره‌برداری از فرصت‌ها را تسهیل می‌کند. لاکیوز^۴ (۲۰۱۵) معتقد است که تفکر کارآفرینانه شامل دانش وسیع ایجاد کسب و کار می‌باشد و همچنین شامل برخی از مهارت‌ها مانند مهارت برانگیختن دیگران، مهارت تاثیرگذاری، تفویض

اختیارات، مهارت‌های ارتباطی، کنترل، سازمان‌دهی و برنامه‌ریزی است. تفکر کارآفرینی دارای مؤلفه‌های توفیق‌طلبی، استقلال طلبی، مخاطره‌پذیری و مرکز کنترل درونی است. توفیق‌طلبی به معنای تمایل به انجام کار براساس استانداردهای عالی جهت موفقیت در موقعیت‌های رقابتی است. استقلال‌طلبی، به معنی کنترل داشتن بر سرنوشت خویش، کاری را برای خود انجام دادن و روی پای خود ایستادن و وابسته نبودن از لحاظ شغلی به دیگران است. مخاطره‌پذیری عبارت است از پذیرش مخاطره‌های پیش‌بینی شده و پیش‌بینی نشده معتدل که می‌توانند از طریق تلاش‌های شخصی مهار شوند (عسکر اوغلی آبادی، ۱۳۹۲). مرکز کنترل درونی به عنوان یک عقیده فردی برای نسبت دادن علت‌های موفقیت‌ها و شکست‌ها به منبع درونی یا همان خود است (سیف، ۱۳۹۴).

۲- مهم‌ترین ویژگی‌های تفکر کارآفرینانه کدامند؟

در ادبیات تعلیم و تربیت، روان‌شناسی و اقتصاد ویژگی‌های مختلفی برای تفکر کارآفرینانه بیان شده است. فلشمن^۵ (۲۰۱۳) مهم‌ترین ویژگی‌های تفکر کارآفرینانه را شامل موارد زیر می‌داند:

۱. تفکری امیدوارانه^۶ است؛
۲. تفکری بهبودگرایانه^۷ و دلسوزانه است؛
۳. تفکری کل‌گرایانه است؛

5. Fleishman
6. Hopeful
7. Melioristic

1. Brower
2. Pihie & Sani
3. Robles, Zárraga & Rodríguez
4. Lackeus

یکی از مؤلفه‌های اثرگذار و مهم در ایجاد روحیه کارآفرینی، برنامه درسی است. در سایه برنامه درسی کارآفرینی فراگیران مهارت‌های زندگی مثل حل مسأله و تفکر خلاق را می‌آموزند، انگیزه موفقیت، خودکارآمدی، مشارکت در فعالیت‌های سرمایه‌گذاری و مسؤولیت‌پذیری شخصی را تمرین می‌کنند، استعداد تحول، کنترل شخصی و عزت‌نفس آنها افزایش می‌یابد.

لاکیوز^۶ (۲۰۱۴) براساس مبانی روان‌شناختی و جامعه‌شناختی معتقد است در پرورش افراد کارآفرین تقویت و ایجاد ویژگی‌های زیر نقش غیرقابل‌انکاری دارند. شایان ذکر است که عوامل یک تا شش از منظر روان‌شناختی و عوامل هفت تا نه از منظر جامعه‌شناختی دارای اهمیت هستند:

- ۱) خلاقیت: جرأت متمایز اندیشیدن؛
- ۲) خودتصمیم‌سازی: توانایی خلق راه‌حل‌های مختلف برای یک مسأله؛
- ۳) اعتماد به نفس: فهم خود و باور به داشته‌ها و ظرفیت‌های وجودی خود؛
- ۴) تاب‌آوری: برخورداری از آستانه تحمل بالا؛
- ۵) پاسخ‌گویی: خودمحاسبه‌گری و عدم نیاز به ناظر و کنترل بیرونی؛
- ۶) توانایی ریسک‌پذیری: توانایی مواجهه سازنده با آینده‌های نامعین و مبهم؛
- ۷) رهبری: توانایی تأثیرگذاری بر دیگران و جلب مشارکت فعال و داوطلبانه همه عوامل؛

۴. تفکری عمل‌محور و تیم‌محور است؛

۵. تفکری رهایی‌بخش^۱ است؛

۶. تفکری مبتنی بر شایستگی رهبری است؛

۷. تفکری اخلاقی-اجتماعی است؛

۸. تفکری راه‌یابانه^۲ و دیالکتیکی است؛

۹. تفکری آرمان‌گرایانه است؛

۱۰. تفکری تحول‌گرایانه و مبتنی بر حل مسأله است.

از منظر وی، تفکر کارآفرینانه با چرایی، ایجاد ارزش افزوده، رفتار مبتنی بر مفروضات، تکمیل چیزهای ناتمام، ذهنیت فلسفی و زمان (شکار فرصت‌ها) مرتبط است.

پاسکالی^۳ (۲۰۱۳) معتقد است تفکر کارآفرینانه مبتنی بر رهیافت تحقق غیرممکن‌هاست. ایکوف^۴ (۲۰۰۸) معتقد است که تفکر کارآفرینانه از مثلث خودآغازی، خلاقیت و ذهنیت غیروابسته تشکیل شده

است. دلواوی و وان وارن^۵ (۲۰۰۷) معتقدند تفکر کارآفرینانه با تفکر استراتژیک یک سازه واحد را شکل می‌دهند و با مفاهیمی چون نوآوری، خلاقیت، رقابت‌پذیری، جست‌وجوی فرصت‌ها، ریسک‌پذیری، مزیت‌طلبی، ماموریت و چشم‌انداز، پیش‌فعالی و محیط شخصی سر و کار دارند.

۳. ساز و کارهای پرورش تفکر کارآفرینی از طریق برنامه درسی کدامند؟

1. Emancipatory
2. Heuristic
3. paschali
4. Eickhoff
5. Dhliwayo&Van Vuuren

۸. نوآوری: توانایی تبدیل ایده به عمل و کاربست ایده در موقعیت‌های جدید؛

۹. عمل کامل فکر: وحدت بین گفتار و رفتار و تلاش برای واقعیت بخشیدن به نظام اندیشه‌ها و در یک عبارت عمل آگاهانه متعهدانه؛

۱۰. خودکنترلی: توانایی خودتنظیمی و کنترل هیجانات و عواطف و در یک عبارت مدیریت رفتار؛

۱۲. تعامل بین فرایند و فرآورده: تأکید توأمان بر فرایند و نتیجه؛

۱۳. تحرک اجتماعی: توانایی مواجهه سازنده با محیط‌های متغیر، متعامل و متکامل.

از منظر لوسزکیو^۲ (۲۰۱۵) برنامه درسی پرورش تفکر کارآفرینی شامل سه بعد یادگیری درباره کارآفرینی، یادگیری برای کارآفرینی و یادگیری از طریق کارآفرینی است. این برنامه یادگیری ریشه در محیط واقعی جامعه دارد. از منظر وی برنامه درسی کارآفرینی هم‌چنین دارای پنج بعد محیط، اقتصاد، کارآفرینان، شرکت (بنگاه) و پیچیدگی است. در محیط، چگونگی تأثیر آن بر رفتار جوامع و افراد مورد مطالعه قرار می‌گیرد. اقتصاد، منعکس‌کننده استراتژی‌هایی است که برای موفقیت در این محیط مورد نیاز است. در بعد کارآفرینان ذهنیت و آمادگی کارآفرینی و خلق فرصت‌ها مورد توجه است. در بعد شرکت یا بنگاه، از طریق تحلیل محیط و فهم موقعیت، جغرافیای کسب‌وکار تعیین می‌شود و در بعد

۸) روحیه کار تیمی: ترغیب مسؤولیت‌پذیری فردی و جمعی؛

۹) اجتماع پژوهشی: پژوهش‌های جمعی مبتنی بر کند و کاو و فعالیت‌های فکورانه.

رابلس و زاراگا-رادریگز^۱ (۲۰۱۵) نیز ایجاد صلاحیت‌های زیر را برای پرورش کارآفرینی ضروری می‌داند:

۱. ریسک‌پذیری: توانایی تحمل ابهام و شرایط نامطمئن و تصمیم‌گیری صحیح در این وضعیت؛

۲. خودمختاری: داشتن ظرفیت تصمیم‌گیری مستقل بر اساس درک صحیح از امکانات و مسؤولیت؛

۳. جستجو و تجزیه و تحلیل اطلاعات: توانایی پیدا کردن اطلاعات کسب و کار مفید برای حل مشکل با استفاده از توان واکاوی پتانسیل کامل محیط؛

۴. کیفیت کار: توانایی کار مشتاقانه و قاطعانه برای دستیابی به اهداف به‌پویی مستمر؛

۵. ارتباطات: توانایی گوش دادن، سؤال کردن، بیان مفاهیم و ایده‌ها به‌طور مؤثر؛

۶. رشد شبکه‌های اجتماعی / شبکه‌های پشتیبانی: توانایی ایجاد و نگهداری شبکه‌ای از مخاطبین که برای رسیدن به اهداف مفید هستند یا مفید خواهند بود؛

۷. پویایی: توانایی کار سخت و مداوم در شرایط تغییر با بسیاری از شرکای مختلف؛

پیچیدگی عمل کارآفرینی، فهم متغیرهای مختلف تأثیرگذار بر کارآفرینی مورد توجه است. لذا برنامه درسی کارآفرینانه باید در سه مرحله متناوب ارائه شود. این مراحل عبارتند از:

- ۱- مجذوب شدن: در این مرحله باید در شخص آگاهی، اشتیاق و تمایل ایجاد شود و فرد به این باور برسد «من خواهان انجام هستم»؛ ۲- ممکن شدن: فرد از حالت اشتیاق به حالت اطمینان به قابلیت‌ها و توانایی‌هایش برسد و به این باور برسد «من قادر به انجام هستم»؛ ۳- راهی شدن: در این مرحله فرد باید درگیر تجربه‌های واقعی شود، قابلیت و مهارت‌های خود را بیازماید و در کل به این باور برسد که «من در مرحله انجام آن هستم».

جمع‌بندی

ساختن آینده مطلوب یکی از اهداف اصلی هر جامعه است و نظام‌های آموزشی یکی از مهم‌ترین ابزارهای دستیابی به چنین هدفی محسوب می‌شود. از میان تمامی فعالیت‌ها و اقدامات گسترده و متنوعی که نظام‌های آموزشی متولی و متصدی اجرای آنها می‌باشند، پرورش قوه تفکر و انواع مهارت‌های تفکر به لحاظ این که فعالیت‌های انسان با تفکر معنا و عمل می‌یابد و معطوف به آینده است، در قلمرو مهم‌ترین فعالیت‌های این نهاد محسوب می‌گردد (اشرافی بوئی‌سه، ۱۳۹۳). به عبارتی دیگر، یکی از بنیادی‌ترین رسالت‌ها و وظایف نظام تعلیم و تربیت، پرورش تفکر است. از آنجا که تربیت تفکر

زیربنای سایر ابعاد تربیت محسوب می‌شود، موفقیت برنامه‌های تربیتی مشروط به موفقیت در این حوزه است و کاستی آن نیز به سایر ابعاد سرایت می‌کند و در آن کاستی‌هایی به وجود می‌آورد (اعتصامی، ۱۳۹۵). کشورهایی که در دنیا به پیشرفت‌های چشم‌گیری دست یافته‌اند دارای آموزش و پرورش قوی هستند که بر حول محور تفکر سازمان یافته است. تجربه کشورهای پیشرفته نشان می‌دهد که برای کسب موفقیت بیشتر باید به آموزش مبتنی بر تفکر روی بیاوریم و از تمام امکانات موجود برای پرورش قوه تفکر بهره ببریم (حسین‌پور، فرخی، رمزی و سلیمی، ۱۳۹۴).

برای پرورش تفکر کارآفرینانه از طریق برنامه درسی باید سیاست‌گذاری‌های آموزشی مبتنی بر آموزه‌های نظریه‌های سازنده‌گرایانه، انعطاف‌پذیری شناختی و نظریه برنامه درسی مبتنی بر شایستگی و صفات انسانی باشد. همچنین باید در آموزش از روش‌های تدریس مبتنی بر خانواده پردازش اطلاعات به ویژه روش‌های آموزش اکتشافی، حل مسأله و مهم‌تر از همه از روش‌های تدریس بدیعه‌پردازی و روش‌های آموزش مبتنی بر ناسازی معنایی استفاده شود. در نهایت رویکردهای آموزش‌های حین عمل که اجازه کاربست آنی و بلاواسطه ایده در عمل را فراهم می‌سازند، می‌توانند برای نیل به این هدف مفید واقع شوند.

منابع

۱. احمدپور داریانی، محمود و عزیزی، محمد (۱۳۸۳). کارآفرینی. تهران: محراب قلم.
۲. احمدپور داریانی، محمود؛ جمالی، بهروز و قاسمی، احسان (۱۳۸۹). کتاب جامع کارآفرینی: ویژه داوطلبان کنکور کارشناسی ارشد مدیریت کارآفرینی. تهران: کتابخانه فرهنگ.
۳. اشرفی بوئی، شهرزاد (۱۳۹۳). سناریوهای مدارس آینده. شیراز: نخستین کنفرانس ملی آینده‌پژوهی، مدیریت و توسعه: ۱۲-۱.
۴. اعتصامی، محمدمهدی (۱۳۹۵). جایگاه تفکر در برنامه درسی ملی. فصلنامه رشد آموزش قرآن و معارف اسلامی، ۲۹(۱۰۱): ۸-۴.
۵. توکلی، عبدالله و مرادی، محمد (۱۳۹۷). پنداشت کارکنان از قابلیت استخدام خود و ارتباط آن با تعهد سازمانی در دستگاه‌های دولتی. مطالعات رفتار سازمانی، ۷(۲): ۱-۳۰.
۶. حسین‌پور، علیرضا، فرخی، محمد، رمزی، صمد و سلیمی، کاظم (۱۳۹۴). آموزش مبتنی بر تفکر در مدارس. ماهنامه پژوهش‌های مدیریت و حسابداری، ۲(۱۹): ۱۸-۱.
۷. سیف، علی‌اکبر (۱۳۹۴). روان‌شناسی پرورشی نوین، روان‌شناسی یادگیری و آموزش. تهران: دوران.
۸. عسکر اوغلی، ناصر و عابدی، رحیم (۱۳۹۲). رابطه تفکر کارآفرینی کارکنان با عملکرد شغلی. قم: دومین کنفرانس بین‌المللی مدیریت، کارآفرینی و توسعه اقتصادی: ۱-۱۲.
۹. غلامی، حسین و یارمحمدزاده، پیمان (۱۳۹۵). تحلیل مسیر روابط لنگرهای مسیر شغلی با عملکرد مدیران. رهیاقتی نو در مدیریت آموزشی، ۷(۲۵): ۱۵۹-۱۷۶.
۱۰. فرهی، علی؛ سلطانی، محمدرضا و نصراللهی، محمد (۱۳۹۷). ارائه الگوی مسیر پیشرفت شغلی. پژوهش‌های مدیریت منابع انسانی، ۱۰(۴): ۵۱-۷۸.
۱۱. مصلح شیرازی، علی‌نقی (۱۳۸۲). مراکز رشد لازمه فرایند کارآفرینی و موفقیت طرح کاراد. مجموعه مقالات همایش کارآفرینی و تعاونی‌ها. شیراز.
۱۲. یوسف‌زاده چوسری، محمدرضا؛ میرزایی‌فر، داود و شاهمرادی، مرتضی (۱۳۹۳). کارآفرینی آموزشی و برنامه درسی. همدان: دانشگاه بوعلی سینا.
13. Bruwer, J. (2012). The entrepreneurial mindset profile of South African small medium and micro enterprises (SMMEs) in the Cape Metro pole", *African Journal of Business Management*, 6(15): 5383-5388.
14. Chapman, J. R. (2015). Fostering career management using career anchor theory. In P. J. Hartung, M. L. Savickas, & W. B. Walsh (Eds.), *American Psychological Association*, 2, 507-520.
15. Eickhoff, M.TH. (2008). Entrepreneurial thinking and action and educational responsibility for Europe, *European journal of vocational training*, 45(3): 5-31.
16. Fleishman, F. (2013). *What is Entrepreneurial thinking? Ten these & provocations*. USA: Bobson College Wellesley.
17. Fuentelsaz, L., González, C., Maicas, J. P., & Montero, J. (2015). How different formal institutions affect opportunity and necessity entrepreneurship. *BRQ Business Research Quarterly*, 18(4): 246-258.
18. Lackeus, M. (2014). An emotion based approach to assessing entrepreneurial education. *International Journal of Management Education*, 12: 374-396.
19. Lackeus, M. (2015). *Entrepreneurship in education: What, why, when, how*. Background Paper, Chalmers School of Entrepreneurship, under the supervision of Andrea-Rosalinde Hofer and Jonathan Potter, with the help of Joseph Tixier, from the LEED (Local Economic and Employment Development).
20. Luczkiw, E. (2008). Entrepreneurship Education in an Age of Chaos-Complexity and Disruptive Change (OECD). *Education & skills*, 18: 65-93.
21. Pachali, N. (2013). *Entrepreneurial thinking*, Available at: <http://imathisi-opith.blogspot.com>.
22. Pihie, z.A.I. & Sani.A.S.A. (2009). Exploring the entrepreneurial mindset of students: implication for improvement of entrepreneurial learning at university. *The Journal of International Social Research*, 2(8): 340-345.

23. Phliwayo, S. & Vanvuuren, J. (2007). The strategic Entrepreneurial thinking imperative. *Acta commercili*, 7(1): 122-134.
24. Robles, L. & Zárrega-Rodríguez, M. (2015). Key competencies for entrepreneurship. *Procedia Economics and Finance*, 23: 828-832.
25. Stamboulis, Y. & Barlas, A. (2014). Entrepreneurship education impact on student attitudes. *The International Journal of Management Education*, 12(3): 365-373.

بررسی عملکرد حوزه معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه بوعلی سینا در چهار سال (۱۳۹۶ - ۱۴۰۰) از دیدگاه اعضاء هیأت علمی

ژاله سلیمی فر^۱، رضا بازوند^۲، رویا کرمی^۳، محبوبه وزیری دبیر^۴، احمد محمدی اکمل^۵،

صفورا فرزادنی^۶، لیلا پهناور^۷

چکیده

حوزه پژوهشی یکی از حوزه‌های تأثیرگذار در ارتقاء سطح کیفی دانشگاه و پژوهشگران وابسته به آن است که ارزیابی آن می‌تواند اثربخشی سیاست‌های اجرایی را نشان دهد. ارزیابی و پایش عملکرد نشان می‌دهد چه تغییراتی مورد نیاز حوزه پژوهش است تا جهت‌گیری‌های صحیح و درست جهت رسیدن به اهداف تعالی‌بخش حوزه پژوهشی در نظر گرفته شود و چه رفتارهایی نیازمند اصلاح هستند.

۱. دکتری علم اطلاعات و دانش‌شناسی
۲ و ۳ و ۴ و ۶ و ۷. کارشناس مسؤل کتابخانه
۵. دکتری ادبیات عرب و کارشناس مسؤل کتابخانه

مقدمه

صاحب‌نظران حوزه پژوهشی صورت گرفت. استفاده از شاخص‌های چند وجهی در قالب شاخص‌های مالی (مانند پرداخت گرنت و ترفیع و ارتقاء) و غیرمالی (مانند تکریم ارباب رجوع و آموزش الکترونیکی) تا حدود زیادی نشان‌دهنده ارزیابی عملکرد هر واحد پژوهشی می‌باشد. همچنین در پایان سوالات پژوهش و برای اطلاع از نظر پرسش‌شوندگان، عملکرد کلی این حوزه مورد ارزیابی قرار گرفت.

با در نظر گرفتن نوع پژوهش که توصیفی می‌باشد از طریق طراحی پرسشنامه و گردآوری اطلاعات به صورت تماس تلفنی، عملکرد حوزه پژوهشی مورد ارزیابی قرار گرفت. پاسخ به سوالات پژوهش در قالب پاسخ‌های ۵ گزینه‌ای طیف لیکرت طراحی گردید. جامعه آماری شامل تعداد کل اعضای هیأت علمی دانشگاه یعنی ۴۵۷ نفر بود که ۲۰ درصد پژوهشگران هر دانشکده شامل ۹۱ نفر به صورت تصادفی تلفیقی به‌عنوان نمونه انتخاب و مورد پرسش قرار گرفتند. ارزیابی صورت گرفته در قالب ۹ دانشکده کشاورزی، فنی و مهندسی، علوم پایه، شیمی، علوم انسانی و ادبیات، علوم اقتصادی و اجتماعی، تربیت بدنی، هنر و معماری، پیرادامپزشکی انجام شد. در نهایت پس از ارزیابی کیفی، پاسخ‌های ۸۶ نفر مورد تحلیل و بررسی قرار گرفت.

حوزه پژوهشی یکی از حوزه‌های زیربنایی در ارتقاء سطح کمی و کیفی دانشگاه و پژوهشگران وابسته به آن است که ارزیابی آن نشان‌دهنده اثربخش بودن سیاست‌های اجرایی در راستای پژوهش‌های صورت گرفته است. یکی از دلایل اصلی برای ارزیابی عملکرد حوزه پژوهشی، علاوه بر تعیین نیازمندی‌ها و اولویت‌های پژوهشی دانشگاه، ارزش بالقوه آن برای مخاطبان اصلی آن یعنی دانشگاه، پژوهشگران و جامعه است. به عبارتی دیگر ارزیابی برای ایجاد شفافیت، پاسخ‌گویی و عملکرد کارا و موثر حوزه پژوهشی و همچنین برای تصمیمات زیربنایی و توسعه ابزار پژوهش لازم و ضروری است و بدون شک بدون ارزیابی، حوزه پژوهش در انجام وظایف خود ناتوان و بعد از مدتی ضعیف و شکننده می‌گردد. لذا شناخت نظرات پژوهشگران این حوزه در دانشگاه ضرورتی اجتناب‌ناپذیر است. در عین حال ممکن است گاهی ارزیابی‌ها بنا به دلایلی از قبیل فرار از نتایج نامطلوب آن، مورد استقبال مدیران قرار نگیرد.

روش پژوهش

در این مطالعه برای سنجش عملکرد از ۶ متغیر چند وجهی تخصیص و پرداخت گرنت، برگزاری مراسم هفته پژوهش، تکریم ارباب رجوع، ترفیع و ارتقاء، ارتباط با صنعت، فعالیت واحد فناوری اطلاعات (IT) و بستر آموزش الکترونیکی بهره گرفته شد. انتخاب این شاخص‌ها براساس نظرات

نتایج پژوهش

نتایج بررسی‌ها نشان داد در کل عملکرد حوزه پژوهشی مورد تایید ۸۰ نفر (۹۳ درصد) از پاسخ‌دهندگان در گزینه‌های متوسط به بالا بود. در مقابل ۶ نفر (۷ درصد) از افراد عملکرد حوزه پژوهشی را به‌طور کلی ضعیف و بسیار ضعیف دانسته بودند. تأیید نسبی عملکرد حوزه پژوهشی، به مفهوم رضایت‌مندی ۹۳ درصدی پژوهشگران از عملکرد این حوزه است.

نتایج جزئی‌تر به تفکیک هر یک از متغیرها به شرح زیر است: در متغیر تخصیص و پرداخت گرنت، تأیید ۷۰ نفر (۸۱/۵ درصد) از پرسش‌شوندگان با گزینه‌های متوسط به بالا نشان از رضایت پژوهشگران در اختصاص گرنت به آن‌ها و دریافت مبالغ تعیین‌شده دارد. یکی از دلایل عدم رضایت‌مندی برخی افراد در تخصیص گرنت پژوهشی، عدم تخصیص کامل سهم حوزه پژوهشی در ۴ سال اخیر می‌باشد. به‌طوری‌که در سال‌های اخیر به دلیل کاهش درآمدهای دانشگاه، کمتر از ۱۰٪ بودجه پژوهشی از سهم ۱۵ درصدی محقق شد. با این حال، در دو سال اول (از ابتدای سال تحصیلی سال‌های ۱۳۹۶ تا ۱۳۹۸) وضع بودجه بهتر بود و سهم پژوهش تقریباً تا ۱۱٪ هم تأمین گردید اما پس از شیوع کرونا و در دو سال اخیر سهم پژوهش به زیر ۱۰٪ رسید. با این حال، دانشگاه توانست بخش عمده‌ای از اعتبارات پژوهشی مورد نیاز از جمله

گرنت و تشویقی مقالات را تأمین و پرداخت نماید.

در متغیر برگزاری مراسم هفته پژوهش نیز، ۸۰ نفر (۹۳ درصد) از مشارکت‌کنندگان رضایت خود را با گزینه‌های متوسط، خوب و بسیار خوب نشان داده‌اند. این گزینه یکی از مواردی است که تلاش تیم پژوهشی اعم از معاون، مدیر پژوهشی، مدیران واحدها و پرسنل واحدها را در برگزاری مؤثر و کارآمد مراسم هفته پژوهش نشان می‌دهد. تلاشی که منجر به ارائه گزارش‌ها و سخنرانی‌های جذاب و اثربخش و همچنین تخصیص مشوق‌ها و برنامه‌های رضایت‌بخش برای پژوهشگران شده است.

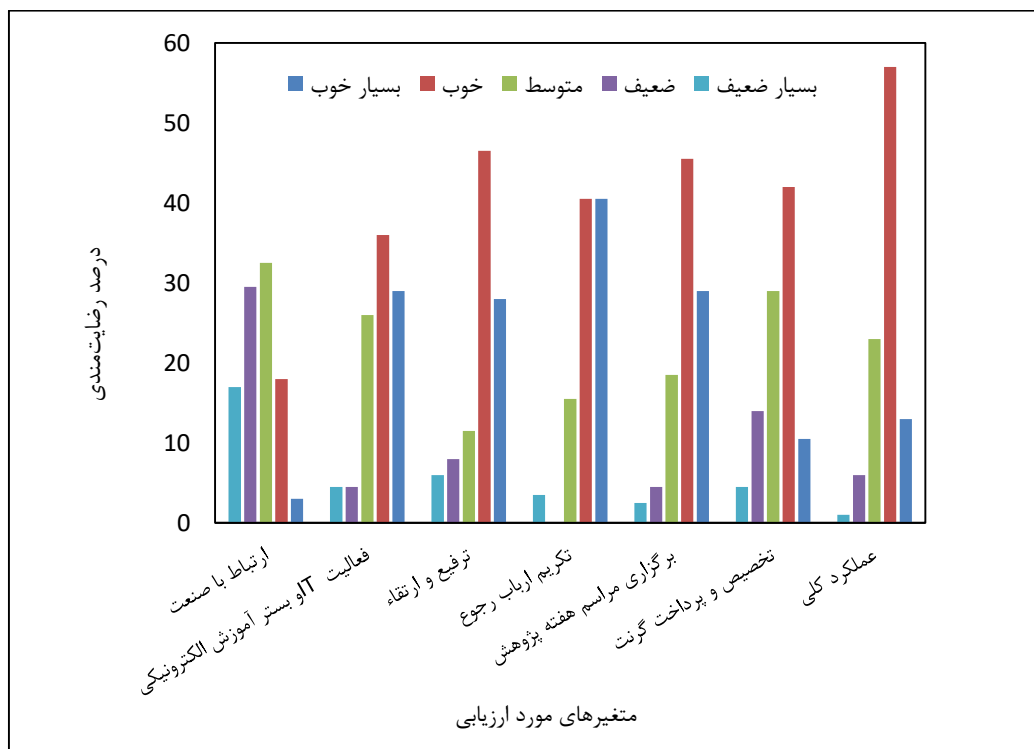
در متغیر تکریم ارباب رجوع، ۸۳ نفر (۹۶/۵ درصد) رضایت متوسط به بالا داشته‌اند که نشان‌دهنده موفقیت تیم مدیریتی و پرسنل حوزه معاونت پژوهشی در کسب نظر موافق پژوهشگران در مراجعه به واحدهای معاونت پژوهش و فناوری است.

در متغیر ترفیع و ارتقاء، ۷۴ نفر (۸۶ درصد) از اقدامات انجام شده در این زمینه رضایت متوسط به بالا داشته‌اند. از آنجا که متغیرهای مالی از قبیل ارتقاء رتبه و موقعیت در کسب رضایت افراد و ارتقاء وضعیت رفاهی و مادی آنان تاثیرگذار است، کسب این میزان رضایت توسط پژوهشگران نشانه تلاش تیم مدیریتی و اداری حوزه پژوهشی برای احقاق حق پژوهشگران و اختصاص موقعیت مناسب به آنهاست.

در متغیر ارتباط با صنعت، ۳۸ نفر (۵۳/۵ درصد) فعالیت‌های مرتبط با این واحد را مثبت و بالاتر از متوسط توصیف کرده‌اند و مابقی یعنی ۳۳ نفر (۴۶/۵ درصد) فعالیت آن را ضعیف و بسیار ضعیف دانسته‌اند. البته تعداد پاسخ‌ها در این متغیر ۷۱ مورد بود و ۱۵ نفر نظر خود را در این مورد اعلام نکرده بودند. البته تعدد وظائف این حوزه و حرکت دانشگاه‌ها به سمت دانشگاه‌های نسل ۳ و ۴ انتظارات از این حوزه را افزایش داده است. اما موفقیت این حوزه به خود صنعت و جامعه هم وابسته است. امید است با تقویت این حوزه بتوان به افق‌های بالاتری در این حوزه دست یافت.

نتایج فوق در شکل ستونی زیر نشان داده شده است.

در متغیر فعالیت IT و بستر آموزش الکترونیکی، ۷۸ نفر (۹۱ درصد) ابراز رضایت متوسط به بالا داشته‌اند. وبسایت دانشگاه ویتترین دانشگاه و نقطه اتصال آن با دنیای بیرون است. در این دوره وبسایت دانشگاه مطابق با فناوری روزآمد، بازسازی شده و ارتقاء یافته است. در این مقطع آموزش مجازی به‌عنوان چالش جدید و جدی برای فناوری اطلاعات دانشگاه مطرح شد. هرچند به دلیل نبود زیرساخت‌های لازم، آمادگی کافی برای ارائه آموزش مجازی وجود نداشت، طی برنامه‌ریزی مستمر و افزایشی، ارائه خدمات در این حوزه به کیفیت قابل قبولی رسیده و هم اکنون به شکل مطلوبی ادامه دارد. رضایت بالایی پژوهشگران از این متغیر نشانه کسب نمره قبولی توسط تیم مربوط به فناوری اطلاعات است.

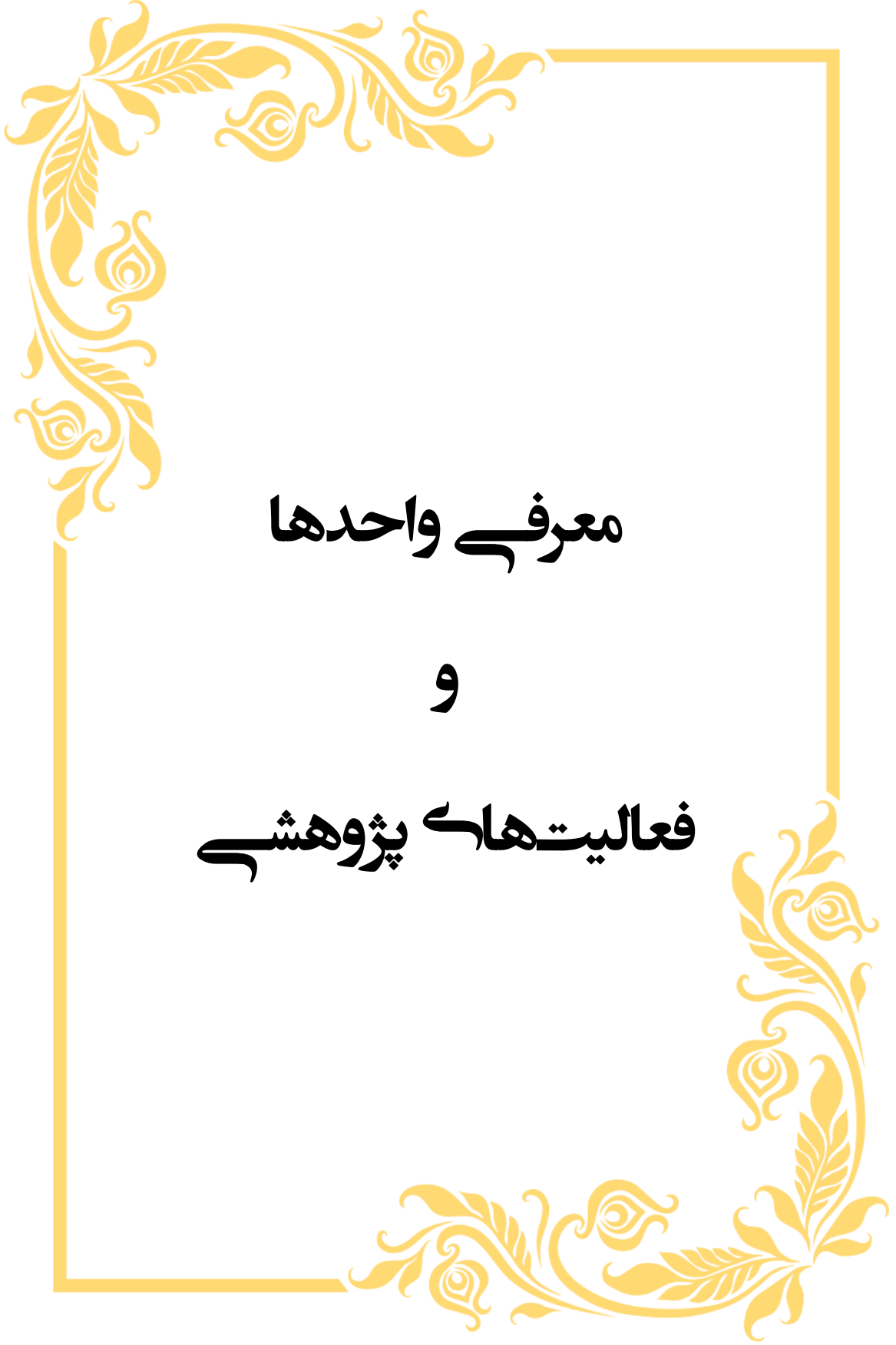
مختصر طرح شده بود و به تمام واحدهای زیرمجموعه حوزه معاونت پژوهش و فناوری مانند کتابخانه، انتشارات، آزمایشگاه مرکزی، مرکز رشد و نشریات که هر یک نقش به‌سزایی در ارائه خدمات به پژوهشگران و جامعه دانشگاهی دارند پرداخته نشده بود. ان‌شالله در فرصت‌های آینده این نقص برطرف خواهد شد و پژوهش جامع‌تری در این زمینه انجام خواهد شد.

تشکر و قدردانی

بدین‌وسیله از آقای دکتر حمید زارع‌ابیانه، رئیس محترم کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه، بابت همکاری و راهنمایی‌های ارزشمندشان سپاس‌گزاری می‌شود.

این شکل نشان می‌دهد کمترین رضایت‌مندی در حوزه ارتباط با صنعت بوده است که علت آن را به‌صورت کلی می‌توان در عدم تقاضای بخش صنعت از دانشگاه به‌ویژه در شرایط غیر صنعتی بودن استان و عدم وابستگی بخشی از جامعه اساتید دانشگاه در حوزه علوم انسانی به بخش صنعت دانست. اما بقیه متغیرها رضایت بالایی را نشان می‌دهند که مایه خرسندی فعالان حوزه معاونت پژوهش و فناوری در سال‌های ۱۳۹۶ تا ۱۴۰۰ است. همچنین می‌تواند الگویی برای ادامه مسیر پربار و رضایت‌بخش این سال‌ها و توسعه هر چه بیشتر این اقدامات در سال‌های پیش رو باشد.

البته لازم به ذکر است که به‌دلیل ضیق وقت و شرایط موجود پرسش‌های مطرح شده به‌صورت

معرفے واحدها

و

فعالیتهاک پژوهشے

نگاهی به واحد معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه در سال ۱۳۹۶ - ۱۴۰۰

در مصاحبه‌ای که با آقای دکتر غلامحسین مجذوبی، معاون سابق پژوهش و فناوری دانشگاه، انجام شد نظرات و دغدغه‌های ایشان درخصوص واحدها و فعالیت‌های صورت گرفته در حوزه معاونت پژوهشی در طی سال‌های ۱۳۹۶ الی ۱۴۰۰ مطرح شد که در ادامه به محضر شما تقدیم می‌شود.

۱. آقای دکتر عملکرد حوزه معاونت پژوهش و فناوری را در ۴ سال گذشته چگونه می‌بینید؟

ما در حوزه پژوهشی تمام تلاش خود را برای رشد و بالندگی دانشگاه در این حوزه انجام داده‌ایم. البته ارزیابی این عملکرد بر عهده استادان دانشگاه می‌باشد. بنده ارزیابی خود از عملکرد چهارساله حوزه پژوهشی را دارم. اما ترجیح می‌دهم این کار با نظرخواهی از اعضای هیأت علمی

دانشگاه به صورت علمی صورت پذیرد و به صورت یک گزارش جداگانه در هفته پژوهش منعکس گردد. آنچه من می‌توانم بگویم این است که ما باید گزارش ۴ ساله عملکرد خود را منتشر کنیم و ارزیابی آن را به عهده اساتید بگذاریم. با این حال، من وظیفه خود می‌دانم از تمام مدیران و کارکنان حوزه پژوهشی که تمام بار پژوهش دانشگاه را به دوش کشیده‌اند تشکر و قدرانی کنم. من عملکرد آنها در اکثر حوزه‌ها را مثبت همراه با کاستی‌های ارزیابی می‌کنم. البته موضوع کرونا آسیب جدی به روند کارها وارد و آن را کند کرد. آنچه مهم است این است که ما تلاش فراوان به انجام اقدامات نوآورانه در این حوزه داشتیم. البته در برخی مانند تأسیس مرکز تصویربرداری الکترونی و مرکز نوآوری و شتابدهی موفق و در برخی هم مانند برج فناوری ناموفق بودیم. به هر حال، آنچه مسلم است این است که ما در حوزه پژوهشی پیشرفت‌ها و کاستی‌های داشتیم. این کاستی‌ها نتیجه شرایط محیطی

مانند شیوع کرونا و کمبود بودجه و برخی هم ناشی از ضعف و ناتوانی خود ما بود. در مجموع بنده نتوانستم آن‌گونه که شایسته اعضای هیأت علمی است عمل کنم و از این بابت از همه آنها عذرخواهی می‌کنم.

۲. چه اقداماتی در راستای تحقق دانشگاه‌های نسل سوم یا دانشگاه کارآفرین انجام شده است؟

در این مدت با تأسیس شاخه مرکز رشد دانشگاه در دانشکده کشاورزی و افزایش پذیرش شرکت‌های پیش‌رشد در آن، در این مورد توسعه صورت گرفت. مرکز نوآوری و شتابدهی دانشگاه تأسیس گردید. مقدمات تأسیس برج فناوری با عقد تفاهم‌نامه بین دانشگاه‌های بوعلی سینا، علوم پزشکی همدان، صنعتی همدان و پارک علم و فناوری استان فراهم شد. صندوق کمک به پژوهشگران استان با هم‌افزایی پارک و برخی دانشگاه‌های دیگر تأسیس گردید و دانشگاه ۵ میلیارد ریال در آن سرمایه‌گذاری کرد.

البته در کنار این‌ها از اقدامات دیگر مانند برگزاری دوره‌های آموزشی متعدد و غیره می‌توان نام برد. تلاش ما سعی بر انجام اقدامات زیربنائی بود که اصولاً زمان‌بر هستند.

۳. ارتباط صنعت و جامعه با دانشگاه در ۴ سال اخیر در دانشگاه بوعلی سینا چگونه بوده است؟

این حوزه وظائف متعددی به عهده دارد. راه‌اندازی سایت دفتر ارتباط با صنعت و اطلاع‌رسانی مربوط به فراخوان‌های مختلف در آن، برگزاری بازدیدهای صنعتی مدون ویژه اعضاء هیات علمی، تشکیل کمیته مشترک و برگزاری جلسات پیوسته با چند صنعت فعال استان در دانشگاه، برگزاری بازدید و جلسه مشترک با صنایع در دانشگاه، اعزام دانشجویان به دوره کارآموزی، راه‌اندازی سامانه ساجد در دانشگاه، پیگیری امور مربوط به سامانه سابع و طرح‌های مربوط به بند ط و ه تبصره ۹ قانون بودجه، گردآوری اطلاعات صنایع فعال استان، پیگیری طرح‌های یک درصد استان، پیگیری امور مربوط به طرح‌های پژوهشی، برگزاری اولین همایش کارآفرینی،

برگزاری دوره‌های ثبت پتنت ویژه همکاران هیأت علمی، تدوین آیین‌نامه فرصت مطالعاتی صنعت و جامعه و پیگیری امور اعزام همکاران هیات علمی به فرصت مطالعاتی از جمله فعالیت‌های این دفتر بوده است. لازم به ذکر است تعداد طرح‌های پژوهشی در سال ۱۳۹۹ نسبت به ۱۳۹۶ رشد ۱۱۶ درصدی از نظر تعداد و ۳۰۰ درصدی از نظر مبلغ داشته است. رصد اشتغال فارغ‌التحصیلان دانشگاه نیز توسط این واحد در هر سال انجام شده است. تعدد وظائف این حوزه و حرکت دانشگاه‌ها به سمت دانشگاه‌های نسل ۳ و ۴ انتظارات از این حوزه را افزایش داده است. اما موفقیت این حوزه به خود صنعت و جامعه هم وابسته است. امید است با تقویت این حوزه بتوان به افق‌های بالاتری در این حوزه دست یافت. از مدیر این حوزه جناب آقای دکتر شیخی به خاطر تلاش‌های ایشان قدردانی می‌کنم.

۴. رتبه دانشگاه در نظام‌های مختلف رتبه‌بندی بین‌المللی و ملی چه پیشرفتی داشته است؟ جهت افزایش روابط بین‌المللی چه اقداماتی صورت گرفته است؟

امروزه کیفیت دانشگاه‌های دنیا از جنبه‌های مختلف آموزشی، پژوهشی، صنعتی و غیره توسط نظام‌های رتبه‌بندی معتبری از جمله Times، QS، شانگهای و US news و ISC (جهان اسلام) تعیین می‌گردد. دانشگاه بوعلی سینا از سال ۱۳۹۶ تصمیم گرفت جایگاه خود را در بین دانشگاه‌های دنیا در نظام‌های رتبه‌بندی Times، QS، شانگهای که از معتبرترین نظام‌های رتبه‌بندی می‌باشد ارتقاء بخشد. بدین منظور اطلاعات مورد نیاز نظام‌های رتبه‌بندی از بخش‌های مختلف دانشگاه جمع‌آوری و به دبیرخانه‌های این نظام‌های رتبه‌بندی ارسال گردید. در سال ۲۰۲۰ برای اولین بار دانشگاه بوعلی سینا توانست به نظام رتبه‌بندی تایمز ورود پیدا کند. در سال ۲۰۲۱ نیز در این نظام رتبه‌بندی حضور داشت. نظام‌های رتبه‌بندی که دانشگاه توانست ورود پیدا کند در بخش ذیل اشاره شده است:

- ورود به نظام رتبه‌بندی ۲۰۲۰ تایمز برای نخستین بار رتبه ۱۰۰۱+؛
- ورود به نظام رتبه‌بندی CWUR برای نخستین بار با رتبه دهم

- دانشگاه‌های جامع ایران و رتبه ۱۵۴۴ جهان؛
- ورود به نظام رتبه‌بندی یو.اس. نیوز برای نخستین بار؛
- قرارگرفتن دانشگاه بوعلی سینا در فهرست هزار دانشگاه برتر جهان در نظام رتبه‌بندی لایدن در سال ۲۰۱۸؛
- قرار گرفتن دانشگاه بوعلی سینا در فهرست مؤثرترین دانشگاه‌های دنیا در حوزه مهندسی مکانیک و مهندسی شیمی طبق رتبه‌بندی موضوعی شانگهای ۲۰۱۹؛
- قرار گرفتن دانشگاه بوعلی سینا بر اساس نظام رتبه‌بندی تایمز ۲۰۲۰ در شاخه علمی علوم زیستی و حوزه مهندسی و علوم فیزیکی؛
- قرار گرفتن دانشگاه بوعلی سینا در جمع برترین دانشگاه‌های جوان در سال ۲۰۲۰؛
- در رتبه‌بندی‌های ملی نیز در نظام رتبه‌بندی ISC رتبه دانشگاه در سال‌های مختلف به صورت زیر می‌باشد:
- سال ۱۳۹۶ - ۱۳۹۷ رتبه دانشگاه ۸؛
- سال ۱۳۹۷ - ۱۳۹۸ رتبه دانشگاه ۸؛
- سال ۱۳۹۹ - ۱۳۹۸ رتبه دانشگاه بین ۱۰ تا ۲۰.
- لازم است در اینجا از تلاش‌های خانم صالحی کارشناس حوزه پژوهشی که بار رتبه‌بندی عمدتاً بر عهده ایشان بوده است و در این راه زحمات زیادی کشیده صمیمانه تشکر نموده برای ایشان آرزوی توفیق و سلامتی نمایم.
۵. عملکرد حوزه فناوری اطلاعات دانشگاه در ۴ سال گذشته را چگونه ارزیابی می‌کنید؟
- لازم به توضیح نیست که امروزه واحد IT نقش بسیار مهمی در اداره هر نهاد و سازمانی دارد و بدون آن امکان کار وجود ندارد. برای هر سازمانی پیروی از راهبردهای فناوری اطلاعات و ارتباطات (فاوا) در تصمیم‌گیری و برنامه‌ریزی، عامل تعیین‌کننده و زیربنایی موفقیت است. این حوزه یکی از پرکارترین حوزه‌های پژوهشی بوده که تقریباً با تمام بخش‌های دانشگاه در تماس نزدیک است. بنده این حوزه را یکی از موفق‌ترین (البته با توجه به امکانات دانشگاه) بخش‌های نه تنها معاونت پژوهشی بلکه دانشگاه می‌دانم. کافی است به بخشی از فعالیت‌های این حوزه که در ۴ سال گذشته انجام شده نگاهی بیندازید و بعد قضاوت کنید.
- شبکه و زیرساخت از عوامل مهم توسعه دانشگاه است که در این دوره توسعه زیادی یافته و دسترسی بی‌سیم و باسیم به شبکه در گستره دانشگاه فراهم شده است. ایجاد رینگ مقاوم فیبر، پایداری شبکه را تا حد مطلوبی افزایش داده و با راه‌اندازی سامانه مانیتورینگ وضعیت شبکه و ادوات فعال و غیرفعال آن به‌صورت دائمی در حال پایش است. مرکز داده قلب دانشگاه است. این مرکز به سیستم برق پایدار و سیستم اطفاء حریق تجهیز شده و توان محاسباتی آن تا ده برابر نسبت به قبل افزایش یافته است. همچنین سیستم‌های ذخیره‌سازی انبوه و میزبانی متمرکز دیتا و همچنین پشتیبان‌گیری از سامانه‌های نرم‌افزاری راه‌اندازی شده است. با این وجود، ظرفیت این مرکز نسبت به نیازها بسیار محدود است. در این زمینه تأسیس دیتاسنتر جدیدی آغاز شده است که عملیات جانمایی، طراحی فنی و

مطابق استانداردهای مرتبط و همچنین عملیات عمرانی عمومی آن انجام شده و عملیات تخصصی و تجهیز آن جزو برنامه‌های اصلی مدیریت فناوری اطلاعات است. امید است مرکز جدید حداقل تا ده سال پاسخگوی نیازهای دانشگاه در زمینه فاوا باشد.

وبسایت دانشگاه ویرین دانشگاه و نقطه اتصال آن با دنیای بیرون است. در این دوره وبسایت دانشگاه مطابق با فناوری روزآمد، بازسازی شده و ارتقاء یافته است. با اتصال وبسایت به سامانه‌های آموزشی و پژوهشی بخش اعظمی از اطلاعات آن به صورت اتوماتیک از این سامانه‌ها واکنشی و به‌روز می‌شود. علاوه بر این برای خودکارسازی و چابک‌سازی ارائه فعالیت‌ها و خدمات سامانه‌های متعددی راه‌اندازی شده است که از آن میان سامانه‌های علم‌سنجی، پیشخوان و احراز هویت متمرکز را می‌توان نام برد. یکی از مسائل مهم در زمینه مدیریت سامانه‌ها، روزآمد بودن آنها و ارتقاء متناسب با نیازهاست که در این زمینه سامانه‌های دانشگاه از جمله اتوماسیون اداری و ایمیل-سرور به‌روزرسانی شده‌اند و سایر سامانه‌ها هم به‌صورت مرتب پایش و در صورت نیاز به‌روزرسانی می‌شوند.

در این مقطع آموزش مجازی به‌عنوان چالش جدید و جدی برای فناوری اطلاعات دانشگاه مطرح شد. هرچند به دلیل نبود زیرساخت‌های لازم، آمادگی کافی برای ارائه آموزش مجازی وجود نداشت، طی برنامه‌ریزی مستمر و افزایشی، ارائه خدمات در این حوزه به کیفیت قابل قبولی رسیده و هم‌اکنون به شکل مطلوبی ادامه دارد.

برای بهبود عملکرد در حوزه سامانه‌های خدماتی و پشتیبانی، سامانه‌های اموال، انبار و تدارکات راه‌اندازی شده است. همچنین سامانه تغذیه جایگزین شده است. همچنین سامانه‌های متعدد نرم‌افزاری از جمله فروشگاه کتاب، علم‌سنجی دانشگاه‌های منطقه ۴، مدیریت آموزش کارکنان، ارزیابی عملکرد کارکنان، مدیریت همایش‌ها و چندین سامانه دیگر به بهره‌برداری رسیده‌اند.

مرکز محاسبات سریع دانشگاه برای پاسخ‌گویی به نیازهای محاسباتی در زمینه پژوهش و آموزش با ظرفیت اولیه ۱/۵

ترافلاپس راه‌اندازی شده و مشغول خدمت‌رسانی است. تهیه برنامه‌های توسعه‌ای این مرکز و تدوین برنامه‌های ارائه خدمات آن در دستور کار این مدیریت است.

ارتقاء کمی و کیفی خدمات فاوا، نیازمند ایجاد ساختارهای تصمیم‌گیری مرتبط در دانشگاه است که در این زمینه آیین‌نامه شورای راهبردی فناوری اطلاعات دانشگاه تدوین و تصویب شده است. امید می‌رود با تشکیل منظم جلسات این شورا، اثرگذاری فناوری اطلاعات در تصمیمات راهبردی دانشگاه بیشتر شده و تدابیر و تصمیم‌ها با ملاحظات فناوری اطلاعات انجام شود. از مدیر سابق این حوزه جناب آقای دکتر سخائی‌نیا و مدیر فعلی آن جناب آقای دکتر منصوری‌زاده که زحمات زیادی برای به‌روزرسانی و توسعه این حوزه کشیده‌اند عمیقاً تشکر و قدردانی می‌نمایم.

۶. عملکرد حوزه کتابخانه دانشگاه در ۴ سال گذشته را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

کتابخانه نیز وظائف بسیار متنوعی را به عهده دارد که از دید اساتید دانشگاه پنهان است. علاوه بر کارهای عمرانی مانند توسعه و

بهبود از طریق نماناسازی سالن‌های مطالعه خواهران و برادران در کتابخانه مرکزی و کشاورزی که انجام شد، اشتراک سالانه پایگاه‌های اطلاعاتی علمی فارسی و لاتین به مبلغ ۷,۵۱۹,۱۲۸,۰۲۴ ریال، و کتب لاتین و فارسی به مبلغ ۳۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال در هر سال نیز توسط کتابخانه انجام شده است. خرید و اشتراک ۴ پایگاه اطلاعاتی لاتین نظیر ساینس دایرکت، اسکاپوس، دانش‌لینک و فارس‌پیپر انجام گردید و در بخش منابع فارسی نیز ۷ پایگاه فارسی نظیر نورمگز، نورلیب، مگایران، سیویلیکا توسط حوزه کتابخانه انجام می‌شود. برخی از کارهای کتابخانه به قرار زیر می‌باشند:

خرید و راه‌اندازی سامانه جامع کتابخانه آذرسا، دریافت حدود ۱۰,۰۰۰ جلد کتب اهدایی از مجاری مختلف در سطح کشور و ارگان‌های دولتی و خیرین، خرید سامانه مشابهت‌یاب (همانندجو) جهت بررسی سرقت ادبی مقالات جهت استفاده اساتید در کنترل رساله‌ها، پایان‌نامه‌ها و متون پژوهشی از طریق شورای تامین منابع وزارت عتف (ایرانداک) و راه‌اندازی میز امانت هوشمند

(Radio Frequency Identification) در کتابخانه دانشکده فنی-مهندسی به عنوان اولین دانشگاه بین کتابخانه‌های منطقه چهار پژوهشی. بنده عملکرد کتابخانه را قابل قبول می‌دانم. از جناب آقای دکتر زارع که طی ۴ سال گذشته همواره سعی بر به‌روزرسانی و تجهیز و توسعه کتابخانه داشته‌اند و معاون ایشان سرکار خانم سلیمی‌فر که در راه‌اندازی و انتشار فصلنامه پژوهشی سهم عمده‌ای داشته‌اند قدردانی می‌کنم.

۷. عملکرد مرکز رشد دانشگاه در ۴ سال گذشته را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

مرکز رشد دانشگاه علاوه بر انجام وظائف عادی خود مانند پذیرش شرکت‌های پیش‌رشد، رشد و دانش‌بنیان با انجام اقدامات زیربنائی در جهت تبدیل دانشگاه به یک دانشگاه فناور و کارآفرین تلاش نموده است. استقرار سه شتاب‌دهنده در مرکز اجوتک، هم‌پیوند و آرمانی شریف، تدوین آیین‌نامه‌های موثر در حوزه راهبرد، رشد، تلاش در راستای تجهیز و راه‌اندازی مرکز نوآوری و شتاب‌دهی که در آستانه افتتاح می‌باشد، عقد قرارداد برای استقرار

تیم‌ها و شتاب‌دهنده‌ها در مرکز نوآوری، راه‌اندازی آکادمی کسب و کار در استان با مشارکت سازمان‌ها و تلاش در راستای راه‌اندازی برج فناوری دانشگاه و همکاری و تلاش در جهت تشکیل صندوق حمایت از پژوهشگران استان از جمله این اقدامات می‌باشد. لازم است از تلاش‌های مدیر سابق مرکز جناب آقای بیات و مدیر فعلی آن جناب آقای دکتر اکبری تشکر و قدردانی نمایم.

۸. عملکرد آزمایشگاه مرکزی در ۴ سال گذشته را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

آزمایشگاه مرکزی دانشگاه بوعلی سینا از سال ۱۳۹۵ شروع به کار نموده و در چهار سال گذشته سه هدف تجهیز و به‌روزرسانی آزمایشگاه‌های تحقیقاتی، سامان‌دهی وضعیت ارائه خدمات آزمایشگاهی و افزایش درآمدزایی آزمایشگاه‌ها را دنبال نموده است. متأسفانه تا سال ۱۳۹۶، آمار دقیقی از تعداد و انواع تجهیزات آزمایشگاهی موجود نبود، که با برنامه‌ریزی و بازدیدهای میدانی، این آمار در غالب یک بانک اطلاعاتی مدون تهیه شد. همچنین جمع تجهیزات با فناوری بالا در

تسریع مراحل داوری، برگزاری نمایشگاه‌های حضوری در نمایشگاه بین‌المللی تهران، و شرکت اینترنتی در فضای مجازی با توجه به شیوع کرونا، ایجاد امکانات فروش اینترنتی کتاب، و انتخاب دو عنوان کتاب این مرکز به عنوان کتاب برتر در جشنواره ارشاد اسلامی در سال ۱۳۹۹ از جمله اقدامات و دستاوردهای این مرکز می‌باشد. با توجه به مشکلات انتشارات در کشور از جمله کمبود اعتبار جهت چاپ کتاب و گران شدن اقلام چاپی اعم از کاغذ و غیره، شروع کرونا و به طور کلی کاهش اقبال عمومی به خرید کتاب به صورت کاغذی می‌توان عملکرد این حوزه را قابل قبول دانست. جا دارد از مدیر این بخش جناب آقای یداللهی‌فر تشکر و قدردانی نمایم.

۱۰. چه واحدهای جدیدی در این معاونت تشکیل شده‌اند و در چه وضعیتی قرار دارند؟

همان‌گونه که عرض شد تلاش ما در راستای اقدامات نوآورانه بود. یکی از این اقدامات تأسیس و راه‌اندازی مرکز زبان‌های خارجی بود که البته با شروع کرونا از فعالیت‌های آن کاسته شد. تأسیس واحد علم‌سنجی و ایجاد سامانه آن

احداث مجتمع آزمایشگاهی دانشگاه، طرحی با همکاری دفتر طرح‌های عمرانی و مهندسی مشاور تهران محاسب آماده شد، تا فضایی با زیربنای ۴۰۰۰ مترمربع در دو فاز در دانشگاه ساخته شود. علی‌رغم پیگیری‌های صورت‌گرفته، متأسفانه با توجه به تنگنای مالی هنوز اعتبار این طرح مصوب نشده است. امید است با گنجاندن آن در لایحه بودجه سال ۱۴۰۱، در سال آینده شاهد شروع این پروژه باشیم. بنده این حوزه را یکی از موفق‌ترین مدیریت‌های حوزه پژوهشی می‌دانم و از مدیر آن جناب آقای دکتر تراب‌زاده و معاون وی دکتر حسینی تشکر می‌کنم.

۹. عملکرد مرکز انتشارات دانشگاه در ۴ سال گذشته را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

مرکز نشر دانشگاه بوعلی سینا روند روبه‌رشدی در ۴ سال اخیر داشته است. چاپ ۱۶۲ عنوان کتاب که از این تعداد ۳۵ عنوان آن تجدید چاپ و مابقی چاپ اول بوده است از جمله این فعالیت‌هاست. این اداره در این مدت بیش از ۱۰ میلیارد ریال فروش کتاب داشته است. تشکیل بانک داوران، برای

آزمایشگاه‌هایی با استاندارد قابل قبول در دستور کار قرار گرفت که از نمونه آن می‌توان به مرکز تصویربرداری میکروسکوپ الکترونی دانشگاه اشاره نمود. این مرکز با انتقال و راه‌اندازی میکروسکوپ‌های الکترونی و تجهیزات آنالیز مواد موجود در دانشگاه و خرید یک دستگاه میکروسکوپ پیشرفته جدید، برای ارائه خدمات به دانشگاهیان محترم آماده شد. هرچند اشکالات مرتبط با زیرساخت برق در محل جدید موجب وقفه در این امر شده است. به علاوه، در چهار سال گذشته از محل اعتبارات مرتبط با مبلغی قریب به ۱۶۰ میلیارد ریال، اقدام به تهیه تجهیزات با فناوری بالا شده است که در اختیار آزمایشگاه‌های همکار در دانشکده‌های مختلف قرار گرفته است. لازم به ذکر است کارهای خرید یک دستگاه NMR 600، از جمله تأمین اعتبار آن بالغ بر ۱۸۰ میلیارد ریال، انجام شده و این دستگاه ظرف چند ماه آینده وارد دانشگاه خواهد شد. بدین ترتیب در ۴ سال گذشته حدود ۳۴۰ میلیارد ریال تجهیزات آزمایشگاهی خریداری شده که بی‌سابقه است. همچنین جهت

از دیگر اقدامات نوآورانه این حوزه بود که می‌تواند نقش مهمی در جهت‌دهی به فعالیت‌های پژوهشی دانشگاه داشته باشد. تأسیس مرکز نوآوری و شتاب‌دهی نیز در راستای تبدیل دانشگاه به دانشگاه نسل سوم و چهارم از دیگر اقدامات این حوزه بود. این مرکز به‌زودی افتتاح خواهد شد. راه‌اندازی فصلنامه پژوهشی نیز یکی از اقدامات مؤثر در راستای اطلاع‌رسانی در حوزه پژوهشی دانشگاه می‌باشد. تشکیل کمیته‌های اخلاق پزشکی و اخلاق پژوهشی از اقدامات حوزه پژوهشی ظرف سال‌های ۱۳۹۶ تا ۱۴۰۰ می‌باشد.

۱۱. فعالیت‌های دانشگاه بوعلی سینا در منطقه ۴ پژوهشی کشور چگونه بوده است؟

به‌جرات می‌توانم عرض کنم ما فعال‌ترین منطقه در بین ۱۰ منطقه پژوهشی بودیم. متأسفانه مناطق پژوهشی کشور فاقد هرگونه آیین‌نامه یا دستورالعمل اجرایی هستند. ما تنها منطقه‌ای بودیم که در آن ۶ کمیته شامل کمیته‌های کتابخانه، آی‌تی، آزمایشگاه‌های مرکزی، سیاست‌گذاری، مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری و ارتباط دانشگاه با صنعت و جامعه

تشکیل دادیم. اولاً ظرف ۴ سال گذشته معاون پژوهشی دانشگاه توانست دبیری منطقه را با رأی دانشگاه‌های عضو بر عهده داشته باشد. ثانیاً شورای معاونین منطقه و کمیته‌ها به صورت مرتب هر سه ماه یک بار تشکیل و در مورد مسائل و چالش‌های پژوهشی منطقه بحث و بررسی به‌عمل می‌آمد و دانشگاه‌های عضو از تجارب یکدیگر بهره می‌بردند. ابتکارات دانشگاه بوعلی سینا در زمینه اداره شورای معاونین پژوهشی منطقه ۴ بدون تردید نقش بسیار بارز و مؤثری داشت و عملکرد آن موجب رشد و اعتلای جایگاه دانشگاه بوعلی سینا در این منطقه که شامل استان‌های همدان، قزوین، اراک و قم بود گردید.

۱۲. چه مشکلاتی بر سر راه توسعه پژوهش در دانشگاه قرار دارد؟

مسلماً بر سر راه کارهای پژوهشی که عمدتاً نوآورانه است مشکلات خرد و کلانی وجود دارد. منشأ این مشکلات می‌تواند مربوط به قوانین بالادستی، بوروکراسی اداری، سازمان‌ها و نهادهای نظارتی، آیین‌نامه اجرایی خود دانشگاه و وزارتخانه، سوء مدیریت در خود

حوزه پژوهشی، عدم همکاری برخی از اعضاء هیأت علمی، کمبود بودجه، و... باشد. متأسفانه از ۱۵٪ سهم حوزه پژوهشی از بودجه دانشگاه کمتر از ۱۰٪ در سال‌های اخیر محقق گردید. این تفاوت ۵٪ در سال گذشته یعنی حدود ۹ میلیارد تومان که می‌توانست گره کور بسیاری از مشکلات حوزه پژوهشی را بگشاید. اعمال نظارت‌های شدید توسط دستگاه‌های نظارتی مانند دیوان محاسبات و سازمان بازرسی نیز در کند کردن شیب فعالیت‌های پژوهشی مؤثر بوده است. این درحالی است که هزینه‌های پژوهشی کلاً خارج از شمول بوده و نیاز به رسیدگی سخت با مقررات مالی ندارد. به هر حال، باید سهم هریک از علل فوق مورد بررسی دقیق قرار گیرد تا بتوان راه‌حل‌های مناسبی برای آینده ارائه نمود.

۱۳. اگر درباره بودجه‌های پژوهشی در ۴ سال اخیر مطلبی دارید بفرمایید.

همان‌طور که عرض کردم طبق مصوبات وزارتی و هیأت‌های امنای ۱۵٪ بودجه کل دانشگاه‌ها باید صرف هزینه‌های پژوهشی شود.

یعنی در یک بودجه ۲۵۰ میلیارد تومانی سهم پژوهش ۳۷/۵ میلیارد تومان می‌شود. اما عملاً به چند دلیل این رقم‌ها میسر نمی‌شود: (۱) عدم تخصیص ۱۰۰٪ بودجه در اکثر سال‌ها. متأسفانه این کاهش تخصیص عمدتاً از سهم بودجه پژوهشی تأمین می‌گردد، (۲) بخش قابل ملاحظه‌ای از بودجه پژوهشی صرف پرداخت حق‌التحقیق پایان‌نامه‌ها می‌گردد، (۳) بار مالی ناشی از برخی هزینه‌های پیش‌بینی‌نشده در قانون بودجه مانند اعتبار مورد نیاز طرح همسان‌سازی از سهم پژوهش تأمین می‌شود. با این حال، در دو سال اول وضع بودجه بهتر بود و سهم پژوهش تقریباً تا ۱۱٪ هم تأمین گردید اما پس از شیوع کرونا و در دو سال اخیر سهم پژوهش به زیر ۱۰٪ رسید. با این حال، دانشگاه توانست بخش عمده‌ای از اعتبارات پژوهشی مورد نیاز از جمله گرنت و تشویقی مقالات را تأمین و پرداخت نماید. البته همان‌طور که در بالا اشاره گردید دانشگاه ظرف دو سال گذشته اقدام به خرید تجهیزات پژوهشی به ارزش حدود ۳۴ میلیارد تومان نموده که خارج از سهم بودجه پژوهشی بوده است.

۱۴. با توجه به سابقه شما در این حوزه، چه توصیه‌هایی به معاون کنونی پژوهش و فناوری دانشگاه دارید؟

اول این‌که انتخاب ایشان را به عنوان معاون پژوهش و فناوری تبریک می‌گویم و برای ایشان آرزوی توفیق دارم. خوب مسلماً ایشان در مرحله اول باید در جریان روند کارها در این حوزه قرار گیرد. مهم‌ترین توصیه استفاده از پژوهشگران قوی دانشگاه بدون توجه به گرایشات سیاسی آنها در مدیریت‌های مختلف این حوزه می‌باشد. دخالت دادن گرایشات سیاسی در انتخاب‌ها مانع پیشرفت پژوهش در دانشگاه خواهد شد. تشکیل اتاق فکر از پژوهشگران برتر دانشگاه، استفاده از پژوهشگران باتجربه به عنوان نمایندگان حوزه پژوهشی در شورای دانشگاه، شورای انتشارات، شورای پژوهشی، و انتخاب مدیران باتجربه و کاردان و دلسوز می‌تواند ایشان را در رسیدن به اهداف یاری نماید. بهترین توصیه استفاده از نیروهای خلاق، صادق، متخصص، مجرب، پژوهشگر و پرانرژی در رأس مدیریت‌هاست. بدترین کار هم به‌کارگیری افراد ضعیف، کم‌تجربه و بی‌سواد در رأس امور است.

نگاهی به واحد معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه در سال‌های آینده

در مصاحبه‌ای که با آقای دکتر آرش قربانی، معاون پژوهش و فناوری دانشگاه، انجام شد نظرات و دغدغه‌های ایشان درخصوص واحدها و فعالیت‌های حوزه معاونت پژوهشی مطرح شد که در ادامه به محضر شما تقدیم می‌شود.

۱) آقای دکتر عملکرد حوزه معاونت پژوهش و فناوری را در چند سال گذشته چگونه می‌بینید؟

در ابتدا جا دارد که از زحمات شبانه‌روزی هیات ریسه سابق دانشگاه به‌خصوص معاونت محترم پژوهش و فناوری جناب آقای دکتر غلامحسین مجدوبی قدردانی و تشکر نمایم. به نظر بنده دانشگاه بوعلی سینا کارنامه پژوهشی قابل قبولی را در بین دانشگاه‌های کشور دارا می‌باشد و در راستای اهداف پژوهشی

دانشگاه گام‌های موثری برداشته شده است.

۲) برنامه‌های آینده این معاونت برای گسترش و توسعه آن چیست؟

در حوزه پژوهش و فناوری دانشگاه برنامه‌های متعددی طرح‌ریزی شده که برخی از آنها به شرح ذیل می‌باشد:

- ❖ بازنگری آیین‌نامه گزینش پژوهشی دانشگاه با رویکرد و هدف‌گذاری افزایش برون‌دادهای پژوهشی دانشگاه و همچنین بها دادن به تحقیقات، پروژه‌ها، پایان‌نامه‌ها و رساله‌های کاربردی، مسأله محور و تقاضامحور در راستای حل مشکلات جامعه؛

- ❖ گام برداشتن در راستای تحقق دانشگاه‌های نسل سوم و کارآفرین و نسل‌های بالاتر؛
- ❖ سامان‌دهی طرح‌های پژوهشی و پایان‌نامه‌های دوره‌های تحصیلات تکمیلی متناسب با اولویت‌ها و نیازهای کشور؛
- ❖ توجه ویژه به طرح‌ها، پروژه‌ها، پایان‌نامه‌ها و

رساله‌های مسأله‌محور و تقاضامحور در حوزه علوم انسانی در جهت رفع معضلات و مشکلات استان و کشور؛

- ❖ برگزاری کارگاه‌های تخصصی در راستای ارتقاء شاخص‌های پژوهشی دانشگاه؛

- ❖ افزایش اعتبارات پژوهشی متناسب با گسترش فعالیت‌های تحقیقاتی مسأله‌محور و تقاضامحور در دانشگاه؛

- ❖ برگزاری و مشارکت در برگزاری کنفرانس‌ها و سمینارهای ملی و بین‌المللی؛
- ❖ تسهیل ساز و کارهای استفاده از گرنت به وسیله اعضای محترم هیات علمی و کاهش بروکراسی‌های اداری در این زمینه؛

- ❖ سامان‌دهی حمایت از طرح‌های پسادکتری و دستیاران پژوهشی؛

- ❖ بهبود ساز و کارهای اثربخش در ارتقاء رتبه پژوهشی دانشگاه در داخل کشور و در سطوح بین‌المللی.

- ۳) چه اقداماتی در راستای تحقق دانشگاه‌های نسل سوم یا دانشگاه کارآفرین در نظر دارید که انجام دهید؟
- یکی از کارها و قدم‌های مهم در راستای تحقق دانشگاه کارآفرین، راه‌اندازی مرکز نوآوری دانشگاه می‌باشد. احداث این مرکز در دوره مدیریت قبلی دانشگاه کلید خورده و مراحل پایانی خود را طی می‌کند.
- همچنین برخی از برنامه‌های کوتاه‌مدت و میان‌مدت در راستای تحقق این مهم به صورت ذیل می‌باشد:
- ❖ برنامه‌ریزی و انجام تمهیدات لازم در حمایت از ایجاد شرکت‌های دانش‌بنیان (با کمک مرکز رشد دانشگاه و پارک علم و فناوری استان)؛
 - ❖ برقراری ارتباطات و تعاملات لازم با نهادهای مختلف استانی و کشوری به منظور ورود اساتید و دانشجویان تحصیلات تکمیلی در حل مشکلات مختلف کشور؛
 - ❖ تقویت گروه‌های پژوهشی بین‌رشته‌ای و فرارشته‌ای با اتخاذ سیاست‌های تشویقی برای اساتیدی که در این
- گروه‌ها به صورت تیمی بر روی پژوهش‌های مسأله‌محور کار می‌کنند؛
- ❖ تشکیل کارگروه ویژه تحقیقات بین‌رشته‌ای زیر نظر معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه با حضور صاحب‌نظران و پژوهشگران رشته‌های مختلف.
- ۴) جهت افزایش روابط بین‌المللی دانشگاه چه اقداماتی در نظر دارید انجام دهید؟
- در راستای افزایش روابط بین‌المللی دانشگاه برنامه‌های کوتاه‌مدت و میان‌مدت حوزه پژوهش و فناوری دانشگاه به شرح ذیل می‌باشد:
- ❖ بسترسازی و حمایت بیش از پیش اعضای هیات علمی و دانشجویان دکتری جهت استفاده از فرصت‌های مطالعاتی داخل و خارج از کشور؛
 - ❖ حمایت اعضای هیات علمی از مشارکت در پژوهش‌های بین‌المللی و ارائه ساز و کار تشویقی مناسب در گزینش پژوهشی و...؛
 - ❖ تلاش در جهت برگزاری کنگره‌ها، کنفرانس‌ها و
- سمینارهای ملی با رویکرد مشارکت بین‌المللی؛
- ❖ حمایت از ارتباطات علمی اعضای هیات علمی با دانشگاه‌های خارج از کشور (مانند شرکت در کنفرانس‌ها و سمینارهای بین‌المللی شاخص خارج از کشور به وسیله دانشگاه‌ها و مؤسسات صاحب نام)؛
 - ❖ برگزاری وبینارهای تخصصی به وسیله صاحب‌نظران علمی شاخص خارج از کشور.
- ۵) برای ارتقاء رتبه دانشگاه در نظام‌های مختلف رتبه‌بندی بین‌المللی و ملی چه برنامه‌ای دارید؟
- هر ساله مؤسسه‌های جهانی گوناگون طبق معیارهای خود دانشگاه‌های دنیا را رتبه‌بندی می‌کنند؛ از مهم‌ترین این مؤسسات رتبه‌بندی می‌توان به موارد ذیل اشاره نمود:
- ❖ نظام رتبه‌بندی تایمز، این مرکز شاید دقیق‌ترین معیارهای رتبه‌بندی دانشگاه‌های جهان را ارائه می‌دهد. این موسسه ۱۳ شاخصه مهم را در پنج محور

و بررسی معضلات و مشکلات آنها و ارائه راهکارهای مناسب در قالب طرح‌های تحقیقاتی و استفاده از اعضای هیات علمی صاحب نظر؛

❖ تشکیل یک کارگروه ویژه جهت بررسی مواد اولیه و تجهیزات مورد نیاز صنایع داخلی که از خارج کشور وارد می‌شود، و در اختیار قرار دادن این اطلاعات به اعضای محترم هیات علمی دانشگاه جهت هدایت پایان‌نامه‌ها و رساله‌های دانشجویان تحصیلات تکمیلی در این راستا؛

❖ ایجاد یک بانک اطلاعاتی از توانمندی‌ها و مهارت‌های اساتید و امکانات دانشگاه به منظور آگاه‌سازی صنایع مختلف استان، منطقه و کشور؛

❖ امکان‌سنجی و راه‌اندازی طرح کوآپ در دانشگاه بوعلی سینا.

(۷) چه برنامه‌ای جهت نیل به تقاضا محور شدن پایان‌نامه‌ها دارید؟

اجتماعی، زیر ساخت و تسهیلات (با تاثیر ۵ درصد) مورد بررسی قرار می‌گیرد.

در واقع در صورت تحقق برنامه‌های حوزه پژوهشی که در بخش‌های مختلف این مصاحبه ارائه شده است می‌توان رتبه دانشگاه بوعلی سینا را هم از لحاظ ملی و هم بین‌المللی بهبود بخشید. لازم به ذکر است که یکی از برنامه‌های بنده در این حوزه توجه ویژه به شاخص‌های ارزیابی و رتبه‌بندی دانشگاه‌ها می‌باشد، که بر اساس آنها برنامه‌ریزی لازم جهت ارتقاء رتبه دانشگاه انجام خواهد گرفت.

(۶) چه برنامه‌ای برای ارتباط صنعت و جامعه با دانشگاه در دانشگاه بوعلی سینا در نظر دارید؟

برنامه‌های بنده در حوزه معاونت پژوهشی برای تقویت ارتباط دانشگاه با صنایع در ذیل برنامه‌های مربوط به حرکت به سوی دانشگاه نسل سوم قرار دارد، همچنین برنامه‌های ذیل نیز در این راستا تدوین و در حال بررسی می‌باشد:

❖ برگزاری جلسات با صاحبان صنایع مختلف و رصد کردن

آموزش، پژوهش، ارجاعات علمی، درآمد صنعتی و وجهه بین‌المللی مورد توجه قرار می‌دهد.

❖ نظام رتبه‌بندی شانگهای، یکی از مهم‌ترین شاخص‌های ارزیابی این موسسه داشتن مقاله در مجلات Nature و Science می‌باشد.

❖ مؤسسه رتبه‌بندی جهانی QS، که از جمله شاخص‌های آن می‌توان به مواردی همچون نسبت دانشجویان به اعضای هیات علمی، تعداد مقاله‌های ارجاع شده به تولیدات علمی دانشگاه و... اشاره نمود.

❖ رتبه‌بندی آموزشی دانشگاه‌های جهان SJTU.

❖ نظام رتبه‌بندی پایگاه استنادی ISC، در این رتبه‌بندی، معیارهای کلی رتبه‌بندی دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی کشور در ۶ محور آموزش (با تاثیر ۳۰ درصد)، پژوهش (با تاثیر ۲۵ درصد)، فناوری و نوآوری (با تاثیر ۲۰ درصد)، بین‌المللی‌سازی (با تاثیر ۱۰ درصد)، اثرگذاری اقتصادی (با تاثیر ۱۰ درصد) و خدمات

- همان‌گونه که در پاسخ به پرسش قبل عرض کردم، شاید یکی از مواردی که باعث می‌شود عضو هیات علمی و دانشجوی تحصیلات تکمیلی ما سراغ پروژه‌های کاربردی نرود عدم آگاهی از مسائل، معضلات، نیازمندی‌ها و تقاضاهای بخش صنعت و جامعه می‌باشد، بنابراین یکی از برنامه‌های مهم و اساسی حوزه پژوهش و فناوری دانشگاه تلاش در جهت قرار دادن اطلاعات مورد نیاز در خصوص موارد ذکر شده در اختیار اعضای محترم هیات علمی است، که راهکارهای مناسب جهت حل این مشکلات را در قالب طرح‌ها، پایان‌نامه‌ها و رساله‌های کاربردی ارائه نمایند. همچنین با توجه به تصمیمات آتی وزارت عتف در این خصوص، ساز و کارهای تشویقی مناسب در گزینش پژوهشی و همچنین پایه‌های تشویقی و... در نظر گرفته خواهد شد.
- ۸) آیا برنامه خاصی برای حوزه فناوری اطلاعات دانشگاه در نظر دارید؟
- حوزه IT دانشگاه نیاز به توجه بسیار جدی دارد، چرا که به نظر بنده مرکز اطلاعات و فناوری، قلب
- ❖ حمایت و تشویق مولفان و محققان برجسته به‌ویژه تصنیف و تالیف کتاب‌های اثرگذار در حوزه علوم انسانی؛
- ❖ تسهیل و سامان‌دهی دسترسی به پایگاه‌های اطلاعاتی و منابع علمی و توسعه کتابخانه دیجیتال؛
- ❖ خرید و نصب دستگاه‌های میز امانت هوشمند (RFID)؛
- ❖ تلاش در جهت خدمات‌دهی عام به جامعه شهری در سطح شهر همدان و استان همدان؛
- ❖ برقراری تفاهم‌نامه خدمات‌دهی بین کتابخانه‌ای با دانشگاه‌های استان‌های هم‌جوار؛
- ❖ تلاش جهت راه‌اندازی ساختمان جدید کتابخانه مرکزی و تجمیع کتابخانه‌ها؛
- ❖ سامان‌دهی بخش نسخ خطی کتابخانه.
- ۱۰) آیا برنامه خاصی برای مرکز رشد دانشگاه در نظر دارید؟
- مرکز رشد دانشگاه یکی از ارکان مهم در حرکت به سمت و سوی دانشگاه‌های نسل سوم و کارآفرین می‌باشد که برنامه‌های حوزه معاونت پژوهش و فناوری
- دانشگاه می‌باشد چون قسمت اعظم فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی دانشگاه وابسته به این مرکز می‌باشد. لذا با توجه این موضوع موارد ذیل در راس برنامه‌های کوتاه‌مدت این‌جانب قرار دارد:
- ❖ ارتقاء توان سخت‌افزاری حوزه فناوری اطلاعات (it) دانشگاه و توسعه شبکه و زیرساخت‌های این مرکز؛
- ❖ تلاش در جهت راه‌اندازی هر چه سریع‌تر مکان اختصاصی دیتاستر جدید دانشگاه؛
- ❖ تعمیر و تجهیز دو مرکز OCDF مهم دانشگاه؛
- ❖ تقویت مرکز محاسبات سریع IT؛
- ❖ تقویت سامانه‌های نرم‌افزاری دانشگاه (مانند سامانه تردد، سامانه خوابگاه و سامانه پژوهشی).
- ۹) آیا برنامه خاصی برای حوزه کتابخانه دانشگاه در نظر دارید؟
- در خصوص حوزه کتابخانه و مرکز اسناد دانشگاه برنامه‌های کوتاه‌مدت و میان‌مدت زیر در نظر گرفته شده است:

- در این خصوص در پرسش‌های قبل شرح داده شد. ولی در این حوزه نیز برنامه‌ها و طرح‌های کوتاه‌مدت و میان‌مدتی به شرح ذیل در نظر گرفته شده است:
- ❖ راه‌اندازی آکادمی کسب و کار در دانشگاه بوعلی سینا؛
 - ❖ برگزاری استارت‌آپ‌های علمی و پشتیبانی از اختراعات و طرح‌های ابتکاری؛
 - ❖ به‌روزرسانی آیین‌نامه‌های مرکز رشد و کارآفرینی؛
 - ❖ تغییر فرآیند پذیرش، داوری و ارزیابی هسته‌ها و فن‌آوران به صورت الکترونیکی؛
 - ❖ تغییر، تکمیل و سامان‌دهی وب‌گاه مرکز رشد و کارآفرینی.
- (۱۱) آیا برنامه خاصی برای مرکز انتشارات دانشگاه در نظر دارید؟
- از عده برنامه‌های این‌جا نب در حوزه انتشارات دانشگاه می‌توان به موارد ذیل اشاره نمود:
- ❖ تلاش برای نمایه‌سازی مجلات دانشگاه در پایگاه‌های استنادی معتبر داخلی و بین‌المللی؛
 - ❖ تلاش در جهت بین‌المللی نمودن نشریات علمی پژوهشی دانشگاه از طریق نمایه‌سازی آنها در پایگاه‌های علم‌سنجی؛
 - ❖ تقویت نشریات دانشگاه و تلاش در جهت افزایش کمی و کیفی آنها؛
 - ❖ خرید نرم‌افزار انبارداری و فروش کتاب و انجام مراحل چاپ و فروش از طریق این نرم‌افزار؛
 - ❖ اصلاح آیین‌نامه و شیوه‌نامه تألیف، ترجمه، نگارش و چاپ کتاب؛
- (۱۲) آیا برنامه خاصی برای آزمایشگاه مرکزی دانشگاه در نظر دارید؟
- در حوزه آزمایشگاه مرکزی دانشگاه بوعلی سینا هم‌مدان برنامه‌های متعددی در نظر گرفته‌ایم که مهم‌ترین آنها به شرح ذیل می‌باشد:
- ❖ سامان‌دهی آزمایشگاه مرکزی و خدمات‌دهی الکترونیکی داخل و خارج دانشگاهی این آزمایشگاه و سایر آزمایشگاه‌های دانشگاه؛
 - ❖ سامان‌دهی امکانات و تجهیزات آزمایشگاهی در راستای استفاده بهینه از آنها؛
- ❖ آموزش کارشناسان آزمایشگاهی برای بعضی از دستگاه‌های هدف؛
- ❖ ایجاد سامانه الکترونیکی مناسب در جهت معرفی توان‌مندی‌های آزمایشگاهی دانشگاه جهت خدمات‌دهی آسان‌تر به پژوهشگران؛
- ❖ خریداری و راه‌اندازی تنها دستگاه NMR 600 MHz کشور و برنامه‌ریزی در جهت خدمات‌دهی آن به دانشگاه و جامعه علمی هدف در داخل کشور؛
- ❖ تلاش در جهت احداث و راه‌اندازی مجتمع آزمایشگاهی دانشگاه بوعلی سینا؛
- ❖ تلاش در جهت افزایش تجهیزات آزمایشگاهی و تحقیقاتی.
- (۱۳) فعالیت‌های دانشگاه بوعلی سینا در منطقه ۴ پژوهشی کشور چگونه باید باشد و چه برنامه‌ای برای ارتقاء آن دارید؟
- دانشگاه بوعلی سینا به عنوان بزرگترین دانشگاه در منطقه چهار پژوهشی کشور می‌باشد که در حال حاضر دبیرخانه آن در دانشگاه ما قرار دارد. از جمله

برنامه‌هایی که در این خصوص داریم برقراری و سامان‌دهی تفاهم‌نامه‌های مختلف در حوزه آزمایشگاهی، کتابخانه‌ای و غیره با دانشگاه‌های این منطقه می‌باشد. (۱۴) چه مشکلاتی بر سر راه توسعه پژوهش در دانشگاه قرار دارد؟

شاید بتوان گفت عمده مشکلاتی که در حوزه پژوهش و فناوری دانشگاه با آن مواجه هستیم مسائل مالی باشد. بسیاری از برنامه‌هایی که تشریح شدند نیازمند بودجه‌های متناسب و درخور می‌باشد. ان شاءالله با عنایت خداوند متعال حوزه معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه تمام تلاش خود را در جهت رفع مشکلات مالی و تسهیل امور پژوهشی دانشگاه به کار خواهد گرفت.

معرفی دکتر محمد ملک‌جانی از سرآمدان علمی کشور

مصاحبه و نگارش: ژاله سلیمی‌فر

کارگروه علم‌سنجی دانشگاه
۱۳۹۸-۱۴۰۰.

سرآمدان علمی افرادی هستند که
از طریق فدراسیون سرآمدان
علمی ایران که زیرمجموعه
معاونت علمی و فناوری ریاست
جمهوری است، انتخاب می‌شوند.
معیار این فدراسیون برای انتخاب
سرآمدان علمی کشور این است که
افراد باید حتماً در مجلاتی که
شاخص نیچر دارند در سه سال
گذشته حداقل یک مقاله منتشر
کرده باشند. علاوه بر این، تعداد
ارجاعات باکیفیت و اچ ایندکس فرد
هم از دیگر معیارهای مهم این
فدراسیون است. امروزه حدود ۷۰
مجله بین‌المللی دارای شاخص
نیچر هستند که برخی از این
مجلات مختص رشته فیزیک می
باشند. فعالیت پژوهشی دکتر
ملک‌جانی بیشتر در این مجلات
منتشر شده و به همین دلیل ایشان
توسط این فدراسیون به‌عنوان یکی
از ۱۰۰ سرآمد علمی ایران انتخاب
شده‌اند. افراد انتخاب شده توسط
این فدراسیون همگی وابسته به
موسسات علمی و دانشگاه‌های
داخل ایران می‌باشند. علاوه بر

و در لیست ۱۰۰ نفره سرآمدان
علمی ایران در سال‌های ۱۳۹۶،
۱۳۹۷ و ۱۳۹۸ و لیست ۱۵ نفره
سرآمدان علمی جوان (زیر
۴۵ سال) در سال ۱۴۰۰ قرار
گرفته‌اند. دکتر ملک‌جانی دارای ۶۶
مقاله ثبت شده در مجلات
بین‌المللی و ۳۵ مقاله ارائه شده در
همایش‌های ملی و بین‌المللی
هستند. اچ اندیکس ثبت شده ایشان
در گوگل اسکولار ۲۰ است. تعداد
دانشجویان فارغ‌التحصیل تحت
راهنمایی ایشان در مقطع
کارشناسی ارشد ۱۷ نفر و در
مقطع دکتری ۸ نفر است. سوابق
اجرایی ایشان عبارت است از:
مدیر گروه فیزیک دانشگاه بوعلی
سینا ۱۳۹۳-۱۳۹۵، معاونت
پژوهشی دانشکده علوم پایه
۱۳۹۵-۱۳۹۹، دبیر کمیته منتخب
دانشکده علوم پایه ۱۳۹۵-۱۳۹۷،
عضو هیأت ممیزه دانشگاه ۱۳۹۷-
۱۳۹۹ و ۱۳۹۹-۱۴۰۱، رییس
کمیسیون تخصصی علوم پایه و
شیمی ۱۳۹۷-۱۳۹۹ و ۱۳۹۹-
۱۴۰۱، عضو اتاق فکر پژوهشی
دانشگاه ۱۳۹۷-۱۴۰۰، دبیر

دکتر محمد ملک‌جانی، عضو هیأت
علمی گروه فیزیک دانشگاه
بوعلی سینا هستند. دیپلم خود را
در رشته ریاضی از دبیرستان
امام خمینی کنگاور اخذ نمودند و
پس از آن در سال ۱۳۸۰ دوران
کارشناسی خود در رشته فیزیک
را در دانشگاه کردستان به اتمام
رساندند. در سال ۱۳۸۲ مدرک
کارشناسی ارشد و در سال ۱۳۸۷
مدرک دکتری خود را از دانشگاه
تبریز، دریافت کردند. از سال
۱۳۸۸ نیز به عضویت هیأت علمی
دانشگاه بوعلی سینا درآمدند و در
مقاطع کارشناسی، کارشناسی
ارشد و دکتری فیزیک تدریس
داشته‌اند. ایشان استاد نمونه
آموزشی گروه فیزیک در سال‌های
۱۳۹۹ و ۱۴۰۰، پژوهشگر برتر
دانشکده علوم پایه در سال‌های
۱۳۹۳ و ۱۳۹۵، پژوهشگر برتر
گروه فیزیک در سال ۱۳۹۷ هستند

این، برای حضور در این رتبه‌بندی فقط فعالیت‌های علمی سه سال اخیر افراد مورد ارزیابی قرار می‌گیرد. دکتر ملک‌جانی در این بازه زمانی سه ساله، تقریباً ۱۰ مقاله پژوهشی در این مجلات، منتشر کرده‌اند.

ایشان در رشته فیزیک، گرایش کیهان‌شناسی فعالیت دارد. ایشان در پاسخ به این سوال که چگونه توانسته است در بین سرآمدان علمی کشور قرار بگیرد، توضیح داد که شرایط خاص و ویژه‌ای نداشته است. حتی در دوران ابتدایی که بخشی از آن با اواخر جنگ تحمیلی مقارن بود، کلاس‌های درسشان بارها به خاطر شرایط جنگی و یا حضور آوارگان جنگی در مدرسه تعطیل می‌شد. وی می‌گوید که در اوایل حضور در دانشگاه به دلیل عدم شناخت نسبت به رشته خود، احساسی به رشته فیزیک نداشته و پس از گذشت یک سال از ورود به دانشگاه، به فیزیک علاقه‌مند و مشغول یادگیری جدی آن شده است. در حال حاضر، ایشان باور دارد فیزیک بخش مهمی از زندگی‌اش را تشکیل داده است.

سه سال حضور در دانشگاه صنعتی شریف در سال‌های ۱۳۸۴ تا ۱۳۸۷، تحول بزرگی در ایشان

ایجاد کرده و مسیر علمی ایشان را تغییر داده است. ایشان به دانشگاه بوعلی سینا و کار خود، علاقه‌مند هستند، با عشق و علاقه کار می‌کنند و از کار خود لذت می‌برند. هم‌اکنون ۱۲ سال است که در این دانشگاه، فعالیت می‌کنند. مهم‌ترین عامل موفقیت دکتر ملک‌جانی از نظر خودشان حضور در دانشگاه بوعلی سیناست و افتخار می‌کند عضوی کوچک از خانواده بزرگ دانشگاه بوعلی سیناست. وی با تمام مشکلاتی که در گذشته داشته است، اما وقتی به گذشته نگاه می‌کند، به خاطر این‌که می‌تواند نتایج دستاوردها و تلاش‌های خود را ببیند، احساس رضایتمندی دارد.

فعالیت دکتر ملک‌جانی بیشتر محاسباتی بوده و مشکلاتی مانند کمبود بودجه مالی که عموماً افراد آزمایشگاهی با آن دست و پنجه نرم می‌کنند را ندارد. ایشان توصیه می‌کند پژوهشگرانی که کار آزمایشگاهی انجام می‌دهند نیز با شاخه محاسباتی رشته خود نیز آشنا شوند. با این کار، آنها می‌توانند آزمایشگاه را به داخل دسکتاپ کامپیوتر خود بیاورند. این کار قطعاً تکمیل‌کننده کارهای آزمایشگاهی آنها نیز خواهد بود. به همین دلیل، بوروکراسی و

موانع اداری که همیشه وجود دارد نتوانسته مانع کار ایشان شود، اما اعتقاد دارند که هرچه‌قدر بوروکراسی اداری کمتر شود، بازدهی پژوهشگران حوزه علم نیز بالاتر می‌رود.

دکتر ملک‌جانی اعتقاد دارند که پژوهش برای اساتید و دانشجویان متفاوت است. پژوهش دوران دانشجویی همچنان تداوم مسیر آموزش است، به طوری که عموماً دانشجو از خود خطمشی ندارد و ایده اصلی را استاد مطرح می‌کند.

ایشان منتقد روند فعلی فعالیت‌های پژوهشی هستند و اعتقاد دارند که با یک خط‌کش نمی‌توان پژوهش در رشته‌های مختلف را اندازه گرفت. پژوهش در علوم پایه، فنی مهندسی، کشاورزی و علوم انسانی تفاوت‌های اساسی با هم دارند. علوم پایه، علوم پیشرو هستند، مجالات قدیمی شناخته شده دارند و باید در این حوزه به سمت مرزهای دانش رفت. پژوهش‌های علوم پایه ممکن است سال‌های متمادی طول بکشد که نمونه آزمایشگاهی پیدا کند و یا بتواند وارد صنعت شود. اما علوم انسانی باید مشکلات جامعه را در همین زمان حال حل کند و مردم باید از پژوهش باکیفیت در علوم انسانی بهره ببرند. در حوزه فنی-

مهندسی، پژوهش‌ها باید به سمتی برود که مشکلات صنعت را حل کند و موجب ارتقای آن شود. در حوزه کشاورزی نیز وضعیت مشابه فنی- مهندسی است. این رشته‌ها باید بتوانند در خدمت زمان حال باشند، علی‌رغم این‌که پیشرو نیز باید باشند تا بتوانند آینده و مشکلات آن را نیز پیش‌بینی کنند. اما پژوهش‌های علوم پایه قدری بنیادی‌تر و بی‌خیال‌تر نسبت به نیازهای فعلی بشر است. به عبارت دیگر جلوتر از زمان حال است و در آینده سیر می‌کند.

به گفته دکتر ملک‌جانی، مقاله نباید هدف اصلی پژوهش باشد، بلکه هدف از پژوهش کشف و ساخت و ارتقاء سطح اجتماعی و پاسخ به نیازهای بشری است. در حوزه علم‌سنجی که در سال‌های اخیر مسؤلیت آن بر عهده دکتر ملک‌جانی بوده است، تاکنون رتبه‌بندی مجلات و شاخص‌های کمی مورد ارزیابی قرار گرفته است. لازم است در این زمینه شاخص‌های کیفی نیز پررنگ‌تر شوند. به اعتقاد ایشان، مقاله خواندن (مقالات دیگران) برای یک پژوهشگر خیلی مهم است. پژوهشگر همواره باید رویکرد پژوهشی خود را به‌روز کند. شاید

برای یک هیأت علمی تازه استخدام شده، در سه سال اول رویکردهای فعلی پژوهشی مناسب باشد و نوشتن یک یا چند مقاله پژوهشی مناسب باشد، اما این پایان کار نیست. عضو هیأت علمی باید بتواند سطح علمی خود را نیز افزایش دهد تا بتواند در رشته خود صاحب‌نظر باشد. به گفته ایشان، اعضای هیأت علمی افراد باهوش جامعه هستند. قطعاً باید از پتانسیل این افراد در جامعه بیشتر استفاده شود. به اعتقاد دکتر ملک‌جانی یک پژوهشگر نباید زمان را از دست بدهد و همواره به دنبال یادگیری موضوعات جدید نیز باشد. با این کار، موفقیت هم به دنبال آن رقم می‌خورد. ایشان پژوهش را بخشی از زندگی خود می‌دانند و هدف از پژوهش را پاسخ دادن به سوالات خود و یا دیگران می‌دانند. ایشان درکنار پژوهش و زندگی عادی (مانند دیگر شهروندان)، در اوقات فراغت خود پیاده‌روی می‌کنند.

ترویج علم از نظر دکتر ملک‌جانی خیلی مهم است و ایشان اعتقاد دارند که باید در هر محفلی مطالب پژوهشی را در سطح همان افراد و با بیان خیلی ساده به مخاطبین ارائه داد. در همین راستا چهار سال است که گروه فیزیک دانشگاه

بوعلی سینا با دانش‌آموزان دبیرستان‌های استان همدان، سالانه دو بار دیدار داشته و همایش علمی برگزار می‌کنند. علاوه بر این، ایشان سخنرانی علمی در انجمن‌های علمی دانشجویی که عموماً متعلق به دانشجویان کارشناسی می‌باشد را مهم دانسته و در این راستا نیز فعالیت دارند.

دکتر ملک‌جانی، موفقیت‌های خود را مدیون همکاران خود در گروه فیزیک (بالاخص گرایش کیهان‌شناسی) و همچنین خانواده خود می‌داند و بیان می‌کند که در طول خدمتش در دانشگاه بوعلی سینا، گروه فیزیک به ایشان خیلی کمک کرده است. در پایان این مصاحبه، از ایشان سوال شد که آیا از وضعیت فعلی خود راضی است؟ ایشان پاسخ داد که بهترین کاری که یک فرد باید انجام دهد این است که خود را با گذشته‌اش مقایسه کند. اینکه از کجا و در چه شرایطی توانسته‌ای تلاش کنی و به یک موفقیت ولو کوچک برسی، خیلی مهم است. وگرنه افرادی هستند که از نظر مادی و یا علمی از شما جلوتر هستند، اما با شرایط اولیه کاملاً متفاوت.

معرفی شرکت "پیشگامان زیست سامانه هوشمند" در مرکز رشد دانشگاه بوعلی سینا

مصاحبه و نگارش: ژاله سلیمی‌فر

صورت الکترونیکی و چندرسانه‌ای منتشر می‌کند که وبسایت آن عبارت است از: <http://www.agrotechnology.ir>

از سال ۱۳۹۳ شرکتی به نام "زیست سامانه پردیس" توسط دکتر لک راه‌اندازی شده و فعالیت‌هایی در زمینه کشاورزی و گلخانه انجام داده که این شرکت حامی مالی شرکت پیشگامان زیست سامانه هوشمند است که در مرکز رشد ثبت شده است چون این شرکت هنوز به سوددهی نرسیده است.

شرکت پیشگامان زیست سامانه هوشمند به دنبال طراحی سامانه هوشمند برای گلخانه‌هاست به صورتی که این سیستم بر اساس نیاز رشدی و نمو گیاه می‌تواند به صورت خودکار دما، نور و کود گیاه را تنظیم کند و باعث کاهش خطای انسانی شود که البته می‌توان آن را به صورت دستی هم مدیریت کرد.

واخنینگن کشور هلند در طرح شبیه‌سازی گلخانه در ایستگاه فضایی که تحت نظر اتحادیه اروپا بوده است را گذرانده است، امروز به عنوان مدیر یک شرکت خصوصی در مرکز رشد دانشگاه بوعلی سینا در زمینه هوشمند سازی سیستم‌های کشاورزی فعالیت دارد و در سال ۱۳۸۶ نیز به عنوان نماینده دانشگاه بوعلی سینا در جشنواره حرکت موفق به کسب رتبه اول در بخش تألیف کتاب شد. همسر دکتر لک که مدرک کارشناسی ارشد مکانیک بیوسیستم دارد ایشان را در این کار همراهی می‌کند و این زوج با یکدیگر هسته اصلی این دو شرکت را تشکیل داده‌اند و برای سایر کارها بیشتر به صورت پروژه‌ای با مجموعه‌های بیرونی همکاری دارند.

آقای دکتر لک از سال ۱۳۹۶ نشریه‌ای را با عنوان فناوری در کشاورزی با مجوز از وزارت ارشاد و به طور شخصی به

شرکت "پیشگامان زیست سامانه هوشمند" یکی از شرکت‌های مستقر در مرکز رشد دانشگاه بوعلی سیناست که مدیریت آن بر عهده «دکتر محمدباقر لک» می‌باشد. این شرکت در حال فعالیت بر روی سامانه‌ای جهت هوشمندسازی گلخانه‌هاست.

دکتر محمدباقر لک، متولد سال ۱۳۶۵ است که مدرک کارشناسی خود را در رشته مکانیزاسیون کشاورزی از دانشگاه بوعلی سینا، مدرک کارشناسی ارشد خود را در همین رشته از دانشگاه آزاد واحد علوم و تحقیقات تهران و مدرک دکترای خود را در رشته مهندسی مکانیک بیوسیستم در سال ۱۳۹۶ از دانشگاه تربیت مدرس دریافت کرده است. دکتر لک که شش ماه فرصت مطالعاتی در دانشگاه

دکتر لک خود را ایده پرداز می داند چون این شرکت، محصولات خود را بر اساس اعلام نیاز و ایده پردازی تولید می کنند و از محصولات دیگر کپی برداری نمی کند.

پروژه ها

۱. سامانه مدیریت هوشمند گلخانه (پذیرش در مرکز رشد دانشگاه بوعلی سینا)

سامانه مدیریت هوشمند گلخانه برپایه مدل رشد، با استفاده توام از دانش کشاورزی و الکترونیک، طراحی و ساخته شده است و در مرکز مالکیت معنوی سازمان ثبت اسناد و املاک کشور به ثبت رسیده است. این سامانه با کمک سنسورها: سرعت باد، جهت باد،

دمای بیرون گلخانه، دمای درون گلخانه، رطوبت درون گلخانه، رطوبت بستر کشت، شدت روشنایی درون گلخانه، غلظت گازها مثل منواکسیدکربن درون گلخانه، اسیدیته و هدایت الکتریکی آب آبیاری را اندازه گیری می کند و بر پایه دانش مدل رشد، متناسب با نوع و زمان استقرار گیاه و با مقایسه شرایط موجود و شرایط ایده آل برای گیاه (بر پایه مدل رشد)، تغییرات لازم را اعمال می نماید. برای این منظور سامانه به عملگرهای بخاری، فن، دریچه، سایه بان، نور تکمیلی، منابع آب و کود دسترسی خواهد داشت. کاربرد در تعیین حد آستانه فعال/ غیرفعال سازی سنسورها و تایمرها نقشی ندارد.

این سامانه اولین سامانه کاملاً هوشمند بر مبنای "مدل های رشد گیاه" است که تمرکز اصلی بر

روی نوع محصول کشت شده است و صرفاً به طراحی برد الکترونیک محدود نشده است. تمامی محیط گلخانه را رصد کرده، قابلیت برقراری ارتباط دوطرفه با اپراتور در مواقع ضروری و ذخیره سازی داده ها و کار در هر نوع بستر کشت را دارد.

۲. گلخانه هوشمند خانگی (پذیرش در پارک علم و فناوری همدان) با توجه به کوچک شدن فضای خانه ها در محیط های شهری و کاهش سرانه فضای سبز، این گلخانه می تواند شرایطی را فراهم آورد تا خانوارها، بدون نیاز به فضای خاکی یا حتی نور طبیعی، گیاهان خوراکی یا زینتی را در منزل کشت دهند. این گلخانه ها فضاهایی مناسب رشد گیاه فراهم آورده و در عین زیبایی به عنوان بخشی از دکور منزل، هوای اتاق را تصفیه کرده و بخشی از نیازهای روحی افراد را تأمین می کند.

۳. تهیه مدل رشد گیاه کاهو این مدل با همکاری دانشگاه واخنینگن هلند تهیه شده است و برای سامانه های هوشمند مدیریت گلخانه و نیز شبیه سازی رشد این گیاه برای تولیدات تجاری کاربرد دارد.

۹. ساخت ماشین سر و ته زن هویج (زیست سامانه پردیس) طراحی و ساخت نمونه اولیه دستگاه سر و ته زن هویج با ظرفیت ۲ تن در ساعت برای اولین بار در کشور به سفارش شرکت صنایع غذایی سحر همدان.

۱۰. آزمون و ارزیابی ماشین‌های کشاورزی (زیست سامانه پردیس) همکار آزمون مرکز توسعه مکانیزاسیون وزارت جهاد کشاورزی

این شرکت، طراحی سیستم هوشمند گلخانه‌ها را که برای اولین بار در جهان به این صورت، عرضه خواهد شد در نمونه‌های اولیه انجام داده و در حال مذاکره با تیمی از گروه الکترونیک است تا بتواند وارد فاز تجاری‌سازی شود و پس از آن قابلیت عرضه این سیستم را به کل جهان، دارد.

این شرکت ایده دیگری تحت عنوان سبد خانوار دارد که فعلاً در مرحله پروپوزال‌نویسی است و در این طرح به دنبال تأمین امنیت غذایی خانواده‌ها هستند.

ممکن است این ایده در نگاه نخست بلندپروازانه و تخیلی به نظر برسد؛ لیکن در سال ۲۰۰۶، محفظه‌ای ۲ در ایستگاه فضایی بین‌المللی ۳ با موفقیت آزمایش شده است و در افر ۲۰۲۰ اتحادیه اروپا که سفر به کرات دیگر جزو گزینه‌های پیش روست، عملی کردن این رویا برای سفرهای فضایی اجتناب‌ناپذیر است.

۶. کنترل خودکار آبیاری و دمای گلخانه

با توجه به درخواست گلخانه‌داران سامانه‌های کنترل خودکار به سفارش آنها ساخته و عرضه شده است.

۷. طراحی و ساخت گلخانه (زیست سامانه پردیس)

طراحی و ساخت گلخانه از جمله فعالیت‌های شرکت همکار (زیست سامانه پردیس) است که مراحل تجهیز و تأمین سامانه‌های کنترل خودکار برای آن تأمین می‌گردد.

۸. سرشاخه‌کاری درختان گردو (زیست سامانه پردیس)

طرح اصلاح باغ‌های گردو در استان همدان به سفارش سازمان جهاد کشاورزی استان همدان.

۴. بومی‌سازی مدل رشد گوجه‌فرنگی گلخانه‌ای

با توجه به اهمیت مدل رشد در برنامه‌ریزی کشت و نیز سامانه‌های هوشمند مدیریت گلخانه، یک مدل رشد برای گیاه گوجه‌فرنگی بومی‌سازی گردید.

۵. مدلسازی جذب آب و مواد مغذی در شرایط بی وزنی توسط گیاه (همکاری با دانشگاه و اخنیک‌گن هلند در طرح بین‌المللی TIMESCALE تحت حمایت اتحادیه اروپا در افر ۲۰۲۰). پژوهش بر روی گلخانه‌های فضایی نیز بابتی را در مراکز تحقیقاتی هوا و فضا باز کرده است. به طوری که در افر ۲۰۲۰ اتحادیه اروپا طرحی با عنوان 'TIME SCALE' تعریف شده است که با کنسرسیومی متشکل از هشت دانشگاه و موسسه پژوهشی از شش کشور اروپایی (شامل نروژ، ایرلند، ایتالیا، بلژیک، آلمان و هلند) و هیأت مشاورین علمی از کشورهای امریکا، کانادا، آلمان، نروژ و سوئد به دنبال تولید گیاهان خوراکی در ایستگاه فضایی هستند.

2. The European Modular Cultivation System (EMCS)
3. International Space Station (ISS)

1. Technology and Innovation for development of Modular Equipment in Scalable Advanced Life support systems for space Explorations.

دکتر لک هیچ تسهیلاتی از دولت
برای کار خود دریافت نکرده است.
ایشان از بوروکراسی اداری و
سیستم ناقص مالیات و دارایی
گله‌مند است و از طرف این
سیستم‌ها مشکلاتی برای

کارهایشان پیش آمده است. این
شرکت به دلیل مشکلات اقتصادی
فعالاً کارگاهی ندارد اما در صورت
توسعه کار خود به دنبال کارگاهی
برای انجام پروژه‌ها هستند. فعالاً
بازاریابی منسجمی نیز ندارند و

سفارشات خود را از طرف بخش
خصوصی و دوستان خود،
دریافت می‌کنند و تبلیغات آنها
محدود به شبکه‌های اجتماعی
است.

گزارش عملکرد حوزه مدیریت پژوهشی در سال‌های ۱۳۹۶ تا ۱۴۰۰

جدید برای اخذ طرح‌های تحقیقاتی از خارج از دانشگاه، ایجاد سایت علم‌سنجی دانشگاه و منطقه ۴، راه‌اندازی کارگروه اخلاق پزشکی و تشکیل کمیته اخلاق پژوهشی از جمله اقدامات انجام شده در این سال‌هاست.

و وضعیت دانشگاه بوعلی سینا در رتبه‌بندی ISC در سال‌های ۱۳۹۸-۱۳۹۱

رتبه دانشگاه بوعلی سینا در ISC	
رتبه	سال
۱۱	۹۱-۹۲
۱۱	۹۲-۹۳
۱۲	۹۳-۹۴
۹	۹۴-۹۵
۱۰	۹۵-۹۶
۸	۹۶-۹۷
۸	۹۷-۹۸
۱۰ تا ۲۰	۹۸-۹۹

رتبه‌های کسب شده توسط دانشگاه بوعلی سینا عبارتند از:

- قرارگرفتن دانشگاه بوعلی سینا در فهرست هزار دانشگاه برتر جهان در نظام رتبه‌بندی لایدن در سال ۲۰۱۸ (رتبه ۹۳۰)؛

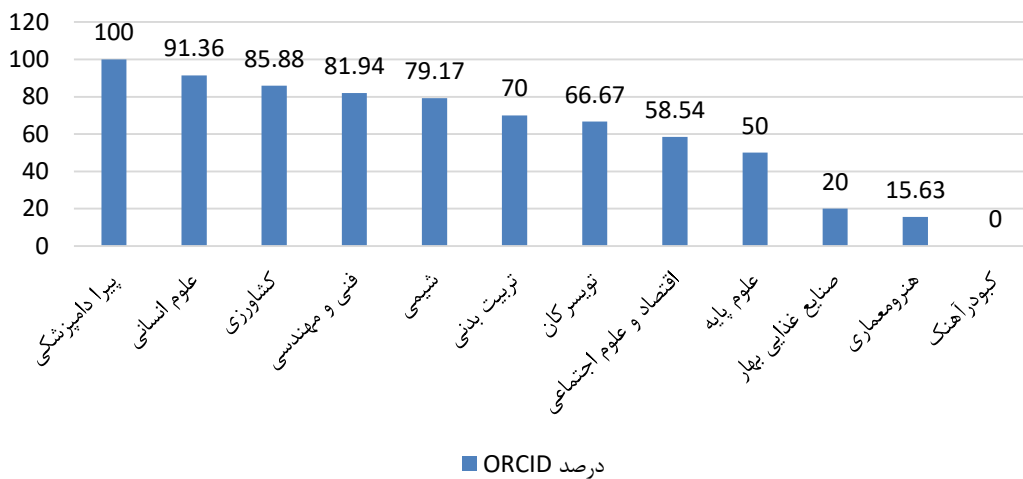
پیگیری و اخذ موافقت وزارتخانه متبوع و سازمان برنامه و بودجه برای ساخت آزمایشگاه مرکزی دانشگاه بوعلی سینا، راه‌اندازی فصلنامه معاونت پژوهش و فناوری جهت انعکاس فعالیت‌های این معاونت و انعکاس نظرات همکاران، خرید حدود ۳۰ میلیارد ریال اقلام آزمایشگاهی و تجهیزات، اعطای یک پایه تشویقی به ازای هر ۱۵۰ امتیاز پژوهشی، تشکیل اتاق فکر پژوهشی دانشگاه با هدف تعامل و هم‌فکری با تعدادی از پژوهشگران برجسته دانشگاه جهت برنامه‌ریزی‌های پژوهشی، تأسیس مرکز زبان‌های خارجی، اضافه شدن گردش کار ترفیع اعضای محترم هیات علمی در سامانه مدیریت امور پژوهشی ژیرو، بازبینی و گسترش فعالیت‌های دفتر ارتباط با صنعت با تأکید بر کارآموزی، کارورزی و مهارت‌افزایی، عقد تفاهم‌نامه با سازمان فنی و حرفه‌ای استان، ایجاد سایت جدید مربوط به دفتر ارتباط با صنعت و جامعه، بازنگری و تدوین سیاست‌های

اقدامات انجام شده در سال‌های ۱۳۹۶ تا ۱۴۰۰

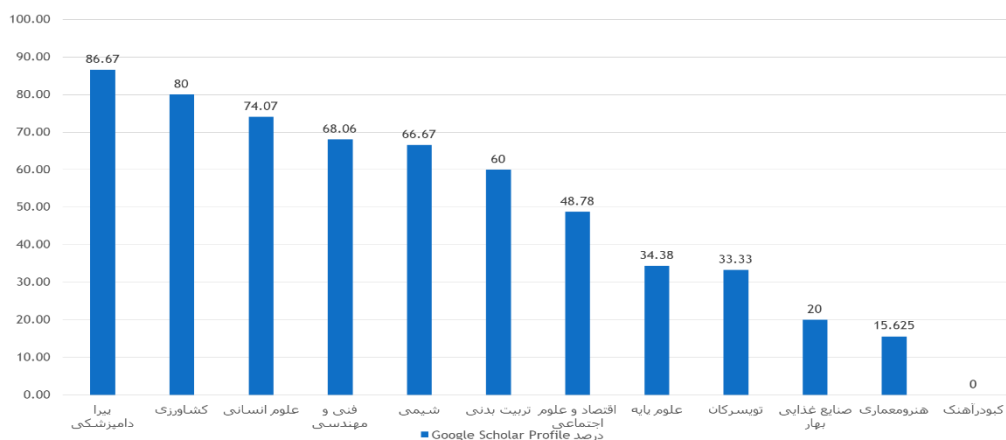
در حوزه مدیریت پژوهشی در سال‌های اخیر اموری از قبیل بازنگری در برخی آیین‌نامه‌ها از جمله شیوه‌نامه ارزیابی فعالیت‌های پژوهشی، حمایت از ساخت دستگاه، پذیرش محقق پس‌ادکتری و هسته‌های پژوهشی صورت گرفته است. تدوین آیین‌نامه‌های جدید مانند مرکز علم‌سنجی، شورای IT دانشگاه و آغاز تدوین آیین‌نامه تأسیس آزمایشگاه‌های تحقیقاتی، آیین‌نامه هفته پژوهش، آیین‌نامه تعاملات علمی و بین‌المللی، آیین‌نامه طرح‌های تقاضا محور، آیین‌نامه شرکت اعضای هیات علمی در کارگاه‌های داخل کشور، و شرکت دانشجویان تحصیلات تکمیلی در همایش‌های داخلی نیز صورت گرفته است. تدوین آیین‌نامه‌های شیوه‌نامه مرجعیت علمی، بازنگری در آیین‌نامه تشویق مقالات و راه‌اندازی کارگروه اخلاق پزشکی نیز در دست اقدام است.

- ارتقاء رتبه دانشگاه بوعلی سینا در نظام رتبه‌بندی لایدن در ۲۰۱۹ از رتبه ۹۳۰ به ۹۱۱؛
- ورود به نظام رتبه‌بندی ۲۰۲۰ تایمز برای نخستین بار با رتبه ۱۰۰۱+؛
- قرار گرفتن دانشگاه بوعلی سینا بر اساس نظام رتبه‌بندی تایمز ۲۰۲۰ در شاخه علمی علوم زیستی رتبه ۶۰۰+ در دنیا و در بین دانشگاه‌های کشور در رتبه ۲؛
- قرار گرفتن دانشگاه بوعلی سینا در فهرست مؤثرترین دانشگاه‌های دنیا در حوزه مهندسی مکانیک و مهندسی شیمی طبق رتبه‌بندی موضوعی شانگهای ۲۰۱۹؛
- رتبه وبومتریک جهانی ۱۸۲۵ در دنیا و ۵۶۱ در آسیا و ۲۳ در کشور؛
- قرار گرفتن دانشگاه بوعلی سینا در فهرست مؤثرترین دانشگاه‌های دنیا (۵۰٪) در حوزه مهندسی طبق گزارش پایگاه بین‌المللی ESI؛
- ورود به نظام رتبه‌بندی CWUR برای نخستین بار رتبه دهم دانشگاه‌های جامع ایران و رتبه ۱۵۴۴ جهان؛
- دانشگاه بوعلی سینا در نظام رتبه‌بندی نیچر در بین
- ارتقاء رتبه دانشگاه بوعلی سینا در نظام رتبه‌بندی لایدن در ۲۰۱۹ از رتبه ۹۳۰ به ۹۱۱؛
- ورود به نظام رتبه‌بندی ۲۰۲۰ تایمز برای نخستین بار با رتبه ۱۰۰۱+؛
- قرار گرفتن دانشگاه بوعلی سینا بر اساس نظام رتبه‌بندی تایمز ۲۰۲۰ در شاخه علمی علوم زیستی رتبه ۶۰۰+ در دنیا و در بین دانشگاه‌های کشور در رتبه ۲؛
- قرار گرفتن دانشگاه بوعلی سینا در فهرست مؤثرترین دانشگاه‌های دنیا در حوزه مهندسی مکانیک و مهندسی شیمی طبق رتبه‌بندی موضوعی شانگهای ۲۰۱۹؛
- رتبه وبومتریک جهانی ۱۸۲۵ در دنیا و ۵۶۱ در آسیا و ۲۳ در کشور؛
- قرار گرفتن دانشگاه بوعلی سینا در فهرست مؤثرترین دانشگاه‌های دنیا (۵۰٪) در حوزه مهندسی طبق گزارش پایگاه بین‌المللی ESI؛
- ورود به نظام رتبه‌بندی CWUR برای نخستین بار رتبه دهم دانشگاه‌های جامع ایران و رتبه ۱۵۴۴ جهان؛
- دانشگاه بوعلی سینا در نظام رتبه‌بندی نیچر در بین
- دانشگاه‌های کشور رتبه هفتم را در سال ۲۰۲۰ کسب کرد؛
- دانشگاه بوعلی سینا در جمع برترین دانشگاه‌های آسیا در رتبه‌بندی بین‌المللی تایمز رتبه ۳۵۰-۳۰۱؛
- حضور در نظام رتبه‌بندی ۲۰۲۱ تایمز برای دومین بار و کسب رتبه ۱۰۰۱+؛
- در رتبه‌بندی دانشگاه‌های جهان اسلام ISC-2019 دانشگاه بوعلی سینا رتبه دهم را در بین دانشگاه‌های جامع کشور و رتبه ۱۵۰-۱۲۶ را در بین دانشگاه‌های جهان اسلام کسب کرد؛
- قرار گرفتن دانشگاه بوعلی سینا در فهرست مؤثرترین دانشگاه‌های جهان طبق رتبه‌بندی موضوعی در حوزه علوم کشاورزی و علوم شیمی ISC-2019؛
- در حوزه علوم کشاورزی رتبه ۶۰۰-۵۰۱ و در حوزه علوم شیمی رتبه ۷۰۰-۶۰۱ را کسب نموده است؛
- کسب رتبه ۸ در بین دانشگاه‌های جامع کشور بر اساس ISC در ۱۳۹۸؛

- دانشگاه بوعلی سینا در رتبه بین ۱۰ تا ۲۰ دانشگاه‌های جامع تحت نظارت وزارت علوم در سال ۱۳۹۸-۱۳۹۹ بر اساس رتبه‌بندی ISC قرار گرفت؛
 - دانشگاه بوعلی سینا در جمع برترین دانشگاه‌های جوان در سال ۲۰۲۰ در رتبه‌بندی بین‌المللی تایمز با رتبه ۳۰۰-۲۵۱؛
 - رتبه ۵ دانشگاه‌های جامع کشور؛
 - دانشگاه بوعلی سینا در جمع برترین دانشگاه‌های جوان در سال ۲۰۲۱ در رتبه‌بندی بین‌المللی تایمز با رتبه ۳۵۰-۳۰۱.
- گزارش سامانه علم سنجی دانشگاه
- ۴۳۶ تعداد اعضای هیات علمی در سامانه
- ۲۶۰ نفر (۵۹ درصد) لینک شده به Google
- ۲۲۸ نفر (۵۲ درصد) لینک شده به scopus
- ۱۷۲ نفر (۴۰ درصد) لینک شده به Wos -ISI
- ۱۰۸ نفر (۲۴ درصد) لینک شده به ResearchGate
- ۳۱۰ نفر (۷۱ درصد) دارای ORCID
- درصد افراد دارای پروفایل orcid

درصد افراد دارای Google Scholar Profile

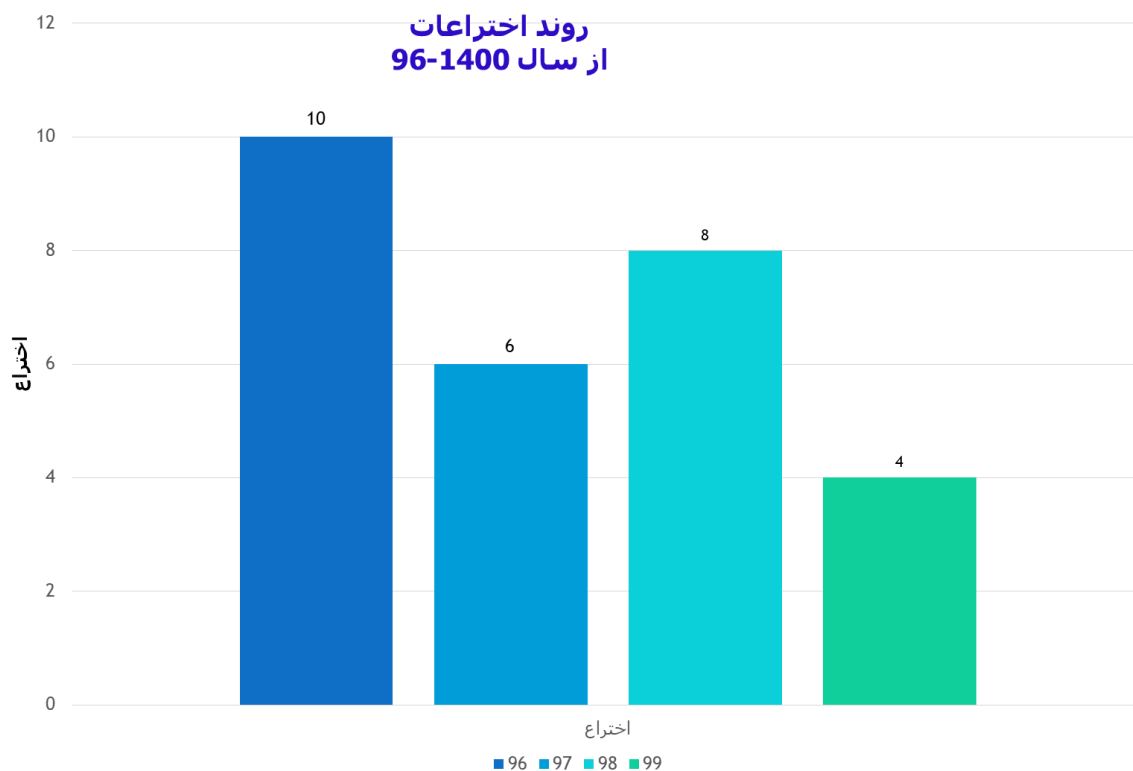

ResearchGate Profile درصد	Google Scholar Profile درصد	ResearcherID درصد	ORCID درصد	Scopus Author ID درصد	دانشکده
86.67	86.67	93.33	100	100	پیرا دامپزشکی
80	80	16.47	85.88	88.24	کشاورزی
0	74.07	1.23	91.36	7.41	علوم انسانی
18.06	68.06	25	81.94	83.33	فنی و مهندسی
29.17	66.67	41.67	79.17	87.5	شیمی
10	60	10	70	60	تربیت بدنی
9.76	48.78	7.32	58.54	21.95	اقتصاد و علوم اجتماعی
1.56	34.38	14.06	50	48.44	علوم پایه
0	33.33	33.33	66.67	66.67	توسیرکان
20	20	20	20	20	صنایع غذایی بهار
0	15.625	6.25	15.63	12.5	هنر و معماری
0	0	0	0	0	کیودرآهنک

- سامانه علم‌سنجی دانشگاه‌های منطقه ۴**
- اطلاعات دانشگاه بوعلی سینا با تعداد ۴۴۴ نفر، دانشگاه اراک با تعداد ۲۷۳ نفر، دانشگاه بین‌المللی امام خمینی با تعداد ۳۴۲ نفر، دانشگاه صنعتی همدان با تعداد ۵۷ نفر، دانشگاه ملایر با تعداد ۱۶۹ نفر، دانشگاه نهاوند با تعداد ۱۲ نفر، مرکز آموزش عالی فنی و مهندسی بوبین زهرا با تعداد ۵۳ نفر، دانشگاه تفرش با تعداد ۷۰ نفر، دانشگاه سیدجمال‌الدین اسدآبادی با تعداد ۲۳ نفر و دانشگاه محلات با تعداد ۱۲ نفر، جمعاً ۱۵۰۰ نفر در سامانه علم‌سنجی منطقه ۴ وارد شده است.
- گزارش منطقه ۴ پژوهشی به دبیری معاون پژوهش و فناوری دانشگاه بوعلی سینا**
- راه‌اندازی سامانه علم‌سنجی برای دانشگاه‌های منطقه ۴ پژوهشی؛
- تدوین تفاهم‌نامه آزمایشگاه‌های مرکزی منطقه ۴ پژوهشی؛
- تدوین تفاهم‌نامه کتابخانه‌های مرکزی و مراکز اسناد منطقه ۴ پژوهشی؛
- برگزاری اجلاس معاونین پژوهشی منطقه ۴ در مهر ماه ۱۳۹۷ با حضور مدیران محترم پژوهشی وزارت عتف به میزبانی دانشگاه قزوین؛
- برگزاری اجلاس معاونین پژوهشی منطقه ۴ در بهمن

- ماه ۱۳۹۷ با حضور معاون
 محترم پژوهشی وزارت عتف
 به میزبانی دانشگاه قم؛
- معاون محترم پژوهشی
 وزارت عتف به میزبانی
 دانشگاه اراک؛
- در دی ماه سال ۱۳۹۷ و
 خرداد ماه سال ۱۳۹۸؛
- برگزاری اجلاس معاونین
 پژوهشی منطقه ۴ در
 ۱۲ تیرماه ۱۳۹۸ با حضور
- برگزاری دو جلسه نیز به
 میزبانی دانشگاه بوعلی سینا
- برگزاری جلسه مجازی به
 میزبانی دانشگاه بوعلی سینا
 در بهمن ماه ۱۳۹۹.

برون‌دادهای پژوهشی دانشگاه بوعلی سینا در یک نگاه	
۷۶۹۹	تعداد کل مقالات ISI از ابتدا تا کنون
۸۲۴۶	تعداد کل مقالات scopus از ابتدا تا کنون
۱۰۸	اچ ایندکس دانشگاه در ISI
۱۱۱	اچ ایندکس دانشگاه در scopus
۱۱۵۷۱۴	تعداد استنادات در ISI
۱۲۷۴۵۷	تعداد استنادات در scopus

تعداد قراردادهای پژوهانه منعقد شده به تفکیک سال و مبلغ کل قرارداد		
سال	تعداد	مبلغ قرارداد (ریال)
۱۳۹۶	۳۳۵	۴۷,۰۳۱,۲۶۳,۰۳۲
۱۳۹۷	۳۵۲	۵۰,۹۷۸,۹۹۳,۸۵۷
۱۳۹۸	۳۳۱	۵۹,۵۶۳,۹۷۴,۲۰
۱۳۹۹	۴۵۰	۸۴,۵۷۰,۹۷۰,۸۰۶

تعداد اعضا هیأت علمی شرکت کننده در فرصت‌های مطالعاتی مورد حمایت مالی دانشگاه

سال	دکتر داریوش علیپور	کانادا	تعداد
1396	دکتر یوسف رضائی	استرالیا	1
	دکتر جلال بصیری پارسا	کانادا	1
1397	دکتر حمیدرضا کرمی	سوئیس	1
	دکتر وحید کمالی	کانادا	1
	دکتر فرهاد جعفر پور	فرانسه	1
1398	دکتر سعید عیسی زاده	کانادا	1
	دکتر مهدی عباسی	فرانسه	1
1399			
	دکتر حسن زختاره	فرانسه	1
1400			

تعداد اعضا هیأت علمی شرکت کننده در همایش‌های خارجی مورد حمایت مالی دانشگاه

سال	تعداد
۱۳۹۶	۱۹
۱۳۹۷	۴۳
۱۳۹۸	۲۷
۱۳۹۹	۴
۱۴۰۰	۶

تعداد اعضا هیأت علمی شرکت کننده در همایش‌های داخلی مورد حمایت مالی دانشگاه

سال	تعداد
۱۳۹۶	۷۶
۱۳۹۷	۸۲
۱۳۹۸	۵۹
۱۳۹۹	۱۶
۱۴۰۰	۶

تعداد دانشجویان تحصیلات تکمیلی شرکت کننده در همایش‌های داخلی مورد حمایت مالی دانشگاه	
سال	تعداد
۱۳۹۶	۲۹۹
۱۳۹۷	۱۸۹
۱۳۹۸	۱۲۴
۱۳۹۹	۳۶
۱۴۰۰	۱۶

برگزاری جلسات کمیته اخلاق در پژوهش (تخصصی و اصلی)		
سال فعالیت	تعداد جلسات کمیته تخصصی	تعداد جلسات کمیته اصلی
۱۳۹۸	۳	۱
۱۳۹۹	۹	۲
۱۴۰۰	۴	۱

برگزاری جلسات کمیته پدافند غیرعامل	
سال فعالیت	تعداد جلسات
۱۳۹۸	۱
۱۳۹۹	۱
۱۴۰۰	۰

تعداد قراردادهای پسادکتری منعقد شده بین دانشگاه و صندوق حمایت از پژوهشگران	
سال	تعداد
۱۳۹۶	۱
۱۳۹۷	۳
۱۳۹۸	۳
۱۳۹۹	۱
۱۴۰۰	۴

عملکرد کمیته اخلاق در
 پژوهش‌های زیست‌پزشکی
 دانشگاه:

اخذ مجوز نهایی تاسیس کمیته
 اخلاق در اسفند ماه ۱۳۹۷ و شروع
 به فعالیت کمیته از ابتدای سال

۱۳۹۸. پیگیری امور مربوط به
 طرح و صدور کدهای صادر شده
 به تعداد ۱۳۷ مورد.

عملکرد شورای پژوهشی دانشگاه

تعداد مصوبات	تعداد جلسات	سال
۷۴	۱۴ جلسه و پیگیری، ابلاغ و بازطرح برخی موارد	۱۳۹۶
۱۰۷	۱۸ جلسه و پیگیری امور مربوط به مصوبات از قبیل ابلاغ، اصلاح موارد برگشتی	۱۳۹۷
۲۳۶	۱۸ جلسه	۱۳۹۸
۱۱۷	۱۶ جلسه	۱۳۹۹
۳۴	۸ جلسه	تا پایان مهر ماه ۱۴۰۰

عملکرد شورای پژوهشی دانشگاه در تصویب طرح‌های داخلی به تفکیک سال

منعده	خاتمه یافته	سال
۴	۸	۱۳۹۶
۰	۰	۱۳۹۷
۰	۰	۱۳۹۸
۰	۰	۱۳۹۹
۰	۰	۱۴۰۰

عملکرد شورای پژوهشی دانشگاه در تعداد تدوین و ویرایش آئین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌ها در معاونت پژوهشی دانشگاه

تدوین	ویرایش شده	سال
۱	۲	۱۳۹۶
۲	۲	۱۳۹۷
۳	۲	۱۳۹۸
۱	۲	۱۳۹۹
۲	۰	۱۴۰۰

عملکرد شورای راهبردی معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه

تعداد مصوبات	تعداد جلسات برگزار شده	سال
۶	۶	۱۳۹۶
۵۲	۲۱	۱۳۹۷
۳۵	۱۳	۱۳۹۸
۱۵	۳	۱۳۹۹
۳	۲	۱۴۰۰

گزارش عملکرد مرکز رشد واحدهای فناور دانشگاه بوعلی سینا

در سال‌های ۱۳۹۶ تا ۱۴۰۰

- ۵- بسترسازی به‌منظور ایجاد فرصت‌های شغلی مناسب جهت جذب کارآفرینان و دانش‌آموختگان دانشگاهی در زمینه فناوری.
- ۷- فعالیت‌های انجام‌شده در مرکز توانمندسازی و تسهیل‌گری کسب‌وکارهای نوپای استان همدان
- ۸- فعالیت‌های انجام‌شده در جهت راه‌اندازی مجتمع (برج) فناوری دانشگاه تحت عنوان **ابن‌سینا**
- **فعالیت‌های انجام‌شده در مرکز رشد**
 - برگزاری ۲۸ جلسه شورای مرکز رشد و انجام امور مربوطه شامل: پذیرش: ۵۹ هسته و شرکت فناوری.
 - خروج: ۳۶ مورد (۲۱ مورد خروج موفق و ۱۵ مورد ناموفق)
 - حمایت مالی: ۲۸ شرکت و هسته به مبلغ ۳۴۳۰ میلیون ریال
 - تمدید استقرار: ۱۳۶ مورد.
- ۱- فعالیت‌های انجام‌شده در خصوص حمایت از واحدهای فناور در مرکز رشد
- ۲- فعالیت‌های صورت گرفته در مرکز نوآوری و خلاقیت دانشگاه
- ۳- فعالیت‌های انجام‌شده در جهت راه‌اندازی آکادمی کسب‌وکار
- ۴- شرکت در نمایشگاه‌ها و فن‌بازارها
- ۵- برگزاری رویدادها، همایش‌ها و نشست‌های انتقال تجربه
- ۶- فعالیت‌های انجام‌شده در مرکز کارآفرینی

اهداف:

- ۱- بسترسازی جهت تجاری‌کردن دستاوردها؛
- ۲- ایجاد زمینه کارآفرینی و حمایت از نوآوری و خلاقیت نیروهای محقق؛
- ۳- کمک به رونق اقتصادی محلی مبتنی بر کارآفرینی؛
- ۴- ایجاد فضای لازم جهت گسترش و رشد واحدهای کوچک و متوسط فناورمحور در کلیه زمینه‌های علمی؛

سال ۱۴۰۰ (تا پایان مهر ماه)	سال ۱۳۹۹	سال ۱۳۹۸	سال ۱۳۹۷	
۵۶	۱۰۳	۹۰	۵۱	طرح‌های ارزیابی شده
۱۱	۲۱	۲۵	۱۷	طرح‌های پذیرفته شده
۱۳	۱۵	۱۶	۱۷	واحد‌های مستقر پیش‌رشد
۲۷	۲۵	۲۴	۲۳	رشد
۵	۴	۴	۲	دانش‌بنیان

ظرفیت پذیرش مرکز رشد واحدهای فناور دانشگاه در حال حاضر:

وضعیت	ظرفیت	نام
در حال بهره‌برداری	۲۸	ساختمان شماره ۱ (ساختمان اصلی واقع در خیابان فرهنگ)
در حال بهره‌برداری	۱۶	ساختمان شماره ۲ (واقع در دانشکده کشاورزی دانشگاه)

- گرفتن موافقت سازمان فناوری اطلاعات ایران جهت راه‌اندازی مرکز توانمندسازی و تسهیل‌گری کسب‌وکارهای نوپای فاوا استان همدان و عقد قرارداد مربوطه تا سقف ۲۹۷ میلیون تومان جهت ارائه خدمات مربوطه؛
- پیگیری و راه‌اندازی کلینیک‌های تخصصی در حوزه‌های مختلف در دانشکده‌های دانشگاه؛
- پیگیری عقد تفاهم‌نامه با پارک استان برای شبکه‌سازی و یکپارچه کردن اطلاعات واحدهای فناور در استان؛
- پیگیری مصوبات ۲ بازدید معاون محترم علمی و فناوری رئیس‌جمهور از دانشگاه در سال‌های ۱۳۹۶ و ۱۳۹۹ شامل

- در حوزه تخصصی کشاورزی و افزایش ظرفیت پذیرش مرکز رشد تا ۴۰ واحد فناور و تجهیز آن؛

- پیگیری راه‌اندازی ساختمان شماره ۳ مرکز رشد در محل دانشکده فنی تویسرکان و افزایش ظرفیت پذیرش مرکز رشد تا ۵۰ واحد فناور؛

- تهیه آیین‌نامه مالی و اجرایی حمایت از واحدهای فناور مرکز رشد دانشگاه (برای اولین بار)؛
- تهیه دستورالعمل اخذ اجاره و امکانات مرکز رشد (برای اولین بار)؛
- اجرایی نمودن برنامه پذیرش واحدهای فناور جهت استقرار در مرکز رشد بر اساس برنامه ۵ ساله تهیه شده؛
- راه‌اندازی مرکز کارآفرینی دانشگاه در محل مرکز رشد و تهیه اهداف و برنامه‌های مربوطه؛
- اخذ مجوز قطعی تبدیل وضعیت مرکز رشد و پیگیری اعتبارات موردنیاز؛
- آماده‌سازی و راه‌اندازی ساختمان شماره ۲ مرکز رشد

- عقد تفاهم‌نامه با دانشکده مهندسی جهت در اختیارگیری فضای مرکز نوآوری و خلاقیت؛
- عقد قرارداد با شتاب‌دهنده پارادایس‌هاب جهت راه‌اندازی شتاب‌دهنده پارادایس‌هاب و فضای کار اشتراکی در مرکز نوآوری و خلاقیت دانشگاه؛
- راه‌اندازی شتاب‌دهنده هم‌پیوند در محل دانشکده مهندسی در حوزه بلاک‌چین، فین‌تک و IOT و افتتاح شتاب‌دهنده در حاشیه نمایشگاه الکامپ استان همدان؛
- راه‌اندازی شتاب‌دهنده اجوتک تحت پوشش بنیاد برکت در محل ساختمان مرکز رشد در حوزه علوم انسانی.
- فعالیت‌های انجام شده در جهت راه‌اندازی آکادمی کسب‌وکار**
- تدوین طرح آکادمی کسب‌وکار دانشگاه بوعلی سینا؛
- برگزاری بیش از ۱۰ جلسه با مسؤلین و کارشناسان سازمان‌های همکار در راه‌اندازی آکادمی کسب‌وکار؛
- تصویب طرح آکادمی کسب‌وکار دانشگاه در شورای اشتغال استان؛

تعمیرات اساسی موتورخانه مرکز رشد.

فعالیت‌های صورت گرفته در مرکز نوآوری و خلاقیت دانشگاه از:

- تهیه و تکمیل طرح راه‌اندازی مرکز نوآوری و خلاقیت دانشگاه در محل دانشکده مهندسی و ارسال آن به معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری و پیگیری اعتبارات مربوطه بر اساس تفاهم‌نامه منعقدشده؛
- اخذ مجوز راه‌اندازی مرکز نوآوری و خلاقیت دانشگاه در دانشکده مهندسی با تصویب هیأت امنای دانشگاه؛
- تدوین آیین‌نامه اجرایی مرکز نوآوری و خلاقیت و تصویب آن در هیأت رئیسه دانشگاه؛

پیگیری تفاهم‌نامه‌های مرکز نوآوری و حمایت مالی از واحدهای فناور دارای ایده با قابلیت تجاری‌سازی تا سقف ۲۵ میلیارد ریال؛

- انجام امور مرتبط با داوری طرح‌های با قابلیت تجاری‌سازی جهت اخذ تسهیلات مالی از معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری؛
- پیگیری و مشارکت در امور مرتبط با راه‌اندازی صندوق پژوهش و فناوری استان با همکاری پارک علم و فناوری همدان و بخش خصوصی؛
- پیگیری جذب اعتبارات موردنیاز جهت اجرایی نمودن برنامه‌های مرکز رشد و کارآفرینی دانشگاه از وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و اختصاص مبلغ ۲۵۰۰ هزار ریال جهت حمایت از برنامه‌ها و واحدهای فناور دانشگاه در طی سال‌های ۱۳۹۶ و ۱۳۹۹؛
- انجام امور مرتبط با فعالیت‌های عمرانی، تعمیراتی و خرید تجهیزات موردنیاز مرکز رشد و کارآفرینی دانشگاه و بازسازی و انجام

برگزاری رویدادها، همایش‌ها و نشست‌های انتقال تجربه:

- برگزاری رویداد فناوری‌های نوین در صنایع غذایی و کشاورزی با عنوان رویداد آمادای در تاریخ ۱۳۹۶/۹/۱؛
- برگزاری رویداد تدنت در تاریخ ۱۳۹۶/۱۲/۲؛
- برگزاری اولین همایش کارآفرینی بوعلی سینا در تاریخ ۱۳۹۷/۲/۲۶ و برگزاری ۴ کارگاه آموزشی عمومی و ۴ کارگاه آموزشی تخصصی؛
- برگزاری پیش‌رویداد خدمات ارزش‌افزوده تلفن همراه در تاریخ ۱۳۹۷/۹/۲۷ و برگزاری سه کارگاه آموزشی در این خصوص؛
- نشست انتقال تجربه با شرکت پایاب‌سپارآریا در تاریخ ۸ خردادماه ۱۳۹۸.

تاریخ ۲ الی ۶ دی‌ماه سال ۱۳۹۷؛

- شرکت در نمایشگاه هفته پژوهش در تاریخ ۲۵ الی ۲۸ آذرماه سال ۱۳۹۸ و برگزیده شدن غرفه مرکز رشد دانشگاه به‌عنوان یکی از سه غرفه برتر نمایشگاه استانی در سال ۱۳۹۸؛
- شرکت در نمایشگاه فن‌بازار کشور در هفته پژوهش از تاریخ ۷ الی ۱۲ آذرماه سال ۱۳۹۸؛
- شرکت در نمایشگاه هفته پژوهش در تاریخ ۱۵ الی ۲۰ آذرماه سال ۱۳۹۹؛
- شرکت در نمایشگاه فن‌بازار کشور در هفته پژوهش از تاریخ ۲۷ الی ۳۰ آذرماه سال ۱۳۹۹.

○ انجام هماهنگی‌های لازم جهت افتتاح آکادمی کسب‌وکار در هفته کارآفرینی سال ۱۴۰۰.

شرکت در نمایشگاه‌ها و فن‌بازارها

- شرکت در نمایشگاه هفته پژوهش در تاریخ ۱۸ الی ۲۱ آذرماه سال ۱۳۹۶ و برگزیده شدن غرفه مرکز رشد دانشگاه به‌عنوان غرفه برتر نمایشگاه استانی در سال ۱۳۹۶؛
- شرکت در نمایشگاه الکامپ استانی در تاریخ ۲۳ الی ۲۷ مهرماه سال ۱۳۹۷؛
- شرکت در هفدهمین دوره نمایشگاه بین‌المللی محصولات امنیتی و تجهیزات پلیسی (نمایشگاه ایپاس ۱۳۹۷) از تاریخ ۹ الی ۱۲ مهر ۱۳۹۷ و انتخاب غرفه دانشگاه به‌عنوان غرفه برتر نمایشگاه؛

- شرکت در نمایشگاه هفته پژوهش در تاریخ ۲۶ الی ۲۹ آذرماه سال ۱۳۹۷ و برگزیده شدن غرفه مرکز رشد دانشگاه به‌عنوان یکی از سه غرفه برتر نمایشگاه استانی در سال ۱۳۹۷؛

○ شرکت در نمایشگاه فن‌بازار کشور در هفته پژوهش از

- افتخارات و دستاوردها**
- ثبت ۱۲ عنوان اختراع توسط شرکت‌های مستقر، و دانش‌بنیان شدن ۴ مورد از شرکت‌های تحت پوشش مرکز؛
 - انتخاب ۳ نفر از مدیران و افراد شرکت‌ها و هسته‌های مستقر در مرکز رشد به‌عنوان فناور برتر استان همدان در سال ۱۳۹۶؛
 - انتخاب ۶ نفر از مدیران و افراد شرکت‌ها و هسته‌های مستقر در مرکز رشد به‌عنوان فناور برتر استان همدان در سال ۱۳۹۷ از بین ۱۰ نفر برگزیده‌شده استان؛
 - انتخاب غرفه مرکز رشد دانشگاه به‌عنوان غرفه برتر در نمایشگاه بین‌المللی تجهیزات امنیتی و پلیسی (اپیاس ۲۰۱۸)؛
 - کسب ده‌ها عنوان افتخار دیگر توسط هسته‌ها و شرکت‌های مستقر در مرکز رشد و کارآفرینی دانشگاه در طی ۲ سال گذشته.
- فعالیت‌های انجام‌شده در مرکز کارآفرینی**
- برگزاری ۵ جلسه کمیته کارآفرینی دانشگاه؛
 - صدور ابلاغ اعضای کمیته کارآفرینی و پیگیری مصوبات آن؛
 - تهیه اهداف و فعالیت‌های مرکز و آیین‌نامه‌های داخلی مربوطه؛
 - تهیه محورها و برنامه‌های مرکز کارآفرینی در ۳ بخش ترویج و فرهنگ‌سازی، آموزش و مشاوره و پژوهش؛
 - پیگیری راه‌اندازی مدرسه اشتغال دانشگاه بوعلی سینا با همکاری دانشگاه صنعتی شریف و انجام برنامه‌های مربوطه در ۳ حوزه خودشناسی، مهارت‌آموزی و کارآموزی با حمایت دفتر امور فناوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و حمایت مالی به مبلغ ۲۰۰۰ میلیون ریال جهت انجام آن؛
 - پیگیری برگزاری جلسه با انجمن‌های علمی جهت تعامل با بدنه دانشجویی دانشگاه (انجمن‌های علمی، هیات‌ها و تشکل‌های دانشجویی در
- خصوص همکاری و مشارکت جهت اجرایی نمودن برنامه‌های مرکز کارآفرینی)؛**
- پیگیری ایجاد فضای کار اشتراکی در مرکز کارآفرینی دانشگاه؛
 - پیگیری راه‌اندازی سامانه مشاوره کسب‌وکار و کارآفرینی؛
 - ایجاد تغییرات در وبسایت مرکز رشد و کارآفرینی و بارگذاری اطلاعات موردنظر؛
 - تهیه محورهای تدوین سند دانشگاه کارآفرین و انجام بخشی از موارد مرتبط؛
 - ارائه درس کارآفرینی در دانشکده‌ها برای ترم پاییز ۱۳۹۷ و تهیه سرفصل، برنامه‌ها و مدرسین مربوطه با همکاری معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه در قالب درس مازاد با تأثیر مثبت در معدل؛
 - پیگیری تهیه برنامه‌های سالیانه مرکز کارآفرینی با همکاری معاونت‌های آموزشی و فرهنگی دانشگاه جهت جلوگیری از تداخل برنامه‌ها و موازی‌کاری؛

- تهیه سرفصل درس مبانی کارآفرینی با همکاری معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه؛
- حمایت از برنامه‌های دانشجویی انجمن‌های علمی دانشگاه در راستای گسترش فرهنگ کارآفرینی با همکاری معاونت فرهنگی و اجتماعی دانشگاه؛
- تهیه پرسش‌نامه سنجش مهارت‌ها و قابلیت‌های کارآفرینانه دانشجویان جدیدالورود و تکمیل آن با همکاری مدیریت امور آموزشی دانشگاه در قالب تکمیل فرم‌های موردنیاز به شکل الکترونیکی؛
- همکاری و حمایت در انجام پایان‌نامه کارشناسی ارشد با عنوان بررسی مهارت‌های کارآفرینی دانشجویان دانشگاه بوعلی سینا و استفاده از نتایج مربوطه در طراحی دوره‌های آموزشی موردنیاز دانشجویان؛
- برگزاری دوره مهارت‌افزایی پایه و تکمیلی کارآفرینی ویژه دانشجویان دانشگاه بوعلی سینا و فارغ‌التحصیلان به صورت منظم و هر هفته یک دوره در قالب ۲۲ دوره و کارگاه آموزشی به شرح ذیل:
 - ✓ تعداد افراد شرکت‌کننده ۵۴۳ نفر و صدور گواهی شرکت در دوره‌های مذکور؛
 - ✓ مجموع دوره‌های برگزارشده به میزان ۱۱۸۵ نفر ساعت.
- **فعالیت‌های انجام‌شده در جهت راه‌اندازی مجتمع (برج) فناوری دانشگاه تحت عنوان ابن‌سینا**
 - برگزاری ۳ جلسه با نمایندگان دانشگاه‌های دولتی استان و پارک علم و فناوری همدان جهت مشارکت در ساخت مجتمع (برج) فناوری ابن‌سینا و تهیه محورهای همکاری در قالب کمیته راهبری؛
 - عقد تفاهم‌نامه جهت در اختیارگیری زمین اردوگاه بقیه‌الله جهت راه‌اندازی مجتمع (برج) فناوری با معاونت فرهنگی دانشگاه؛
 - عقد تفاهم‌نامه با دانشگاه علوم پزشکی همدان، دانشگاه صنعتی و پارک علم و فناوری جهت همکاری و مشارکت در طراحی، ساخت، راه‌اندازی و مدیریت مجتمع (برج) فناوری ابن‌سینا؛
- برگزاری جلسات متعدد با ریاست دانشکده مهندسی دانشگاه و انجام پیگیری‌های لازم و تهیه صورت‌جلسه واگذاری بخشی از ساختمان جدید دانشکده مهندسی جهت راه‌اندازی مرکز نوآوری دانشگاه؛
- تکمیل طرح راه‌اندازی مرکز نوآوری دانشگاه در محل دانشکده مهندسی و ارسال آن به معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری و پیگیری اعتبارات مربوطه بر اساس تفاهم‌نامه منعقدشده؛
- تهیه گزارشات لازم در خصوص وضعیت موجود اردوگاه بقیه‌الله و بررسی نقاط قوت و مشکلات موجود و نیازمندی‌های آن.
- **فعالیت‌های انجام‌شده در مرکز توانمندسازی و تسهیل‌گری کسب‌وکارهای نوپای استان همدان**
 - آماده‌سازی فضا و راه‌اندازی مرکز توانمندسازی و تسهیل‌گری کسب‌وکارهای نوپای استان در محل مرکز رشد؛

- صدور ابلاغ اعضای کمیته راهبری استانی؛
- برگزاری یک جلسه کمیته راهبری و ۴ جلسه مرتبط با کمیته راهبری با حضور مدیرکل فناوری اطلاعات و ارتباطات استان جهت تسریع در فرآیند انجام امور اداری و انجام بهتر وظایف مرکز توانمندسازی؛
- تهیه برنامه‌های مرکز توانمندسازی برای سال ۱۳۹۷؛
- تهیه گزارش و ارسال صورت وضعیت شش‌ماهه، سه‌ماهه و یک‌ساله مرکز توانمندسازی استانی به سازمان فناوری اطلاعات ایران،
- تهیه فرم شناسایی و آمایش شرکت‌های فعال در حوزه فناوری اطلاعات استان همدان
- و تشکیل تیم کارشناسی و جمع‌آوری اطلاعات؛
- انجام مرحله اول طرح پایش کسب‌وکارهای نوپای استان همدان و تهیه بانک اطلاعاتی مربوطه در قالب اکسل؛
- همکاری در برگزاری اولین همایش کارآفرینی بوعلی سینا و رویداد ایده پارک با محوریت کسب‌وکار آموزشی با همکاری پارک علم و فناوری و برگزاری ۴ کارگاه آموزشی؛
- تهیه آیین‌نامه نحوه برگزاری کارگاه‌ها و دوره‌های آموزشی برای فعالان حوزه فاوای استان همدان؛
- هماهنگی و مشخص کردن مشاوران مرکز و بارگذاری اطلاعات مشاوران بر روی سایت مربوطه؛
- بارگذاری اطلاعات و اخبار در وبسایت مرکز توانمندسازی کشوری؛
- تهیه پوستر، بنر و کاتالوگ معرفی مرکز توانمندسازی و توزیع آن در سطح دانشگاه‌ها و سازمان‌های مرتبط؛
- برگزاری ۳ جلسه با مدیرعامل و کارشناسان شرکت توسعه فناوری کاراپ در خصوص بررسی راهکارهای اجرایی جهت همکاری در تقویت اکوسیستم کارآفرینی استان و بررسی نیازهای آموزشی و مشاوره‌ای فعالان حوزه استارت‌آپی استان همدان؛
- تهیه گزارش عملکرد یک‌ساله مرکز توانمندسازی و ارسال آن به سازمان فناوری اطلاعات ایران.

گزارش عملکرد کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه بوعلی سینا در سال‌های ۱۳۹۶ - ۱۴۰۰

تهیه کننده: رضا بازوند، زهره رفیعیان

و اطلاع سریع در کوتاه‌ترین

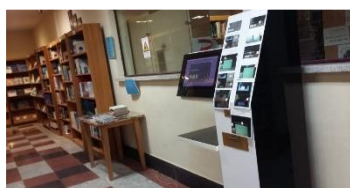
زمان از موجودی کتاب‌ها

• تعدیل هزینه‌ها و بازگشت سریع و مناسب سرمایه با کاهش تعداد نیروی لازم برای هر کتابخانه به یک نفر

• خودکارسازی سیستم بازگشت منابع و طبقه‌بندی مجدد آنها برای دسترسی

بهرتر مراجعه‌کنندگان

• بهره‌گیری بهینه از زمان و نیروی انسانی از طریق افزایش سرعت خدمات‌دهی و کاهش نیروی انسانی.

کتاب، CD و DVDها نصب می‌شود.

تگ RFID شامل اطلاعات شناسایی

کتاب از قبیل عنوان کتاب، نام نویسنده، ناشر، تاریخ انتشار، نوع کاغذ و... بوده و کمک زیادی به کتابداران می‌کند. از جمله مزایای این تکنولوژی می‌توان موارد زیر را برشمرد:

• افزایش سرعت در فرآیند امانت‌دهی، جستجوی کتاب و بهبود در عملکرد خدمات‌دهی و ارتقا سطح کیفی خدمات کتابخانه‌ای به اعضاء، با افزایش دقت

• حفاظت و مدیریت کتابخانه از طریق یک سیستم مدیریتی جامع

• اطلاع مسئولین کتابخانه‌ها از خروج غیرمجاز اسناد و منابع

اهم فعالیت‌های صورت گرفته

(۱) خرید، نصب و راه‌اندازی آخرین

نسخه نرم‌افزار کتابخانه (آدرس‌ها)؛

(۲) اتمام عملیات رف‌خوانی در

کتابخانه‌های کشاورزی، هنر و

معماری (و دامپزشکی)، مهندسی،

مرکزی، علوم پایه، شیمی، اقتصاد

و علوم اجتماعی، ادبیات و علوم

انسانی و اصلاح اطلاعات

کتاب‌شناختی و موجودی آن در

نرم‌افزار کتابخانه (آدرس‌ها)؛

(۳) راه‌اندازی میزانت هوشمند

(Radio Frequency Identification):

در میان کاربردهای متنوع

تکنولوژی RFID می‌توان به

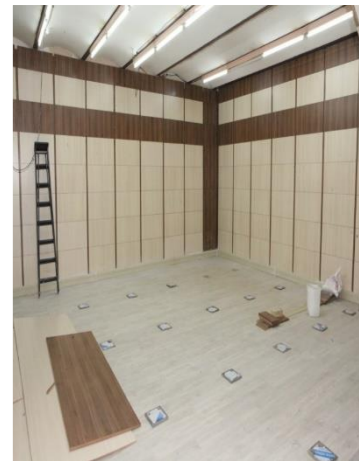
استفاده از این تکنولوژی در

کتابخانه‌ها اشاره کرد. این

تکنولوژی به سادگی جایگزین

بارکد کتاب‌ها می‌شود و روی

۴) ساماندهی و نوسازی سالن‌های مطالعه دانشکده علوم اعم از دیوارکوب، اصلاح سیستم برق سالن‌ها، راه‌اندازی اینترنت wifi با نصب دو دستگاه Access point (جدول ۳):

۵) راه‌اندازی بخش منابع غیرچاپی و الکترونیکی در کتابخانه مرکزی جهت رساله‌ها، پایان‌نامه‌ها و کتب دیجیتال؛
 ۶) خرید سالانه مدارک چاپی و غیرچاپی از منابع داخلی و خارجی؛
 ۷) انجام عملیات وجین و خارج‌سازی منابع قدیمی و غیرقابل

استفاده کتب در دانشکده مهندسی و دانشکده ادبیات به‌تعداد ۷۵۰۰ جلد و برگزاری سالانه نمایشگاه اهداء کتاب مهربانی از بین کتب وجینی و کتب مازاد کتابخانه‌ها؛
 ۸) بارگزاری فایل بیش از ۷۰۰۰ رساله و پایان‌نامه در سامانه کتابخانه و عملیاتی شدن آن، که کاربران می‌توانند با جستجو و تورق در همه منابع فوق، ۳۰ صفحه ابتدایی همه پایان‌نامه‌ها و رساله‌ها را از طریق کارشناس بخش دریافت نمایند؛
 ۹) برگزاری کلاس‌های آموزشی برای کتابداران؛

۱۰) خرید ۳۰ دستگاه کامپیوتر و ۶ دستگاه پرینتر برای بخش منابع غیرچاپی و الکترونیکی در کتابخانه مرکزی (بند ۵) و بخش اداری کتابخانه؛
 ۱۱) تهیه لوازم گرمایشی و سرمایشی و دیگر امکانات نظیر صندلی‌های گردان برای استفاده کارمندان و کاربران در کتابخانه‌های دانشگاه و نوسازی تجهیزات دانشجویی کتابخانه‌های دانشگاه (جدول ۳)؛
 ۱۲) دریافت حدود ۱۰۰۰۰ جلد کتب اهدایی در بازه زمانی ۱۳۹۲ تا ۱۴۰۰ از مجاری مختلف؛

۱۳) جایگزین‌سازی کپسول‌های آتش‌نشانی پودر و گاز با کپسول‌های CO2 که در صورت بروز آتش‌سوزی موجب حفظ منابع و آسیب کمتر آن‌ها می‌شود؛
 ۱۴) ادغام دو کتابخانه علوم پایه و شیمی که باعث افزایش راندمان و همچنین صرفه‌جویی در نیروی انسانی، فضای اختصاصی و خرید تجهیزات تکراری گردید؛
 ۱۵) راه‌اندازی بخش آرشیو روزنامه‌های کتابخانه مرکزی در محل سابق کتابخانه شیمی که برای خدمات‌دهی آن نیازمند فضا و امکانات مناسب‌تری می‌باشد؛

۱۶) خرید ۷ دستگاه گیت ورود و خروج برای کتابخانه‌ها برای ممانعت از خروج منابع بدون هماهنگی؛

- (۱۷) هماهنگی، اطلاع‌رسانی و جمع‌آوری لیست منابع مورد نیاز گروه‌های آموزشی و دانشجویان جهت خرید کتاب. در این بخش کتابخانه موفق شده تا منابع مورد درخواست افراد را ظرف مدت یک هفته و منابع نایاب را ظرف مدت دو هفته تامین نماید؛
- (۱۸) اشتراک پایگاه‌های اطلاعاتی علمی فارسی و لاتین (جدول ۵)؛
- (۱۹) انجام عضویت متمرکز دانشجویان در ابتدای هر سال تحصیلی با درخواست و ارسال سیستمی اسامی دانشجویان از طریق آموزش دانشگاه و تسویه حساب سیستمی دانشجویان در هنگام فراغت از تحصیل (جدول ۱)؛
- (۲۰) تلاش در جهت افزایش تعداد منابع چاپی و غیرچاپی کتابخانه‌ها از طریق آماده‌سازی و فهرست نویسی بالغ بر ۱۲۴۲۴ نسخه منابع جدید، که با لحاظ منابع غیرچاپی و منابع اهدایی این رقم در حدود ۷۰۰۰۰ منبع است. کتابخانه در این زمینه موفق شده تا در حدود ۷۲۴۰۷ کتاب و منبع دیجیتالی را به‌صورت فایل به منابع خود اضافه نماید (جدول ۲)؛
- (۲۱) برگزاری سالانه نمایشگاه کتاب در هفته پژوهش با حضور ناشران خارجی و داخلی در محل دانشکده کشاورزی که این مورد از سال ۱۳۹۶ به اجرا درآمده است. همچنین شرکت فعال و مداوم در نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران جهت خرید کتب مورد نیاز با استفاده از یارانه اختصاصی نمایشگاه و شرکت در نمایشگاه‌های استانی کتاب؛
- (۲۲) راه‌اندازی پورتال کتابخانه دانشگاه بـــه آدرس library.basu.ac.ir که کلیه کاربران و علاقه‌مندان می‌توانند با مراجعه به سایت اصلی کتابخانه با آدرس lib.basu.ac.ir به جستجوی مدارک چاپی و غیرچاپی خود بپردازند؛
- (۲۳) از دیگر اقدامات، فراهم کردن مقدمات دسترسی آسان کاربران دانشگاه بوعلی سینا به کتابخانه ملی دیجیتال است که بدون محدودیت و به‌صورت رایگان می‌توانند از ۲۴۰۰۰ عنوان کتاب برای مطالعه برخط بهره ببرند؛
- (۲۴) صحافی بیش از ۲۰۰۰۰ نسخه کتب باارزش کتابخانه که دارای چاپ مجدد نبوده و قابل جایگزینی نیستند؛
- (۲۵) افزایش بهره‌وری کارکنان با کاهش ۸ نفر از نیروهای کتابخانه از طریق جابه‌جایی به سایر بخش‌های دانشگاه و بازنشستگی کارکنان.

جدول ۱. تعداد اعضاء فعال کتابخانه‌های دانشگاه

اعضاء فعال			کتابخانه‌های دانشگاه
اعضاء فعال هیات علمی و کارکنان			
کارکنان	اعضاء هیات علمی		
۷۴۵	۴۲۵		
اعضاء فعال دانشجویی			
دکتری	کارشناسی ارشد	کاردانی و کارشناسی	
۱۳۱۷	۵۲۶۷	۱۴۲۵۷	
تعداد کل اعضای هیات علمی، کارکنان و دانشجویان			۲۲۰۰۸

جدول ۲. منابع موجود در کلیه کتابخانه‌های دانشگاه بوعلی سینا

مربوع			منابع موجود در کتابخانه‌ها
منابع چاپی			
لاتین	فارسی		
۷۰۳۸۲	۱۴۹۰۶۶		
غیرمرجع (نسخه)			
۳۰۰۰	۲۰۰۰		
مرجع (نسخه)			
جمع			
۲۲۴۴۴۸			
منابع الکترونیکی (غیرچاپی)			
لاتین	فارسی		
۷۴۳۰۶	۲۴۳		
جمع			
۷۴۵۴۹			
پایان نامه			
۸۸۴۸			

جدول ۳. وضعیت موجود کتابخانه‌های دانشگاه بوعلی سینا

ردیف	کتابخانه‌ها	تعداد نسخ کتب		مساحت (m ²)			نسبت فضای به دانشجو
		فارسی	لاتین	مطالعه برادران و خواهران	سالن‌های	مساحت مخزن کتابخانه‌ها	
۱	مرکزی	۳۴۷۱۸	۵۸۱۲	۴۶۹	۱۳۵۰	۱۸۱۹	۰/۰۴
۲	علوم	۱۲۲۰۹	۱۲۳۱۰	۴۲۱	۴۲۱	۴۲۱	۱۷/۸
۳	ادبیات	۴۲۳۹۶	۹۶۶۹	۸۱/۵	۵۲۱	۶۰۳	۰/۰۵
۴	کشاورزی	۱۵۲۸۳	۵۹۸۸	۱۶۳	۴۱۱	۵۷۴	۰/۱۱
۵	مهندسی	۱۴۳۴۳	۱۰۱۷۷	۳۲۴	۳۰۶	۶۳۰	۰/۱۹
۶	شیمی	۴۷۹	۹۲۰	-	۱۴۰	۱۴۰	-
۷	هنر	۱۱۴۰۱	۲۵۶۳	۳۰۰	۱۸۰	۴۸۰	۰/۳۴
۸	اقتصاد	۱۱۰۹۲	۴۶۹۷	۵۵	۲۴۰	۲۹۵	۰/۰۵

جدول ۴. وضعیت تجهیزات چوبی سالن مطالعه کتابخانه‌ها

ردیف	کتابخانه	میز مطالعه ۶ نفره	میز مطالعه ۴ نفره	میز مطالعه ۲ نفره	میز مطالعه ۱ نفره	کمبود میز یا صندلی با توجه به تعداد موجود		مساحت سالن مطالعه (m ²)
						صندلی	میز یک نفره	
۱	مرکزی	۴۵	-	۴۱	۶۴	۱۳۰	۸۶	۴۶۹
۲	علوم	-	۲	-	-	۱۰	-	-
۳	ادبیات	-	۱۵	-	-	۵۹	۱	۸۱/۵
۴	کشاورزی	-	۲۶	-	۲۲	۱۷۱	-	۱۶۳
۵	مهندسی	-	۶۶	-	-	۱۳۶	۲۸	۳۲۴
۶	شیمی	-	۳	-	-	۱۴	-	-
۷	هنر	-	۳۱	-	-	۶۰	۶۴	۳۰۰
۸	اقتصاد	۱	۲	-	۵۴	۷۲	-	۵۵
جمع		۴۶	۱۴۵	۴۱	۱۲۰	۶۸۲	۱۷۹	۱۳۹۲/۵

جدول ۵. اشتراک پایگاه‌های اطلاعاتی دانشگاه

پایگاه‌های اطلاعاتی لاتین	پایگاه‌های اطلاعاتی فارسی
ساینس دایرکت www.sciencedirect.com	وبسایت منطقه‌ای اطلاع‌رسانی علوم و فناوری www.ricest.ir
اسکوپوس www.scopus.com	پایگاه استنادی علوم اسلامی www.isc.ir
ebSCO	بانک اطلاعات نشریات www.magiran.ir
wiley	بزرگترین بانک مقالات علوم اسلامی و انسانی www.noormags.ir
	پایگاه مرکز اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی www.sid.ir
	ناشر تخصصی کنفرانس‌های کشور www.civilica.com

بخش نسخ خطی

دانشگاه بوعلی سینا این افتخار را دارد که در جمع معهود دانشگاه‌های ایران، دارای گنجینه نسخه‌های خطی است. مجموعه نسخ خطی دانشگاه بوعلی سینا یکی از گنجینه‌های نفیس به‌جامانده از دوران گذشته و پشتوانه معنوی

بسیار خوب دانشگاه می‌باشد. این مجموعه دارای ۴۴۵ نسخه خطی شامل ۷۴ جلد قطع رحلی، ۶۳ جلد قطع وزیری بزرگ، ۱۲۹ جلد قطع وزیری متوسط و کوچک، ۱۷۹ جلد قطع ربعی یا بیاضی و حدود ۵۵۰ نسخه کتاب چاپ سنگی می‌باشد. در سال‌های گذشته سعی فراوانی

در حفظ و نگهداری از این مهم صورت گرفته است. تلاش‌های صورت گرفته شامل ارتباط با کارشناسان کتابخانه آستان قدس رضوی و کتابخانه حضرت معصومه قم جهت اسکن مدارک در جهت حفظ و استفاده از این منابع می‌باشد. تا مراحل نهایی پیشرفت

می‌توان در بین دانشگاه‌های منطقه غرب و در کل کشور خدمات شایانی را در اختیار علاقه‌مندان و پژوهشگران قرار داد.

خوبی نیز صورت گرفته اما متأسفانه به دلیل کسری بودجه علی‌رغم تلاش فراوان به سرانجام نرسیده است. لیکن دانشگاه موفق شده تا فهرست تمامی منابع خطی خود را در دو مجلد توسط آقای دکتر زارعی‌مهرورز جهت علاقه‌مندان به چاپ برساند و در سایت کتابخانه بارگزاری نماید. بدون شک با تکمیل این بخش

گزارش عملکرد مدیریت فناوری اطلاعات دانشگاه بوعلی سینا

در سال‌های ۱۳۹۷-۱۴۰۰

مقدمه

تداوم حیات سازمان‌ها در محیط کسب‌وکار مستلزم به‌کارگیری فناوری اطلاعات در آن سازمان‌ها می‌باشد. فراتر از این، لحاظ نمودن راهبردهای فناوری اطلاعات و ارتباطات در تصمیم‌گیری و برنامه‌ریزی‌های سازمانی تضمین‌کننده موفقیت یک سازمان می‌باشد. برای یک دانشگاه علاوه بر این‌که فرآیندها و خدمات آن مانند هر سازمان دیگری باید بر بستر فناوری اطلاعات و ارتباطات (فاوا) صورت بگیرد، در حوزه آموزش و پژوهش بهره‌گیری از خدمات ارتباطی فاوا اجتناب‌ناپذیر است. بهره‌گیری از شبکه‌های علمی و پایگاه‌های اطلاعاتی در پژوهش و استفاده از شیوه‌های آموزش مدرن مبتنی بر آموزش الکترونیکی ضرورتی انکارناپذیر در دانشگاه‌ها می‌باشد.

مدیریت فناوری اطلاعات دانشگاه وظیفه تامین اینترنت و ارتباطات را در کنار توسعه و به‌کارگیری سامانه‌های نرم‌افزاری به عهده

دارد. ایجاد، توسعه و نگهداری شبکه کامپیوتری در سطح پردیس دانشگاه و ارائه خدمات فنی به کاربران سامانه‌ها از یک سو و برنامه‌ریزی برای توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات دانشگاه همگام با توسعه دانشگاه از سوی دیگر از وظایف مهم این مدیریت می‌باشد.

در این سند فعالیت‌های انجام شده در حوزه مدیریت فناوری اطلاعات طی سال‌های ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۰ گزارش شده است. سعی بر این بوده است که پروژه‌های مهم‌تر با قید ابعاد زمانی و پوششی آنها ذکر شود. بدیهی است که حوزه مدیریت فناوری اطلاعات علاوه بر انجام این پروژه‌ها و برنامه‌های توسعه‌ای، خدماتی را به صورت مداوم هم ارائه می‌نماید که از جمله آنها مدیریت حساب‌های کاربری اینترنت و ایمیل، پایش و نگهداری شبکه و ارائه خدمات مشاوره تخصصی به واحدها و افراد است.

در این سند، فعالیت‌ها و پروژه‌های حوزه فاوا در سه گروه عمده

زیرساخت و شبکه، سامانه‌های نرم‌افزاری و مهندسی مجدد ساختار ارائه خدمات دسته‌بندی و ارائه می‌شود. همچنین با توجه به پاندمی کووید-۱۹ در دو سال اخیر ایجاد و مدیریت زیرساخت‌های آموزش الکترونیکی از مهم‌ترین برنامه‌های این مدیریت بوده است که در این سند به آن پرداخته شده است.

ساختار ادامه سند به این شرح است. در بخش بعدی محورهای فعالیت‌ها و پروژه‌ها به تفکیک حوزه معرفی شده‌اند. در بخش سوم برنامه‌های زمانی اجرای این پروژه‌ها به صورت جدولی و توصیفی گزارش شده است. نهایتاً در بخش پایانی راهبردهای این مدیریت برای سال‌های آینده ترسیم شده است.

زیرساخت و شبکه

در این گروه فعالیت‌های مرتبط با نگهداری، به‌سازی و توسعه کمی و کیفی زیرساخت فناوری اطلاعات معرفی می‌شود. عمده فعالیت‌های این حوزه شامل به‌روزرسانی و

توسعه کمی و کیفی دسترسی به اینترنت، توسعه خدمات مبتنی بر فناوری اطلاعات و همچنین راه‌اندازی مرکز داده جدید بوده است. در ادامه اهم پروژه‌های این حوزه را معرفی می‌کنیم.

اصلاح و بهبود زیرساخت و شبکه

کلیه خدمات مربوط به فناوری اطلاعات اعم از اینترنت و سامانه‌های مختلف بر بستر شبکه دانشگاه ارائه می‌گردد که بر کیفیت خدمات اثر بسیار زیادی دارد. از همین رو در برنامه‌های سال ۱۳۹۷ احصای نقشه شبکه، مانیتورینگ شبکه و اصلاح و طراحی مجدد اکتیو شبکه در دستور کار قرار گرفت. مهم‌ترین فعالیت در این سال مربوط به مانیتورینگ شبکه بود که راه‌اندازی گردید.

سامانه مانیتورینگ شبکه

این سامانه این امکان را فراهم می‌کند که در هر لحظه بتوان وضعیت تجهیزات شبکه را تحت نظر قرار داد و همچنین کنترل‌های لازم در این خصوص را انجام داد. علاوه بر این، به صورت مستمر مشکلات شبکه بر اساس گزارشات این سامانه استخراج می‌گردد که

بر اساس آن شبکه اصلاح گشته و بهبود می‌یابد.

در همان اوایل راه‌اندازی این سامانه، عملکرد سوئیچ‌ها در دانشگاه بررسی شده و تجهیزات دارای مشکل شناسایی شده و اقدامات لازم برای تهیه تجهیزات جایگزین در دست پیگیری و انجام است. یکی از پروژه‌هایی که برای اصلاح شبکه آغاز شده است پروژه اصلاح پیکربندی شبکه دانشکده مهندسی می‌باشد. بررسی و مطالعات لازم بر اساس خروجی‌های سیستم مانیتورینگ صورت گرفته و اصلاحات لازم به پیمانکار اعلان گردیده که بر روی شبکه اعمال گردد.

بازطراحی مرکز داده

مرکز داده هر سازمانی از اهمیت فراوانی برخوردار است. علاوه بر نگهداری منابع پردازشی دانشگاه، محل نگهداری و ذخیره‌سازی اطلاعات دانشگاه می‌باشد. در سال ۱۳۹۶ پس از بررسی‌های کارشناسی مشخص گردید که مرکز داده فعلی دانشگاه نیاز به اصلاح و بازطراحی دارد. در سال ۱۳۹۷ با چندین شرکت صاحب نام در این خصوص مشاوره گردید و نهایتاً مقرر شد که مرکز داده

دانشگاه بر اساس استانداردهای لازم در نقطه دیگر دانشگاه باید راه‌اندازی گردد. با پیگیری‌های مستقیم معاون محترم پژوهشی دانشگاه و با حمایت ریاست محترم دانشگاه و همکاری ریاست محترم دانشکده مهندسی، فضای بدین منظور در فاز جدید دانشکده مهندسی به مرکز داده دانشگاه اختصاص داده شد. طی جلسات فنی با دفتر عمرانی دانشگاه و همچنین یک شرکت متخصص ارزیابی اولیه صورت گرفت و استعلام برای طراحی مرکز داده صورت گرفت که شرکت پیمانکار بعد از چندین مرحله بازدید از محل و برگزاری جلسات فنی با مدیریت فناوری اطلاعات و همچنین مدیریت توسعه، مرکز داده جدید را طراحی نموده و نقشه‌های مربوطه را تحویل داد. بر اساس این نقشه‌ها آماده‌سازی و ساخت مرکز داده شروع شده و در مرحله اول دیوارچینی‌های پشتیبانی انجام یافته است. همچنین ارتباط بین مرکز OCDF با مرکز داده جدید بر بستر فیبر نوری برقرار شده است.

با توجه به هزینه بالای ساخت و راه‌اندازی مرکز داده پیش‌بینی

می‌گردد طی دو سال آینده مرکز داده کامل و راه‌اندازی گردد. با این حال معماری مرکز داده بازطراحی شده و با جایگزین منابع پردازشی جدید سعی گردیده است که خدمات بیشتر و امن‌تری ارائه گردد.

اتصال به شبکه MPLS سراسری

بنابه نیاز بخش‌های مختلف دانشگاه دسترسی به سامانه‌های اداری و رسمی در سطح کشور از طریق شبکه MPLS (اینترانت ملی) فراهم گردید. کارشناسان این مدیریت با مذاکره با فراهم‌کنندگان اینترنت موفق شدند هزینه‌های دانشگاه در این خصوص را، بدون کاهش پهنای باند، کاهش دهند.

مرکز پردازش سریع دانشگاه

یکی از تقاضاهای همکاران محترم هیات علمی و دانشجویان تحصیلات تکمیلی منابع پردازشی قدرتمند برای انجام کارهای تحقیقاتی است. این منابع می‌توانند علاوه بر تسریع پردازش، امکان تحقیقات پیشرفته‌تر را برای محققان فراهم نمایند. با حمایت معاون محترم پژوهشی دانشگاه مرکز پردازش سریع و ابری دانشگاه راه‌اندازی گردید. تجهیزات

لازم خریداری گردید و در سال ۱۳۹۷ فاز اول آن توسط کارشناسان این مدیریت راه‌اندازی و به همکاران محترم خدمات ارائه می‌نماید. در روزهای پایانی سال، تجهیزات کامل خریداری شد. نهایتاً در سال ۱۳۹۹ این مرکز راه‌اندازی گردید. هم‌اکنون مرکز پردازش سریع دانشگاه با بیش از ۱/۵ ترافلاپس در حال خدمت‌رسانی است.

سامانه‌های نرم‌افزارهای دانشگاه
بسیاری از فرآیندهای کاری دانشگاه با بهره‌گیری از نرم‌افزارهای مختلف صورت می‌گیرد. این نرم‌افزارها در حوزه کارکنان و دانشجویان متفاوت هستند. در این بخش مهم‌ترین پروژه‌های نرم‌افزاری دانشگاه را معرفی می‌کنیم.

وب‌سایت و پرتال دانشگاه

راه‌اندازی وب‌سایت دانشگاه به عنوان رکن مهم در ارائه دستاوردهای دانشگاه و درگاه ارتباطی با کاربران و سایر دانشگاه‌ها و مراکز علمی در ایران و جهان در دستور کار سال ۱۳۹۷ قرار گرفت. صفحات اصلی دانشگاه و دانشکده‌ها در سال ۱۳۹۷ راه‌اندازی گردیده و انتشار

یافت. همزمان بخش‌های اصلی به زبان انگلیسی نیز راه‌اندازی گردید. تولید پروفایل خودکار اساتید بر اساس اطلاعات سامانه آموزشی و پژوهشی صورت گرفت. برای تکمیل اطلاعات این بخش نیاز است که اساتید محترم ضمن دریافت ایمیل دانشگاهی آن را در سامانه گلستان ثبت نمایند. در مرحله بعدی وب‌سایت گروه‌ها و سایر بخش‌های دانشگاه راه‌اندازی گردید.

سامانه انبار، تدارکات و دارائی‌های ثابت یکی از مهم‌ترین نرم‌افزارها در حوزه مدیریت دانشگاه است. استقرار این نرم‌افزار حدود یک سال طول کشید. در حوزه دارائی‌های ثابت نیز در سال ۱۳۹۸ اصلاح داده‌ها از طریق اموال‌گردانی صورت گرفت. این سامانه هم‌اکنون مشغول خدمت‌رسانی است و به صورت موردی نیازهای دانشگاه در زمینه گزارش‌گیری و... در آن اعمال می‌گردد.

سامانه کمیسیون موارد خاص استانی

این سامانه برای تقاضاهای دانشجویان دانشگاه استان برای طرح در کمیسیون موارد خاص

آغاز شده است. در مرحله بعد باید با شرکت‌های توسعه‌دهنده سامانه‌های مختلف توسعه پروژه انجام گردد. در این فاز پنج سامانه گلستان، تغذیه، پژوهشی، ایمیل و اتوماسیون اداری انجام خواهد گردید. با توجه به اهمیت و پیچیدگی پروژه، این پروژه ادامه دارد.

سامانه علم‌سنجی

این سامانه با همکاری کارگروه علم‌سنجی دانشگاه به بهره‌برداری رسیده است. در سال ۱۳۹۹ تعدادی از دانشگاه‌های منطقه ۴ نیز به این سامانه پیوستند. راه‌اندازی این سامانه در رتبه وب‌متریک دانشگاه اثرگذار بوده است. پس از دانشگاه بوعلی سینا، دانشگاه‌های تهران و مراکز استان‌ها نیز این سامانه را تهیه نموده‌اند.

سامانه نمایشگاه و فروشگاه آنلاین کتاب

این سامانه کتاب‌های منتشر شده توسط انتشارات دانشگاه بوعلی سینا را به معرض نمایش و فروش می‌گذارد. اطلاعات کلی هر کتاب، موجودی و پرداخت آنلاین از خدمات این سامانه است.

پیشخوان برای همکاران هیأت علمی در هفته پژوهش آغاز به کار می‌نماید. در حال حاضر سرویس آخرین فیش حقوقی و آخرین حکم کارگزینی و همچنین خلاصه وضعیت پژوهشی ارائه خواهد شد. همکار نیازی به ورود به سامانه‌های دیگر را ندارد و می‌تواند این اطلاعات را در

پیشخوان دریافت نماید. تعداد ایمیل‌های خوانده نشده و تعداد نامه‌های خوانده نشده در سامانه اتوماسیون اداری از فازهای بعدی این پروژه هست که با همکاری شرکت‌های توسعه‌دهنده نرم‌افزارهای مذکور راه‌اندازی می‌گردد. همچنین در پیشخوان، اخبار خاص هر دسته از کاربران وجود خواهد داشت.

سامانه احراز هویت مرکزی

داشتن نام کاربری و رمز عبور برای سامانه‌های مختلف علاوه بر اینکه برای کاربران مشکل می‌باشد، مشکلات امنیتی هم در بر دارد. در سامانه احراز هویت مرکزی کاربر با یک بار احراز هویت می‌تواند وارد سامانه‌های دیگر شود. این پروژه آغاز گردیده مراحل تحلیل و طراحی آن صورت گرفته است و مراحل نصب سامانه

راه‌اندازی گردید و در روزهای پایانی سال ۱۳۹۷ به بهره‌برداری رسید. طبق نظر کاربر ارشد سامانه، استفاده از این سامانه سبب بهبود سرعت بررسی پرونده‌ها گردیده و رضایت دانشجویان و همچنین دانشگاه‌های سطح استان افزایش چشم‌گیری داشته است. از سوی دیگر درآمد حاصل از طرح پرونده‌ها مستقیم به حساب دانشگاه واریز می‌گردد که تقریباً هزینه خرید نرم‌افزار تا کنون تامین شده است.

سامانه پیشخوان

یکی از پروژه‌های مکمل وب‌سایت و توسعه دولت الکترونیک می‌باشد. پیشخوان، داشبوردی منحصر به فرد و منسجم برای ورود کاربران، اساتید، کارمندان و دانشجویان به کلیه سامانه‌های موجود در دانشگاه از قبیل پژوهشی، آموزشی، کارگزینی، ایمیل، رفاهی و... است. کاربران پس از ورود به این داشبورد می‌توانند خلاصه‌ای از وضعیت کاری خود در سامانه‌های دانشگاه را مشاهده نمایند. مراحل نصب سامانه پایان پذیرفته است و اتصال به سایر سامانه‌ها آغاز گردیده است. در فاز نخست

سامانه تغذیه

بنابه خواسته معاونت محترم دانشجویی دانشگاه ارتقای لازم در بخش سخت‌افزاری و نرم‌افزاری سامانه تغذیه صورت گرفت. امکاناتی مانند دومنویی در این سامانه فعال گردید. اقدامات لازم برای راه‌اندازی سامانه تغذیه جدید نیز در تابستان ۱۴۰۰ آغاز شد و نهایتاً در آبان ماه ۱۴۰۰ سامانه جدید با امکانات بهتر و بیشتر نسبت به سامانه قبلی راه‌اندازی گردید و مورد بهره‌برداری قرار گرفت.

سامانه ارزشیابی کارکنان

این سامانه برای ثبت و پایش عملکرد کارکنان دانشگاه راه‌اندازی شده و بهره‌برداری از آن به‌زودی آغاز می‌گردد.

سامانه تیکتینگ

این سامانه به صورت ویژه در مدیریت فناوری اطلاعات مورد استفاده قرار گرفته است. برای انجام امور جاری و راهبری پروژه‌ها از فرایندهای تیکت و تسک آنها استفاده می‌شود. این سامانه تحت وب بوده و امکان تهیه گزارش‌های متنوع از فعالیت‌های انجام شده را میسر می‌سازد.

سایر سامانه‌های نرم‌افزاری

علاوه بر سامانه‌های فوق، با بهره‌گیری از توان دانشجویی سامانه‌های شناسایی دانش‌آموختگان و مدیریت سالن‌های دانشگاه هم به سفارش واحدهای مربوطه توسعه داده شده است.

زیرساخت آموزش الکترونیکی

در راستای استفاده از فناوری‌های نوین آموزشی و ترویج و توسعه آموزش‌های الکترونیکی و تلفیقی زیرساخت آموزش الکترونیکی دانشگاه طراحی و اجرا گردید.

با توجه به پاندمی کووید - ۱۹ در سال‌های ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰، توسعه زیرساخت آموزش الکترونیکی به صورت ویژه در دستور کار قرار گرفت. در این زمینه سامانه‌های آموزش الکترونیکی دانشگاه توسعه کمی و کیفی یافته و برای سرویس‌دهی آموزش مجازی در اختیار حوزه معاونت آموزشی دانشگاه قرار گرفتند. سامانه‌های اصلی این حوزه به شرح زیر هستند:

سامانه درس‌افزار

در راستای آموزش الکترونیکی و تلفیقی درس‌افزار دانشگاه با همت دانشجویان رشته کامپیوتر و بر

اساس ابزاری کدمنبع باز راه‌اندازی گردید. در نیم‌سال اول سال تحصیلی ۹۸-۹۷ این سامانه راه‌اندازی شد و با آموزش تعدادی از همکاران یک نیم‌سال به‌طور آزمایشی کار نمود. این سامانه اکنون به عنوان بستر اصلی آموزش مجازی استفاده می‌شود.

سامانه کلاس مجازی

کلاس‌های مجازی دانشگاه بر بستر نرم‌افزار ادوبی کانکت اجرا می‌شوند. این نرم‌افزار امکان اتصال دوربین همه کاربران، اشتراک‌گذاری فایل و همچنین برگزاری آزمون‌های حین تدریس را فراهم می‌کند. در حال حاضر متناظر با هر سامانه درس‌افزار یک سامانه کلاس مجازی هم راه‌اندازی شده است. علاوه بر این یک سامانه جداگانه هم برای برگزاری جلسات آنلاین عمومی اختصاص یافته است. روی این سامانه اساتید دانشگاه هر کدام اتاق آنلاین ویژه خود را دارند و می‌توانند از آن برای برگزاری جلسات خصوصی‌تر مانند هدایت پایان‌نامه‌های دانشجویی استفاده نمایند.

سامانه‌های آزمون آنلاین

سامانه‌های درس‌افزار امکانات بسیار خوبی برای برگزاری آزمون‌های آنلاین دارند. علاوه بر این برای برگزاری آزمون‌های پایان ترم چهار سامانه آزمون راه‌اندازی شده است که سه نسخه از آن کپی سه نسخه متناظر درس‌افزار بوده و صرفاً جهت مدیریت متمرکز آزمون‌ها از سامانه‌های اصلی منفک شده‌اند. سامانه فرادید به عنوان سامانه تخصصی برگزاری انواع آزمون‌ها، نسخه چهارم سامانه‌های آزمون است که ساز و کار آن کاملاً متفاوت با درس‌افزار است. این سامانه توان عملیاتی بسیار بالاتری نسبت به سامانه‌های دیگر آزمون دارد. در حال حاضر اساتید به صورت اختیاری و انتخابی می‌توانند آزمون‌های خود را روی درس‌افزار (و همچنین کپی‌های آزمونی آن) یا فرادید برگزار نمایند. نظر به عملکرد مطلوب فرادید، انتظار می‌رود در آینده اقبال بیشتری نسبت به این سامانه شاهد باشیم.

مهندسی مجدد ارائه خدمات و

وظایف

برای بهبود ارائه خدمات، مدیریت فناوری اطلاعات دانشگاه، اقدام به بازنگری در فرآیندها و مهندسی مجدد آن نمود. شاخص‌های حجم خدمات برای دانشکده‌ها و سایر بخش‌های دانشگاه استخراج گردید و بر اساس آن در قراردادهای شرکت‌های پشتیبان بازنگری گردید. علاوه بر این به دلیل حجم زیاد و تنوع خدمات ارائه شده در این مدیریت فرآیندها مشخص گردید و تغییر فرآیندها و تغییر وظایف کارکنان صورت گرفت. پیگیری وظایف با بهره‌گیری از یک نرم‌افزار کد منبع باز مکانیزه گردید. علاوه بر اینکه امکان ردگیری کارها در این سامانه وجود دارد، ایجاد یک پایگاه دانش به منظور بهره‌گیری از آن در سال‌های آتی ارزشمند است. یکی دیگر از کارهای مهم ایجاد ساختار تصمیم‌گیری در دانشگاه است. آئین‌نامه شورای فناوری اطلاعات دانشگاه تدوین و تصویب گردید. در سال ۱۳۹۷ سه جلسه شورا متشکل از هیات رئیسه دانشگاه و مدیریت فناوری اطلاعات تشکیل گردید. هدف این

بوده است که با تعریف کارگروه‌های تخصصی ذیل این شورا، فعالیت‌های فنی و تخصصی ارتقاء یابد.

پس از اجرای این سیاست و بر اساس آمار میزان استفاده دانشجویان، مشخص گردید که کیفیت ارائه خدمات افزایش یافته است. از ابتدای آذرماه این طرح برای دانشجویان کارشناسی نیز اجرایی گردیده است.

به منظور بهبود ارائه خدمات اینترنت، سیاست‌های ارائه پهنای باند و ترافیک به دانشجویان بازنگری گردید و به‌طور آزمایشی برای دانشجویان تحصیلات تکمیلی در ابتدای سال ۱۳۹۸ اجرا گردید. پس از اجرای این سیاست و بر اساس آمار میزان استفاده دانشجویان، مشخص گردید که کیفیت ارائه خدمات افزایش یافته است. بر اساس این بررسی‌ها این طرح تثبیت شده و برای دانشجویان کارشناسی نیز اجرایی گردیده است.

ارتقای نیروی انسانی

با توجه به کمبود نیروی انسانی در مدیریت فناوری اطلاعات دانشگاه سعی گردید که این کمبود با ارتقای دانش کارشناسان این

مدیریت و خرید خدمات مشاوره‌ای صورت گیرد. به همین منظور آموزش‌های مختلف برای کارشناسان انجام گردید و همچنین با تقسیم کاری و ایجاد بخش‌های تخصصی زمینه برای مطالعه شخصی کارشناسان و ارتقای دانش فنی آنها فراهم گردید. در مواردی محدود از دانش مشاوران خبره نیز استفاده گردید.

برنامه‌های سالیانه

در این بخش نحوه انجام فعالیت‌ها و برنامه‌ها به صورت سالیانه گزارش شده است. در هر سال بنابر ضرورت‌ها و نیازها، اولویت‌های خاصی مدنظر بوده و پروژه‌ها طبق این اولویت‌ها برنامه‌ریزی و اجرا شده‌اند. در ادامه این برنامه‌ریزی‌ها به تفکیک سال گزارش شده است.

اولویت‌های اصلی هر سال

• سال ۱۳۹۷: اولویت اصلی در این سال تاکید بر به‌سازی زیرساخت و سامان‌دهی و

یکپارچه‌سازی سامانه‌های نرم‌افزاری بوده است.

• سال ۱۳۹۸: در این سال اولویت با سامان‌دهی شبکه و راه‌اندازی مرکز داده جدید بوده است.

• سال ۱۳۹۹: این سال با پاندمی کووید-۱۹ شروع شد. عمده تاکید این سال بر توسعه آموزش مجازی و آنلاین بوده است. همچنین توسعه مرکز محاسبات سریع از اهم فعالیت‌های این سال بوده است.

• سال ۱۴۰۰: با ادامه پاندمی کووید-۱۹ در این سال نیز آموزش مجازی جایگاه ویژه‌ای دارد. علاوه بر آن یکپارچه‌سازی احراز هویت و توسعه مرکز داده اولویت ویژه‌ای در این سال داشته‌اند.

برنامه‌های آینده

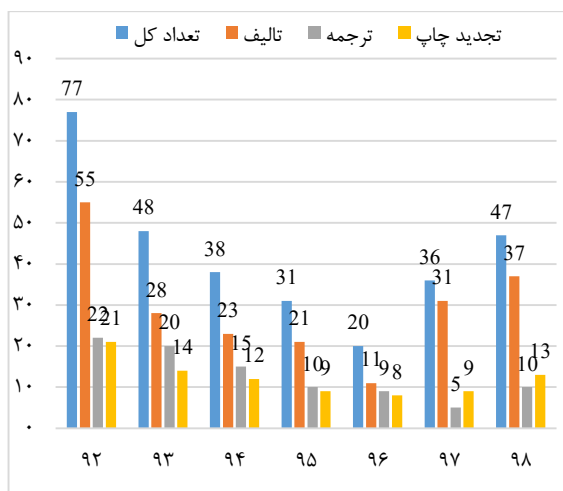
بر اساس نیازسنجی‌ها، پیش‌بینی‌ها، و برآوردهای انجام شده، اهم فعالیت‌هایی که در حوزه

مدیریت فناوری اطلاعات باید صورت بگیرد در سه محور توسعه زیرساخت شبکه و ارتباطات، سامان‌دهی و یکپارچه‌سازی سامانه‌های نرم‌افزاری و توسعه آموزش الکترونیکی قابل طرح و بحث است. در جدول زیر برنامه راهبردی فناوری اطلاعات برای چهار سال آینده آمده است.

جمع‌بندی

در این سند مدیریت فناوری اطلاعات دانشگاه معرفی شده و اهم خدمات و فعالیت‌های آن برشمرده شده است. با توجه به پویایی ذاتی این حوزه، قطعاً مجموعه فعالیت‌ها و خدمات همواره در حال تغییر و به‌روزرسانی می‌باشد. عمده این تغییرات در راستای بهبود خدمات، بهینه‌سازی فعالیت‌ها و ارائه خدمات نوین است. پایگاه وب مدیریت فناوری اطلاعات آخرین اخبار و اطلاعات حوزه مدیریت فناوری اطلاعات را پوشش می‌دهد.

گزارش عملکرد مرکز نشر دانشگاه از سال ۱۳۹۶ تا مهرماه ۱۴۰۰

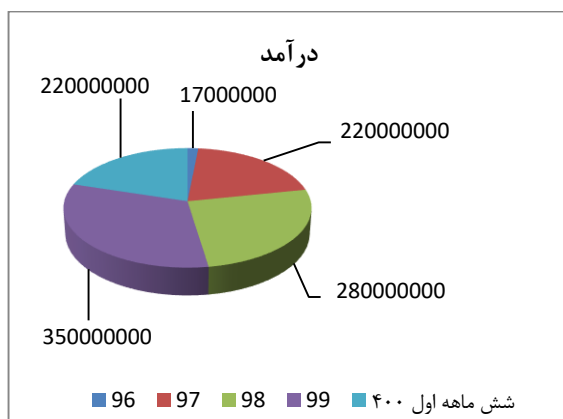
نمودار ۲. مقایسه عملکرد مرکز نشر دانشگاه از سال ۱۳۹۲ تا آذر ۱۳۹۸

مرکز نشر دانشگاه بوعلی سینا در راستای نشر فرهنگ کتاب و ترویج علم و دانش، با توجه به برنامه پیش‌بینی شده از سال ۱۳۹۶، تا نیمه اول ۱۴۰۰ اقدام به چاپ ۱۶۲ عنوان کتاب درخواستی اعضای محترم هیأت علمی و اساتید سایر دانشگاه‌ها که درخواست چاپ کتاب داشته‌اند، نموده است. به همین منظور، عملکرد مرکز نشر از سال ۱۳۹۶ تا نیمه اول ۱۴۰۰، به صورت آماری مقایسه شده است (نمودار ۱ و ۲)، و بیانگر آن است که در سال‌های اخیر، این مرکز عملکرد خوبی داشته است.

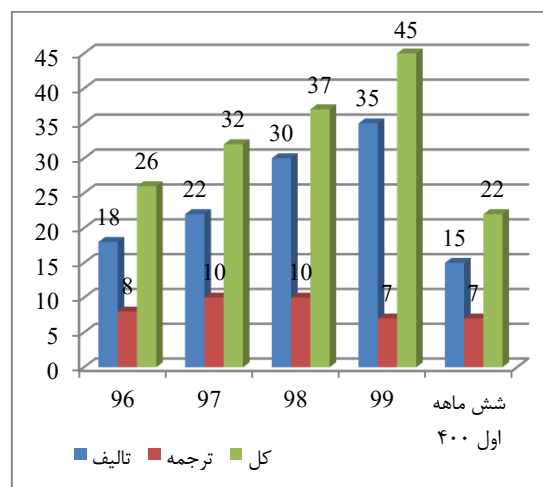
اقدامات انجام شده توسط مرکز نشر در سال‌های

۱۳۹۶-۱۴۰۰ به شرح زیر است:

❖ واریز مبلغ حاصل از فروش کتاب به درآمدهای اختصاصی دانشگاه (نمودار ۳):

نمودار ۳. درآمد مرکز نشر از سال ۱۳۹۶ الی ۱۴۰۰

نمودار ۱. مقایسه عملکرد مرکز نشر دانشگاه از سال ۱۳۹۶ تا شش ماهه اول ۱۴۰۰

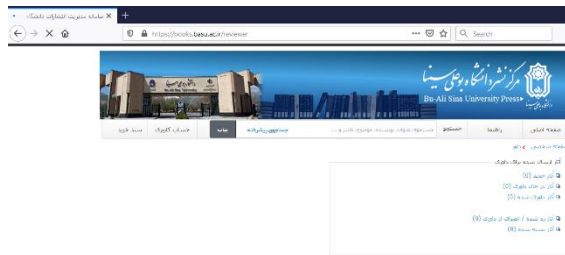
❖ پیگیری راه‌اندازی انبار مرکز نشر و اتصال آن به

انبار مرکزی؛

❖ پیگیری ایجاد و راه‌اندازی سایت مرکز نشر

(www.Books.basu.ac.ir)

بعد انجام داوری کتاب از طریق سایت مرکز نشر امکان پذیر خواهد بود.

❖ عقد قرارداد با مراکز پخش کتاب، در راستای پخش و فروش بهتر کتاب‌های چاپ شده توسط مرکز نشر دانشگاه و با توجه به مصوبه شورای مرکز نشر دانشگاه، مقرر شد با ۵ مرکز پخش کتاب در خصوص پخش و فروش کتاب قرارداد منعقد گردد و در این راستا، آدرس مراکز پخش و فروش کتاب‌ها در سایر استان‌ها با ذکر آدرس و مشخصات آن در سایت دانشگاه به اطلاع دانشگاهیان اعلام گردید.

❖ عقد قرارداد با مراکز فروش اینترنتی کتاب در راستای فروش بهتر و پخش کتاب‌های این مرکز مقرر شد با ۷ مرکز فروش کتاب در راستای پخش و فروش کتاب‌های دانشگاه هماهنگی لازم به عمل آید.

❖ ایجاد بانک داوران؛

❖ چاپ کتاب مجموعه عملکرد مرکز نشر دانشگاه تا سال ۱۳۹۶؛

❖ خرید تجهیزات برای مرکز نشر؛

❖ بارگزاری اطلاعات کتاب‌های دانشگاه در ۷ مرکز فروش اینترنتی کتاب؛

❖ هماهنگی با مراکز فروش کتاب در همه مراکز استان‌ها؛

❖ اخذ شابک، فیپا و مجوز چاپ از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، به تعداد ۱۶۲ عنوان؛

❖ سامان‌دهی انبار مرکز نشر دانشگاه؛

با توجه به اینکه کاهش هزینه چاپ و تولید کتاب جزء برنامه‌های اصلی این مرکز می‌باشد، مقرر گردید از این به بعد کلیه کتاب‌ها در چاپ اول به تیراژ ۲۰۰ جلد با هزینه صاحب اثر چاپ گردد و در صورت فروش در مدت کوتاه نسبت به چاپ مابقی تیراژ آن اقدام گردد که این امر موجب کاهش هزینه چاپ و تولید در امر کتاب می‌باشد.

❖ تشکیل بانک داوران کتاب

این مرکز در راستای تشکیل بانک داوران تخصصی اقدام به جمع‌آوری مشخصات داوران مربوطه در دانشگاه بوعلی سینا و سایر دانشگاه‌های زیرمجموعه وزارت علوم نموده است که از این به

❖ ایجاد سایت مرکز نشر دانشگاه

این مرکز در راستای مصوبه شورای مرکز نشر و با توجه به تأکیدات معاونت محترم پژوهشی اقدام به ایجاد سایت مرکز نشر با آدرس مذکور نموده است.

❖ از این به بعد کلیه فروش، انبارداری، صدور فاکتور و معرفی کتاب‌ها و فروش اینترنتی و انجام داوری از طریق این سایت انجام خواهد شد.

❖ سامان‌دهی و راه‌اندازی انبار زینک مرکز نشر؛

❖ شرکت در جشنواره بین‌المللی فارابی جهت معرفی کتاب‌های برگزیده که در ۳ سال اخیر برای اولین بار چاپ شده است؛

❖ شرکت در جشنواره انتخاب کتاب سال که توسط وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی برگزار می‌گردد. در این جشنواره کتاب‌هایی که در سال‌های ۱۳۹۶ لغایت ۱۳۹۸ برای اولین بار چاپ شده‌اند انتخاب می‌شود؛

❖ چاپ کتابچه خلاصه مقالات همایش ملی اخلاق کاربردی؛

❖ برگزاری نمایشگاه کتاب در دانشکده‌ها

در راستای فروش کتاب‌ها و معرفی آنها به دانشجویان در رشته‌های مختلف، این مرکز توسط بخش خصوصی اقدام به برگزاری فروش کتاب در کلیه دانشکده‌ها نموده است.

❖ شرکت در نمایشگاه بین‌المللی کتاب

مرکز نشر دانشگاه بوعلی سینا طبق سنوات گذشته، در نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران شرکت و دارای غرفه اختصاصی بوده و در این نمایشگاه اقدام به پخش و فروش کتاب‌های این مرکز نموده است.

- ❖ چاپ کتابچه خلاصه مقالات همایش دانشجویی؛
- ❖ چاپ کلیه سربرگها و فرمهای اداری و آموزشی و پژوهشی مورد نیاز کل دانشگاه بوعلی سینا؛
- ❖ به روزرسانی سایت مرکز نشر برای فروش اینترنتی کتاب و انجام امور مربوط به چاپ کتاب از طریق این سایت
- ❖ انجام امورات مراحل داوری کتاب به صورت مجازی و تسریع در انجام داوری کتابها؛
- ❖ انجام همه مراحل اخذ مجوز، اخذ شابک و اخذ فایپا به صورت الکترونیکی؛
- ❖ کوتاه شدن مراحل انجام چاپ کتاب از ۴ ماه به کمتر از ۴۵ روز؛
- ❖ فروش کتاب به صورت اینترنتی و از طریق سایت مرکز نشر؛
- ❖ شرکت در جشنواره خوارزمی و ثبت کتابهای چاپ شده در سالهای ۱۳۹۷ تا ۱۳۹۸؛
- ❖ شرکت در انتخاب کتاب سال کتابهای چاپ شده در سالهای ۱۳۹۶ تا ۱۳۹۸.

گزارش عملکرد آزمایشگاه مرکزی دانشگاه

از سال ۱۳۹۷ لغایت ۱۵ آبان ۱۴۰۰

مقدمه

آزمایشگاه مرکزی دانشگاه بوعلی سینا در سال ۱۳۹۵ و با ابلاغ آیین‌نامه تأسیس آن از طرف وزارت عتف و با هدف ساماندهی به تجهیزات و خدمات آزمایشگاهی در دانشگاه راه‌اندازی شد. این بخش نوپا در ابتدا با استقرار در فضایی به مساحت ۴۰۰ مترمربع و خرید تجهیزات عمومی آزمایشگاهی شروع به کار نمود. با توجه به تنوع رشته‌های دانشگاهی و پراکندگی مکانی آزمایشگاه‌های دانشگاه و به‌منظور ساماندهی خدمات آنها، از سال ۱۳۹۷ مصمم شدیم که با حمایت و پشتیبانی موثر، آزمایشگاه‌های شاخص دانشگاه را در قالب آزمایشگاه‌های همکار ساماندهی نماییم. از این‌رو علاوه بر فرآیند جاری موجود، اقدامات اساسی صورت گرفت تا ساختار شبکه‌ای آزمایشگاه‌های دانشگاه تقویت و تثبیت شود. اهم این اقدامات به شرح زیر است:

۱- تأسیس و راه‌اندازی مرکز تصویربرداری میکروسکوپ الکترونی دانشگاه دانشگاه بوعلی سینا از سال‌های قبل مجهز به دو دستگاه میکروسکوپ الکترونی ساخت کارخانه ژئول بود که تنها میکروسکوپ الکترونی روبشی (SEM) در حال کار بود. این تجهیزات در شرایط محیطی بسیار نامناسب و در زیرزمین دانشکده هنر و معماری مستقر بودند. با توجه به نقش محوری تصویربرداری در مقیاس میکرو و نانو در پژوهش‌های جدید، برنامه‌ریزی برای ایجاد یک مرکز نوین تصویربرداری الکترونی و آنالیز مواد انجام شد تا ضمن انتقال دستگاه‌های فعلی به فضایی با استانداردهای کاری و ایمنی بالا، تجهیزات جدید نیز به آنها اضافه شود. لذا در یک برنامه دو ساله، مکانی به مساحت تقریبی ۳۰۰ متر و با مبلغ تقریبی ۷/۵ میلیارد ریال آماده و تجهیز شد که در اسفند ۱۳۹۹ توسط وزیر محترم عتف

افتتاح شد. این مرکز شامل سه سایت و تجهیزات زیر می‌باشد:

- سایت شماره یک، جهت تصویربرداری در بزرگ‌نمایی‌های مختلف، آنالیز عنصری، تحلیل ساختار و ریخت‌شناسی، مجهز به
- میکروسکوپ الکترونی روبشی (SEM) که از آزمایشگاه قبلی منتقل و مجدداً نصب و راه‌اندازی شد.
- میکروسکوپ الکترونی روبشی گسیل میدانی (FESEM) که با استفاده از تسهیلات بانکی، موضوع بندج تبصره ۴ قانون بودجه کشور در سال ۱۳۹۷ به مبلغ ۶۸/۵ میلیارد ریال خریداری و نصب شد.
- سایت شماره دو، جهت بلورشناسی مواد، تصویربرداری با بزرگ‌نمایی بسیار بالا (یک میلیون برابر)، تحلیل فازی و آنالیز کمی و کیفی عناصر سازنده مواد، مجهز به
- میکروسکوپ الکترونی عبوری (TEM) که آزمایشگاه قبلی منتقل

و پس از حدود ۳۰ سال تعمیر و راه اندازی شد.

- دستگاه پراش سنج پرتو ایکس (XRD) که از آزمایشگاه ژئوتکنیک به مکان جدید منتقل شد.
- دستگاه طیف سنج فلورسانس پرتو ایکس (XRF) که آزمایشگاه قبلی منتقل و تعمیر و راه اندازی شد.

- سایت شماره سه نیز برای آماده سازی نمونه ها پیش از تصویربرداری و آنالیز فعالیت می کند.

۲- ایجاد بانک اطلاعات تجهیزات و خدمات آزمایشگاهی دانشگاه

به منظور تسهیل در تعمیر و تجهیز آزمایشگاه های دانشگاه، برقراری عدالت در استفاده از این تجهیزات، شناخت کمبودها و جلوگیری از خرید موازی تجهیزات و تضييع بیت المال، آزمایشگاه مرکزی شروع به جمع آوری اطلاعات آزمایشگاه ها و کارگاه های موجود در دانشگاه نمود. در این راستا ضمن آموزش نمایندگان هر دانشکده، اقدام به بازدیدهای میدانی از اغلب آزمایشگاه های مستقر در دانشکده ها شد. با تجميع اطلاعات، یک بانک اطلاعات جامع از ۲۲۱ آزمایشگاه دانشگاه شامل

۶۰۰ دستگاه اصلی و ۱۶۰۰ تجهیز مکمل ایجاد شد. سعی شد که با خرید و بارگذاری نرم افزار پایگاه داده (قابل جستجو) بر روی سایت دانشگاه، کلیه اطلاعات آزمایشگاه ها و کارگاه ها در دسترس کاربران قرار گیرد که به دلیل مشکلات فنی در سایت دانشگاه تاکنون عملی نشده است. بدیهی است انتشار این اطلاعات، علاوه بر ایجاد شفافیت، به جذب متقاضیان خدمات از سراسر کشور کمک خواهد کرد.

لازم به ذکر است که بر مبنای همین بانک اطلاعات، کلیه آزمایشگاه های دانشگاه در برابر حوادث غیرمترقبه بیمه شده اند.

۳- انجام مطالعات و طراحی مجتمع آزمایشگاهی دانشگاه بوعلی سینا

متأسفانه نبود یک فضای اختصاصی و مجتمع برای آزمایشگاه ها باعث بروز مشکلات زیادی از جمله عدم امکان نصب تجهیزات جدید در فضای مناسب، عدم امکان اجرای نظام سلامت، ایمنی و محیط زیست (HSE) و جلوگیری از استفاده بهینه از توان کارشناسان شده است. این مسأله، مخصوصاً با احتساب طرح های توسعه آزمایشگاه های دانشگاه در

آینده، به مشکلی بغرنج در چند سال آتی تبدیل خواهد شد و عدم توجه به آن منجر به اتلاف منابع، بروز خطرات مالی و جانی و کاهش تدریجی توان پژوهشی دانشگاه بوعلی سینا خواهد شد. بنابراین احداث ساختمان مناسبی برای آزمایشگاه ها کاملاً ضروری بوده و هرچه زودتر باید برای این امر اقدام می شد.

با بررسی های انجام شده و توجه به چشم انداز توسعه دانشگاه در بیست سال آینده، فضایی به مساحت تقریبی ۴۰۰۰ متر مربع (در دو فاز ۲۰۰۰ متری) برای این مهم پیش بینی شد. در تقسیم فضاها، نگاه ویژه ای به درآمدزایی دانشگاه از محل استفاده از تجهیزات منحصر به فرد آزمایشگاهی شده تا امکان ارائه خدمات به بخش های خارج از دانشگاه نیز بیشتر شود. با توجه به نظر هیأت رئیسه دانشگاه در خصوص مکان و نحوه تامین اعتبار ساختمان جدید، طرح مجموعه ای با نام مجتمع آزمایشگاه های تحقیقاتی دانشگاه در سال ۱۳۹۷ آماده و با تائید معاونت محترم پژوهشی وزارت عتف، نسبت به عقد قرارداد با

- مهندسين مشاور ذی‌صلاح برای انجام مطالعات اقدام شد. این مطالعات با همکاری سه‌جانبه دفتر طرح‌های عمرانی دانشگاه، آزمایشگاه مرکزی و مهندسين مشاور تهران محاسب در سال ۱۳۹۸ به سرانجام رسید. با تکمیل کلیه مدارک و پس از رایزنی و مذاکرات متعدد، طرح مذکور در سال ۱۴۰۰ برای درج در لایحه بودجه دولت و اخذ اعتبار به سازمان برنامه و بودجه ارائه شده است. امید است با پیگیری‌های آتی، شاهد دریافت ردیف بودجه برای این طرح در قانون بودجه باشیم.
- ۴- آموزش کارشناسان آزمایشگاه یکی از ارکان اصلی آزمایشگاه‌ها، کارشناسان هستند که عملکرد آنها مستقیماً بر کمیت و کیفیت خدمات تاثیر می‌گذارد. از این‌رو آموزش مداوم این افراد و نظارت بر عملکردشان امری مهم است که آزمایشگاه مرکزی به آن اهتمام ورزید. در این راستا ۲۲ کارگاه آموزشی با موضوعات زیر برگزار شده است:
- چهار کارگاه آموزشی با موضوع سامانه خدمات آزمایشگاهی و شاعا
- دو کارگاه آموزشی بلندمدت با موضوع الزامات نظام سلامت، ایمنی و محیط زیست (HSE)
 - یک کارگاه آموزشی با موضوع استاندارد ISO 17025
 - پانزده دوره آموزش تخصصی برای تجهیزات آزمایشگاهی مختلف (XRD, real time PCR, GC-MS و ...)
- همچنین به منظور تشویق و ایجاد انگیزه، بزرگداشت روز ملی آزمایشگاه در دانشگاه در روز ۲۹ فروردین ۱۴۰۰ برگزار شده و از ۷ نفر از کارشناسان برتر آزمایشگاه تقدیر به عمل آمد.
- ۵- خرید و تجهیز آزمایشگاه در راستای تجهیز و به‌روزرسانی آزمایشگاه‌های دانشگاه لازم است تا هر سال علاوه بر رفع عیب و کالیبراسیون دستگاه‌ها، نسبت به خرید تجهیزات جدید نیز اقدام شود تا پژوهش‌های دانشگاه در سطح قابل قبول آزمایشگاهی به انجام برسد. لذا در این مدت از محل اعتبارات ابلاغ شده موارد زیر به طور خلاصه صورت پذیرفته است:
- خرید و تعمیر برخی از تجهیزات اصلی آزمایشگاه‌ها در سال ۱۳۹۷ به مبلغ ۴ میلیارد ریال از محل خرید دستگاه طیف‌سنج رزونانس
 - اعتبارات تعمیر، تجهیز و محوطه‌سازی دانشگاه.
 - خرید و تعمیر برخی از تجهیزات اصلی آزمایشگاه‌ها در سال ۱۳۹۸ به مبلغ ۹ میلیارد ریال از محل اعتبارات تعمیر، تجهیز و محوطه‌سازی دانشگاه.
 - خرید یک دستگاه میکروسکوپ الکترونی گسیل میدانی (FE-SEM) با استفاده از تسهیلات بانکی، موضوع بندج تبصره ۴ قانون بودجه کشور در سال ۱۳۹۷ به مبلغ ۶۸/۵ میلیارد ریال.
 - تعمیر، انتقال و راه‌اندازی مجدد میکروسکوپ الکترونی عبوری (TEM) از محل اعتبارات تعمیر، تجهیز و محوطه‌سازی دانشگاه به مبلغ ۲/۶ میلیارد ریال.
 - خرید و راه‌اندازی تجهیزات با فناوری بالا از محل اعتبارات بند ه تبصره ۴ قانون بودجه سال ۱۳۹۸ کشور به مبلغ ۸۵/۸ میلیارد ریال.
 - از محل اعتبارات بند ه تبصره ۴ قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کشور نیز مبلغ ۴۶ میلیارد ریال به آزمایشگاه مرکزی اختصاص داده شده است که با نظر اکثریت اعضاء شورای پژوهشی دانشگاه قسمت عمده‌ای از آن (۳۸ میلیارد ریال) به خرید دستگاه طیف‌سنج رزونانس

مغناطیسی هسته‌ای با توان ۶۰۰ مگاهرتز (NMR600) اختصاص یافت. خوشبختانه، با رایزنی‌های متعدد تاکنون مبلغ ۱۳۰ میلیارد ریال دیگر از معاونت علمی ریاست جمهوری و ۵۰ میلیارد ریال دیگر از وزارت عتف در این رابطه جذب و اقدامات اولیه جهت عقد قرارداد انجام شده است. الباقی اعتبارات بند ه تبصره ۴ قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کشور به مبلغ هشت میلیارد ریال به خرید و تعمیر دستگاه‌های با فناوری بالا در دانشگاه اختصاص یافته که مراحل آن هم‌اکنون در حال انجام است.

۶- اتصال به شبکه‌های ملی آزمایشگاهی کشور

دو شبکه عمده آزمایشگاهی در کشور وجود دارد که ضمن حمایت از آزمایشگاه‌های عضو، به معرفی توانمندی‌ها و جذب مشتری برای آنها نیز می‌پردازند. بنابراین در این سال‌ها تلاش شد تا آزمایشگاه‌های بیشتری از دانشگاه بوعلی سینا به عضویت این شبکه‌ها درآیند.

اولین مجموعه، شبکه آزمایشگاه‌های علمی ایران (شاعا) است که توسط معاونت پژوهش و فناوری وزارت عتف اداره می‌شود. اعضاء فعال در این شبکه امکان استفاده از اعتبارات مصوب وزارت را خواهند داشت. تاکنون ۳۶ آزمایشگاه از دانشگاه عضو این شبکه شده‌اند.

دومین مجموعه، شبکه آزمایشگاه‌های راهبردی است که توسط معاونت علمی ریاست جمهوری ایجاد شده است. آزمایشگاه‌های فعال در این شبکه، علاوه بر دریافت حمایت سالانه (بر اساس تعداد مشتریان)، با اختصاص تخفیفات قابل توجه، مشتریان را ترغیب به استفاده از خدمات آزمایشگاه می‌نماید. هم‌اکنون از دانشگاه بوعلی سینا، یک آزمایشگاه با رده‌بندی «توانمند» و شش آزمایشگاه در مرحله «عضویت موقت» هستند.

۷- ایجاد همکاری و هماهنگی بین آزمایشگاهی در منطقه چهار پژوهشی

دانشگاه بوعلی سینا به‌عنوان بزرگ‌ترین دانشگاه در منطقه چهار پژوهشی کشور، به‌عنوان دبیرخانه این منطقه نیز انتخاب شده است. لذا آزمایشگاه مرکزی با حضور فعال در بیش از ۱۲ جلسه مشترک با دانشگاه‌های عضو، تلاش کرده است تا به ایجاد وحدت رویه و یک‌پارچگی در روند انجام خدمات

آزمایشگاهی کمک نماید. در این راستا، از سال ۱۳۹۸ تا کنون هیچ دستگاه عمده آزمایشگاهی به‌صورت تکراری در منطقه خریداری نشده و تخفیفات متقابل بین تمام دانشگاه‌های عضو (حداقل ۲۵٪) برقرار شده است. همچنین برگزاری کارگاه‌های آموزشی مشترک در رابطه با HSE و ISO 17025 نیز در دست اقدام است.

۸- راه‌اندازی آزمایشگاه کروماتوگرافی و اسپکتروسکوپی

با بررسی نیازهای دانشگاه، برنامه‌ریزی برای ایجاد دو آزمایشگاه کروماتوگرافی و اسپکترومتری در آزمایشگاه مرکزی انجام و با خرید و نصب یک دستگاه GC-MS، یک دستگاه FTIR و دو دستگاه اسپکترومتر بازتابی در سال ۱۳۹۹ اجرا شد و هم‌اکنون در حال ارائه خدمات می‌باشند.

* علاوه بر موارد فوق اقدامات دیگری در رابطه با اجرای نظام مدیریت مدون در آزمایشگاه‌ها و جذب اعتبارات صورت گرفته است. از جمله تدوین آیین‌نامه تأسیس و فعالیت آزمایشگاه‌های تحقیقاتی دانشگاه بوعلی سینا، که در جلسات متعدد مورد رایزنی قرار

گرفت و در هیات رئیسه محترم دانشگاه نیز بررسی و تصویب شد. این آیین نامه جهت ابلاغ، نیاز به تأیید هیات محترم امنا دارد. همچنین دو طرح تحقیقاتی - آزمایشگاهی با عناوین "شناسایی و آنالیز آلاینده های موجود در آب و تصفیه و بازیابی آب به منظور استفاده در بخش صنعت و کشاورزی" و "طرح پایش زیرساخت های مهندسی" برای جذب مبلغ ۵۴۵۳۰۰۰ یورو (استفاده از تسهیلات تأمین مالی خارجی (فاینانس))، موضوع تبصره ۳ بند الف قانون بودجه سال ۱۳۹۷ کشور آماده و به وزارت عتف ارائه شد که متأسفانه به دلیل شرایط تحریم هنوز به نتیجه نرسیده است.

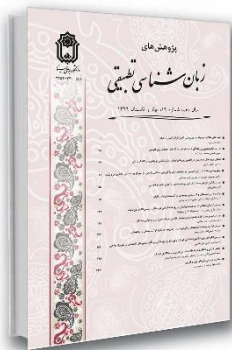
نشریات علمی دانشگاه بوعلی سینا

انسانی جزو نشریات هسته این پایگاه قرار گرفته است.

این نشریه با تلاش مستمر و بی وقفه سردبیر و اعضای محترم هیأت تحریریه با انتشار ۱۲ عنوان مقاله پژوهشی در هر شماره به همراه مقاله‌های کوتاه ۱۲۰۰ کلمه‌ای انگلیسی تاکنون به راه خود ادامه داده است. وبسایت نشریه عبارت است از:

<https://Nbsh.basu.ac.ir>

۲- پژوهش‌های زبان‌شناسی تطبیقی

نشریه علمی، پژوهش‌های زبان‌شناسی تطبیقی از سال ۱۳۹۰ با هدف انتشار پژوهش‌ها در زمینه‌های دستور زبان فارسی، رده‌شناسی زبان‌های ایرانی و پژوهش‌های توصیفی زبان‌های ایرانی به سردبیری آقای دکتر محمد راسخ‌مهند (استاد تمام دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه بوعلی‌سینا) با تناوب انتشار دوفصلنامه آغاز به کار نموده است و تاکنون ۱۹ شماره از آن منتشر شده است. نشریه یاد شده در ارزیابی وزارت علوم تحقیقات و فناوری در سال‌های ۱۳۹۶ و ۱۳۹۸ رتبه «A»/«الف» و در سال ۱۳۹۹ رتبه «ب» را به خود اختصاص داده و هم

به گزارش دفتر نشریات، دانشگاه بوعلی‌سینا دارای ۱۵ نشریه است که از این تعداد ۱۴ عنوان به زبان فارسی و ۱ عنوان به زبان انگلیسی است. در ادامه به معرفی اجمالی هر یک از این نشریات پرداخته می‌شود.

۱- پژوهش‌های باستان‌شناسی ایران

نشریه علمی، پژوهش‌های باستان‌شناسی ایران از سال ۱۳۹۰ با هدف انتشار پژوهش‌ها و تجربه‌های علمی در زمینه‌های باستان‌شناسی، تاریخ هنر و معماری به سردبیری و مدیرمسئولی آقای دکتر محمدابراهیم زارعی (استاد تمام گروه باستان‌شناسی، دانشکده هنر و معماری دانشگاه بوعلی‌سینا) با تناوب انتشار فصلنامه آغاز به کار نموده و تاکنون ۲۶ شماره از آن منتشر شده است. نشریه یاد شده در ارزیابی سال‌های ۱۳۹۶ و ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ وزارت علوم، تحقیقات و فناوری رتبه «A»/«الف» را به خود اختصاص داده و هم‌چنین در آخرین ارزیابی پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) سال ۱۳۹۷ با اخذ ضریب تأثیر (۰/۴۵۱) و شاخص کیفیت Q1 در دسته نشریات هنر و علوم

ضریب تأثیر (۰/۳۱۰) و شاخص کیفیت Q1 در دسته نشریات علوم اجتماعی، در لیست نشریات معتبر این پایگاه قرار گرفته است.

این نشریه با تلاش مستمر و بی‌وقفه سردبیر و اعضای محترم هیأت تحریریه با انتشار ۱۲ عنوان مقاله پژوهشی در هر شماره، تاکنون به راه خود ادامه داده است. وبسایت نشریه عبارت است از:

<https://Smms.basu.ac.ir>

۴- پژوهش در توان‌بخشی ورزشی

نشریه علمی، پژوهش در توان‌بخشی ورزشی از سال ۱۳۹۲ با هدف آشنایی و توانمندسازی علمی متخصصین ورزشی اعم از اساتید و مربیان و... با جدیدترین دستاوردهای محققین و دانشمندان در حیطه توان‌بخشی ورزشی ورزشکاران و افراد آسیب دیده و پیشگیری از آسیب‌های ورزشی، اصلاح ناهنجاری‌های اسکلتی، توان‌بخشی ورزشی بیماری‌ها از طریق تمرینات و حرکات ورزشی، به سردبیری آقای دکتر علی یلفانی (استاد تمام دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی دانشگاه بوعلی سینا)، با تناوب انتشار دوفصلنامه آغاز به کار نموده و تاکنون ۱۴ شماره از آن منتشر شده است. نشریه یاد شده در ارزیابی سال‌های ۱۳۹۶ و ۱۳۹۸ وزارت علوم، تحقیقات و فناوری رتبه «B» / «ب» را به خود اختصاص داده و همچنین در آخرین ارزیابی پایگاه

چنین در آخرین ارزیابی پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) سال ۱۳۹۷ با اخذ ضریب تأثیر (۰/۱۳۶) و شاخص کیفیت Q1 در دسته نشریات هنر و علوم انسانی جزو نشریات هسته این پایگاه قرار گرفته است.

این نشریه با تلاش مستمر و بی‌وقفه سردبیر و اعضای محترم هیأت تحریریه با انتشار ۱۲ عنوان مقاله پژوهشی و چندین نوشتار نقد در هر شماره، تاکنون به راه خود ادامه داده است. وبسایت این نشریه عبارت است از:

<https://Rjhl.basu.ac.ir>

۳- پژوهش‌های معاصر در مدیریت ورزشی

نشریه علمی، پژوهش‌های معاصر در مدیریت ورزشی از سال ۱۳۹۰ با هدف کمک به توسعه علوم مدیریت ورزشی به سردبیری آقای دکتر غلامرضا شعبانی‌بهار (استاد تمام دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی دانشگاه علامه طباطبائی)، با تناوب انتشار دوفصلنامه آغاز به کار نموده است و تاکنون ۱۹ شماره از آن منتشر شده است، نشریه یاد شده در ارزیابی سال‌های ۱۳۹۶ و ۱۳۹۸ وزارت علوم، تحقیقات و فناوری رتبه «B» / «ب» را به خود اختصاص داده و همچنین در آخرین ارزیابی پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) سال ۱۳۹۷ با اخذ

(۰/۲۲۰) و شاخص کیفیت Q2 در دسته نشریات علوم سیاسی، در لیست نشریات معتبر این پایگاه قرار گرفته است.

این نشریه با تلاش مستمر و بی‌وقفه سردبیر و اعضای محترم هیأت تحریریه با انتشار ۱۰ عنوان مقاله پژوهشی در هر شماره، تاکنون به راه خود ادامه داده است. وبسایت نشریه عبارت است از:

<https://rjir.basu.ac.ir>

۶- راهبردهای شناختی در یادگیری

نشریه علمی راهبردهای شناختی در یادگیری از سال ۱۳۹۲ با فراهم نمودن بستر و زمینه تحقیقاتی برای محققین به‌منظور به اشتراک گذاشتن آخرین دستاوردها و یافته‌های تحقیقاتی در زمینه شناخت و فراشناخت در یادگیری، انگیزش و یادگیری و... به سردبیری آقای دکتر ابوالقاسم یعقوبی (استاد تمام گروه روان‌شناسی دانشگاه بوعلی‌سینا) و مدیرمسئولی آقای دکتر مسیب یارمحمدی‌واصل (دانشیار گروه روان‌شناسی دانشگاه بوعلی‌سینا) با تناوب انتشار دوفصلنامه آغاز به‌کار نموده است و ۱۶ شماره تاکنون به چاپ رسیده است. نشریه یاد شده در ارزیابی سال‌های ۱۳۹۶ و ۱۳۹۸ وزارت علوم، تحقیقات و فناوری رتبه «B» / «ب» را به خود اختصاص داده و هم‌چنین در آخرین ارزیابی پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) سال ۱۳۹۷ با اخذ ضریب تأثیر

استنادی علوم جهان اسلام (ISC) سال ۱۳۹۷ با اخذ ضریب تأثیر (۰/۰۵۶) و شاخص کیفیت Q4 در دسته نشریات علوم بهداشت، در لیست نشریات معتبر این پایگاه قرار گرفته است.

این نشریه با تلاش مستمر و بی‌وقفه سردبیر و اعضای محترم هیأت تحریریه با انتشار ۱۰ عنوان مقاله پژوهشی در هر شماره، تاکنون به راه خود ادامه داده است. وبسایت نشریه عبارت است از:

<https://rsr.basu.ac.ir>

۵- پژوهشنامه انقلاب اسلامی

نشریه علمی، پژوهشنامه انقلاب اسلامی از سال ۱۳۹۰ با هدف نشر پژوهش‌های در موضوعات مبانی نظری انقلاب اسلامی، اندیشه‌های سیاسی بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران و مباحث روز مرتبط با انقلاب اسلامی به سردبیری آقای دکتر محمدجوادهراتی دانشیار دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه بوعلی‌سینا، با تناوب انتشار فصلنامه آغاز به‌کار نموده است و تاکنون ۳۴ شماره از آن منتشر شده است. نشریه یاد شده در ارزیابی سال‌های ۱۳۹۶ و ۱۳۹۸ وزارت علوم، تحقیقات و فناوری رتبه «B» / «ب» را به خود اختصاص داده و هم‌چنین در آخرین ارزیابی پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) سال ۱۳۹۷ با اخذ ضریب تأثیر

شناسی) به فعالیت خود ادامه داده و تاکنون ۳۴ شماره به چاپ رسیده است. نشریه یاد شده از سال ۱۳۹۵ در لیست نشریات هسته پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) قرار گرفته است. این نشریه در ارزیابی سال‌های ۱۳۹۶ و ۱۳۹۸ وزارت علوم، تحقیقات و فناوری رتبه «A» / «الف» و در ارزیابی سال ۱۳۹۹ رتبه «ب» را به خود اختصاص داده و هم‌چنین در آخرین ارزیابی پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) سال ۱۳۹۷ با اخذ ضریب تأثیر (۰/۱۷۵) و شاخص کیفیت Q1 در دسته نشریات معتبر علوم قرآن و حدیث این پایگاه قرار گرفته است.

در حال حاضر این نشریه با تلاش مجدانه سردبیر و اعضای محترم هیأت تحریریه با انتشار ۷ عنوان مقاله پژوهشی در هر شماره به فعالیت خود ادامه می‌دهد. وبسایت نشریه عبارت است از:

<https://nab.basu.ac.ir>

۸- مطالعات اقتصادی کاربردی ایران

نشریه علمی مطالعات اقتصادی کاربردی ایران از سال ۱۳۹۱ با فراهم نمودن بستر و زمینه تحقیقاتی برای محققین به منظور انتشار برخط و چاپی پژوهش‌های نظری و کاربردی اقتصادی با نگرش ویژه به مسائل اقتصاد ایران به سردبیری آقای دکتر

داده و هم‌چنین در آخرین ارزیابی پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) سال ۱۳۹۷ با اخذ ضریب تأثیر (۱/۰۰۰) و شاخص کیفیت Q1 در دسته نشریات معتبر روان‌شناسی این پایگاه قرار گرفته است. در حال حاضر این نشریه با تلاش مجدانه سردبیر و اعضای محترم هیأت تحریریه با انتشار ۱۲ عنوان مقاله پژوهشی در هر شماره به فعالیت خود ادامه می‌دهد. وبسایت نشریه عبارت است از:

<https://asj.basu.ac.ir>

۷- پژوهشنامه نهج البلاغه

نشریه علمی پژوهشنامه نهج البلاغه از سال ۱۳۹۲ با نتایج انتشار فصلنامه به سردبیری آقای دکتر سید مهدی مسبوق (استاد تمام گروه زبان و ادبیات عربی دانشگاه بوعلی سینا) و مدیرمسئولی آقای دکتر مسیب یارمحمدی واصل (دانشیار گروه روان‌شناسی دانشگاه بوعلی سینا) فعالیت خود را آغاز نموده است. این نشریه با توجه به گستره وسیع مطالب کتاب شریف نهج البلاغه و به منظور فراهم نمودن بستر و زمینه تحقیقاتی برای محققین در عرصه‌های مختلف (از جمله: ادبیات و معارف اسلامی، اقتصاد اسلامی، مباحث مدیریتی، علوم سیاسی، جامعه‌شناسی، روان‌شناسی و زبان

محمدحسن فطرس (استاد تمام گروه اقتصاد دانشگاه بوعلی سینا) و مدیرمسئولی آقای دکتر سعید عیسی زاده (دانشیار گروه اقتصاد دانشگاه بوعلی سینا) با تناوب انتشار فصلنامه آغاز به کار نموده است و تاکنون ۳۸ شماره به چاپ رسیده. نشریه یاد شده در ارزیابی سال ۱۳۹۶ وزارت علوم، تحقیقات و فناوری دارای رتبه «B» و در ارزیابی سال ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ رتبه «الف» را کسب کرده است. هم‌چنین در آخرین ارزیابی پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) سال ۱۳۹۷ با اخذ ضریب تأثیر (۰/۸۵۹) و شاخص کیفیت Q1 در دسته نشریات معتبر اقتصاد این پایگاه قرار گرفته است.

در حال حاضر این نشریه با تلاش مجدانه سردبیر و اعضای محترم هیأت تحریریه با انتشار ۸ عنوان مقاله پژوهشی در هر شماره به فعالیت خود ادامه می‌دهد. این نشریه از شماره ۲۷ (پاییز ۱۳۹۷) در بخش انگلیسی، با مقاله کوتاه ۱۵۰۰ کلمه‌ای منتشر می‌شود. وبسایت نشریه عبارت است از:

<https://aes.basu.ac.ir>

۹- پژوهش‌های جامعه‌شناسی معاصر

نشریه علمی پژوهش‌های جامعه‌شناسی معاصر از سال ۱۳۹۲ با فراهم نمودن بستر و زمینه تحقیقاتی برای محققین به منظور به اشتراک گذاشتن آخرین

دستاوردها و یافته‌های حاصل از تحقیقات مبتکرانه، مسأله‌محور و نوآور و کاربردی یا بسط‌دهنده مرزهای دانش اجتماعی ایران به سردبیری آقای دکتر اسدالله نقدی (دانشیار گروه علوم اجتماعی دانشگاه بوعلی سینا) و مدیرمسئولی آقای دکتر علی محمد قدسی (دانشیار گروه علوم اجتماعی دانشگاه بوعلی سینا) با تناوب انتشار دوفصلنامه آغاز به کار نموده است و تاکنون ۱۶ شماره از آن منتشر شده است. نشریه یاد شده در ارزیابی سال‌های ۱۳۹۶، ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ وزارت علوم، تحقیقات و فناوری رتبه «B»/ «ب» را به خود اختصاص داده و هم‌چنین در آخرین ارزیابی پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) سال ۱۳۹۷ با اخذ ضریب تأثیر (۰/۴۸۰) و شاخص کیفیت Q1 در دسته نشریات معتبر علوم اجتماعی این پایگاه قرار گرفته است. در حال حاضر این نشریه با تلاش مجدانه سردبیر و اعضای محترم هیأت تحریریه با انتشار ۱۲ عنوان مقاله پژوهشی در هر شماره به فعالیت خود ادامه می‌دهد. این نشریه تلاش کرده است تا ضمن رعایت استانداردهای علمی و داوری‌های دقیق، مقالات و تحقیقات اصیل و کاربردی در حوزه علوم اجتماعی را منتشر کند.

وبسایت نشریه عبارت است از:

<https://csr.basu.ac.ir>

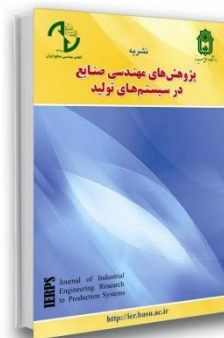
۱۱- فنآوری تولیدات گیاهی

نشریه علمی فنآوری تولیدات گیاهی در راستای تخصصی سازی نشریات علمی کشور از سال ۱۳۸۸ به صورت دوفصلنامه در ادامه نشریه پژوهش کشاورزی (آب، خاک و گیاه) که در سال ۱۳۷۸ شروع به فعالیت نموده است، منتشر می گردد. این نشریه که مقالات پژوهشی یا مروری در زمینه تولیدات گیاهی (زراعی، باغی و دارویی) را جهت بررسی و چاپ می پذیرد، به سردبیری آقای دکتر محمود اثنی عثری (استاد تمام گروه علوم باغبانی دانشگاه بوعلی سینا) و مدیرمسئولی آقای دکتر گودرز احمدوند (دانشیار گروه زراعت و اصلاح نباتات دانشگاه بوعلی سینا) مدیریت می شود و تاکنون ۱۱ دوره از آن انتشار یافته است. نشریه یاد شده در ارزیابی سال ۱۳۹۶ وزارت علوم، تحقیقات و فناوری رتبه «C» و در ارزیابی سال ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ رتبه «ب» را کسب کرده است. همچنین در آخرین ارزیابی پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) سال ۱۳۹۷ با اخذ ضریب تأثیر (۰/۰۴۷) و شاخص کیفیت Q4 در دسته نشریات معتبر علوم کشاورزی و زیست شناسی این پایگاه قرار گرفته است.

در حال حاضر این نشریه با تلاش مجدانه سردبیر و اعضای محترم هیأت تحریریه با انتشار ۱۶ عنوان

۱۰- پژوهش های مهندسی صنایع در سیستم های تولید

نشریه علمی پژوهش های مهندسی صنایع در سیستم های تولید از سال ۱۳۹۲ با هدف انتشار پژوهش ها و تجربه های علمی در زمینه سیستم های تولید به سردبیری آقای دکتر پرویز فتاحی (استاد تمام گروه مهندسی صنایع دانشگاه الزهرا) و کمک سردبیری آقای دکتر امیرسامان خیرخواه (دانشیار گروه مهندسی صنایع دانشگاه بوعلی سینا) و مدیرمسئولی آقای دکتر جواد بهنامیان (دانشیار گروه مهندسی صنایع دانشگاه بوعلی سینا) با تناوب انتشار دوفصلنامه آغاز به کار نموده و تاکنون ۱۷ شماره از آن منتشر شده است. نشریه یاد شده در ارزیابی سال های ۱۳۹۶، ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ وزارت علوم، تحقیقات و فناوری رتبه «B»/ «ب» را به خود اختصاص داده و همچنین در آخرین ارزیابی پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) سال ۱۳۹۷ با اخذ ضریب تأثیر (۰/۱۶۷) و شاخص کیفیت Q1 در دسته نشریات معتبر مهندسی این پایگاه قرار گرفته است. در حال حاضر این نشریه با تلاش مجدانه سردبیر و اعضای محترم هیأت تحریریه با انتشار ۱۲ عنوان مقاله پژوهشی در هر شماره به فعالیت خود ادامه می دهد. وبسایت نشریه عبارت است از:

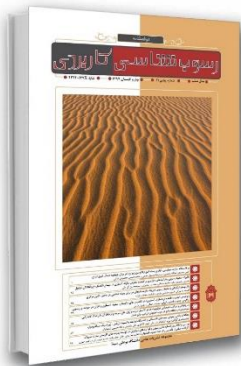
<https://ier.basu.ac.ir>

تاکنون ۹ دوره از آن منتشر شده است. نشریه یاد شده در ارزیابی سال‌های ۱۳۹۶ و ۱۳۹۸ وزارت علوم، تحقیقات و فناوری رتبه «C» / «ج» را به خود اختصاص داده است. هم‌چنین در آخرین ارزیابی پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) سال ۱۳۹۷ با اخذ ضریب تأثیر (۰/۰۴۵) و شاخص کیفیت Q4 در دسته نشریات معتبر علوم کشاورزی و زیست شناختی این پایگاه قرار گرفته است.

در حال حاضر این نشریه با تلاش مجدانه سردبیر و اعضای محترم هیأت تحریریه با انتشار ۷ عنوان مقاله پژوهشی در هر شماره به فعالیت خود ادامه می‌دهد. وبسایت نشریه عبارت است از:

<https://ab.basu.ac.ir>

۱۳- رسوب‌شناسی کاربردی

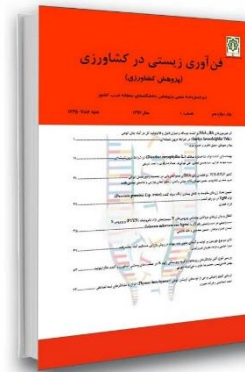

نشریه علمی رسوب‌شناسی کاربردی از سال ۱۳۹۲ با هدف انتشار تجربه‌های علمی و یافته‌ها و پژوهش‌های جدید انجام شده در زمینه‌های مختلف علم رسوب‌شناسی به سردبیری آقای دکتر سعید خدابخش (دانشیار گروه زمین‌شناسی دانشگاه بوعلی‌سینا) و مدیرمسئولی آقای دکتر بهروز رفیعی (دانشیار گروه زمین‌شناسی دانشگاه بوعلی‌سینا) با تناوب انتشار دوفصلنامه آغاز به کار نموده است و تاکنون ۱۷ شماره از آن منتشر شده است. نشریه

مقاله پژوهشی در هر شماره به فعالیت خود ادامه می‌دهد. وبسایت نشریه عبارت است از:

<https://ppt.basu.ac.ir>

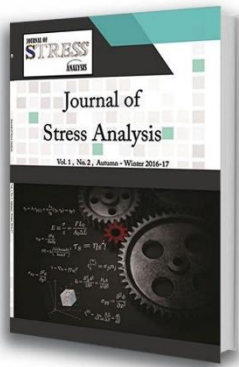
۱۲- فنآوری زیستی در کشاورزی

نشریه علمی فنآوری زیستی در کشاورزی، در راستای تخصصی‌سازی نشریات علمی کشور از سال ۱۳۸۸ به صورت دوفصلنامه در ادامه نشریه پژوهش کشاورزی (آب، خاک و گیاه) است که در سال ۱۳۷۸ شروع به فعالیت نموده است. هدف نشریه، آشنایی و توانمندسازی علمی متخصصین کشاورزی اعم از دانشجویان کارشناسی ارشد، دکتری و اساتید با جدیدترین دستاوردهای محققین و دانشمندان در این زمینه می‌باشد. مقاله‌هایی که برای چاپ به مجله فن‌آوری زیستی در کشاورزی ارسال می‌گردد باید نتیجه تحقیقات در زمینه زیست فن‌آوری در تحقیقات کشاورزی و یا علوم وابسته، مانند: نشانگرهای مولکولی، کشت سلول، مهندسی ژنتیک، ژنومیکس، پروتئومیکس و موضوعات مشابه با آن باشد. این نشریه به سردبیری آقای دکتر دوستم‌راد ظفری (استاد تمام گروه گیاه‌پزشکی دانشگاه بوعلی‌سینا) و مدیرمسئولی آقای دکتر گودرز احمدوند (دانشیار گروه زراعت و اصلاح نباتات دانشگاه بوعلی‌سینا) مدیریت می‌شود و

مدیرمسئولی خانم دکتر اشرف ترکیان (دانشیار گروه زمین‌شناسی دانشگاه بوعلی‌سینا) با تناوب انتشار دوفصلنامه آغاز به کار نموده است و تاکنون ۲۹ شماره از آن منتشر شده است. نشریه یاد شده در ارزیابی سال‌های ۱۳۹۶ و ۱۳۹۹ و ۱۳۹۸ وزارت علوم، تحقیقات و فناوری رتبه «B» / «ب» را به خود اختصاص داده و همچنین در آخرین ارزیابی پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) سال ۱۳۹۷ با اخذ ضریب تأثیر (۰/۰۴۱) و شاخص کیفیت Q4 در دسته نشریات معتبر علوم زمین و علوم سیاره‌ای این پایگاه قرار گرفته است. در حال حاضر این نشریه با تلاش مجدانه سردبیر و اعضای محترم هیأت تحریریه با انتشار ۱۲ عنوان مقاله پژوهشی در هر شماره به فعالیت خود ادامه می‌دهد. وبسایت این نشریه عبارت است از: <https://nafg.basu.ac.ir>

15- Journal of Stress Analysis

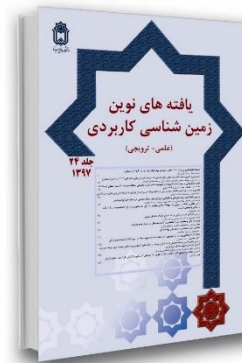

نشریه علمی Journal of Stress Analysis از سال ۲۰۱۶ به زبان انگلیسی، با هدف انتشار جدیدترین و معتبرترین دستاوردهای علمی و تحقیقاتی در حوزه تحلیل تنش و علوم مرتبط در رشته‌های مهندسی مکانیک، مهندسی عمران و مهندسی مواد به سردبیری آقای دکتر امیرحسین محمودی (دانشیار گروه مهندسی مکانیک دانشگاه بوعلی‌سینا) و

یاد شده در ارزیابی سال ۱۳۹۶ وزارت علوم، تحقیقات و فناوری دارای رتبه «A» و در ارزیابی سال ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ رتبه «ب» را به خود اختصاص داده است. همچنین در آخرین ارزیابی پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) سال ۱۳۹۷ با اخذ ضریب تأثیر (۰/۰۳۶) و شاخص کیفیت Q1 در دسته نشریات معتبر علوم زمین و علوم سیاره‌ای این پایگاه قرار گرفته است. در حال حاضر این نشریه با تلاش مجدانه سردبیر و اعضای محترم هیأت تحریریه با انتشار ۱۲ عنوان مقاله پژوهشی در هر شماره به فعالیت خود ادامه می‌دهد. وبسایت این نشریه عبارت است از:

<https://psj.basu.ac.ir>

۱۴- یافته‌های نوین زمین‌شناسی کاربردی

نشریه علمی یافته‌های نوین زمین‌شناسی کاربردی از سال ۱۳۸۸ با هدف انتشار یافته‌های نوین زمین‌شناسی کاربردی چاپ مقالات و انتشار تجربه‌های علمی و یافته‌ها و پژوهش‌های جدید انجام شده در زمینه‌های مختلف زمین‌شناسی می‌باشد. دوفصلنامه یافته‌های نوین زمین‌شناسی کاربردی به صورت تخصصی در زمینه‌های مختلف علم زمین‌شناسی به سردبیری آقای دکتر علی‌اصغر سپاهی‌گرو (استاد تمام گروه زمین‌شناسی دانشگاه بوعلی‌سینا) و

نمایه گردیده است. در حال حاضر این نشریه با تلاش مجدانه سردبیر و اعضای محترم هیأت تحریریه با انتشار ۱۲ عنوان مقاله پژوهشی در هر شماره به فعالیت خود ادامه می‌دهد. این نشریه، تنها نشریه انگلیسی زبان دانشگاه می‌باشد. وبسایت این نشریه عبارت است از:

<https://jrstan.basu.ac.ir>

مدیرمسئولی آقای دکتر غلامحسین مجذوبی (استاد تمام گروه مهندسی مکانیک دانشگاه بوعلی سینا) با تنووب انتشار دوفصلنامه آغاز به کار نموده و تاکنون ۹ شماره از آن منتشر شده است. نشریه یاد شده در آخرین ارزیابی سال ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ وزارت علوم، تحقیقات و فناوری رتبه «ب» را به خود اختصاص داده و در دسته نشریات معتبر مهندسی پایگاه استنادی علوم جهان اسلام قرار گرفته است. همچنین این نشریه در سال ۲۰۱۹ در پایگاه DOAJ

عملکرد دفتر ارتباط با صنعت و جامعه در سال ۱۳۹۹-۱۴۰۰

برگزاری بازدیدهای صنعتی ویژه اعضای محترم هیات علمی

در سال ۱۳۹۷ و نیمه اول ۱۳۹۸ و تا قبل از شیوع کرونا سعی شد تا از عمده صنایع فعال استان بازدیدهایی به عمل آید تا در این راستا، ارتباط هر چه بیشتر بین اعضای هیات علمی و صنایع برقرار شود. به همین جهت بیش از ۱۵ بازدید از مراکز صنعتی مطرح در سطح استان همدان و استان‌های مجاور توسط اعضای محترم هیأت علمی دانشگاه به عمل آمد که بازدید از بنیاد مستضعفان، شرکت صنایع غذایی سحر، شرکت الوان ثابت، شرکت پویان طب، نیروگاه برق شهید مفتح، شرکت شیر پاستوریزه پگاه همدان، مجتمع فولاد ویان، شرکت ویسپار، شرکت پاکفن بخار، شرکت سایپا، شرکت لوازم خانگی اسنوا و... از جمله این موارد بودند. در این بازدیدها علاوه بر بازدید میدانی در جلسات راه‌های همکاری مشترک مورد بررسی قرار گرفت و عقد چندین تفاهم‌نامه برای ادامه همکاری‌ها، عقد قراردادهای پژوهشی و تعریف چندین پایان‌نامه دانشجویی تقاضامحور، برگزاری دوره‌های آموزشی از جمله نتایج این بازدیدها بوده است. شیوع بیماری کرونا باعث شد تا این برنامه رویه قبلی خود را از دست داده و متوقف شود.

بازدید صنایع از دانشگاه

دعوت از صنایع به دانشگاه و برگزاری جلسات مشترک بین نمایندگان صنایع و اساتید دانشگاه نیز یکی دیگر از راه‌کارهایی بود که برای تسهیل ارتباط

آیین‌نامه این دفتر در راستای تسهیل و ارتقاء ارتباط دانشگاهیان با صنعت و جامعه به منظور نیل به خودکفایی، رفع نیازهای صنعت و جامعه و افزایش توانمندی‌های دانشجویان و فارغ‌التحصیلان و در راستای نیازهای جامعه تدوین شد. که بر اساس این آیین‌نامه فعالیت‌های این دفتر در چهار حوزه تقسیم‌بندی گردید: ۱- واحد ارتباطات و قراردادهای ۲- واحد مالکیت فکری و صنعتی، ۳- واحد کارآموزی و کارورزی و ۴- واحد مهارت‌افزایی. در این راستا وظایف، اهداف و برنامه هر یک از واحدها به صورت مجزا تعریف و تعیین گردید. در ادامه به‌طور خلاصه به فعالیت‌های انجام شده توسط این واحدها اشاره می‌شود.

راه‌اندازی وبسایت مرکز ارتباط با صنعت و جامعه

به‌منظور ارتباط بهتر این دفتر با همکاران هیات علمی، تارنمای دفتر ارتباط با صنعت راه‌اندازی شد که شامل بخش‌های مختلفی از قبیل امور ارتباطات و قراردادهای، کارآموزی و مهارت‌افزایی، رصد اشتغال فارغ‌التحصیلان، فرصت مطالعاتی صنعت و جامعه و امور مالکیت فکری و صنعتی می‌باشد. فراخوان‌های طرح‌های پژوهشی، فراخوان پایان‌نامه‌های تقاضامحور، تفاهم‌نامه‌های منعقد شده، فراخوان‌های فرصت مطالعاتی از جمله موارد مهمی هستند که در این سامانه می‌تواند مورد استفاده همکاران هیات علمی و دانشجویان قرار بگیرد.

بین دانشگاه و صنایع به کار گرفته شد. در این غالب بیش از ۵ بازدید و جلسه مشترک در دانشگاه تا قبل از شیوع کرونا برگزار شد.

تشکیل کمیته مشترک با صنایع فعال استان در دانشگاه

به منظور تسهیل ارتباط با برخی از صنایع بزرگ استان که نیازمند روابط گسترده‌تر با دانشگاه بودند کمیته مشترکی بین مدیران آن صنایع و مدیران معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه تشکیل شد که نتایج مثبتی در برداشت و بیش از ۲۰ جلسه توسط این کمیته‌ها تشکیل شد تا در این راستا فعالیت‌های مشترک انجام شده بررسی و مشکلات پیش‌رو نیز برطرف شوند. پیشرفت‌های بسیار خوبی از این طریق حاصل شد.

برگزاری دوره‌های مهارت‌افزایی

در بحث مهارت‌افزایی دانشجویان و افزایش توانمندی و اشتغال‌پذیری آنها با همکاری سازمان فنی و حرفه‌ای، مرکز رشد دانشگاه، معاونت فرهنگی و صنایع استان هر ساله تعدادی دوره‌های مهارت-افزایی تخصصی و عمومی مختص دانشجویان برگزار شد. تعداد ۳۱ دوره آموزشی و مهارت‌افزایی برای ۹۸۸ دانشجو در سال ۱۳۹۷ برگزار شد که در سال ۱۳۹۸ این تعداد به ۸۹ دوره رسید که ۴۹۳۰ دانشجو در آن شرکت داشتند. در سال ۱۳۹۹ به دلیل شیوع کرونا این دوره‌ها به ۲۲ دوره کاهش پیدا کرد که ۲۱ مورد از آنها به صورت مجازی برگزار شد و تعداد ۱۲۰۰ نفر در این دوره‌ها شرکت نمودند.

برگزاری اولین همایش کارآفرینی در دانشگاه

همچنین اولین همایش کارآفرینی در دانشگاه در اردیبهشت ماه سال ۱۳۹۷ و در راستای افزایش

توانمندی دانشجویان با همکاری و مشارکت صنایع استان برگزار گردید. در همین راستا برنامه‌ریزی‌های لازم جهت برگزاری همایش مشترکی با صنعت‌گران در اواخر سال ۱۳۹۸ تحت عنوان چالش‌های ارتباط دانشگاه با صنعت و جامعه با همکاری اتاق بازرگانی و سازمان صمت انجام شد که متأسفانه به دلیل شیوع کرونا متوقف گردید.

کارآموزی

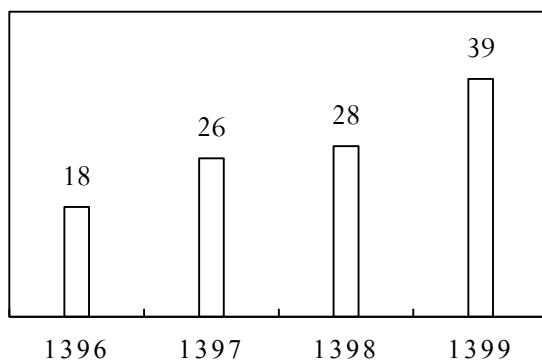
یکی از زمینه‌های ارتباط دانشگاه و صنعت و همچنین مهارت‌افزایی دانشجویان برگزاری دوره‌های کارآموزی می‌باشد که به طور میانگین هر ساله بین ۵۰۰ تا ۶۵۰ دانشجو بدین منظور به صنایع و سازمان‌های استان و بیرون از استان جهت سپری کردن این دوره معرفی شدند.

گردآوری اطلاعات صنایع فعال استان

یکی از زمینه‌های لازم برای برقراری ارتباط بین صنایع و دانشگاهیان تدوین و گردآوری بانک اطلاعاتی از صنایع فعال استان و تدوین اطلاعات در زمینه محصولات تولیدی، تخصص و رشته‌های مورد نیاز آنها، اطلاعات واحدهای تحقیق و توسعه آنها و... می‌باشد که این اطلاعات با همکاری اتاق بازرگانی برای عمده صنایع فعال استان گردآوری گردیده است.

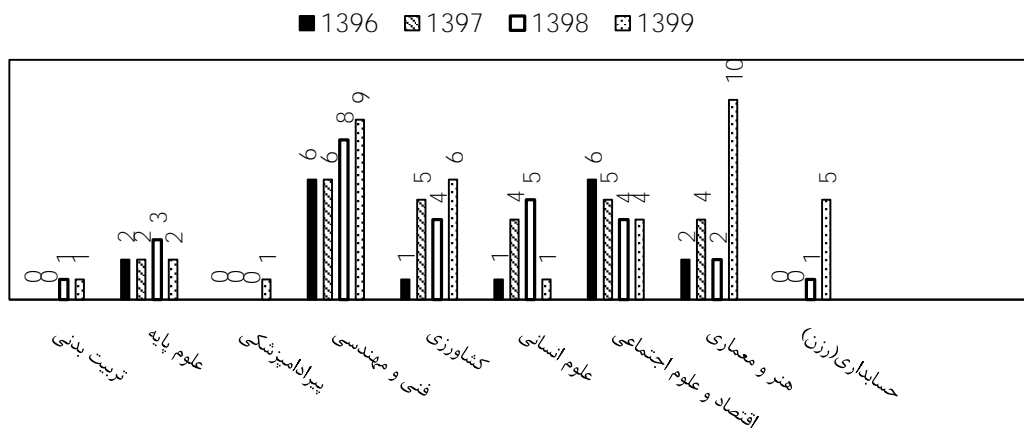
طرح‌های پژوهشی

در شکل ۱ تعداد قراردادهای منعقد شده در چهار سال اخیر با یکدیگر مقایسه شده است. همان‌طور که مشاهده می‌شود از نظر تعداد، رشد پیوسته و مطلوبی در تعداد قراردادها مشاهده می‌شود.

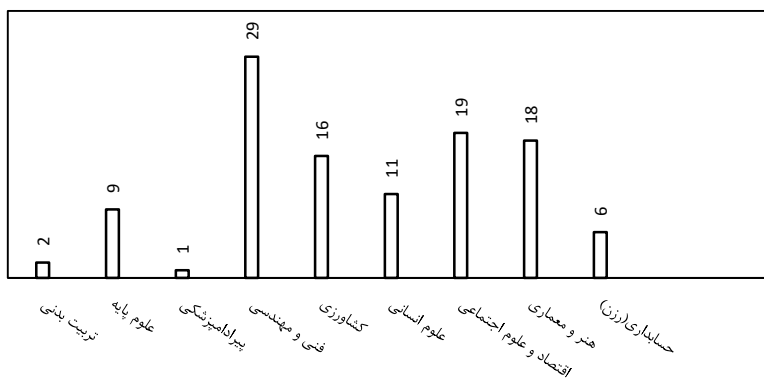
شکل ۱. تعداد قراردادهای منعقد شده در سال‌های ۱۳۹۶-۱۳۹۹

تعداد قراردادهای منعقد شده در چهار سال اخیر به تفکیک دانشکده‌های مختلف در شکل ۲ آمده است.

شکل ۲. تعداد قراردادهای منعقد شده در سال‌های ۱۳۹۶-۱۳۹۹ به تفکیک دانشکده.

مجموع تعداد طرح‌های پژوهشی انجام شده در این چهار سال به تفکیک دانشکده در شکل شماره ۳ ارائه شده است.

شکل ۳. مجموع تعداد قراردادهای منعقد شده در بازه سال‌های ۱۳۹۶-۱۳۹۹ به تفکیک دانشکده.

با همکاری واحد فناوری اطلاعات دانشگاه انجام شد و آموزش‌های لازم جهت کار با این سامانه برای همکاران دفتر ارتباط با صنعت انجام گرفت.

سامانه اجرایی تقاضا و عرضه پژوهش و فناوری (ساعت)

سامانه ساعت این امکان را فراهم می‌آورد که شرکت‌ها و نهادهای سودده که بر اساس قانون بودجه موظف هستند ۴۰ درصد بودجه پژوهشی خود را از طریق این سامانه ارائه دهند، نیازهای پژوهشی خود را از طریق آن به اشتراک بگذارند و از سوی دیگر، دانشگاه‌ها و مراکز پژوهش و فناوری با اطلاع از اولویت‌های پژوهشی آنها، پروژه‌های تقاضامحور خود را در جهت حل مسائل و نیازهای پژوهش و فناوری این مؤسسات به آنها ارائه نمایند. اطلاع‌رسانی مربوط به این سامانه و امور مربوط به تاییدیه ثبت نام و عقد قرارداد طرح‌های پژوهشی در ذیل این سامانه توسط این دفتر انجام شده است. تا کنون ۱۱ طرح در قالب این سامانه به مبلغ ۱۸ میلیارد و ۹۰۷ میلیون ریال اخذ شده است.

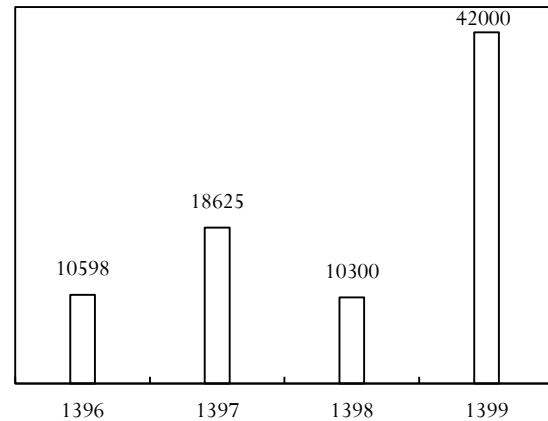
طرح سرباز امریه

در بازه سال‌های ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹، شش سرباز در قالب نیروهای امریه جذب شدند که در امور مربوط به آزمایشگاه‌ها به‌کارگیری شدند. مصاحبه، جذب، حضور و غیاب و پیگیری‌های مربوط به پرداخت حقوق آنها توسط این دفتر انجام شد. در سال ۱۴۰۰ نیز مقدمات جذب دو سرباز انجام پذیرفته است.

رصد اشتغال دانش‌آموختگان

وضعیت رصد اشتغال دانش‌آموختگان یکی از مهم‌ترین مسائلی است که در توسعه علمی و اقتصادی کشور حائز اهمیت می‌باشد. پیرو طرح

مبلغ قراردادهای منعقد شده دانشگاه در چهارسال اخیر در شکل زیر آمده است که رشد مناسبی در این چهار سال از خود نشان می‌دهد.

شکل ۴. مبلغ قراردادهای منعقد شده دانشگاه در چهار سال اخیر (به میلیون ریال).

عقد تفاهم‌نامه‌های همکاری

در بازه سال ۱۳۹۶ تا انتهای سال ۱۳۹۹ سالانه به‌طور میانگین ۴ تفاهم‌نامه با صنایع و سازمان‌های مختلف به امضا رسیده است.

راه‌اندازی سامانه ارتباط جامعه و صنعت با دانشگاه (ساجد)

سامانه ساجد با هدف سامان‌دهی فعالیت‌های مربوط به ارتباط دانشگاه‌ها با جامعه و صنعت و تجمیع این فعالیت‌ها در یک سامانه جامع توسط وزارت علوم طراحی شده است. از قابلیت‌های این سامانه می‌توان به پایش فعالیت‌ها و عملکردهای مختلف توسط دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌های کشور، امکان دریافت گزارش‌های مختلف و متنوع از فعالیت‌های ارتباط با جامعه و صنعت و تسهیل در فرآیند ارسال گزارش‌های عملکرد دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌های کشور به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری اشاره کرد. راه‌اندازی این سامانه در دانشگاه بوعلی سینا

دفتر انجام گرفت. اغلب طرح‌های استانی خوشبختانه با همکاری و همت اعضای هیات علمی به دانشگاه بوعلی سینا اختصاص یافته است.

برگزاری دوره مالکیت فکری پیشرفته

یک دوره مالکیت فکری پیشرفته مختص اعضای محترم هیات علمی در سه روز با همکاری کانون پتنت ایران برگزار شد که آشنایی با مباحث مالکیت فکری و ثبت اختراع در آن ارائه گردید.

تدوین شیوه‌نامه فرصت مطالعاتی داخل

تدوین شیوه‌نامه اجرایی فرصت مطالعاتی صنعت و جامعه یکی دیگر از فعالیت‌های این دفتر بود که بر اساس آیین‌نامه وزارت عتف و متناسب با دانشگاه بوعلی سینا این شیوه‌نامه تدوین گردید و بعد از تصویب آن برای اعضای محترم هیات علمی ارسال و همچنین در سایت دفتر ارتباط با صنعت اطلاع‌رسانی شد. پیگیری امور فرصت مطالعاتی اساتید نیز توسط این دفتر انجام می‌شود که تا کنون ۱۷ مورد اعزام به ماموریت فرصت مطالعاتی توسط این دفتر انجام شده است.

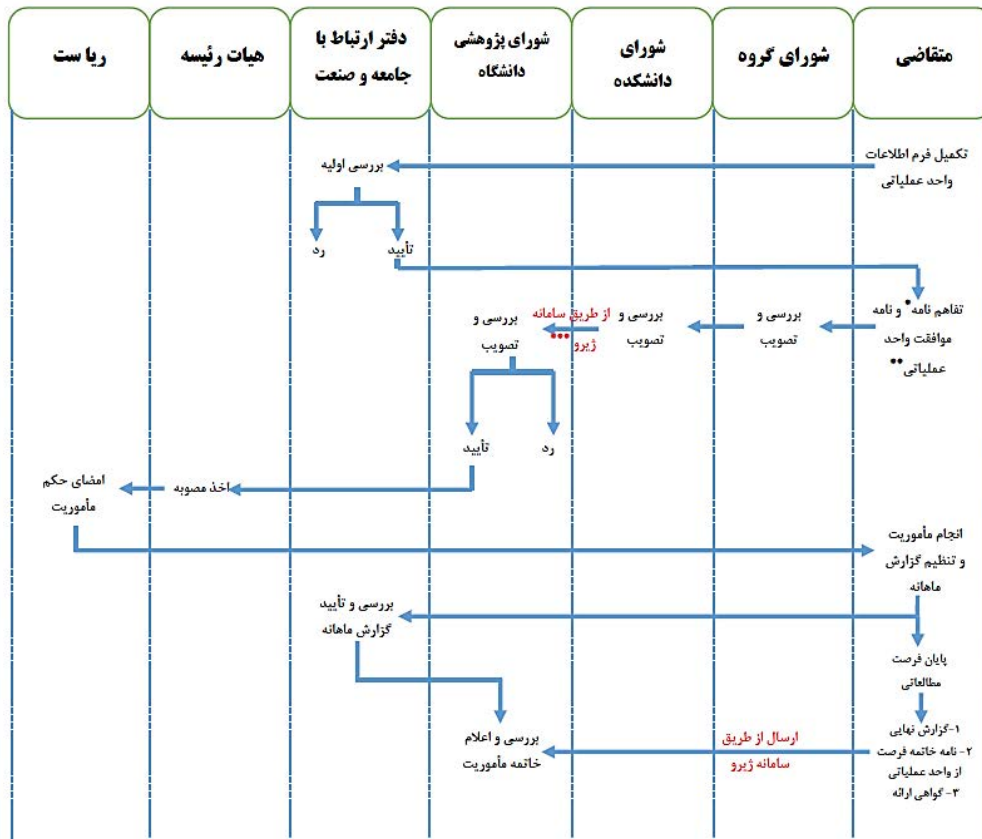
ابلاغی از سمت وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، مراکز آموزش عالی از سال ۱۳۹۷ متولی ارزیابی رصد وضعیت اشتغال دانش‌آموختگان شده‌اند تا با ارزیابی اطلاعات به‌دست آمده از این طرح و آسیب‌شناسی آن، جهت بهبود شرایط تلاش نموده و این مسأله را نیز در برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیری‌های دانشگاه از جمله سیاست‌های جذب دانشجوی و توسعه رشته‌های جدید لحاظ نمایند. این طرح از سال ۱۳۹۷ برای رصد وضعیت اشتغال دانش‌آموختگان بازه زمانی ۵ سال قبل از سال انجام پایش انجام گرفت. در سال ۱۳۹۷ سامانه‌ای مختص دانشگاه بوعلی سینا طراحی شد و در سال‌های بعد این طرح توسط سامانه‌های معرفی شده از سمت وزارت عتف انجام گرفت. جامعه آماری هدف از این پایش ۳۰ درصد دانش‌آموختگان هر رشته در مقاطع مختلف بود که به دلیل عدم مراجعه تعداد کافی دانش‌آموختگان به سامانه‌ها، این پایش از طریق تماس تلفنی در سه سال اخیر انجام گرفت.

طرح‌های یک درصد استانی

پیگیری جذب طرح‌های یک درصد استانی و اطلاع‌رسانی و پیگیری آنها تا عقد قرارداد توسط این

فرآیند فرصت مطالعاتی صنعت و جامعه در دانشگاه بوعلی سینا

شکل ۵. روندنمای فرصت مطالعاتی بر اساس شیوه‌نامه تدوین شده در دانشگاه بوعلی سینا

ISC نتایج رتبه‌بندی موضوعی سال ۲۰۲۰ خود را منتشر کرد

حضور چشمگیر دانشگاه‌های ایران در حوزه‌های موضوعی مختلف^۱

قرار می‌گیرند (که در نهایت ۳ زیررده کنار گذاشته می‌شوند). شش رده اصلی در این طرح عبارت از: علوم طبیعی، مهندسی و فناوری، علوم پزشکی و بهداشت، علوم کشاورزی، علوم اجتماعی و علوم انسانی می‌باشد.

وی افزود: در رتبه‌بندی موضوعی ISC، دانشگاه‌های هدف به منظور رتبه‌بندی در هر حوزه موضوعی، دانشگاه‌هایی می‌باشند که به لحاظ تعداد انتشارات در آن حوزه جزء ۷۰۰ دانشگاه اول جهان باشند و در بازه زمانی سه ساله، حداقل ۱۵۰ مدرک در هر حوزه موضوعی منتشر کرده و در پایگاه InCite ثبت شده باشند.

رییس ISC در ادامه گفت: دانشگاه‌های اعلام شده در رتبه‌بندی در هر حوزه موضوعی در نهایت به صورت در هم‌کرد و نیز براساس قاره و کشور و... اعلام خواهند شد. رتبه‌بندی موضوعی ISC، براساس سه معیار کلی پژوهش، فعالیت بین‌المللی و نوآوری انجام می‌گیرد که معیار پژوهش به دلیل اهمیتی که دارد، بیشترین وزن را به خود اختصاص داده است. جدول زیر معیارها و شاخص‌های رتبه‌بندی موضوعی ISC را با ضرایب اختصاص داده نمایش می‌دهد.

به گزارش روابط عمومی و همکاری‌های علمی بین‌المللی موسسه استنادی علوم و پایش علم و فناوری (ISC)، دکتر محمدجواد دهقانی رییس موسسه استنادی علوم و پایش علم و فناوری (ISC) گفت: گروه رتبه‌بندی موسسه استنادی علوم و پایش علم و فناوری (ISC) پس از قریب به یک دهه انجام موفق رتبه‌بندی ملی دانشگاه و پژوهشگاه‌های کشور و نیز رتبه‌بندی دانشگاه‌های جهان و دانشگاه‌های جهان اسلام، با توجه به تجارب ارزنده در این زمینه و شناخته شدن به عنوان تنها مرجع رتبه‌بندی در کشور، در سال ۱۳۹۹ برای اولین بار رتبه‌بندی دانشگاه‌های جهان را بر اساس حوزه‌های موضوعی به انجام رسانده است. اولین نسخه این رتبه‌بندی، با نام ISC World University Rankings by Subject برای دانشگاه‌های جهان در سال ۲۰۱۹ منتشر شده است و امسال برای دومین سال پیاپی این رتبه‌بندی را با تغییراتی جزئی در روش‌شناسی انجام داده است. در ادامه روش‌شناسی و نتایج این رتبه‌بندی آورده می‌شود.

روش‌شناسی رتبه‌بندی موضوعی

دهقانی اظهار داشت: در رتبه‌بندی جهانی ISC بر اساس موضوع، از طرح تقسیم‌بندی سلسله مراتبی OECD استفاده شده است. در این طرح، کلیه حوزه‌های موضوعی در شش رده اصلی و ۴۲ زیررده

وزن	معیار	شاخص	وزن	
۷۰	پژوهش	A1	حجم پژوهش	۳۰
		A2	تعداد استناد به مقالات	۱۰
		A3	تأثیر استنادی نرمال شده	۴
		A4	تأثیر استنادی نسبت به کل جهان	۷
		A5	تعداد مقالات نشریات برتر	۱۸
		A6	تعداد اعضای هیأت علمی پراستناد	۱
۱۵	فعالیت بین‌المللی	C1	تعداد همکاری دانشگاه در انتشار مقالات بین‌المللی	۱۰
		C2	تعداد کشورهای همکار در انتشارات بین‌المللی	۴
		C3	میزان شهرت دانشگاه	۱
۱۵	نوآوری	D	تعداد هم‌انتشاری با صنعت	۱۵

۱۱ رشته حضور داشته است که دانشگاه تهران با رتبه ۱۶۲ رتبه اول و دانشگاه‌های صنعتی امیرکبیر و صنعتی شریف (۳۰۰-۲۵۱) رتبه دوم و علم و صنعت ایران (۳۵۰-۳۰۱) رتبه چهارم را کسب کردند.

حوزه علوم پزشکی و بهداشت

در حوزه علوم پزشکی و بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی تهران ۲۳۱ رتبه اول، پزشکی شهید بهشتی (۴۰۰-۳۵۱) رتبه دوم، پزشکی ایران و پزشکی مشهد (۴۵۰-۴۰۱) مشترکاً رتبه سوم را کسب کردند.

حوزه علوم کشاورزی

در حوزه علوم کشاورزی دانشگاه تهران با رتبه ۸۳ در رتبه اول، تربیت مدرس ۲۲۰ در رتبه دوم و دانشگاه‌های صنعتی اصفهان و شیراز (۳۰۰-۲۵۱) مشترکاً رتبه سوم را کسب کردند.

حوزه علوم اجتماعی

در حوزه علوم اجتماعی تنها دانشگاه تهران حضور دارد و موفق به کسب رتبه (۵۰۰-۴۵۱) شد.

حوزه علوم انسانی

در حوزه علوم انسانی فقط دانشگاه تهران موفق به کسب رتبه (۶۰۰-۵۰۱) شده است و در هیچ‌کدام از

حضور ۳۹ دانشگاه از ایران در رتبه‌بندی

موضوعی ISC- 2020

در رتبه‌بندی موضوعی ۲۰۲۰ - ISC از ایران ۳۹ دانشگاه حضور دارند که در حوزه‌های مختلف موضوعی حائز رتبه شده‌اند.

حوزه علوم طبیعی

رییس ISC گفت: در رتبه‌بندی موضوعی ISC- 2020 شاهد حضور دانشگاه‌های برتر کشور در ۶ رشته از ۷ رشته حوزه علوم طبیعی شامل: ریاضیات، علوم کامپیوتر و اطلاعات، علوم فیزیکی و نجوم، علوم شیمی، زمین و علوم محیطی مرتبط، علوم زیستی در جمع برترین دانشگاه‌های دنیا هستیم.

در این حوزه در سال ۲۰۲۰، دانشگاه تهران (۴۵۰-۴۰۱) رتبه اول و دانشگاه‌های صنعتی امیرکبیر، فردوسی مشهد، علم و صنعت ایران، صنعتی اصفهان، شهید بهشتی، صنعتی شریف، شیراز، تربیت مدرس، علوم پزشکی تهران و تبریز (۷۰۰-۶۰۱) مشترکاً رتبه دوم را کسب کردند.

حوزه مهندسی و فناوری

در حوزه مهندسی و فناوری در ۱۱ رشته رتبه‌بندی صورت پذیرفته است که دانشگاه‌های ایران در هر

رشته‌های این حوزه، دانشگاهی از ایران حضور ندارد.

نتایج رتبه‌بندی موضوعی ISC سال ۲۰۲۰

رتبه جهانی در سال ۲۰۲۰	نام دانشگاه	حوزه موضوعی
۴۵۰-۴۰۱	دانشگاه تهران	علوم طبیعی (ریاضیات، علوم کامپیوتر و اطلاعات، علوم فیزیکی و نجوم، علوم شیمی، زمین، علوم محیطی مرتبط، علوم زیستی و سایر علوم طبیعی)
۷۰۰-۶۰۱	دانشگاه صنعتی امیرکبیر، دانشگاه فردوسی مشهد، دانشگاه علم و صنعت ایران، دانشگاه صنعتی اصفهان، دانشگاه شهید بهشتی، دانشگاه صنعتی شریف، دانشگاه شیراز، دانشگاه تربیت مدرس، دانشگاه علوم پزشکی تهران و دانشگاه تبریز	
۱۶۲	دانشگاه تهران	مهندسی و فناوری (مهندسی برق، الکترونیک، عمران، مکانیک، مواد، مهندسی شیمی، مهندسی پزشکی، محیط زیست، بیوتکنولوژی محیطی، بیوتکنولوژی صنعتی، فناوری نانو و سایر علوم مهندسی و فناوری‌های دیگر)
۳۰۰-۲۵۱	دانشگاه صنعتی امیرکبیر و دانشگاه صنعتی شریف	
۳۵۰-۳۰۱	دانشگاه علم و صنعت ایران	
۴۵۰-۴۰۱	دانشگاه صنعتی اصفهان	
۵۰۰-۴۵۱	دانشگاه تربیت مدرس و دانشگاه تبریز	
۶۰۰-۵۰۱	دانشگاه صنعتی نوشیروانی بابل، فردوسی مشهد، صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی، شهید بهشتی، شیراز و علوم پزشکی تهران	
۷۰۰-۶۰۱	دانشگاه کاشان	علوم پزشکی و بهداشت (تحقیقات پزشکی پایه، پزشکی بالینی و علوم بهداشت)
۲۳۱	دانشگاه علوم پزشکی تهران	
۴۰۰-۳۵۱	علوم پزشکی شهید بهشتی	
۴۵۰-۴۰۱	دانشگاه علوم پزشکی ایران، علوم پزشکی مشهد	
۶۰۰-۵۰۱	دانشگاه علوم پزشکی بقیه‌الله، علوم پزشکی اصفهان، علوم پزشکی کرمانشاه، علوم پزشکی شیراز و علوم پزشکی تبریز	
۷۰۰-۶۰۱	دانشگاه علوم پزشکی جندی‌شاپور اهواز، علوم پزشکی کرمان و تربیت مدرس	
۸۳	دانشگاه تهران	علوم کشاورزی (کشاورزی، جنگل‌داری و شیلات، علوم دام و لبنیات، علوم دامپزشکی و سایر علوم کشاورزی)
۲۲۰	دانشگاه تربیت مدرس	
۳۰۰-۲۵۱	دانشگاه صنعتی اصفهان و دانشگاه شیراز	
۳۵۰-۳۰۱	دانشگاه فردوسی مشهد	
۴۰۰-۳۵۱	دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی و دانشگاه تبریز	
۵۰۰-۴۵۱	دانشگاه ارومیه	
۶۰۰-۵۰۱	دانشگاه بوعلی سینا، علوم کشاورزی و منابع طبیعی ساری، شهرکرد، علوم پزشکی تبریز، علوم پزشکی تهران و گیلان	
۵۰۰-۴۵۱	دانشگاه تهران	علوم اجتماعی (روان‌شناسی، علوم تربیتی، جامعه‌شناسی، حقوق، علوم سیاسی، اقتصاد و تجارت، جغرافیای اجتماعی و اقتصادی، رسانه و ارتباطات و سایر علوم اجتماعی)
۶۰۰-۵۰۱	دانشگاه تهران	علوم انسانی (تاریخ و باستان‌شناسی، زبان و ادبیات، فلسفه، اخلاق و دین، هنر و سایر علوم انسانی)

حوزه علوم طبیعی

دهقانی در ادامه افزود: در رشته ریاضیات، دانشگاه صنعتی امیرکبیر ۲۴۶ رتبه اول، دانشگاه فردوسی مشهد و دانشگاه تهران (۴۰۱-۴۵۰) به صورت مشترک رتبه دوم، دانشگاه علم و صنعت ایران و صنعتی شریف (۵۰۰-۴۵۱) به صورت مشترک رتبه چهارم را بدست آوردند.

در رشته علوم کامپیوتر و اطلاعات دانشگاه تهران ۲۱۰ رتبه اول و دانشگاه صنعتی امیرکبیر و دانشگاه صنعتی شریف (۳۵۰-۳۰۱) مشترکا رتبه دوم و دانشگاه علم و صنعت ایران (۴۵۱-۵۰۰) رتبه چهارم را کسب کردند.

در رشته علوم فیزیکی و نجوم دانشگاه صنعتی اصفهان و دانشگاه تهران (۴۵۱-۵۰۰) مشترکا رتبه اول و دانشگاه صنعتی شریف (۵۰۱-۶۰۰) رتبه سوم را کسب کردند.

در رشته علوم شیمی دانشگاه تهران با رتبه ۱۷۳ رتبه اول و دانشگاه تربیت مدرس (۳۵۰-۴۰۰) رتبه دوم و دانشگاه صنعتی امیرکبیر و صنعتی شریف (۴۵۰-۴۰۱) به صورت مشترک رتبه چهارم را کسب نمودند.

در رشته زمین و علوم محیطی دانشگاه تهران ۱۸۵ رتبه اول و دانشگاه تربیت مدرس (۴۰۱-۴۵۰) رتبه دوم و دانشگاه شیراز (۵۰۰-۴۵۱) رتبه سوم را کسب کردند. در رشته علوم زیستی دانشگاه علوم پزشکی تهران و دانشگاه تهران (۵۰۱-۶۰۰) رتبه اول کسب کردند.

حوزه مهندسی و فناوری

در رشته مهندسی عمران دانشگاه تهران با رتبه ۵۸، دانشگاه علم و صنعت ایران با رتبه ۱۳۹، دانشگاه صنعتی امیرکبیر با رتبه ۱۴۹، دانشگاه تبریز با رتبه ۱۶۱ و دانشگاه صنعتی شریف با رتبه ۱۹۶ رتبه‌های اول تا پنجم را کسب کردند.

در رشته مهندسی برق و الکترونیک دانشگاه تهران با رتبه ۲۲۰، صنعتی شریف با رتبه ۲۲۹، صنعتی امیرکبیر با رتبه ۲۵۱-۳۰۰ به ترتیب در جایگاه اول تا سوم قرار گرفتند.

در رشته مهندسی مکانیک دانشگاه تهران (۲۷)، صنعتی امیرکبیر (۶۹)، صنعتی نوشیروانی بابل (۹۵)، علم و صنعت ایران (۱۰۷)، صنعتی شریف (۱۴۳) به ترتیب جایگاه اول تا پنجم کشور را کسب کردند.

در رشته مهندسی شیمی دانشگاه تهران (۷۳)، صنعتی امیرکبیر (۱۳۳)، صنعتی شریف (۱۵۸)، تربیت مدرس (۱۹۰) و دانشگاه علم و صنعت ایران (۱۹۲) به ترتیب رتبه‌های اول تا پنجم کشور را کسب کرده‌اند.

در رشته مهندسی مواد دانشگاه تهران (۱۸۶) رتبه اول، صنعتی امیرکبیر (۳۰۰-۲۵۱) رتبه دوم، صنعتی شریف (۳۵۰-۳۰۱) رتبه سوم کشور را کسب کردند.

در رشته مهندسی پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران (۱۳۶) رتبه اول، دانشگاه علوم پزشکی تبریز (۱۷۵) رتبه دوم، دانشگاه تهران (۱۹۹) رتبه سوم، دانشگاه صنعتی امیرکبیر (۲۲۴) رتبه چهارم کشور را کسب کردند.

در رشته مهندسی محیط زیست دانشگاه تهران (۶۶) رتبه اول، صنعتی امیرکبیر (۲۲۹) رتبه دوم، تربیت مدرس (۲۴۲) رتبه سوم و صنعتی شریف (۲۴۴) در جایگاه چهارم قرار گرفتند.

در رشته مهندسی بیوتکنولوژی محیطی دانشگاه علوم پزشکی تهران (۱۷۴)، دانشگاه تهران (۱۹۰)، علوم پزشکی تبریز (۱۹۸)، تربیت مدرس (۲۲۷)، علوم پزشکی

- شهید بهشتی (۲۳۷) به ترتیب در رتبه‌های اول تا پنجم قرار گرفتند. در رشته مهندسی بیوتکنولوژی صنعتی سه دانشگاه از ایران در رتبه‌بندی حضور یافتند. دانشگاه علوم پزشکی تهران (۲۵) رتبه اول و علوم پزشکی تبریز (۲۹) رتبه دوم و دانشگاه صنعتی امیرکبیر (۳۵) رتبه سوم در کشور را کسب کردند. در رشته مهندسی فناوری نانو دانشگاه تهران (۲۵۱-۳۰۰) در رتبه اول و صنعتی شریف (۳۰۱-۳۵۰) در جایگاه دوم قرار گرفتند. در سایر رشته‌های مهندسی و فناوری (شامل: مهندسی چندرشته‌ای، مهندسی صنایع، مهندسی تولید، علوم و فنون غذایی، ابزار دقیق & INSTRUMENTS & INSTRUMENTATION) ذره بین (MICROSCOPY)، علوم تصویربرداری و فناوری عکاسی، طیف‌سنجی) دانشگاه تهران (۱۱۸) رتبه اول، دانشگاه صنعتی امیرکبیر و صنعتی اصفهان (۳۰۱-۳۵۰) هر دو رتبه دوم، دانشگاه علم و
- صنعت ایران و صنعتی شریف (۴۰۰-۳۵۱) هر دو در رتبه چهارم قرار گرفتند.
- حوزه علوم پزشکی و بهداشت**
- در رشته تحقیقات پزشکی پایه دانشگاه علوم پزشکی تهران (۲۱۷) رتبه اول، علوم پزشکی مشهد (۳۰۱-۳۵۰) رتبه دوم، علوم پزشکی شهید بهشتی (۴۰۰-۳۵۱) رتبه سوم، علوم پزشکی تبریز (۴۵۰-۴۰۱) رتبه چهارم را کسب کردند. در رشته پزشکی بالینی دانشگاه علوم پزشکی تهران (۳۰۰-۲۵۱)، پزشکی شهید بهشتی (۴۰۰-۳۵۱)، علوم پزشکی ایران (۴۵۰-۴۰۱) رتبه اول تا سوم را کسب کردند. در رشته علوم بهداشت دانشگاه علوم پزشکی تهران (۱۷۲) رتبه اول، پزشکی شهید بهشتی (۳۰۰-۲۵۱) رتبه دوم، علوم پزشکی ایران (۴۰۰-۳۵۱) رتبه سوم را کسب کردند.
- حوزه علوم کشاورزی**
- در رشته کشاورزی، جنگل‌داری و شیلات دانشگاه تهران (۷۵)، تربیت
- مدرس (۱۷۳)، شیراز (۱۸۲)، صنعتی اصفهان (۲۳۲) به ترتیب رتبه اول تا چهارم را کسب کردند. در رشته علوم دامپزشکی دانشگاه تهران موفق به کسب رتبه ۹۸ شد که تنها دانشگاه کشور در این رشته است. در سایر رشته‌های علوم کشاورزی (شامل مهندسی کشاورزی، اقتصاد و سیاست‌گذاری کشاورزی، علوم و فنون غذایی) دانشگاه‌های تهران (۸۸)، علوم پزشکی شهید بهشتی (۱۵۶)، صنعتی اصفهان (۱۷۸) و تربیت مدرس (۱۹۸) در رتبه‌بندی حضور دارند و به ترتیب رتبه اول تا چهارم کشور را کسب کردند.
- حوزه علوم اجتماعی**
- در رشته اقتصاد و تجارت دانشگاه تهران رتبه (۲۵۱-۳۰۰) را در این رشته به دست آورد که تنها دانشگاه کشور در این رشته است. در رشته جغرافیای اجتماعی و اقتصادی تنها دانشگاه تهران موفق به کسب رتبه (۲۵۱-۳۰۰) شده است.

نتایج رتبه‌بندی موضوعی ISC سال ۲۰۲۰ در رشته‌های مختلف		
رتبه جهانی در سال ۲۰۲۰	نام دانشگاه	رشته
۲۴۶	دانشگاه صنعتی امیرکبیر	ریاضیات (۱۹ دانشگاه)
۴۵۰-۴۰۱	دانشگاه فردوسی مشهد و دانشگاه تهران	
۵۰۰-۴۵۱	دانشگاه علم و صنعت ایران و صنعتی شریف	
۶۰۰-۵۰۱	دانشگاه شهید بهشتی و دانشگاه تبریز	
۷۰۰-۶۰۱	دانشگاه صنعتی اصفهان، صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی، دانشگاه رازی، دانشگاه سمنان، دانشگاه شهید باهنر کرمان، دانشگاه صنعتی شاهرود، دانشگاه شیراز، دانشگاه تربیت مدرس، دانشگاه گیلان، دانشگاه اصفهان، دانشگاه مازندران و دانشگاه یزد	
۲۱۰	دانشگاه تهران	علوم کامپیوتر و اطلاعات (۶ دانشگاه)
۳۵۰-۳۰۱	دانشگاه صنعتی امیرکبیر و صنعتی شریف	
۵۰۰-۴۵۱	دانشگاه علم و صنعت ایران	
۷۰۰-۶۰۱	دانشگاه فردوسی مشهد و شهید بهشتی	
۵۰۰-۴۵۱	دانشگاه صنعتی اصفهان و دانشگاه تهران	علوم فیزیکی و نجوم (۸ دانشگاه)
۶۰۰-۵۰۱	دانشگاه صنعتی شریف	
۷۰۰-۶۰۱	دانشگاه صنعتی امیرکبیر، علم و صنعت ایران، شهید بهشتی، کاشان و تبریز	
۱۷۳	دانشگاه تهران	علوم شیمی (۱۴ دانشگاه)
۴۰۰-۳۵۱	دانشگاه تربیت مدرس	
۴۵۰-۴۰۱	دانشگاه صنعتی امیرکبیر و صنعتی شریف	
۵۰۰-۴۵۱	دانشگاه صنعتی اصفهان و علوم پزشکی تهران	
۶۰۰-۵۰۱	دانشگاه فردوسی مشهد، علم و صنعت ایران، دانشگاه شیراز و تبریز	
۷۰۰-۶۰۱	دانشگاه بوعلی سینا، شهید بهشتی، علوم پزشکی تبریز و کاشان	
۱۸۵	دانشگاه تهران	زمین و علوم محیطی (۱۲ دانشگاه)
۴۵۰-۴۰۱	دانشگاه تربیت مدرس	
۵۰۰-۴۵۱	دانشگاه شیراز	
۶۰۰-۵۰۱	دانشگاه صنعتی امیرکبیر، فردوسی مشهد، صنعتی اصفهان، تبریز	
۷۰۰-۶۰۱	دانشگاه علم و صنعت ایران، صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی، شهید بهشتی، صنعتی شریف، علوم پزشکی تهران	
۶۰۰-۵۰۱	دانشگاه علوم پزشکی تهران و دانشگاه تهران	علوم زیستی (۷ دانشگاه)
۷۰۰-۶۰۱	دانشگاه علوم پزشکی ایران، علوم پزشکی مشهد، علوم پزشکی شهید بهشتی، علوم پزشکی تبریز و دانشگاه تربیت مدرس	
۵۸	دانشگاه تهران	مهندسی عمران (۹ دانشگاه)
۱۳۹	دانشگاه علم و صنعت ایران	
۱۴۹	دانشگاه صنعتی امیرکبیر	
۱۶۱	دانشگاه تبریز	
۱۹۶	دانشگاه صنعتی شریف	
۲۲۲	دانشگاه تربیت مدرس	
۳۰۰-۲۵۱	دانشگاه صنعتی اصفهان، صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی و گیلان	
۲۲۰	دانشگاه تهران	مهندسی برق و الکترونیک (۱۱ دانشگاه)
۲۲۹	دانشگاه صنعتی شریف	
۳۰۰-۲۵۱	دانشگاه صنعتی امیرکبیر	
۴۵۰-۴۰۱	دانشگاه علم و صنعت ایران و دانشگاه تبریز	
۵۰۰-۴۵۱	دانشگاه صنعتی اصفهان، صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی و دانشگاه شهید بهشتی	
۶۰۰-۵۰۱	دانشگاه شیراز و دانشگاه تربیت مدرس	

۷۰۰-۶۰۱	دانشگاه فردوسی مشهد	مهندسی مکانیک (۲۰ دانشگاه)
۲۷	دانشگاه تهران	
۶۹	دانشگاه صنعتی امیرکبیر	
۹۵	دانشگاه صنعتی نوشیروانی بابل	
۱۰۷	دانشگاه علم و صنعت ایران	
۱۴۳	دانشگاه صنعتی شریف	
۱۶۹	دانشگاه فردوسی مشهد	
۱۸۶	دانشگاه تبریز	
۲۱۱	دانشگاه تربیت مدرس	
۲۳۲	دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی	
۲۳۷	دانشگاه صنعتی اصفهان	
۳۵۰-۳۰۱	دانشگاه شهید بهشتی، دانشگاه شیراز، کاشان و گیلان	
۴۰۰-۳۵۱	دانشگاه سمنان	
۴۵۰-۴۰۱	دانشگاه بین‌المللی امام خمینی	
۵۰۰-۴۵۱	دانشگاه صنعتی شاهرود و دانشگاه ارومیه	
۶۰۰-۵۰۱	دانشگاه شهید باهنر کرمان و دانشگاه اصفهان	مهندسی شیمی (۱۱ دانشگاه)
۷۳	دانشگاه تهران	
۱۳۳	دانشگاه صنعتی امیرکبیر	
۱۵۸	دانشگاه صنعتی شریف	
۱۹۰	دانشگاه تربیت مدرس	
۱۹۲	دانشگاه علم و صنعت ایران	
۲۱۴	دانشگاه صنعتی اصفهان	
۲۲۱	دانشگاه شیراز	
۲۳۷	دانشگاه فردوسی مشهد	
۲۴۵	دانشگاه تبریز	
۲۴۶	دانشگاه صنعتی نوشیروانی بابل	
۳۰۰-۲۵۱	دانشگاه علوم پزشکی تهران	مهندسی مواد (۱۴ دانشگاه)
۱۸۶	دانشگاه تهران	
۳۰۰-۲۵۱	دانشگاه صنعتی امیرکبیر	
۳۵۰-۳۰۱	دانشگاه صنعتی شریف	
۴۰۰-۳۵۱	دانشگاه علم و صنعت ایران و صنعتی اصفهان	
۵۰۰-۴۵۱	دانشگاه تربیت مدرس	
۶۰۰-۵۰۱	دانشگاه کاشان و تبریز	مهندسی فردوسی مشهد، صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی، صنعتی سهند، دانشگاه سمنان، دانشگاه شیراز و دانشگاه گیلان
۷۰۰-۶۰۱		
۱۳۶	دانشگاه علوم پزشکی تهران	مهندسی پزشکی (۷ دانشگاه)
۱۷۵	دانشگاه علوم پزشکی تبریز	
۱۹۹	دانشگاه تهران	
۲۲۴	دانشگاه صنعتی امیرکبیر	
۲۳۰	دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی	
۲۳۶	دانشگاه صنعتی شریف	
۲۳۸	دانشگاه تربیت مدرس	
۶۶	دانشگاه تهران	
۲۲۹	دانشگاه صنعتی امیرکبیر	
۲۴۲	دانشگاه تربیت مدرس	

۲۴۴	دانشگاه صنعتی شریف	
۳۰۰-۲۵۱	دانشگاه علم و صنعت ایران	
۳۵۰-۳۰۱	دانشگاه صنعتی اصفهان و دانشگاه تبریز	
۴۰۰-۳۵۱	دانشگاه فردوسی مشهد	
۴۵۰-۴۰۱	دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی و دانشگاه شیراز	
۵۰۰-۴۵۱	دانشگاه صنعتی نوشیروانی بابل و دانشگاه شهید بهشتی	
۶۰۰-۵۰۱	دانشگاه کاشان	
۷۰۰-۶۰۱	دانشگاه صنعتی شاهرود و دانشگاه اصفهان	مهندسی بیوتکنولوژی صنعتی (۳ دانشگاه)
۲۵	دانشگاه علوم پزشکی تهران	
۲۹	دانشگاه علوم پزشکی تبریز	مهندسی فناوری نانو (۲ دانشگاه)
۳۵	دانشگاه صنعتی امیرکبیر	
۳۰۰-۲۵۱	دانشگاه تهران	مهندسی بیوتکنولوژی محیطی (۵ دانشگاه)
۳۵۰-۳۰۱	دانشگاه صنعتی شریف	
۱۷۴	دانشگاه علوم پزشکی تهران	
۱۹۰	دانشگاه تهران	
۱۹۸	دانشگاه علوم پزشکی تبریز	
۲۲۷	دانشگاه تربیت مدرس	سایر رشته‌های مهندسی و فناوری (۱۲ دانشگاه)
۲۳۷	دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی	
۱۱۸	دانشگاه تهران	
۳۵۰-۳۰۱	دانشگاه صنعتی امیرکبیر و صنعتی اصفهان	
۴۰۰-۳۵۱	دانشگاه علم و صنعت ایران و صنعتی شریف	
۴۵۰-۴۰۱	دانشگاه تربیت مدرس، دانشگاه تبریز	
۶۰۰-۵۰۱	دانشگاه فردوسی مشهد، صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی و دانشگاه شیراز	
۷۰۰-۶۰۱	دانشگاه صنعتی نوشیروانی بابل و دانشگاه شهید بهشتی	تحقیقات پزشکی پایه (۱۳ دانشگاه)
۲۱۷	دانشگاه علوم پزشکی تهران	
۳۵۰-۳۰۱	دانشگاه علوم پزشکی مشهد	
۴۰۰-۳۵۱	دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی	
۴۵۰-۴۰۱	دانشگاه علوم پزشکی تبریز	
۵۰۰-۴۵۱	دانشگاه علوم پزشکی ایران	
۶۰۰-۵۰۱	دانشگاه علوم پزشکی اصفهان و دانشگاه تهران	
۷۰۰-۶۰۱	دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز، علوم پزشکی بقیه‌الله، علوم پزشکی کرمان، علوم پزشکی مازندران، علوم پزشکی شیراز، تربیت مدرس	پزشکی بالینی (۸ دانشگاه)
۳۰۰-۲۵۱	دانشگاه علوم پزشکی تهران	
۴۰۰-۳۵۱	دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی	
۴۵۰-۴۰۱	دانشگاه علوم پزشکی ایران	
۵۰۰-۴۵۱	دانشگاه علوم پزشکی مشهد	
۶۰۰-۵۰۱	دانشگاه علوم پزشکی اصفهان و علوم پزشکی شیراز	
۷۰۰-۶۰۱	دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز، علوم پزشکی تبریز	
۱۷۲	دانشگاه علوم پزشکی تهران	علوم بهداشت (۱۴ دانشگاه)
۳۰۰-۲۵۱	دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی	
۴۰۰-۳۵۱	دانشگاه علوم پزشکی ایران	
۵۰۰-۴۵۱	دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، علوم پزشکی کرمان، علوم پزشکی کرمانشاه و علوم پزشکی مشهد	
۶۰۰-۵۰۱	دانشگاه علوم پزشکی بقیه‌الله، علوم پزشکی مازندران، علوم پزشکی شیراز و علوم پزشکی تبریز	
۷۰۰-۶۰۱	دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز، دانشگاه تربیت مدرس و دانشگاه تهران	

۷۵	دانشگاه تهران	کشاورزی، جنگل‌داری و شیلات (۵ دانشگاه)
۱۷۳	دانشگاه تربیت مدرس	
۱۸۲	دانشگاه شیراز	
۲۳۲	دانشگاه صنعتی اصفهان	
۳۰۰-۲۵۱	دانشگاه فردوسی مشهد	
۹۸	دانشگاه تهران	علوم دامپزشکی
۸۸	دانشگاه تهران	سایر رشته‌های علوم کشاورزی (شامل مهندسی کشاورزی، اقتصاد و سیاست‌گذاری کشاورزی، علوم و فنون غذایی) (۶ دانشگاه)
۱۵۶	دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی	
۱۷۸	دانشگاه صنعتی اصفهان	
۱۹۸	دانشگاه تربیت مدرس	
۲۲۸	دانشگاه فردوسی مشهد و دانشگاه شیراز	
۳۰۰-۲۵۱	دانشگاه تهران	اقتصاد و تجارت
۳۰۰-۲۵۱	دانشگاه تهران	جغرافیای اجتماعی و اقتصادی

متعلق به کشور عربستان سعودی با رتبه ۳۶ بوده است.

در حوزه علوم پزشکی و بهداشت تعداد ۵۲ دانشگاه از کشورهای اسلامی حضور داشتند که بیشترین تعداد مربوط به کشور ترکیه با ۱۸ دانشگاه است. کشورهای ایران با ۱۲ دانشگاه و مصر با ۷ دانشگاه بیشترین حضور را در این حوزه موضوعی داشته‌اند. ضمناً بهترین رتبه کسب شده در این حوزه برابر با ۲۳۱ و کشور ایران بوده است.

در حوزه علوم کشاورزی تعداد ۷۵ دانشگاه از کشورهای اسلامی حضور داشتند که بیشترین تعداد مربوط به کشور ترکیه با ۲۳ دانشگاه است. کشورهای ایران با ۱۴ دانشگاه و پاکستان و مصر هر کدام با ۸ دانشگاه بیشترین حضور را در این حوزه موضوعی داشته‌اند. ضمناً بهترین رتبه کسب شده در این حوزه برابر با ۶۲ مربوط به کشور مالزی بوده است.

در حوزه علوم اجتماعی تعداد ۲۰ دانشگاه از کشورهای اسلامی حضور داشتند که بیشترین تعداد مربوط به کشور مالزی با ۸ دانشگاه است.

حضور کشورهای اسلامی در رتبه‌بندی موضوعی ISC

دهقانی گفت: در رتبه‌بندی حوزه موضوعی-ISC 2020 سایر کشورهای اسلامی نیز به خوبی ظاهر شدند.

در حوزه علوم طبیعی تعداد ۳۸ دانشگاه از کشورهای اسلامی حضور داشتند که بیشترین تعداد مربوط به کشور ایران با ۱۱ دانشگاه است. کشورهای مالزی با ۶ دانشگاه و ترکیه با ۵ دانشگاه بیشترین حضور را در این حوزه موضوعی داشته‌اند. بهترین رتبه کسب شده در این حوزه متعلق به کشور عربستان سعودی با رتبه ۷۳ بوده است.

در حوزه مهندسی و فناوری تعداد ۵۶ دانشگاه از کشورهای اسلامی حضور داشتند که بیشترین تعداد مربوط به کشور ایران با ۱۴ دانشگاه است. کشورهای مالزی با ۱۲ دانشگاه و ترکیه با ۶ دانشگاه بیشترین حضور را در این حوزه موضوعی داشته‌اند. بهترین رتبه کسب شده در این حوزه

کشور مالزی با چهار دانشگاه است. کشورهای ترکیه با سه دانشگاه و ایران و اندونزی با ۱ دانشگاه بیشترین حضور را در این حوزه موضوعی داشته‌اند. بهترین رتبه کسب شده در این حوزه متعلق به کشور مالزی با رتبه ۴۰۰-۳۵۱ بوده است.

کشورهای اندونزی با ۵ دانشگاه و ترکیه با ۴ دانشگاه بیشترین حضور را در این حوزه موضوعی داشته‌اند. ضمناً بهترین رتبه کسب شده در این حوزه برابر با ۳۵۰-۳۰۱ و کشور مالزی بوده است. در حوزه علوم انسانی تعداد ۹ دانشگاه از کشورهای اسلامی حضور داشتند که بیشترین تعداد مربوط به

تعداد دانشگاه‌های کشورهای اسلامی در رتبه‌بندی موضوعی ۲۰۲۰-ISC در هر کدام از حوزه‌های موضوعی						
کشور	علوم طبیعی	مهندسی و فناوری	علوم پزشکی و بهداشت	علوم کشاورزی	علوم اجتماعی	علوم انسانی
ایران	۱۱	۱۴	۱۲	۱۴	۱	۱
مالزی	۶	۱۲	۴	۶	۸	۴
ترکیه	۵	۶	۱۸	۲۳	۴	۳
عربستان	۴	۴	۳	۲	۱	-
تونس	۳	۵	۱	۳	-	-
مصر	۳	۳	۷	۸	-	-
پاکستان	۳	۳	۱	۸	-	-
اندونزی	۲	۴	۱	۶	۵	۱
مراکش	۱	۱	۱	-	-	-
قطر	-	۱	۱	-	۱	-
الجزایر	-	۱	-	-	-	-
بنگلادش	-	۱	-	۱	-	-
امارات متحده عربی	-	۱	-	-	-	-
لبنان	-	-	۱	-	-	-
نیجریه	-	-	۱	۲	-	-
اوگاندا	-	-	۱	۱	-	-
عراق	-	-	-	۱	-	-
تعداد کل	۳۸	۵۶	۵۲	۷۵	۲۰	۹

انتشار نتایج رتبه‌بندی تایمز کشورهای آسیایی سال ۲۰۲۱

حضور ۷ دانشگاه از جمهوری اسلامی ایران در میان ۱۰۰ دانشگاه برتر آسیا^۱

Peking University از کشور چین مانند سال گذشته رتبه‌های اول و دوم را در بین دانشگاه‌های آسیایی به خود اختصاص داده‌اند و برای دومین سال متوالی دو دانشگاه از چین در صدر جدول این رتبه‌بندی دیده می‌شود و دوباره مانند سال گذشته دانشگاه‌های NUS (National University of Singapore) سنگاپور و UHK (University of Hong Kong) از هنگ‌کنگ به ترتیب رتبه‌های دوم و سوم را دارند. همانند سال‌های گذشته، کشور ژاپن با ۱۱۶ دانشگاه بیشترین تعداد دانشگاه را در این رتبه‌بندی دارد (سال گذشته این رکورد ۱۱۰ بوده است) و بهترین دانشگاه آن University of Tokyo با رتبه ۶ می‌باشد.

رئیس موسسه استنادی علوم (ISC) و پایش علم و فناوری گفت: ایران در سال ۲۰۲۱، تعداد ۴۷ دانشگاه در بین دانشگاه‌های برتر آسیایی داشته است که این تعداد در سال ۲۰۲۰، ۴۰ دانشگاه، در ۲۰۱۹، ۲۹ دانشگاه، در سال ۲۰۱۸، ۱۸ دانشگاه و در سال ۲۰۱۷ برابر با ۱۴ دانشگاه بوده است. سهم ایران از نظر تعداد دانشگاه‌ها در سال ۲۰۱۳ برابر با ۳ درصد بود که در سال ۲۰۲۱ به ۸/۵ درصد رسیده است. همان‌گونه که در جدول زیر نشان داده شده است، در رتبه‌بندی آسیایی ۲۰۲۱ تایمز، تعداد ۴۷ دانشگاه از ایران حضور دارند.

به گزارش اداره کل روابط عمومی وزارت علوم به نقل از موسسه استنادی علوم (ISC) و پایش علم و فناوری، دکتر محمدجواد دهقانی رییس این مؤسسه گفت: پایگاه رتبه‌بندی تایمز یکی از نظام‌های رتبه‌بندی معتبر در سطح بین‌المللی است که در سال ۲۰۱۳ میلادی برای اولین بار رتبه‌بندی دانشگاه‌های آسیایی را در کنار رتبه‌بندی‌های بین‌المللی خود انجام داد. در گزارش اخیر رتبه‌بندی دانشگاه‌های آسیایی سال ۲۰۲۱ از ایران تعداد ۴۷ دانشگاه حضور داشته‌اند که ۷ دانشگاه کشور در میان ۱۰۰ دانشگاه برتر آسیا قرار گرفته‌اند. این در حالی است که تعداد دانشگاه‌های ایران در سال گذشته ۴۰ دانشگاه بوده است.

دکتر دهقانی گفت: روش‌شناسی این رتبه‌بندی همانند روش‌شناسی رتبه‌بندی جهانی دانشگاه‌هاست که از ۱۳ شاخص در قالب ۵ معیار آموزش (۲۵)، پژوهش (۳۰)، استنادات (۳۰)، درآمد صنعتی (۷/۵) و وجهه بین‌المللی (۷/۵) بهره‌جسته است. با این حال در رتبه‌بندی دانشگاه‌های آسیایی پس از محاسبه امتیازات بر اساس شاخص‌ها، نتایج کسب شده را بر اساس دانشگاه‌های موجود در این رتبه‌بندی مجدد تنظیم می‌کند. وی ادامه داد: رتبه‌بندی آسیایی تایمز در سال ۲۰۲۱، تعداد ۵۵۱ دانشگاه را از ۳۰ کشور در بردارد. در این رتبه‌بندی دانشگاه‌های Tsinghua University و

تعداد دانشگاه‌های ایران در رتبه‌بندی تایمز آسیا در سال‌های مختلف									
۲۰۱۳	۲۰۱۴	۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷	۲۰۱۸	۲۰۱۹	۲۰۲۰	۲۰۲۱	
۳	۳	۳	۸	۱۴	۱۸	۲۹	۴۰	۴۷	تعداد دانشگاه‌های ایران
۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۲۰۱	۲۹۵	۳۵۹	۴۱۴	۴۸۹	۵۵۱	تعداد دانشگاه‌های آسیایی در تایمز
۳	۳	۳	۳/۹	۴/۷	۵	۶/۹	۸/۲	۸/۵	سهم ایران (درصد)

۱. برگرفته از نشریه عتف شماره ۴۷، مرداد ۱۴۰۰.

رتبه‌های ۵۸ و ۵۹ دانشگاه‌های دوم و سوم هستند. بهترین رتبه ایران نسبت به سال گذشته ۳ مرتبه ارتقا داشته است و از ۴۸ به ۴۵ رسیده است.

دهقانی اظهار داشت: دانشگاه علوم پزشکی کردستان که برای اولین بار در این رتبه‌بندی حضور دارد با رتبه ۴۵ و دانشگاه‌های صنعتی شریف و صنعتی نوشیروانی بابل به ترتیب با

جایگاه دانشگاه‌های ایران در رتبه‌بندی تایمز کشورهای آسیایی سال ۲۰۲۱					
رتبه در آسیا	نام دانشگاه	رتبه ایران	رتبه در آسیا	نام دانشگاه	رتبه ایران
۳۰۰-۲۵۱	دانشگاه شهید مدنی آذربایجان	۲۲	۴۵	علوم پزشکی کردستان	۱
	دانشگاه فردوسی مشهد		۵۸	دانشگاه صنعتی شریف	۲
	دانشگاه اصفهان		۵۹	دانشگاه صنعتی نوشیروانی بابل	۳
	علوم پزشکی اصفهان		۷۰	دانشگاه صنعتی امیرکبیر	۴
	علوم پزشکی کرمان		۷۶	دانشگاه علم و صنعت ایران	۵
	دانشگاه لرستان		۹۴	علوم پزشکی تهران	۶
	دانشگاه مازندران		۱۰۰	دانشگاه کاشان	۷
	دانشگاه سمنان		۱۰۴	دانشگاه تهران	۸
	دانشگاه صنعتی شاهرود		۱۰۹	علوم پزشکی مشهد	۹
	علوم پزشکی شیراز		۱۱۴	دانشگاه صنعتی شیراز	۱۰
۳۵۰-۳۰۱	دانشگاه گیلان	۳۲	۱۱۶	دانشگاه صنعتی اصفهان	۱۱
	دانشگاه خوارزمی		۱۱۷	علوم پزشکی ایران	۱۲
			۱۲۱	دانشگاه تبریز	۱۳
	دانشگاه رازی		۱۲۷	دانشگاه یاسوج	۱۴
	دانشگاه شهیدچمران اهواز		۱۳۰	دانشگاه محقق اردبیلی	۱۵
	دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی		۱۳۳	دانشگاه کردستان	۱۶
	دانشگاه شهرکرد		۱۴۸	دانشگاه شهید بهشتی	۱۷
۴۰۰-۳۵۱	دانشگاه بوعلی سینا	۳۸	۱۵۷	علوم پزشکی شهید بهشتی	۱۸
	دانشگاه شاهد		۱۶۵	علوم پزشکی تبریز	۱۹
	دانشگاه ارومیه		۱۸۶	دانشگاه شیراز	۲۰
+۴۰۱	دانشگاه الزهراء، دانشگاه اراک، دانشگاه بیرجند، دانشگاه حکیم سبزواری، دانشگاه شهید باهنر کرمان، دانشگاه سیستان و بلوچستان و دانشگاه یزد	۴۱	۲۵۰-۲۰۱	خواجه نصیرالدین طوسی	۲۱

سال ۲۰۲۱ رسیده است (تعداد دانشگاه‌های حاضر در رتبه‌بندی از ۴۸۹ دانشگاه به ۵۵۱ دانشگاه رسیده است). در سال ۲۰۲۰ تعداد ۵ دانشگاه در جمع ۱۰۰ دانشگاه برتر آسیا قرار داشته‌اند، در حالی‌که در سال ۲۰۲۱ این تعداد به ۷ دانشگاه رسیده است.

مقایسه عملکرد دانشگاه‌های ایران در سال ۲۰۲۰ و

۲۰۲۱

رئیس مؤسسه استنادی علوم (ISC) و پایش علم و فناوری گفت: تعداد دانشگاه‌های ایران از ۴۰ دانشگاه در رتبه‌بندی آسیایی ۲۰۲۰ تایمز به ۴۷ دانشگاه در

صنعتی امیرکبیر، علم و صنعت ایران، علوم پزشکی تهران، کاشان، تهران، علوم پزشکی مشهد، صنعتی شیراز، صنعتی اصفهان، علوم پزشکی ایران، تبریز، علوم پزشکی تبریز، شهید مدنی آذربایجان، سمنان، صنعتی شاهرود، علوم پزشکی شیراز، شاهد توانسته‌اند نسبت به سال گذشته عملکرد بهتری نسبت به سال قبل داشته و رتبه خود را ارتقا دهند. با این‌که ایران به لحاظ تعداد دانشگاه نسبت به سال قبل رشد چشمگیری داشته است، اما این رشد از لحاظ جایگاه رتبه نیز به صورت محسوسی قابل مشاهده است. جدول زیر ارتقا رتبه دانشگاه‌ها را نشان می‌دهد.

بهترین رتبه ایران در سال ۲۰۲۰، رتبه ۴۸ بوده است اما این رتبه در سال ۲۰۲۱ به رتبه ۴۵ رسیده است.

وی افزود: در رتبه‌بندی سال ۲۰۲۱، دانشگاه علوم پزشکی کردستان، دانشگاه محقق اردبیلی، دانشگاه لرستان، علوم پزشکی کرمان، دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی، دانشگاه اراک، دانشگاه رازی، دانشگاه حکیم سبزواری و دانشگاه سیستان و بلوچستان در رتبه‌بندی حضور یافته‌اند که در سال گذشته در این رتبه‌بندی نبوده‌اند.

دهقانی گفت: بررسی‌ها نشان می‌دهد تقریباً اغلب دانشگاه‌ها از جمله دانشگاه‌های صنعتی شریف،

وضعیت دانشگاه‌های ارتقا یافته ایران در رتبه‌بندی تایمز آسیایی سال ۲۰۲۱ نسبت به سال ۲۰۲۰			
رتقاء رتبه	۲۰۲۰	۲۰۲۱	دانشگاه
۱۷	۷۵	۵۸	دانشگاه صنعتی شریف
۱۳	۸۳	۷۰	دانشگاه صنعتی امیرکبیر
۱۱	۸۷	۷۶	دانشگاه علم و صنعت ایران
۱۵	۱۰۹	۹۴	علوم پزشکی تهران
۱۰	۱۱۰	۱۰۰	دانشگاه کاشان
۴۰	۱۴۴	۱۰۴	دانشگاه تهران
۵	۱۱۴	۱۰۹	علوم پزشکی مشهد
۴۲	۱۵۶	۱۱۴	دانشگاه صنعتی شیراز
۱۴	۱۳۰	۱۱۶	دانشگاه صنعتی اصفهان
۲۱	۱۳۸	۱۱۷	علوم پزشکی ایران
۴۲	۱۶۳	۱۲۱	دانشگاه تبریز
۳۲	۱۸۰	۱۴۸	دانشگاه شهید بهشتی
۱	۱۶۶	۱۶۵	علوم پزشکی تبریز
از بازه ۲۰۱-۲۵۰ به رتبه ۱۸۶	۲۵۰-۲۰۱	۱۸۶	دانشگاه شیراز
از بازه ۲۰۱-۲۵۰ به رتبه ۱۳۳	۲۵۰-۲۰۱	۱۳۳	دانشگاه کردستان
بازه ۲	۴۰۰-۳۵۱	۳۰۰-۲۵۱	دانشگاه شهید مدنی آذربایجان
بازه ۱	۳۵۰-۳۰۱	۳۰۰-۲۵۱	دانشگاه سمنان
بازه ۱	۳۵۰-۳۰۱	۳۰۰-۲۵۱	دانشگاه صنعتی شاهرود
بازه ۳	+۴۰۱	۳۰۰-۲۵۱	علوم پزشکی شیراز
بازه ۱	+۴۰۱	۴۰۰-۳۵۱	دانشگاه شاهد

در جدول زیر حضور دانشگاه‌های ایران در رتبه‌بندی تایمز ۲۰۲۰ و ۲۰۲۱ به صورت تطبیقی نسبت به سال ۲۰۲۰ ارتقای رتبه و کشورهای آسیایی در سال‌های نشان داده شده است. همان‌طور که جایگاه داشته‌اند. ملاحظه می‌شود اغلب دانشگاه‌ها

بررسی تطبیقی حضور دانشگاه‌های ایران در رتبه‌بندی تایمز آسیا ۲۰۲۱ و ۲۰۲۰							
رتبف	دانشگاه	۲۰۲۱	۲۰۲۰	ردیف	دانشگاه	۲۰۲۱	۲۰۲۰
۱	علوم پزشکی کردستان	۴۵	-	۲۵	علوم پزشکی اصفهان	۲۵۱-۳۰۰	۲۰۱-۲۵۰
۲	دانشگاه صنعتی شریف	۵۸	۷۵	۲۶	علوم پزشکی کرمان	۲۵۱-۳۰۰	-
۳	صنعتی نوشیروانی بابل	۵۹	۴۸	۲۷	دانشگاه لرستان	۲۵۱-۳۰۰	-
۴	دانشگاه صنعتی امیرکبیر	۷۰	۸۳	۲۸	دانشگاه مازندران	۲۵۱-۳۰۰	۲۵۱-۳۰۰
۵	دانشگاه علم و صنعت ایران	۷۶	۸۷	۲۹	دانشگاه سمنان	۲۵۱-۳۰۰	۳۰۱-۳۵۰
۶	علوم پزشکی تهران	۹۴	۱۰۹	۳۰	دانشگاه صنعتی شاهرود	۲۵۱-۳۰۰	۳۰۱-۳۵۰
۷	دانشگاه کاشان	۱۰۰	۱۱۰	۳۱	علوم پزشکی شیراز	۲۵۱-۳۰۰	+۴۰۱
۸	دانشگاه تهران	۱۰۴	۱۴۴	۳۲	دانشگاه گیلان	۳۰۱-۳۵۰	۳۰۱-۳۵۰
۹	علوم پزشکی مشهد	۱۰۹	۱۱۴	۳۳	دانشگاه خوارزمی	۳۰۱-۳۵۰	۳۰۱-۳۵۰
۱۰	دانشگاه صنعتی شیراز	۱۱۴	۱۵۶	۳۴	دانشگاه رازی	۳۰۱-۳۵۰	-
۱۱	دانشگاه صنعتی اصفهان	۱۱۶	۱۳۰	۳۵	شهید چمران اهواز	۳۰۱-۳۵۰	۲۵۱-۳۰۰
۱۲	علوم پزشکی ایران	۱۱۷	۱۳۸	۳۶	تربیت دبیر شهید رجایی	۳۰۱-۳۵۰	-
۱۳	دانشگاه تبریز	۱۲۱	۱۶۳	۳۷	دانشگاه شهرکرد	۳۰۱-۳۵۰	۳۰۱-۳۵۰
۱۴	دانشگاه یاسوج	۱۲۷	۸۹	۳۸	دانشگاه بوعلی سینا	۳۵۱-۴۰۰	۳۰۱-۳۵۰
۱۵	دانشگاه محقق اردبیلی	۱۳۰	-	۳۹	دانشگاه شاهد	۳۵۱-۴۰۰	+۴۰۱
۱۶	دانشگاه کردستان	۱۳۳	۲۵۰-۲۰۱	۴۰	دانشگاه ارومیه	۳۵۱-۴۰۰	۳۵۱-۴۰۰
۱۷	دانشگاه شهید بهشتی	۱۴۸	۱۸۰	۴۱	دانشگاه الزهرا	+۴۰۱	+۴۰۱
۱۸	علوم پزشکی شهید بهشتی	۱۵۷	۱۳۸	۴۲	دانشگاه اراک	+۴۰۱	-
۱۹	علوم پزشکی تبریز	۱۶۵	۱۶۶	۴۳	دانشگاه بیرجند	+۴۰۱	+۴۰۱
۲۰	دانشگاه شیراز	۱۸۶	۲۵۰-۲۰۱	۴۴	دانشگاه حکیم سبزواری	+۴۰۱	-
۲۱	خواجه نصیرالدین طوسی	۲۵۰-۲۰۱	۲۵۰-۲۰۱	۴۵	دانشگاه شهید باهنر کرمان	+۴۰۱	+۴۰۱
۲۲	دانشگاه شهید مدنی آذربایجان	۳۰۰-۲۵۱	۴۰۰-۳۵۱	۴۶	دانشگاه سیستان و بلوچستان	+۴۰۱	-
۲۳	دانشگاه فردوسی مشهد	۳۰۰-۲۵۱	۳۰۰-۲۵۱	۴۷	دانشگاه یزد	+۴۰۱	+۴۰۱
۲۴	دانشگاه اصفهان	۳۰۰-۲۵۱	۳۰۰-۲۵۱				

عملکرد دانشگاه‌های کشورهای اسلامی قاره آسیا در رتبه‌بندی آسیایی تایمز ۲۰۲۱
رییس موسسه استنادی علوم (ISC) و پایش علم و فناوری گفت: از ۲۷ کشور اسلامی در قاره آسیا، حضور دارند. از لحاظ تعداد دانشگاه‌های ۱۶ کشور در رتبه‌بندی آسیایی تایمز ۲۰۲۱

دانشگاه، کشور ایران با ۴۷ به لحاظ بهترین رتبه، به ترتیب بهترین رتبه دانشگاه‌های
 دانشگاه رتبه اول و ترکیه و کشورهای عربستان، قطر، امارات کشورهای اسلامی در آسیا را در
 پاکستان به ترتیب با ۴۳ و ۱۶ متحده رتبه‌های اول تا سوم را رتبه‌بندی تایمز ۲۰۲۱ نشان
 دانشگاه رتبه دوم و سوم را دارند. دارند. جدول زیر تعداد حضور و می‌دهد.

بررسی تطبیقی حضور دانشگاه‌های ایران در رتبه‌بندی تایمز آسیا ۲۰۲۱ و ۲۰۲۰							
رتبف	دانشگاه	۲۰۲۱	۲۰۲۰	رتبف	دانشگاه	۲۰۲۱	۲۰۲۰
۱	علوم پزشکی کردستان	۴۵	-	۲۵	علوم پزشکی اصفهان	۲۵۰ - ۲۰۱	۲۵۰ - ۲۰۱
۲	دانشگاه صنعتی شریف	۵۸	۷۵	۲۶	علوم پزشکی کرمان	۳۰۰ - ۲۵۱	-
۳	صنعتی نوشیروانی بابل	۵۹	۴۸	۲۷	دانشگاه لرستان	۳۰۰ - ۲۵۱	-
۴	دانشگاه صنعتی امیرکبیر	۷۰	۸۳	۲۸	دانشگاه مازندران	۳۰۰ - ۲۵۱	۳۰۰ - ۲۵۱
۵	دانشگاه علم و صنعت ایران	۷۶	۸۷	۲۹	دانشگاه سمنان	۳۰۰ - ۲۵۱	۳۵۰ - ۳۰۱
۶	علوم پزشکی تهران	۹۴	۱۰۹	۳۰	دانشگاه صنعتی شاهرود	۳۰۰ - ۲۵۱	۳۵۰ - ۳۰۱
۷	دانشگاه کاشان	۱۰۰	۱۱۰	۳۱	علوم پزشکی شیراز	۳۰۰ - ۲۵۱	+۴۰۱
۸	دانشگاه تهران	۱۰۴	۱۴۴	۳۲	دانشگاه گیلان	۳۵۰ - ۳۰۱	۳۵۰ - ۳۰۱
۹	علوم پزشکی مشهد	۱۰۹	۱۱۴	۳۳	دانشگاه خوارزمی	۳۵۰ - ۳۰۱	۳۵۰ - ۳۰۱
۱۰	دانشگاه صنعتی شیراز	۱۱۴	۱۵۶	۳۴	دانشگاه رازی	۳۵۰ - ۳۰۱	-
۱۱	دانشگاه صنعتی اصفهان	۱۱۶	۱۳۰	۳۵	شهید چمران اهواز	۳۵۰ - ۳۰۱	۳۰۰ - ۲۵۱
۱۲	علوم پزشکی ایران	۱۱۷	۱۳۸	۳۶	تربیت دبیر شهید رجایی	۳۵۰ - ۳۰۱	-
۱۳	دانشگاه تبریز	۱۲۱	۱۶۳	۳۷	دانشگاه شهرکرد	۳۵۰ - ۳۰۱	۳۵۰ - ۳۰۱
۱۴	دانشگاه یاسوج	۱۲۷	۸۹	۳۸	دانشگاه بوعلی سینا	۴۰۰ - ۳۵۱	۳۵۰ - ۳۰۱
۱۵	دانشگاه محقق اردبیلی	۱۳۰	-	۳۹	دانشگاه شاهد	۴۰۰ - ۳۵۱	+۴۰۱
۱۶	دانشگاه کردستان	۱۳۳	۲۵۰ - ۲۰۱	۴۰	دانشگاه ارومیه	۴۰۰ - ۳۵۱	۴۰۰ - ۳۵۱
۱۷	دانشگاه شهید بهشتی	۱۴۸	۱۸۰	۴۱	دانشگاه الزهرا	+۴۰۱	+۴۰۱
۱۸	علوم پزشکی شهید بهشتی	۱۵۷	۱۳۸	۴۲	دانشگاه اراک	+۴۰۱	-
۱۹	علوم پزشکی تبریز	۱۶۵	۱۶۶	۴۳	دانشگاه بیرجند	+۴۰۱	+۴۰۱
۲۰	دانشگاه شیراز	۱۸۶	۲۵۰ - ۲۰۱	۴۴	دانشگاه حکیم سبزواری	+۴۰۱	-
۲۱	خواجه نصیرالدین طوسی	۲۵۰ - ۲۰۱	۲۵۰ - ۲۰۱	۴۵	دانشگاه شهید باهنر کرمان	+۴۰۱	+۴۰۱
۲۲	دانشگاه شهید مدنی آذربایجان	۳۰۰ - ۲۵۱	۴۰۰ - ۳۵۱	۴۶	دانشگاه سیستان و بلوچستان	+۴۰۱	-
۲۳	دانشگاه فردوسی مشهد	۳۰۰ - ۲۵۱	۳۰۰ - ۲۵۱	۴۷	دانشگاه یزد	+۴۰۱	+۴۰۱
۲۴	دانشگاه اصفهان	۳۰۰ - ۲۵۱	۳۰۰ - ۲۵۱				

عملکرد دانشگاه‌های کشورهای اسلامی قاره آسیا در رتبه‌بندی آسیایی تایمز ۲۰۲۱

رییس مؤسسه استنادی علوم (ISC) و پایش علم و فناوری گفت: از ۲۷ کشور اسلامی در قاره آسیا، دانشگاه‌های ۱۶ کشور در رتبه‌بندی آسیایی تایمز ۲۰۲۱ حضور دارند. از لحاظ تعداد دانشگاه، کشور ایران با ۴۷ دانشگاه رتبه اول و ترکیه و پاکستان به ترتیب با ۱۶ و ۱۶ دانشگاه رتبه دوم و سوم را دارند. به لحاظ بهترین رتبه، به ترتیب کشورهای عربستان، قطر، امارات متحده رتبه‌های اول تا سوم را دارند. جدول زیر تعداد حضور و بهترین رتبه دانشگاه‌های کشورهای اسلامی در آسیا را در رتبه‌بندی تایمز ۲۰۲۱ نشان می‌دهد.

تعداد و بهترین رتبه دانشگاه‌های کشورهای اسلامی قاره آسیا در رتبه‌بندی تایمز آسیا ۲۰۲۱		
نام کشور	تعداد دانشگاه	بهترین رتبه در آسیا
ایران	۴۷	۴۵
ترکیه	۴۳	۶۸
پاکستان	۱۶	۱۰۰
مالزی	۱۵	۴۹
عربستان	۱۰	۲۸
اندونزی	۹	۱۹۴
اردن	۵	۶۸
امارات متحده عربی	۵	۳۹
لبنان	۴	۵۰
عراق	۳	۴۰۰-۳۵۱
قزاقستان	۳	۳۵۰-۳۰۱
بنگلادش	۲	۴۰۰-۳۵۱
قطر	۱	۳۵
برونی	۱	۶۰
کویت	۱	۳۰۰-۲۵۱
عمان	۱	۲۵۰-۲۰۱

حضور ۲۶ دانشگاه ایرانی در نظام رتبه‌بندی تایمز جوان^۱

دانشگاه حکیم سبزواری، دانشگاه شاهد، دانشگاه شهید باهنر، دانشگاه یزد (۴۰۰-۳۵۱)، دانشگاه بیرجند و دانشگاه سیستان و بلوچستان (+۴۰۱) هستند.

وی افزود: دانشگاه‌های علوم پزشکی کردستان، محقق اردبیلی، علوم پزشکی کرمان، لرستان، رازی، تربیت دبیر شهید رجائی، اراک، حکیم سبزواری و سیستان و بلوچستان که امسال در رتبه‌بندی حضور دارند؛ سال گذشته در این فهرست حضور نداشتند.

دکتر دهقانی اظهار داشت: در جدول زیر عملکرد سالانه دانشگاه‌های کشور در رتبه‌بندی دانشگاه‌های جوان تایمز نمایش داده شده است. لازم به ذکر است از سال ۲۰۱۲ که این رتبه‌بندی آغاز شده تا سال ۲۰۱۶ دانشگاه صنعتی شریف در این رتبه‌بندی حضور داشته است و از سال ۲۰۱۷ به علت اینکه قدمت این دانشگاه از ۵۰ سال بیشتر شد در این رتبه‌بندی حضور ندارد.

وی یادآور شد: دانشگاه‌های بزرگ کشور همچون دانشگاه تهران، علوم پزشکی تهران، دانشگاه صنعتی شریف، دانشگاه شیراز و دیگر دانشگاه‌هایی که در دیگر رتبه‌بندی‌های تایمز حضور داشته‌اند، دارای قدمتی بیش از ۵۰ سال هستند و نمی‌توانند در رتبه‌بندی دانشگاه‌های جوان حضور یابند.

به گزارش اداره کل روابط عمومی وزارت علوم به نقل از موسسه استنادی علوم و پایش علم و فناوری (ISC)، دکتر محمدجواد دهقانی رییس این موسسه گفت: این پایگاه که در سال ۲۰۲۰، اسامی ۴۱۴ دانشگاه را منتشر کرده بود در سال ۲۰۲۱ این تعداد را به ۴۷۵ دانشگاه رسانده است. این دهمین فهرست دانشگاه‌های برتر جوان در جهان است که از سال ۲۰۱۲ تاکنون به صورت سالانه توسط پایگاه رتبه‌بندی تایمز انجام شده است.

دکتر دهقانی اظهار داشت: در بین ۴۷۵ دانشگاه که در این رتبه‌بندی حضور دارند، سهم جمهوری اسلامی ایران از دانشگاه‌های جوان و برتر دنیا ۲۶ دانشگاه بوده است. دانشگاه علوم پزشکی کردستان با رتبه ۵۰ و قرار گرفتن در فهرست ۵۰ دانشگاه برتر دنیا دانشگاه اول ایران در این فهرست است.

وی ادامه داد: سایر دانشگاه‌های حاضر در این رتبه‌بندی، دانشگاه کاشان (۱۱۴)، دانشگاه صنعتی شیراز (۱۲۳)، دانشگاه علوم پزشکی ایران (۱۲۷)، دانشگاه صنعتی اصفهان (۱۴۵)، دانشگاه یاسوج (۱۴۶)، دانشگاه محقق اردبیلی (۱۵۵)، دانشگاه کردستان (۱۶۵)، دانشگاه شهید مدنی آذربایجان، دانشگاه علوم پزشکی کرمان، دانشگاه لرستان، دانشگاه مازندران، دانشگاه سمنان، دانشگاه صنعتی شاهرود (۳۰۰-۲۵۱)، دانشگاه بوعلی سینا، دانشگاه گیلان، دانشگاه رازی، دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی، دانشگاه شهرکرد (۳۵۰-۳۰۱)، دانشگاه اراک،

نام دانشگاه	سال ۲۰۲۱	سال ۲۰۲۰	سال ۲۰۱۹	سال ۲۰۱۸	سال ۲۰۱۷
دانشگاه علوم پزشکی کردستان	۵۰				
دانشگاه کاشان	۱۱۴	۱۵۰-۱۰۱	۱۵۰-۱۰۱		
دانشگاه صنعتی شیراز	۱۲۳	۲۰۰-۱۵۱	۲۰۰-۱۵۱		
دانشگاه علوم پزشکی ایران	۱۲۷	۲۰۰-۱۵۱	۲۵۰-۲۰۱		
دانشگاه صنعتی اصفهان	۱۴۵	۲۰۰-۱۵۱	۱۵۰-۱۰۱	۱۵۰-۱۰۱	۱۵۰-۱۰۱
دانشگاه یاسوج	۱۴۶	۱۵۰-۱۰۱			
دانشگاه محقق اردبیلی	۱۵۵				
دانشگاه کردستان	۱۶۵	۳۰۰-۲۵۱			
دانشگاه شهید مدنی آذربایجان	۳۰۰-۲۵۱	۳۵۰-۳۰۱	۳۰۰-۲۵۱		
دانشگاه علوم پزشکی کرمان	۳۰۰-۲۵۱				
دانشگاه لرستان	۳۰۰-۲۵۱				
دانشگاه مازندران	۳۰۰-۲۵۱	۲۵۰-۲۰۱	۲۵۰-۲۰۱		
دانشگاه سمنان	۳۰۰-۲۵۱	۳۰۰-۲۵۱			
دانشگاه صنعتی شاهرود	۳۰۰-۲۵۱	۳۵۰-۳۰۱	+۳۰۱		
دانشگاه بوعلی سینا	۳۵۰-۳۰۱	۳۰۰-۲۵۱			
دانشگاه گیلان	۳۵۰-۳۰۱	۳۰۰-۲۵۱	۲۵۰-۲۰۱		
دانشگاه رازی	۳۵۰-۳۰۱				
دانشگاه تربیت دبیر شهید رجائی	۳۵۰-۳۰۱				
دانشگاه شهرکرد	۳۵۰-۳۰۱	۳۵۰-۳۰۱			
دانشگاه اراک	۴۰۰-۳۵۱				
دانشگاه حکیم سبزواری	۴۰۰-۳۵۱				
دانشگاه شاهد	۴۰۰-۳۵۱	۴۰۰-۳۵۱			
دانشگاه شهید باهنر کرمان	۴۰۰-۳۵۱	۴۰۰-۳۵۱	+۳۰۱		
دانشگاه یزد	۴۰۰-۳۵۱	۴۰۰-۳۵۱	+۳۰۱		۲۰۰-۱۵۱
دانشگاه بیرجند	+۴۰۱	+۴۰۱	+۳۰۱		
دانشگاه سیستان و بلوچستان	+۴۰۱				

دانشگاه به لحاظ تعداد دانشگاه‌های حاضر در رتبه‌بندی، رتبه اول و دوم را دارند و کشور مصر با ۱۵ دانشگاه در رتبه سوم قرار دارد. به لحاظ رتبه دانشگاهی نیز دانشگاه الفیصل عربستان سعودی (۳۶)، دانشگاه قطر (۴۳) و دانشگاه علوم پزشکی کردستان ایران (۵۰)، به ترتیب رتبه‌های اول تا سوم را در بین

عملکرد کشورهای اسلامی در رتبه‌بندی

دانشگاه‌های جوان تایمز ۲۰۲۱

رئیس موسسه استنادی علوم (ISC) و پایش علم و فناوری تصریح کرد: در رتبه‌بندی دانشگاه‌های جوان تایمز ۲۰۲۱، دانشگاه‌های ۱۷ کشور اسلامی حضور دارند که کشورهای ترکیه، ایران به ترتیب با ۳۱ و ۲۶

دهقانی افزود: رتبه‌بندی تایمز یکی از مشهورترین نظام‌های رتبه‌بندی بین‌المللی است که هر ساله دانشگاه‌های برتر دنیا را بر اساس ۱۳ شاخص عملکردی در قالب ۵ معیار کلی آموزش، پژوهش، استنادات، درآمد صنعتی و وجهه بین‌المللی جهت انجام مقایسه‌های جامع و متوازن مورد ارزیابی و رتبه‌بندی قرار می‌دهد.

وی ادامه داد: در ارزیابی دانشگاه‌های جوان، جهت انجام بررسی‌های مطلوب‌تر، به شاخص‌های نظرسنجی شهرت دانشگاهی وزن کمتری اختصاص داده شده است. همچنین، در رتبه‌بندی تایمز از سه منبع اطلاعاتی شامل ۱- اطلاعات حاصل از نظرسنجی‌ها، ۲- اطلاعات ارائه شده از سوی دانشگاه‌ها و ۳- اطلاعات پژوهشی دانشگاه‌ها در پایگاه استنادی اسکوپوس جهت محاسبه شاخص‌ها و نمرات بهره گرفته شده است.

در سال ۲۰۲۱ دانشگاه صنعتی نانیانگ سنگاپور حائز عنوان برترین دانشگاه جوان دنیا است. دانشگاه Paris Sciences and Letters - PSL Research University Paris فرانسه رتبه دوم و دانشگاه علم و صنعت هنگ‌کنگ که در سه سال متوالی رتبه اول را داشت، امسال رتبه سوم دنیا را از آن خود کرده‌اند.

کشورهای اسلامی دارند. جدول زیر وضعیت دانشگاه‌های کشورهای اسلامی را در این رتبه‌بندی نشان می‌دهد.

نام کشور	تعداد دانشگاه	بهترین رتبه
Turkey	۳۱	۸۳
Iran	۲۶	۵۰
Egypt	۱۵	۱۱۷
Malaysia	۱۲	۱۳۴
Pakistan	۱۰	۱۵۷
Algeria	۸	۱۳۲
Tunisia	۶	۳۰۱-۳۵۰
Saudi Arabia	۷	۳۶
United Arab Emirates	۵	۵۳
Jordan	۴	۹۰
Morocco	۴	۲۰۱-۲۵۰
Qatar	۱	۴۳
Brunei	۱	۶۹
Nigeria	۲	۱۴۹
Oman	۱	۲۰۱-۲۵۰
Iraq	۱	۳۵۱-۴۰۰
Kazakhstan	۱	۳۵۱-۴۰۰

رتبه‌بندی تایمز ۲۰۲۲ منتشر شد

با حضور ۱۲ دانشگاه جدید از ایران تعداد دانشگاه‌های کشور در این نظام رتبه‌بندی به ۵۸ مورد افزایش یافت^۱

داشت. در سال ۲۰۱۵ دو دانشگاه صنعتی شریف و صنعتی اصفهان در این رتبه‌بندی حضور یافته و در سال ۲۰۱۶ تعداد دانشگاه‌ها به ۸ مورد رسید. در سال ۲۰۱۷ به ۱۳ دانشگاه و در سال ۲۰۱۸ به ۱۸ دانشگاه و در سال ۲۰۱۹ و ۲۰۲۰ و ۲۰۲۱ به ترتیب به ۲۹، ۴۰ و ۴۷ دانشگاه افزایش یافته است. در سال ۲۰۲۲ با ورود ۱۲ دانشگاه جدید شاهد حضور ۵۸ دانشگاه حائز رتبه از جمهوری اسلامی ایران در جمع ۱۶۰۰ دانشگاه برتر جهان از ۹۹ کشور هستیم و نام ۴ دانشگاه نیز در این رتبه‌بندی به عنوان reporter آورده شده است (این موضوع نوید بخش حرکت هر چه بیشتر دانشگاه‌های توانمند ایران در رتبه‌بندی‌های معتبر بین‌المللی است).

دهقانی گفت: در رتبه‌بندی تایمز ۲۰۲۲، دانشگاه‌های علوم پزشکی مازندران، علوم پزشکی ارومیه، آزاد اسلامی نجف آباد، علوم بهزیستی و توانبخشی، علوم پزشکی جندی شاپور اهواز، علوم پزشکی زنجان، خلیج فارس، علوم پزشکی کاشان، دامغان، صنعتی سهند، علوم پزشکی سمنان و مراغه برای اولین بار در این رتبه‌بندی حضور یافته‌اند. بهترین رتبه ایران در سال ۲۰۲۲، بازه رتبه‌ای ۴۰۰-۳۵۱ است، این در حالی است که بهترین رتبه ایران در سال گذشته بازه ۳۵۰-۳۰۱ بوده است.

وی افزود: دانشگاه‌های صنعتی نوشیروانی، علوم پزشکی کردستان و دانشگاه علوم پزشکی مازندران

به گزارش روابط عمومی و همکاری‌های علمی بین‌المللی موسسه استنادی علوم و پایش علم و فناوری (ISC)، دکتر محمدجواد دهقانی رییس مؤسسه استنادی علوم و پایش علم و فناوری (ISC) گفت: رتبه‌بندی تایمز یکی از مشهورترین نظام‌های رتبه‌بندی بین‌المللی دانشگاه‌هاست که اولین بار در سال ۲۰۰۴ با همکاری تایمز و کیو اس تحت عنوان رتبه‌بندی "تایمزکیو اس" و از سال ۲۰۱۰ به بعد با همکاری موسسه تامسون رویترز منتشر شد.

دهقانی اظهار داشت: در رتبه‌بندی سال ۲۰۱۶ این پایگاه جهت تامین اطلاعات مورد نیاز خود، همکاری خود را با تامسون رویترز قطع و با پایگاه اطلاعاتی اسکوپوس آغاز به همکاری کرد. تغییر منبع اطلاعاتی مورد استفاده پایگاه رتبه‌بندی تایمز بر روی نحوه حضور دانشگاه‌ها و رتبه آنها تاثیرگذار بود. پایگاه رتبه‌بندی تایمز جهت ارزیابی دانشگاه‌ها قسمتی از اطلاعات مورد نیاز خود را از خود دانشگاه‌ها، قسمتی دیگر را از نظرسنجی‌ها و اطلاعات پژوهشی و استنادات را از پایگاه اطلاعاتی اسکوپوس تهیه می‌کند.

حضور دانشگاه‌های ایران در رتبه‌بندی تایمز ۲۰۲۲

دهقانی گفت: در پایگاه رتبه‌بندی تایمز در سال‌های ۲۰۱۲ الی ۲۰۱۴ از ایران تنها یک دانشگاه حضور

یکسان هستند همگی هم‌رتبه بوده و ترتیب اسامی ذکر شده در این گزارش مطابق با سامانه رتبه‌بندی تایمز و بر اساس حروف الفبا (به لاتین) است. دانشگاه‌هایی که با علامت * نشان داده شده‌اند دانشگاه‌هایی هستند که برای اولین بار در این رتبه‌بندی حضور پیدا کرده‌اند.

با قرار گرفتن در بازه رتبه‌ای ۴۰۰-۳۵۱ به عنوان دانشگاه‌های اول ایران در این رتبه‌بندی معرفی شده‌اند که در بین این دانشگاه‌ها، دانشگاه علوم پزشکی مازندران اولین حضور خود در این رتبه‌بندی را تجربه می‌کند. رتبه دانشگاه‌های ایران در جدول زیر نشان داده شده است. لازم به ذکر است که دانشگاه‌هایی که رتبه‌بندی آنها در بازه

۱۰۰۰-۸۰۱		دانشگاه شیراز
+۱۰۰۱		علوم پزشکی شیراز
۶۰۰-۵۰۱		دانشگاه تهران
۸۰۰-۶۰۱		دانشگاه یاسوج
+۱۰۰۱		فردوسی مشهد
+۱۰۰۱		دانشگاه گیلان
۱۰۰۰_۸۰۱		خواجه نصیر طوسی
+۱۰۰۱		دانشگاه لرستان
+۱۰۰۱		دانشگاه مازندران
+۱۰۰۱		دانشگاه سمنان
+۱۰۰۱	۱۲۰۰_۱۰۰۱	شهید چمران اهواز
+۱۰۰۱		دانشگاه شهرکرد
+۱۰۰۱		صنعتی شاهرود
-		دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی*
+۱۰۰۱		دانشگاه ارومیه
-		علوم پزشکی زنجان*
-		دانشگاه خلیج فارس*
+۱۰۰۱		دانشگاه الزهرا
+۱۰۰۱		دانشگاه اراک
+۱۰۰۱		دانشگاه بیرجند
+۱۰۰۱		دانشگاه بوعلی سینا
-		دانشگاه دامغان*
+۱۰۰۱		حکیم سبزواری
+۱۰۰۱	+۱۲۰۱	دانشگاه خوارزمی
+۱۰۰۱		دانشگاه رازی کرمانشاه
-		علوم پزشکی سمنان*
+۱۰۰۱		دانشگاه شاهد
+۱۰۰۱		شهید باهنر کرمان
+۱۰۰۱		تربیت معلم شهید رجایی
+۱۰۰۱		سیستان و بلوچستان
+۱۰۰۱		دانشگاه یزد

تعداد و رتبه دانشگاه‌های ایران در نظام رتبه‌بندی بین‌المللی تایمز		
وزن شاخص	شاخص	معیار
۴۰۰-۳۵۱		صنعتی نوشیروانی بابل
۳۵۰-۳۰۱	۴۰۰-۳۵۱	دانشگاه علوم پزشکی کردستان
-		دانشگاه علوم پزشکی مازندران*
۵۰۰-۴۰۱	۵۰۰-۴۰۱	دانشگاه صنعتی شریف
-		دانشگاه علوم پزشکی ارومیه*
۶۰۰-۵۰۱	۶۰۰-۵۰۱	دانشگاه صنعتی امیر کبیر
۶۰۰-۵۰۱		علوم پزشکی ایران
-		دانشگاه آزاد اسلامی نجف‌آباد*
۸۰۰-۶۰۱		دانشگاه محقق اردبیلی
-		دانشگاه علوم پزشکی جندی‌شاپور اهواز
۸۰۱-۱۰۰۰		شهید مدنی آذربایجان
۶۰۰-۵۰۱		دانشگاه علم و صنعت
۶۰۰-۵۰۱		دانشگاه کاشان
-		علوم پزشکی کاشان*
۱۰۰۰-۸۰۱		علوم پزشکی کرمان
۸۰۰-۶۰۱	۸۰۰-۶۰۱	دانشگاه کردستان
۶۰۰-۵۰۱		علوم پزشکی مشهد
-		دانشگاه صنعتی سهند*
۸۰۰-۶۰۱		علوم پزشکی شهید بهشتی
۸۰۰-۶۰۱		دانشگاه صنعتی شیراز
۸۰۰-۶۰۱		دانشگاه تبریز
۸۰۰-۶۰۱		علوم پزشکی تبریز
۶۰۰-۵۰۱		علوم پزشکی تهران
-		دانشگاه مراغه*
۱۰۰۰-۸۰۱	۱۰۰۰-۸۰۱	علوم پزشکی اصفهان
۸۰۰-۶۰۱		دانشگاه صنعتی اصفهان
۸۰۰-۶۰۱		شهید بهشتی

جایگاه دانشگاه‌های جهان در

رتبه‌بندی تایمز ۲۰۲۲

رییس مؤسسه استنادی علوم و پایش علم و فناوری ISC در ادامه گفت: در رتبه‌بندی تایمز ۲۰۲۲، بیش از ۱۶۰۰ دانشگاه برتر جهان از ۹۹ کشور رتبه‌بندی شده‌اند و ۴۵۲ دانشگاه نیز با عنوان (Reporter) آورده شده‌اند. این دانشگاه‌ها اطلاعات مورد نیاز موسسه تایمز را برای رتبه‌بندی ارسال کرده‌اند اما شرایط لازم برای احراز رتبه را نداشته‌اند.

در رتبه‌بندی تایمز ۲۰۲۲، دانشگاه آکسفورد برای ششمین سال متوالی رتبه اول را از آن خود کرده است و دانشگاه صنعتی کالیفرنیا و هاروارد مشترکا در رتبه دوم قرار دارند. دانشگاه‌های استنفورد، کمبریج (از انگلیس)، MIT، پرینستون، کالیفرنیا برکلی، ییل و شیکاگو به ترتیب در رتبه‌های ۴ الی ۱۰ دنیا قرار گرفته‌اند. در بین ۱۰ دانشگاه برتر جهان ۲ دانشگاه از کشور انگلستان و ۸ دانشگاه از ایالات متحده هستند. دانشگاه پکن چین اولین دانشگاه آسیایی است که

توانسته است رتبه ۱۶ را در این رتبه‌بندی به دست آورد. کشور آمریکا با ۱۸۳ دانشگاه بیشترین تعداد دانشگاه‌های حاضر در رتبه‌بندی را دارد.

جایگاه دانشگاه‌های کشورهای

اسلامی در رتبه‌بندی تایمز ۲۰۲۲

دهقانی اظهار داشت: در رتبه‌بندی سال ۲۰۲۲ تایمز تعداد ۲۶ کشور اسلامی دارای دانشگاه‌های حائز رتبه هستند که از نظر تعداد دانشگاه، کشورهای ایران با ۵۸ دانشگاه، ترکیه با ۵۴ و مصر با ۲۳ دانشگاه بیشترین تعداد حضور را داشته‌اند. کشورهایی که دارای دانشگاه‌های حائز رتبه بوده‌اند، کشورهای ایران، ترکیه، مصر، پاکستان، مالزی، عربستان سعودی، اندونزی، الجزایر، نیجریه، تونس، مراکش، اردن، امارات متحده عربی، عراق، لبنان، بنگلادش، مراکش، تونس، آذربایجان، قزاقستان، عمان، فلسطین، کویت، قطر، اوگاندا، بروئنی دارالسلام می‌باشند.

وی افزود: در میان دانشگاه‌های برتر کشورهای اسلامی، عربستان

سعودی با رتبه ۱۹۰، لبنان، قطر و مالزی ۳۵۰-۳۰۱، ایران، امارات متحده عربی و بروئنی دارالسلام ۴۰۰-۳۵۱، ترکیه، مصر، نیجریه، فلسطین و اردن ۵۰۰-۴۰۱، الجزایر و پاکستان ۶۰۰-۵۰۱، اوگاندا ۸۰۰-۶۰۱، عراق، اندونزی، عمان، بنگلادش، مراکش و کویت ۱۰۰۰-۸۰۱ و دانشگاه‌های سایر کشورها رتبه‌های بالای ۱۰۰۰ هستند.

دهقانی گفت: نتایج نشان می‌دهد که تنها ۱۲ دانشگاه از کشورهای اسلامی رتبه‌های زیر ۵۰۰ دارند، این در حالی است که طبق برنامه ده ساله علم، نوآوری و فناوری کشورهای اسلامی عضو OIC مصوب ۲۰۱۷ در (قزاقستان) لازم است تا ۲۰۲۶ تعداد ۵۰ دانشگاه از کشورهای اسلامی در میان ۵۰۰ دانشگاه برتر دنیا قرار گیرند. به همین دلیل باید تلاش‌های جدی همراه با تهیه برنامه راهبری و نقشه راه مناسب توسط دانشگاه‌های این کشورها صورت گرفته تا علاوه بر افزایش تعداد دانشگاه‌ها، رتبه و جایگاه مناسب را در سطح بین‌المللی کسب نمایند.

نتایج رتبه‌بندی لایدن ۲۰۲۱ انتشار یافت^۱

مقالات ۱۰٪ برتر و مقالات ۵۰٪ برتر بهره گرفته است. در معیار دیپلماسی علمی از شاخص‌هایی چون همکاری علمی، همکاری بین‌المللی، همکاری صنعتی، همکاری علمی با فاصله جغرافیایی کمتر از ۱۰۰ کیلومتر و همکاری علمی با فاصله جغرافیایی بیشتر از ۵۰۰۰ کیلومتر استفاده کرده است.

معیار دسترسی آزاد به انتشارات نیز از شاخص‌های انتشارات دسترسی آزاد، تعداد انتشارات دسترسی آزاد طلایی، انتشارات دسترسی آزاد هیبریدی، انتشارات دسترسی آزاد برنز، انتشارات دسترسی آزاد سبز تشکیل می‌شود.

معیار تنوع جنسیتی نیز شامل شاخص‌های همکاری با نویسندگانی که جنسیت آنها مشخص نیست، نویسندگان مرد (به نسبت کل نویسندگان)، نویسندگان زن (به نسبت کل نویسندگان)، نویسندگان مرد (به نسبت تمام نویسندگان مرد و زن)، نویسندگان زن (به نسبت تمام نویسندگان مرد و زن) می‌باشد. در جدول زیر معیارها و شاخص‌های رتبه‌بندی لایدن نشان داده شده است.

به گزارش اداره روابط عمومی و همکاری‌های علمی بین‌المللی موسسه استنادی علوم (ISC) و پایش علم و فناوری، دکتر محمدجواد دهقانی رییس این موسسه گفت: نظام رتبه‌بندی لایدن، نتایج رتبه‌بندی دانشگاه‌های برتر دنیا در سال ۲۰۲۱ میلادی خود را منتشر کرد.

دهقانی گفت: در رتبه‌بندی سال جاری این نظام، تعداد ۳۶ دانشگاه از ایران در جمع ۱۲۲۵ دانشگاه برتر جهان قرار گرفتند. در این نظام رتبه‌بندی، در سال ۲۰۲۱ ایران با این تعداد حضور دانشگاه در بین کشورهای اسلامی رتبه نخست، ترکیه با ۳۲ دانشگاه رتبه دوم و مصر با ۸ دانشگاه رتبه سوم را دارد.

وی افزود: لایدن یکی از نظام‌های معتبر ارزیابی دانشگاهی است که هر ساله دانشگاه‌های برتر دنیا را بر اساس شاخص‌های معتبر علم‌سنجی مورد ارزیابی و رتبه‌بندی قرار می‌دهد. در سال ۲۰۲۱، دانشگاه‌های دنیا در ۲۰ شاخص در قالب ۴ معیار کلی مرجعیت علمی، دیپلماسی علمی، دسترسی آزاد به انتشارات و تنوع جنسیتی در لایدن مورد رتبه‌بندی قرار گرفتند. این ارزیابی‌ها از تولیدات علمی دانشگاه‌ها در سال‌های ۲۰۱۶ الی ۲۰۱۹ از پایگاه اطلاعاتی Web of Science استفاده کرده است.

دهقانی افزود: معیار مرجعیت علمی (تأثیر علمی) از شاخص‌هایی چون مقالات ۱٪ برتر، مقالات ۵٪ برتر،

معیارها و شاخص‌های کلی نظام رتبه‌بندی لایدن			
مرجعیت علمی (تأثیر علمی)	دیپلماسی علمی	دسترسی آزاد به انتشارات	تنوع جنسیتی
مقالات یک درصد برتر	همکاری علمی	انتشارات دسترسی آزاد	همکاری با نویسندگانی که جنسیت آنها مشخص نیست
مقالات ۵ درصد برتر	همکاری بین‌المللی	تعداد انتشارات دسترسی آزاد طلایی	نسبت نویسندگان مرد به کل
مقالات ۱۰ درصد برتر	همکاری صنعتی	انتشارات دسترسی آزاد هیبرید	نسبت نویسندگان زن به کل
مقالات ۵۰ درصد برتر	همکاری علمی با فاصله جغرافیایی کم‌تر از ۱۰۰ کیلومتر	انتشارات دسترسی آزاد برنز	نسبت نویسندگان مرد به کل
	همکاری علمی با فاصله جغرافیایی بیشتر از ۵۰۰۰ کیلومتر	انتشارات دسترسی آزاد سبز	نسبت نویسندگان زن به کل
		انتشارات دسترسی آزاد با وضعیت دسترسی آزاد نامشخص	

وی ادامه داد: نظام رتبه‌بندی لایدن بر خلاف سایر نظام‌های رتبه‌بندی موجود در سطح دنیا، برای دانشگاه‌های حاضر در نظام خود رتبه‌ای واحد محاسبه نمی‌کند بلکه دانشگاه‌ها در کلیه معیارها و شاخص‌های موجود در نظام لایدن مورد رتبه‌بندی قرار می‌گیرند. از این رو، یکی از ویژگی‌های رتبه‌بندی لایدن این است که لایدن به دانشگاه‌های حاضر در رتبه‌بندی خود، رتبه کل که برگرفته از تاثیر کلیه شاخص‌ها و وزن‌های مرتبط با آنهاست، اختصاص نمی‌دهد بلکه، لایدن برای کلیه دانشگاه‌ها در این شاخص‌ها را جداگانه محاسبه و منتشر می‌کند. حضور دانشگاه‌های ایران در رتبه‌بندی لایدن رییس مؤسسه استنادی علوم (ISC) و پایش علم و فناوری گفت: تعداد دانشگاه‌های حاضر از ایران در رتبه‌بندی لایدن تا سال ۲۰۲۰ هر ساله افزایش پیدا کرده است، اما در سال ۲۰۲۱ بدون تغییر نسبت به سال پیش ۳۶ باقی مانده است. نمودار زیر رشد عملکرد تعداد دانشگاه‌های کشور در رتبه‌بندی لایدن را نمایش می‌دهد.

دهقانی گفت: در سال ۲۰۲۱، دانشگاه‌های تهران، علوم پزشکی تهران، صنعتی امیرکبیر، تربیت مدرس، صنعتی شریف، علم و صنعت ایران، اصفهان، فردوسی مشهد، شیراز، علوم پزشکی شهید بهشتی، تبریز، شهید بهشتی، علوم پزشکی تبریز، آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران، علوم پزشکی مشهد، صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی، علوم پزشکی شیراز، گیلان، کاشان، اصفهان، علوم پزشکی ایران، سمنان، علوم پزشکی اصفهان، شهید باهنر کرمان، ارومیه، رازی، پیام نور،

بوعلی سینا، صنعتی نوشیروانی بابل، شاهرود، صنعتی مالک اشتر، شهید چمران اهواز، صنعتی سهند، زنجان، مازندران و دانشگاه یزد در رتبه‌بندی لایتن حضور دارند. در مجموع در رتبه‌بندی ۲۰۲۱ لایتن، اغلب دانشگاه‌های کشور ارتقاء جایگاه نسبت به سال ۲۰۲۰ داشته‌اند.

معیار مرجعیت علمی وی ادامه داد: در معیار مرجعیت علمی، دانشگاه تهران که دانشگاه رتبه اول کشور است، از رتبه ۱۴۰ در سال ۲۰۲۰ به رتبه ۱۳۴ در سال ۲۰۲۱ رسیده است. سایر دانشگاه‌ها از جمله علوم پزشکی تهران، تربیت مدرس، علم و صنعت، فردوسی مشهد، شیراز، علوم پزشکی شهید بهشتی، تبریز، دانشگاه شهید بهشتی، علوم پزشکی تبریز، علوم پزشکی گلستان، کاشان، اصفهان، علوم پزشکی ایران، سمنان و... ارتقاء جایگاه نسبت به سال ۲۰۲۰ داشته‌اند. جدول زیر عملکرد دانشگاه‌های کشور را در معیار مرجعیت علمی نشان می‌دهد.

رتبه جهانی دانشگاه‌های کشور در معیار مرجعیت علمی (رتبه‌بندی لایتن)							
ردیف	نام دانشگاه	۲۰۲۱	۲۰۲۰	۲۰۱۹	۲۰۱۸	۲۰۱۷	۲۰۱۶
۱	دانشگاه تهران	۱۳۴	۱۴۰	۱۵۶	۱۷۹	۱۹۵	۲۲۸
۲	دانشگاه علوم پزشکی تهران	۲۶۳	۲۸۰	۲۹۴	۳۱۶	۳۲۲	۳۴۳
۳	دانشگاه صنعتی امیرکبیر	۲۸۹	۲۶۸	۲۶۴	۲۷۳	۲۹۲	۳۲۵
۴	دانشگاه تربیت مدرس	۳۳۳	۳۴۶	۳۷۴	۴۰۶	۴۰۸	۴۱۲
۵	دانشگاه صنعتی شریف	۳۷۱	۳۷۰	۳۸۴	۳۷۲	۳۶۹	۳۶۳
۶	دانشگاه علم و صنعت ایران	۳۷۲	۳۸۷	۴۱۰	۴۲۳	۴۳۲	۴۳۶
۷	دانشگاه صنعتی اصفهان	۳۹۹	۳۸۸	۳۹۰	۴۱۱	۴۲۱	۴۶۳
۸	دانشگاه فردوسی مشهد	۴۴۰	۴۵۹	۳۹۰	۴۱۱	۴۲۱	۴۶۳
۹	دانشگاه شیراز	۴۷۵	۴۸۱	۴۷۱	۴۸۰	۵۰۹	۵۲۷
۱۰	دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی	۴۷۶	۵۲۷	۵۷۲	۶۴۶	۶۵۸	۷۰۹
۱۱	دانشگاه تبریز	۴۸۶	۵۱۹	۵۴۰	۵۷۵	۶۰۷	۶۹۶
۱۲	دانشگاه شهید بهشتی	۵۵۴	۵۹۹	۶۲۴	۶۷۰	۶۸۸	۷۷۹
۱۳	دانشگاه علوم پزشکی تبریز	۵۷۷	۶۷۳	۷۷۸	۸۹۷		
۱۴	دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران	۶۲۴	۶۱۱	۶۳۹	۶۵۸	۶۸۲	۷۳۳
۱۵	دانشگاه علوم پزشکی مشهد	۶۸۷	۷۵۲	۸۰۵	۹۲۵		
۱۶	دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی	۷۰۸	۷۰۱	۶۷۹	۷۱۳	۷۱۷	۷۲۹
۱۷	دانشگاه علوم پزشکی شیراز	۷۱۲	۷۸۱	۸۰۰	۸۷۰	۸۶۸	
۱۸	دانشگاه گلستان	۷۵۳	۷۷۵	۷۸۱	۸۰۰	۸۳۸	
۱۹	دانشگاه کاشان	۷۸۰	۷۹۲	۷۹۳	۸۶۲		
۲۰	دانشگاه اصفهان	۷۸۵	۷۵۷	۷۶۵	۷۷۶	۷۹۷	۸۲۱
۲۱	دانشگاه علوم پزشکی ایران	۷۹۷	۹۰۳				
۲۲	دانشگاه سمنان	۸۶۸	۸۸۶	۹۳۶			
۲۳	دانشگاه علوم پزشکی اصفهان	۸۶۹	۸۸۱	۸۷۵	۸۶۳	۸۰۰	

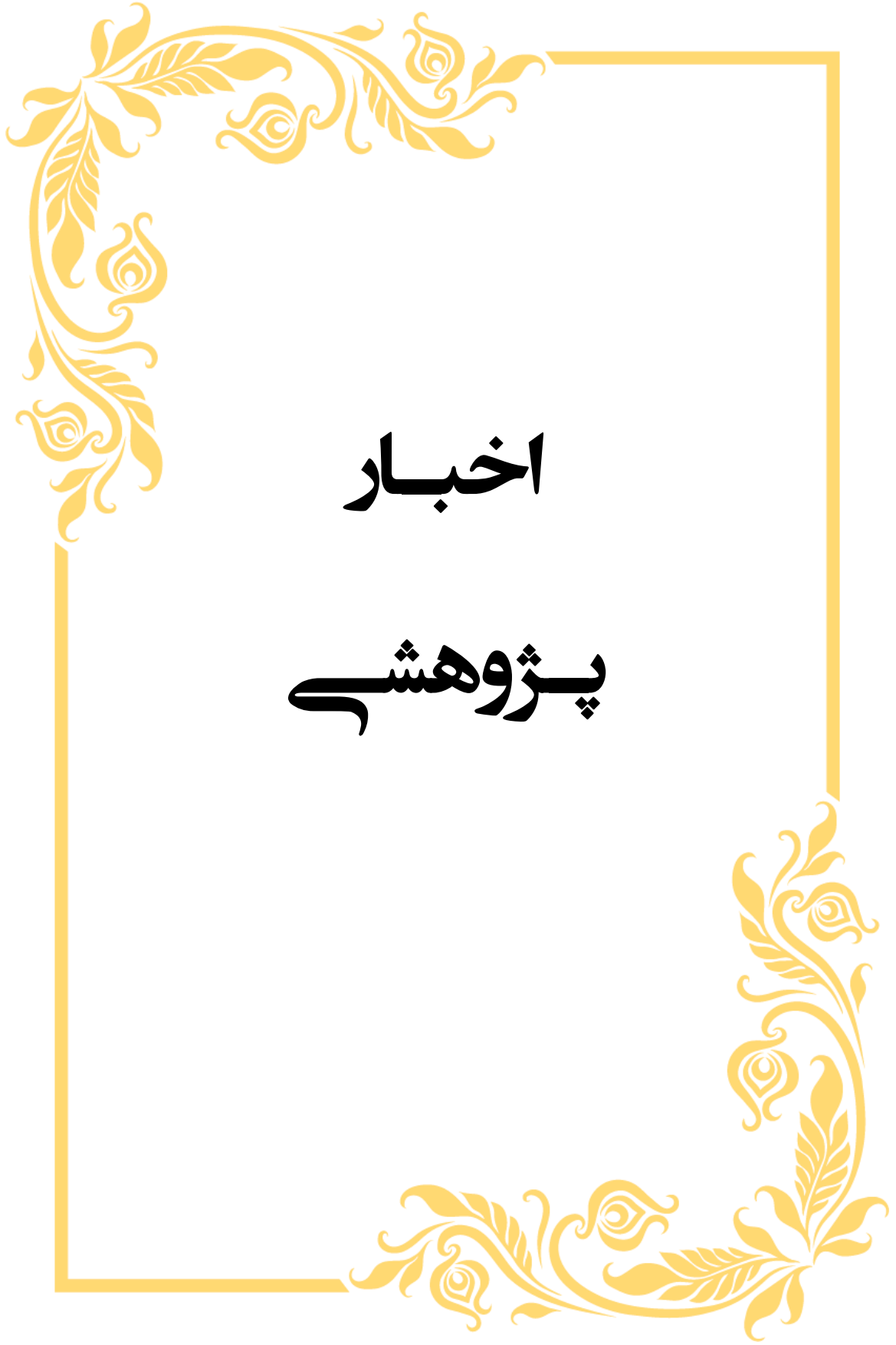
۶۵۰	۷۴۸	۷۶۳	۷۵۲	۷۱۷	۶۹۴	۶۷۳	دانشگاه شهید بهشتی	۱۴
			۹۱۸	۸۵۲	۷۹۱	۷۱۱	دانشگاه علوم پزشکی تبریز	۱۵
			۹۱۵	۸۵۹	۸۳۹	۷۷۱	دانشگاه علوم پزشکی مشهد	۱۶
		۸۹۵	۸۲۴	۹۰۰	۸۹۴	۸۲۷	دانشگاه علوم پزشکی شیراز	۱۷
	۸۱۶	۸۳۷	۸۵۵	۸۵۰	۸۹۷	۹۰۳	صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی	۱۸
		۸۶۲	۸۹۲	۹۰۱	۹۴۰	۹۲۹	دانشگاه علوم پزشکی اصفهان	۱۹
		۹۰۰	۹۱۹	۹۱۵	۹۵۸	۹۵۱	دانشگاه گیلان	۲۰
	۸۴۰	۸۷۷	۸۷۶	۸۸۸	۹۲۳	۹۶۳	دانشگاه اصفهان	۲۱
				۹۱۷	۹۶۵	۹۸۱	دانشگاه پیام نور	۲۲
			۹۳۰	۹۴۳	۱۰۱۹	۱۰۴۷	دانشگاه کاشان	۲۳
			۹۳۲	۹۵۲	۱۰۶۶	۱۰۷۲	دانشگاه شهید باهنر کرمان	۲۴
				۹۵۰	۱۰۶۴	۱۱۰۳	دانشگاه رازی	۲۵
					۱۱۲۴	۱۱۰۵	دانشگاه ارومیه	۲۶
				۹۵۹	۱۰۹۰	۱۱۰۹	دانشگاه سمنان	۲۷
					۱۱۴۴	۱۱۷۰	دانشگاه صنعتی نوشیروانی بابل	۲۸
			۹۳۴	۹۵۷	۱۱۰۳	۱۱۷۲	دانشگاه بوعلی سینا	۲۹
					۱۱۶۳	۱۱۸۱	دانشگاه شاهرود	۳۰
					۱۱۵۷	۱۱۹۸	دانشگاه یزد	۳۱
					۱۱۶۴	۱۲۰۶	دانشگاه زنجان	۳۲
					۱۱۷۰	۱۲۰۸	دانشگاه شهیدچمران اهواز	۳۳
					۱۱۶۲	۱۲۱۶	دانشگاه مازندران	۳۴
					۱۱۶۷	۱۲۲۱	دانشگاه صنعتی مالک اشتر	۳۵
					۱۱۷۵	۱۲۲۳	دانشگاه صنعتی سهند	۳۶

معیار دسترسی آزاد رتبه کشور توسط دانشگاه تهران
 رییس موسسه استنادی علوم از ۲۰۱ در سال ۲۰۲۰ به ۱۹۸ در
 (ISC) و پایش علم و فناوری گفت: سال ۲۰۲۱ ارتقاء پیدا کرده است.
 در معیار دسترسی آزاد بهترین جدول زیر عملکرد جهانی

رتبه جهانی دانشگاه‌های کشور در معیار دسترسی آزاد (رتبه‌بندی لایبن)									
ردیف	نام دانشگاه	۲۰۲۱	۲۰۲۰	۲۰۱۹	ردیف	نام دانشگاه	۲۰۲۱	۲۰۲۰	۲۰۱۹
۱	دانشگاه تهران	۱۹۸	۲۰۱	۲۱۲	۱۹	دانشگاه علوم پزشکی اصفهان	۹۲۹	۹۴۰	۹۰۱
۲	دانشگاه علوم پزشکی تهران	۲۶۷	۲۷۷	۳۰۲	۲۰	دانشگاه گیلان	۹۵۱	۹۵۸	۹۱۵
۳	دانشگاه تربیت مدرس	۴۱۲	۴۳۳	۴۴۴	۲۱	دانشگاه اصفهان	۹۶۳	۹۲۳	۸۸۸
۴	دانشگاه صنعتی امیر کبیر	۴۲۴	۳۹۹	۳۹۰	۲۲	دانشگاه پیام نور	۹۸۱	۹۶۵	۹۱۷
۵	علوم پزشکی شهید بهشتی	۴۷۳	۵۲۶	۵۶۹	۲۳	دانشگاه کاشان	۱۰۴۸	۱۰۱۹	۹۴۳
۶	دانشگاه صنعتی شریف	۵۰۲	۴۸۹	۴۸۱	۲۴	دانشگاه شهید باهنر کرمان	۱۰۷۱	۱۰۶۶	۹۵۲
۷	دانشگاه صنعتی اصفهان	۵۳۹	۵۱۵	۵۱۱	۲۵	دانشگاه رازی	۱۱۰۳	۱۰۶۴	۹۵۰
۸	دانشگاه علم و صنعت ایران	۵۶۰	۵۵۷	۵۵۶	۲۶	دانشگاه ارومیه	۱۱۰۶	۱۱۲۴	
۹	دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران	۵۹۱	۵۸۳	۵۹۰	۲۷	دانشگاه سمنان	۱۱۰۹	۱۰۹۰	۹۵۹
۱۰	دانشگاه فردوسی مشهد	۶۰۴	۶۰۳	۶۱۳	۲۸	دانشگاه صنعتی نوشیروانی بابل	۱۱۷۰	۱۱۴۴	
۱۱	دانشگاه تبریز	۶۱۵	۶۴۸	۶۶۶	۲۹	دانشگاه بوعلی سینا	۱۱۷۲	۱۱۰۳	۹۵۷
۱۲	دانشگاه شیراز	۶۲۸	۶۲۲	۶۴۴	۳۰	دانشگاه شاهرود	۱۱۸۱	۱۱۶۳	
۱۳	دانشگاه علوم پزشکی ایران	۶۶۵	۷۳۹		۳۱	دانشگاه یزد	۱۱۹۸	۱۱۵۷	
۱۴	دانشگاه شهید بهشتی	۶۷۳	۶۹۴	۷۱۷	۳۲	دانشگاه زنجان	۱۲۰۶	۱۱۶۴	
۱۵	دانشگاه علوم پزشکی تبریز	۷۱۱	۷۹۱	۸۵۲	۳۳	دانشگاه شهید چمران اهواز	۱۲۰۸	۱۱۷۰	
۱۶	دانشگاه علوم پزشکی مشهد	۷۷۱	۸۳۹	۸۵۹	۳۴	دانشگاه مازندران	۱۲۱۶	۱۱۶۲	
۱۷	دانشگاه علوم پزشکی شیراز	۸۲۷	۸۹۴	۸۹۹	۳۵	دانشگاه صنعتی مالک اشتر	۱۲۲۱	۱۱۶۷	
۱۸	صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی	۹۰۳	۸۹۸	۸۵۰	۳۶	دانشگاه صنعتی سهند	۱۲۲۳	۱۱۷۵	

معیار تنوع جنسیتی دهقانی افزود: در معیار تنوع جنسیتی در سال ۲۰۲۱ دانشگاه‌های تهران، تربیت مدرس، علوم پزشکی تهران، علوم پزشکی مشهد، علوم پزشکی شهید بهشتی، علوم پزشکی ایران، علوم پزشکی شیراز، دانشگاه تبریز و دانشگاه گیلان نسبت به سال ۲۰۲۰ ارتقاء جایگاه داشته‌اند.

رتبه جهانی دانشگاه‌های کشور در معیار تنوع جنسیتی (رتبه‌بندی لایدن)									
ردیف	نام دانشگاه	۲۰۲۱	۲۰۲۰	۲۰۱۹	ردیف	نام دانشگاه	۲۰۲۱	۲۰۲۰	۲۰۱۹
۱	دانشگاه علوم پزشکی تهران	۱۵۲	۱۵۶	۱۸۶	۱۹	دانشگاه گیلان	۹۱۶	۹۲۳	۸۸۰
۲	دانشگاه تهران	۲۰۳	۲۰۹	۲۳۲	۲۰	دانشگاه اصفهان	۹۳۱	۸۸۹	۸۴۳
۳	علوم پزشکی شهید بهشتی	۳۴۷	۳۸۳	۴۳۱	۲۱	صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی	۹۴۴	۹۳۷	۸۶۰
۴	دانشگاه تربیت مدرس	۴۰۹	۴۱۸	۴۴۸	۲۲	دانشگاه کاشان	۹۸۰	۹۴۶	۸۷۸
۵	دانشگاه صنعتی امیرکبیر	۴۲۴	۳۹۸	۳۸۶	۲۳	دانشگاه ارومیه	۱۰۰۳	۱۰۳۲	
۶	دانشگاه علوم پزشکی تبریز	۴۵۷	۵۵۲	۶۵۲	۲۴	دانشگاه پیام نور	۱۰۱۸	۹۹۵	۹۰۸
۷	دانشگاه علوم پزشکی مشهد	۵۰۷	۵۷۴	۶۴۳	۲۵	دانشگاه شهید باهنر کرمان	۱۰۲۱	۱۰۱۹	۹۰۹
۸	دانشگاه صنعتی شریف	۵۲۲	۵۰۶	۴۹۶	۲۶	دانشگاه رازی	۱۰۳۷	۱۰۰۸	۸۹۸
۹	دانشگاه صنعتی اصفهان	۵۵۰	۵۲۶	۴۹۰	۲۷	دانشگاه سمنان	۱۰۴۶	۱۰۲۳	۹۱۱
۱۰	دانشگاه علم و صنعت ایران	۵۶۱	۵۵۱	۵۵۹	۲۸	دانشگاه بوعلی سینا	۱۰۶۹	۱۰۰۷	۸۹۶
۱۱	دانشگاه فردوسی مشهد	۵۶۵	۵۵۸	۵۷۸	۲۹	دانشگاه صنعتی نوشیروانی بابل	۱۱۰۵	۱۰۸۶	
۱۲	دانشگاه علوم پزشکی ایران	۵۹۱	۶۸۵		۳۰	دانشگاه شاهرود	۱۱۲۷	۱۱۱۸	
۱۳	دانشگاه شیراز	۶۱۸	۶۱۸	۶۲۵	۳۱	دانشگاه شهید چمران اهواز	۱۱۲۸	۱۱۱۰	
۱۴	دانشگاه علوم پزشکی شیراز	۶۲۳	۶۷۲	۷۰۵	۳۲	دانشگاه زنجان	۱۱۲۹	۱۱۰۸	
۱۵	دانشگاه تبریز	۶۳۰	۶۶۷	۶۷۵	۳۳	دانشگاه صنعتی مالک اشتر	۱۱۴۳	۱۰۹۴	
۱۶	دانشگاه شهید بهشتی	۷۱۸	۷۲۳	۷۳۸	۳۴	دانشگاه صنعتی سهند	۱۱۵۷	۱۱۱۹	
۱۷	دانشگاه علوم پزشکی اصفهان	۷۵۸	۷۵۳	۷۳۶	۳۵	دانشگاه یزد	۱۱۶۳	۱۱۲۳	
۱۸	دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران	۷۹۴	۷۸۱	۷۵۴	۳۶	دانشگاه مازندران	۱۱۷۱	۱۱۱۴	

اخبار پژوهش

رویدادهای پژوهشی در دانشگاه بوعلی سینا

دانشگاه بوعلی سینا رتبه بین ۳۵۰-۳۰۱ تایمز برای دانشگاه‌های جوان جهان را براساس جدیدترین رتبه‌بندی در سال ۲۰۲۱ کسب کرد. نظام رتبه‌بندی آموزش عالی تایمز برای رتبه‌بندی دانشگاه‌های جوان ۲۰۲۱ از همان روشی که دانشگاه‌های جهان را ارزیابی می‌کند استفاده می‌کند و مأموریت‌های اصلی دانشگاه‌ها «تدریس، تحقیق، انتقال دانش و چشم‌انداز بین‌المللی» را مورد ارزیابی قرار می‌دهد، اما در این رتبه‌بندی خاص، دانشگاه‌هایی با قدمت کمتر از ۵۰ سال مدنظر هستند.

دانشگاه بوعلی سینا در فهرست مؤثرترین دانشگاه‌های جهان قرار گرفت

دانشگاه بوعلی سینا در فهرست مؤثرترین دانشگاه‌های جهان در حوزه‌های علوم زیستی، فیزیک، مهندسی و فناوری قرار گرفت. بر اساس گزارش مؤسسه رتبه‌بندی تایمز مربوط به سال ۲۰۲۲ (نظام رتبه‌بندی بین‌المللی دانشگاه‌های جهان) که در شهریور ماه ۱۴۰۰ منتشر گردید دانشگاه

دانشگاه بوعلی سینا در فهرست برترین دانشگاه‌های جهان قرار گرفت

دانشگاه بوعلی سینا در جمع برترین دانشگاه‌های جهان در رتبه‌بندی بین‌المللی تایمز در سال ۲۰۲۲ قرار گرفت. بر اساس گزارش مؤسسه رتبه‌بندی تایمز مربوط به سال ۲۰۲۲ (نظام رتبه‌بندی بین‌المللی دانشگاه‌های جهان) که در شهریورماه ۱۴۰۰ منتشر گردید دانشگاه بوعلی سینا توانست با حضور در رتبه‌بندی تایمز برای سومین بار، با کسب رتبه ۱۲۰۱+ جزو دانشگاه‌های برتر جهان قرار گیرد.

دانشگاه بوعلی سینا رتبه بین ۳۵۰-۳۰۱ تایمز برای دانشگاه‌های جوان جهان را کسب کرد

۲۶۴۰۱۹	شیمی	دکتر داود نعمت‌الهی	۱۰
۳۲۰۷۰۷	صنایع غذایی بهار	دکتر فخرالدین صالحی	۱۱

فهرست افرادی که مقالات ۲۰۲۰ آنها مورد بررسی قرار گرفته به شرح جدول زیر می‌باشد.

ردیف	نام و نام خانوادگی	نام دانشکده	رتبه
۱	دکتر سعید عزیزیان	شیمی	۹۱۵۵
۲	دکتر محسن جلالی	کشاورزی	۱۲۶۲۲
۳	دکتر عباس افخمی	شیمی	۱۶۸۰۷
۴	دکتر محمدعلی زلفی‌گل	شیمی	۲۰۰۶۳
۵	دکتر فخرالدین صالحی	صنایع غذایی بهار	۴۷۶۱۰
۶	دکتر محمدحسن مرادی	فنی و مهندسی	۶۲۲۸۱
۷	دکتر آرش قربانی	شیمی	۶۲۸۲۷
۸	دکتر آرش فتاح‌الحسینی	فنی و مهندسی	۶۸۱۳۶
۹	دکتر طیبه مدرکیان	شیمی	۷۳۱۳۷
۱۰	دکتر جواد بهنامیان	فنی و مهندسی	۱۰۴۲۲۲
۱۱	دکتر داود رئوفی	علوم پایه	۱۳۲۸۱۹
۱۲	دکتر داود نعمت‌الهی	شیمی	۱۷۹۳۶۳
۱۳	دکتر بابک ژاله	علوم پایه	۱۸۲۶۷۲
۱۴	دکتر اردشیر خزایی	شیمی	۱۹۳۶۳۶
۱۵	دکتر میثم یاری	شیمی	۲۰۹۸۹۷
۱۶	دکتر علی علوی‌نیا	فنی و مهندسی	۲۱۵۳۱۲

آکادمی کسب‌وکار دانشگاه بوعلی سینا

شروع به کار کرد.

آکادمی کسب‌وکار دانشگاه بوعلی سینا، با حضور دکتر حسین رضوان سرپرست دانشگاه و نیز جمعی از مدیران دانشگاه و استان، رونمایی شد. طرح

بوعلی سینا توانست در فهرست مؤثرترین دانشگاه‌های جهان در حوزه‌های علوم زیستی، فیزیک، مهندسی و فناوری قرار گیرد.

بر اساس این رتبه‌بندی دانشگاه بوعلی سینا در حوزه مهندسی و فناوری رتبه بین ۸۰۱-۱۰۰۰، در حوزه علوم فیزیک رتبه بین ۸۰۱-۱۰۰۰ و در حوزه علوم زیستی رتبه ۸۰۱+ را کسب کرده است.

پایگاه رتبه‌بندی تایمز یکی از نظام‌های علمی معتبر بین‌المللی است که از سال ۲۰۰۴ مراکز آموزش عالی را در سراسر جهان مورد ارزیابی و رتبه‌بندی قرار می‌دهد.

قرار گرفتن نام ۱۶ عضو هیات علمی دانشگاه در جدیدترین «فهرست ۲ درصد دانشمندان برتر دنیا»

براساس اطلاعات جدید نمایه استنادی معتبر scopus، با بررسی مقالات مربوط به ۲۰۲۰، ۱۶ نفر از اعضای هیأت علمی دانشگاه بوعلی سینا و با بررسی کل مقالات در بلندمدت، ۱۱ نفر از اعضای هیات علمی دانشگاه، در فهرست دو درصد دانشمندان برتر دنیا قرار گرفتند. فهرست افرادی که کل مقالات آنها در طی سال‌های مختلف مورد بررسی قرار گرفته به شرح جدول زیر می‌باشد.

ردیف	نام و نام خانوادگی	نام دانشکده	رتبه
۱	دکتر محمدعلی زلفی‌گل	شیمی	۲۲۶۳۳
۲	دکتر عباس افخمی	شیمی	۲۹۴۱۲
۳	دکتر سعید عزیزیان	شیمی	۳۳۵۷۵
۴	دکتر محسن جلالی	کشاورزی	۴۲۲۸۲
۵	دکتر محمدحسن مرادی	فنی و مهندسی	۱۴۵۹۱۷
۶	دکتر طیبه مدرکیان	شیمی	۱۶۸۵۵۸
۷	دکتر آرش قربانی	شیمی	۱۸۱۷۳۸
۸	دکتر جواد بهنامیان	فنی و مهندسی	۲۳۸۸۴۲
۹	دکتر آرش فتاح‌الحسینی	فنی و مهندسی	۲۵۴۸۷۰

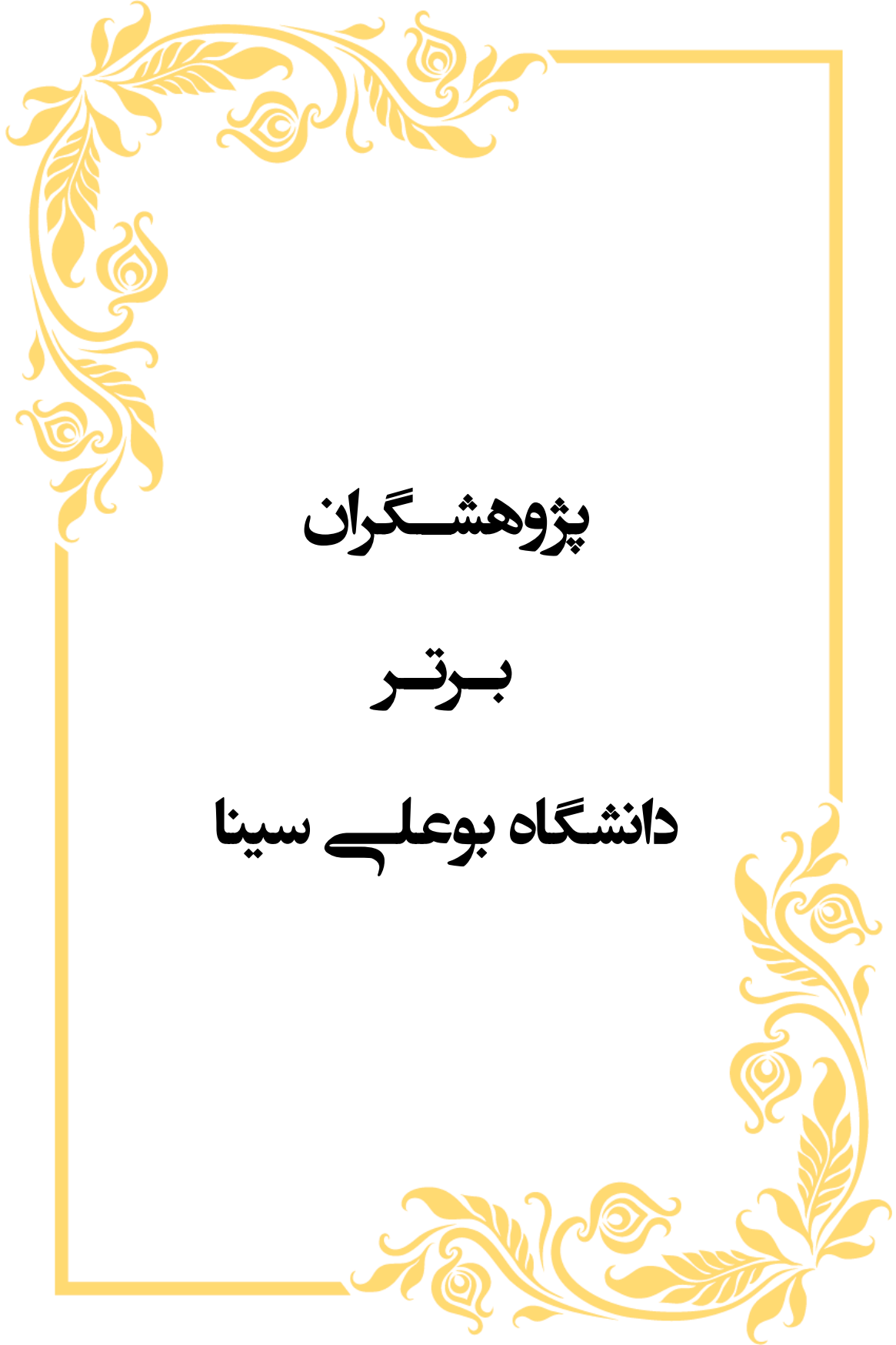
شدند. در مراسم اختتامیه جشنواره بین‌المللی فارابی که به دلیل شیوع کرونا به صورت مجازی و صرفاً با حضور تعداد محدودی از برگزیدگان داخلی با رعایت دقیق پروتکل‌ها برگزار شد، صاحبان ۱۹ اثر «برگزیده» یا «شایسته تقدیر» در بخش داخلی، هفت برگزیده در بخش بین‌الملل و همچنین ۱۱ شخصیت برگزیده در سایر بخش‌ها اعم از شخصیت پیشکسوت علوم انسانی و اسلامی، شخصیت پیشگام علوم انسانی و اسلامی، مترجم برتر، نظریه‌پرداز برجسته، انجمن علمی و نشریه علمی برگزیده با حضور دکتر سورنا ستاری، معاون علمی و فناوری رئیس‌جمهور، دکتر منصور غلامی، وزیر علوم، تحقیقات و فناوری و دکتر حداد عادل، رئیس فرهنگستان زبان و ادب فارسی معرفی و تقدیر شدند. از بین آثار داوری شده در گروه‌های علمی داخلی در نهایت، تعداد ۱۹ اثر در کمیته‌های علمی پانزده‌گانه و شورای علمی جشنواره به عنوان آثار برگزیده یا شایسته تقدیر بخش داخلی معرفی شدند. در گروه حقوق در سطح بزرگسال، دکتر فردین مرادخانی با کتاب «مقدمات مشروطه خواهی (آشنایی ایرانیان با مفاهیم حقوقی در عصر قاجار)» شایسته تقدیر شناخته شد. در گروه زبان، ادبیات و زبان‌شناسی نیز در سطح بزرگسال، دکتر محمد راسخ‌مهند با کتاب «نحو زبان فارسی - نگاهی نقشی رده شناختی» شایسته تقدیر معرفی شدند.

آکادمی کسب‌وکار دانشگاه بوعلی‌سینا بر مبنای تشکیل یک زیست‌بوم برای ارتقاء مهارت‌های کسب‌وکار و اشتغال‌پذیری پایدار در غرب کشور، مهرماه سال جاری، در شورای مهارت استان و نیز در هیأت ریسه دانشگاه مصوب شده است. از جمله محورهای کلی طرح آکادمی کسب‌وکار، استعدادیابی، توسعه فردی و هدایت افراد به‌سوی خلاقیت و نوآوری، شناسایی نیازهای جامعه، برنامه‌ریزی هدفمند برای تربیت نیروهای انسانی متخصص و ایجاد تناسب بین توانمندی‌های افراد و نیازمندی‌های بازار کار، ارائه مشاوره‌های تخصصی در زمینه کسب‌وکار، کارآفرینی و هدایت شغلی و نیز ارتقاء مهارت‌های دانش‌آموزان، دانشجویان، دانش‌جویمان، دانش‌آموختگان و اساتید بر اساس آموزش‌های عمومی و تخصصی هستند.

دو عضو هیأت علمی دانشگاه بوعلی سینا در فهرست برگزیدگان جشنواره بین‌المللی فارابی قرار گرفتند

دکتر محمد راسخ‌مهند و دکتر فردین مرادخانی به عنوان برگزیده جشنواره بین‌المللی فارابی معرفی

پڑوہشگران

برتر

دانشگاہ بوعلی سینا

پژوهشگران برتر دانشگاه در سال ۱۴۰۰

جناب آقای دکتر داود نعمت‌الهی

پژوهشگر برتر دانشگاه
در گروه علوم پایه

جناب آقای دکتر فرهاد سراجی

پژوهشگر برتر دانشگاه
در گروه علوم انسانی

جناب آقای دکتر آرش فتاح‌الحسینی

پژوهشگر برتر دانشگاه
در گروه فنی و مهندسی

جناب آقای دکتر محسن جلالی

پژوهشگر برتر دانشگاه
در گروه کشاورزی و پیرادامپزشکی

جناب آقای دکتر مهرداد کریمی مشاور

پژوهشگر برتر دانشگاه
در گروه هنر و معماری

پژوهشگران برگزیده دانشکده‌ها در سال ۱۴۰۰

جناب آقای دکتر عباس افخمی عقدا
پژوهشگر اول برگزیده
دانشکده شیمی

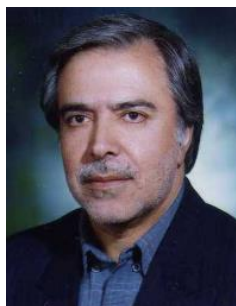
جناب آقای دکتر علیرضا سازماند
پژوهشگر برگزیده
دانشکده پیرادامپزشکی

جناب آقای دکتر ابوالقاسم یعقوبی
پژوهشگر اول برگزیده
دانشکده علوم اقتصادی و اجتماعی

جناب آقای دکتر محمدعلی زلفی گل
پژوهشگر دوم برگزیده
دانشکده شیمی

جناب آقای دکتر محمدرضا اردلان
پژوهشگر اول برگزیده
دانشکده علوم انسانی

جناب آقای دکتر حسن رحیمی
پژوهشگر دوم برگزیده دوم
دانشکده علوم اقتصادی و اجتماعی

جناب آقای دکتر محمد راسخ مهند

پژوهشگر سوم برگزیده
دانشکده علوم انسانی

جناب آقای دکتر سیدمهدی مسبوق

پژوهشگر دوم برگزیده
دانشکده علوم انسانی

جناب آقای دکتر محمد اسماعیل سامعی

پژوهشگر اول برگزیده
دانشکده علوم پایه

جناب آقای دکتر محمد احمدی صفا

پژوهشگر چهارم برگزیده
دانشکده علوم انسانی

جناب آقای دکتر وحید کمالی

پژوهشگر سوم برگزیده
دانشکده علوم پایه

جناب آقای دکتر بابک ژاله

پژوهشگر دوم برگزیده
دانشکده علوم پایه

جناب آقای دکتر علی یلفانی

پژوهشگر برگزیده
دانشکده علوم ورزشی

جناب آقای دکتر علی اصغر سپاهی گرو

برگزیده چهارم
دانشکده علوم پایه

جناب آقای دکتر رضا موحدی

پژوهشگر دوم برگزیده
دانشکده کشاورزی

جناب آقای دکتر محمد خانجانی

پژوهشگر اول برگزیده
دانشکده کشاورزی

جناب آقای دکتر سید سعید موسوی

پژوهشگر چهارم برگزیده
دانشکده کشاورزی

جناب آقای دکتر حمید زارع ابیانه

پژوهشگر سوم برگزیده
دانشکده کشاورزی

جناب آقای دکتر مهدی عباسی

پژوهشگر اول برگزیده
دانشکده فنی و مهندسی

جناب آقای دکتر حسین بیات

پژوهشگر پنجم برگزیده
دانشکده کشاورزی

جناب آقای دکتر جواد بهنامیان

پژوهشگر سوم برگزیده
دانشکده فنی و مهندسی

جناب آقای دکتر حمیدرضا کرمی

پژوهشگر دوم برگزیده
دانشکده فنی و مهندسی

جناب آقای دکتر حسن سجاذاده

پژوهشگر برگزیده
دانشکده هنر و معماری

جناب آقای دکتر غلامحسین مجدوبی

پژوهشگر چهارم برگزیده
دانشکده فنی و مهندسی

جناب آقای دکتر آریو امامی فر

پژوهشگر برگزیده

دانشکده‌های اقماری

پژوهشگران برتر گروه‌های آموزشی در سال ۱۴۰۰

جناب آقای دکتر محمدرضا پژوهی الموتی
پژوهشگر برگزیده گروه‌های علوم درمانگاهی و
بهداشت و کنترل کیفیت مواد غذایی
دانشکده پیرادامپزشکی

جناب آقای دکتر علیرضا نوریان
پژوهشگر برگزیده گروه پاتوبیولوژی
دانشکده پیرادامپزشکی

سرکار خانم دکتر طیبه مدرکیان
پژوهشگر برگزیده گروه شیمی تجزیه
دانشکده شیمی

جناب آقای دکتر رامین قربانی واقعی
پژوهشگر برگزیده گروه شیمی آلی
دانشکده شیمی

جناب آقای دکتر جواد صاین
پژوهشگر برگزیده گروه‌های شیمی کاربردی
و شیمی معدنی
دانشکده شیمی

جناب آقای دکتر سعید عزیزیان
پژوهشگر برگزیده گروه شیمی فیزیک
دانشکده شیمی

جناب آقای دکتر خسرو رشید

پژوهشگر برگزیده گروه روانشناسی
دانشکده علوم اقتصادی و اجتماعی

جناب آقای دکتر حمید سپهر دوست

پژوهشگر برگزیده گروه اقتصاد
دانشکده علوم اقتصادی و اجتماعی

جناب آقای دکتر عباس افلاطونی

پژوهشگر برگزیده گروه حسابداری
دانشکده علوم اقتصادی و اجتماعی

جناب آقای دکتر حاتم حسینی

پژوهشگر برگزیده گروه علوم اجتماعی
دانشکده علوم اقتصادی و اجتماعی

جناب آقای دکتر مجید منصوری

پژوهشگر برگزیده گروه زبان و ادبیات فارسی
دانشکده علوم انسانی

جناب آقای دکتر رضا رحمتی

پژوهشگر برگزیده گروه علوم سیاسی
دانشکده علوم اقتصادی و اجتماعی

جناب آقای دکتر محمدرضا یوسفزاده چوسری
پژوهشگر برگزیده گروه علوم تربیتی
دانشکده علوم انسانی

جناب آقای دکتر هادی رستمی
پژوهشگر برگزیده گروه حقوق
دانشکده علوم انسانی

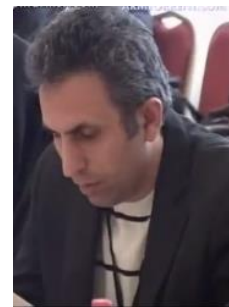
جناب آقای دکتر اکبر عروقی موفق
پژوهشگر برگزیده گروه معارف اسلامی
دانشکده علوم انسانی

جناب آقای دکتر حسن سودمند افشار
پژوهشگر برگزیده گروه زبان انگلیسی
دانشکده علوم انسانی

جناب آقای دکتر مرتضی قائمی
پژوهشگر برگزیده گروه زبان و ادبیات عرب
دانشکده علوم انسانی

جناب آقای دکتر مهرداد نغزگوی کهن
پژوهشگر برگزیده گروه زبان و ادبیات فرانسه،
زبان‌شناسی همگانی، ایران‌شناسی و فرهنگ و
زبان‌های باستان‌شناسی
دانشکده علوم انسانی

جناب آقای دکتر احمد مهربانی
پژوهشگر برگزیده گروه فیزیک
دانشکده علوم پایه

جناب آقای دکتر سیدحسن علوی
پژوهشگر برگزیده گروه‌های ریاضی و آمار
دانشکده علوم پایه

جناب آقای دکتر محمد معانی‌جو
پژوهشگر برگزیده گروه زمین‌شناسی
دانشکده علوم پایه

سرکار خانم دکتر رویا کرمان
پژوهشگر برگزیده گروه زیست‌شناسی
دانشکده علوم پایه

جناب آقای دکتر حسن ساری‌خانی
پژوهشگر برگزیده گروه باغبانی
دانشکده کشاورزی

جناب آقای دکتر مهرداد عنبریان
پژوهشگر برگزیده گروه تربیت بدنی
دانشکده علوم ورزشی

جناب آقای دکتر سعید کریمی
پژوهشگر برگزیده گروه ترویج و آموزش کشاورزی
دانشکده کشاورزی

جناب آقای دکتر علی اکبر صفری سنجانی
پژوهشگر برگزیده گروه خاکشناسی
دانشکده کشاورزی

جناب آقای دکتر دوستمراد ظفری
پژوهشگر برگزیده گیاه پزشکی
دانشکده کشاورزی

جناب آقای دکتر سعید گوهری
پژوهشگر برگزیده گروه مهندسی آب
دانشکده کشاورزی

جناب آقای دکتر رضا امیری چایجان
پژوهشگر برگزیده گروه بیوسیستم
دانشکده کشاورزی

جناب آقای دکتر محمدرضا عبدالهی
پژوهشگر برگزیده گروه زراعت و اصلاح نباتات
دانشکده کشاورزی

جناب آقای دکتر وحیدرضا اوحدی

پژوهشگر برگزیده گروه عمران
دانشکده فنی و مهندسی

جناب آقای دکتر پویا زمانی

پژوهشگر برگزیده گروه علوم دامی
دانشکده کشاورزی

جناب آقای دکتر هاشم مظاهری

پژوهشگر برگزیده گروه مکانیک
دانشکده فنی و مهندسی

جناب آقای دکتر حسن ختنلو

پژوهشگر برگزیده گروه کامپیوتر
دانشکده فنی و مهندسی

جناب آقای دکتر امیرسامان خیرخواه‌قه

پژوهشگر برگزیده گروه صنایع
دانشکده فنی و مهندسی

جناب آقای دکتر علیرضا حاتمی

پژوهشگر برگزیده گروه برق
دانشکده فنی و مهندسی

جناب آقای دکتر محمدمهدی مولائی

پژوهشگر برگزیده گروه معماری
دانشکده هنر و معماری

جناب آقای دکتر یوسف مظاهری رودبالی

پژوهشگر برگزیده گروه علم مواد
دانشکده فنی و مهندسی

جناب آقای دکتر غلامرضا شاملو

پژوهشگر برگزیده گروه گرافیک - هنرهای تجسمی
دانشکده هنر و معماری

جناب آقای دکتر علی بیننده

پژوهشگر برگزیده گروه باستان‌شناسی
دانشکده هنر و معماری

قابل تقدیر به دلیل دریافت بیشترین استناد

جناب آقای دکتر عباس افخمی عقیق

استمرار در قرارگرفتن در فهرست یک درصد
دانشمندان پر استناد بر اساس پایگاه شاخص‌های
اساسی علم (ISI - ESI) و استمرار در قرارگرفتن
فهرست دو درصد دانشمندان پر استناد
دانشکده شیمی

جناب آقای دکتر محمدعلی زلفی‌گل

استمرار در قرارگرفتن در فهرست یک درصد
دانشمندان پر استناد بر اساس پایگاه شاخص‌های
اساسی علم (ISI - ESI) و استمرار در قرارگرفتن
فهرست دو درصد دانشمندان پر استناد
دانشکده شیمی

جناب آقای دکتر محمدحسن مرادی

استمرار در قرارگرفتن در فهرست یک درصد
دانشمندان پر استناد بر اساس پایگاه شاخص‌های
اساسی علم (ISI - ESI) و استمرار در قرارگرفتن
فهرست دو درصد دانشمندان پر استناد
دانشکده فنی و مهندسی

سرکار خانم دکتر طیبه مدرکیان

استمرار در قرارگرفتن در فهرست یک درصد
دانشمندان پر استناد بر اساس پایگاه شاخص‌های
اساسی علم (ISI - ESI) و استمرار در قرارگرفتن
فهرست دو درصد دانشمندان پر استناد
دانشکده شیمی

جناب آقای دکتر داود نعمت‌اللهی
استمرار در قرارگرفتن فهرست
دو درصد دانشمندان پراستناد
دانشکده شیمی

جناب آقای دکتر آرش قربانی چقمارانی
استمرار در قرارگرفتن در فهرست یک درصد
دانشمندان پراستناد براساس پایگاه شاخص‌های
اساسی علم (ISI - ESI) و استمرار در قرارگرفتن
فهرست دو درصد دانشمندان پراستناد
دانشکده شیمی

جناب آقای دکتر سعید عزیزیان
استمرار در قرارگرفتن فهرست
دو درصد دانشمندان پراستناد
دانشکده شیمی

جناب آقای دکتر محسن جلالی
استمرار در قرارگرفتن فهرست
دو درصد دانشمندان پراستناد
دانشکده کشاورزی

جناب آقای دکتر بابک ژاله
استمرار در قرارگرفتن فهرست
دو درصد دانشمندان پراستناد
دانشکده علوم پایه

جناب آقای دکتر فخرالدین صالحی
قرارگرفتن در فهرست
دو درصد دانشمندان پراستناد
دانشکده صنایع غذایی بهار

جناب آقای دکتر داود رئوفی

استمرار در قرار گرفتن فهرست
دو درصد دانشمندان پراستناد
علوم پایه

جناب آقای دکتر اردشیر خزایی

استمرار قرار گرفتن در فهرست
دو درصد دانشمندان پراستناد
دانشکده شیمی

جناب آقای دکتر علی علوی نیا

قرار گرفتن در فهرست
دو درصد دانشمندان پراستناد
دانشکده فنی و مهندسی

جناب آقای دکتر میثم یاری

قرار گرفتن در فهرست
دو درصد دانشمندان پراستناد
دانشکده شیمی

جناب آقای دکتر جواد بهنامیان

استمرار در قرار گرفتن فهرست
دو درصد دانشمندان پراستناد
دانشکده فنی و مهندسی

جناب آقای دکتر آرش فتاح الحسینی

استمرار در قرار گرفتن فهرست
دو درصد دانشمندان پراستناد
دانشکده فنی و مهندسی

جناب آقای دکتر پوریا عساری

قرارگرفتن در فهرست

دو درصد دانشمندان پراستناد

دانشکده علوم پایه

قابل تقدیر به دلیل قرارگرفتن در لیست سرآمدان علمی

جناب آقای دکتر داود نعمت‌الهی

قرارگرفتن در فهرست دوره
ششم سرآمدان علمی کشور
دانشکده شیمی

سرکارخانم دکتر طیبه مدرکیان

قرارگرفتن در فهرست دوره
ششم سرآمدان علمی کشور
دانشکده شیمی

جناب آقای دکتر محمد ملکجانی

قرارگرفتن در فهرست دوره
ششم سرآمدان علمی کشور
دانشکده علوم پایه

جناب آقای دکتر سعید عزیزیان

قرارگرفتن در فهرست دوره
ششم سرآمدان علمی کشور
دانشکده شیمی

قابل تقدیر به دلیل کسب جایزه از جشنواره‌ها

جناب آقای دکتر فریدین مرادخانی
کسب مقام شایسته تقدیر گروه حقوق
در دوازدهمین جشنواره بین‌المللی فارابی
دانشکده علوم انسانی

جناب آقای دکتر محمد راسخ مهند
کسب مقام شایسته تقدیر در گروه زبان
در دوازدهمین جشنواره بین‌المللی فارابی
دانشکده علوم انسانی

جناب آقای دکتر صادق خزلپور
کسب رتبه سوم پژوهش‌های بنیادی در گروه
تخصصی فناوری‌های شیمیایی در
بیست و دومین جشنواره جوان خوارزمی
دانشکده شیمی

جناب آقای دکتر هدایت باقری
کسب رتبه دوم پژوهش‌های کاربردی در گروه
تخصصی زیست فناوری و علوم پایه پزشکی،
در بیست و دومین جشنواره جوان خوارزمی
دانشکده کشاورزی

جناب آقای عباس کرمی

کسب رتبه سوم پژوهش‌های بنیادی
در بیست و سومین جشنواره جوان خوارزمی
دانشکده شیمی

سرکار خانم عسل پیدایی

کسب رتبه دوم پژوهش‌های کاربردی در گروه
تخصصی زیست فناوری و علوم پایه پزشکی، در
بیست و دومین جشنواره جوان خوارزمی
دانشکده کشاورزی

جناب آقای دکتر امین انصاری

کسب رتبه دوم پژوهش‌های بنیادی در
بیست و سومین جشنواره جوان خوارزمی
دانشکده شیمی

پژوهشگران شایسته تقدیر

جناب آقای دکتر عباس افخمی عقدا
دارای بالاترین استناد بر اساس
پایگاه اطلاعاتی ISI در سال ۲۰۲۰
دانشکده شیمی

جناب آقای دکتر داود نعمت‌اللهی
دارای مقاله با بیشترین ارجاع
(Highly Cited Papers) در پایگاه اطلاعات
علمی ISI در سال ۲۰۲۰
دانشکده شیمی

جناب آقای آرش فتاح الحسینی
چاپ مقاله علمی مروری دارای ضریب
تأثیر دو برابر AIF رشته تخصصی
دانشکده فنی و مهندسی

جناب آقای دکتر محمدعلی زلفی‌گل
دارای بالاترین اچ ایندکس
در سال ۲۰۲۰ بر اساس ISI
دانشکده شیمی

جناب آقای دکتر علیرضا سازمند
چاپ مقاله علمی مروری دارای ضریب
تأثیر دوبرابر AIF رشته تخصصی
دانشکده پیرادامپزشکی

جناب آقای دکتر فخرالدین صالحی
چاپ مقاله علمی مروری دارای ضریب
تأثیر دوبرابر AIF رشته تخصصی
دانشکده صنایع غذایی بهار

سرکارخانم دکتر طیبه مدرکیان
عضو هیات تحریریه نشریه
Nano chemistry research
دانشکده شیمی

جناب آقای دکتر عباس افخمی عقدا
سر دبیر نشریه Analytical Bioanalytical
Chemistry Research و عضو هیات تحریریه
نشریه‌های Avicenna Journal of Environmental
Green and Sustainable و Health Engineering
Chemistry
دانشکده شیمی

جناب آقای دکتر مظاهر احمدی
عضو هیات تحریریه نشریه مجله
Journal of Hazardous Materials در سال ۲۰۲۰
دانشکده شیمی

جناب آقای دکتر ابراهیم امینی سرشت
عضو هیات تحریریه مجله Communications in
Statistics - Theory and Methods
دانشکده علوم پایه

جناب آقای دکتر حسن سودمند افشار

عضو هیات تحریریه نشریه

Iranian Journal of Language Teaching Research

دانشکده علوم انسانی

جناب آقای دکتر علیرضا سازمند

عضو هیات تحریریه نشریه Parasites & Vectors

دانشکده پیرادامپزشکی

جناب آقای دکتر عباس افخمی عقدا

مشارکت در چاپ کتاب با عنوان Micro- and

Nanotechnology Enabled Applications for Portable Miniaturized Analytical Systems

در انتشارات بین‌المللی الزویر

دانشکده شیمی

جناب آقای دکتر محمدعلی زلفی‌گل

دارنده بیشترین تیراژ چاپ کتاب در

مرکز نشر دانشگاه بوعلی سینا

دانشکده شیمی

جناب آقای دکتر مظاهر احمدی

مشارکت در چاپ ۴ کتاب با عنوان

Micro- and Nanotechnology Enabled Applications for Portable Miniaturized Analytical Systems

و با عنوان Magnetic Nanoparticle-Based Hybrid

Materials: Fundamentals and Applications و با عنوان

Silicon-Based Hybrid Nanoparticles: Fundamentals, Properties, and Applications

Smart Manufacturing در انتشارات بین‌المللی الزویر

دانشکده شیمی

سرکارخانم دکتر طیبه مدرکیان

مشارکت در چاپ کتاب با عنوان

Micro- and Nanotechnology Enabled Applications for Portable Miniaturized Analytical Systems

در انتشارات بین‌المللی الزویر

دانشکده شیمی

جناب آقای دکتر پژمان محمودی کوهی

در حوزه دامپزشکی به عنوان اثر برگزیده کتاب سال جمهوری اسلامی ایران در سال ۱۳۹۸ (به صورت مشترک) دانشکده پیرادامپزشکی

جناب آقای دکتر رحمن سیفی

در حوزه مهندسی مکانیک به عنوان اثر شایسته تقدیر کتاب سال جمهوری اسلامی ایران در سال ۱۳۹۸ دانشکده فنی و مهندسی

جناب آقای دکتر مصطفی حسینی

نویسنده نقد برتر در هفدهمین جشنواره نقد کتاب در حوزه زبان انگلیسی دانشکده علوم انسانی

جناب آقای دکتر عبدالمجید محمدزاده

در حوزه دامپزشکی به عنوان اثر برگزیده کتاب سال جمهوری اسلامی ایران در سال ۱۳۹۸ (به صورت مشترک) دانشکده پیرادامپزشکی

جناب آقای دکتر حمیدرضا کرمی

کسب عنوان برتر در همکاری با جامعه و صنعت از طرف وزارت عتف دانشکده فنی و مهندسی

جناب آقای دکتر غلامحسین مجذوبی

کسب عنوان برتر در همکاری با جامعه و صنعت از طرف وزارت عتف دانشکده فنی و مهندسی

جناب آقای دکتر صاحب محمدیان منصور

دارای بیشترین تعداد طرح پژوهشی

در سال ۱۳۹۹

دانشکده هنر و معماری

جناب آقای دکتر علی صادقی نسب

جذب طرح پژوهشی با بیشترین مبلغ

خارج از دانشگاه در سال ۱۳۹۹

دانشکده پیرادامپزشکی

جناب آقای دکتر محمد معانی جو

دبیر دوازدهمین همایش ملی انجمن

زمین شناسی اقتصادی ایران

دانشکده علوم پایه

جناب آقای دکتر فرهاد سراجی

دبیر علمی کنفرانس ملی چالش یادگیری

الکترونیکی در آموزش عالی

دانشکده علوم انسانی

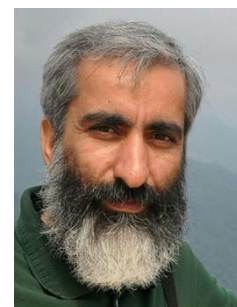

جناب آقای دکتر میثم نوری

رئیس هیات مدیره شرکت نوآوران بازیافت مواد

(بازیافت بهینه و ایمن زباله‌های الکترونیکی و الکتریکی)

فناور برگزیده مرکز رشد و کارآفرینی

جناب آقای دکتر بشیرپورقار

دارای برترین اثر ارزنده و بدیع هنری

در سال ۲۰۲۰

دانشکده هنر و معماری

کارمندان برگزیده پژوهشگر

جناب آقای علیرضا عبدلی

کارشناس معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی

پژوهشگر برتر دانشگاه بوعلی سینا

در حوزه کارمندی

جناب آقای دکتر خلیل الله بیگ محمدی

کارشناس معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی

پژوهشگر برتر دانشگاه بوعلی سینا

در حوزه کارمندی

جناب آقای دکتر محمدجواد یدالهی فر

رییس مرکز نشر

پژوهشگر برتر دانشگاه بوعلی سینا

در حوزه کارمندی

research-week.basu.ac.ir

پژوهش

بیست و دومین
مراسم
هفته

(۱۳ تا ۱۹ آذرماه ۱۴۰۰)

پژوهش و فناوری، پشتیبان تولید

✓ مراسم تجلیل از پژوهشگران برگزیده دانشگاه بوعلی سینا

دوشنبه ۱۴۰۰/۹/۱۵ ساعت ۱۶-۱۸ (بصورت مجازی)

✓ مراسم تجلیل از پژوهشگران برتر استان

چهارشنبه ۱۴۰۰/۹/۱۷ ساعت ۹-۱۱ صبح (بصورت مجازی)

✓ کارگاه آشنایی با میکروسکوپ های الکترونی

شنبه ۱۴۰۰/۹/۱۳ ساعت ۱۶-۱۸

✓ کارگاه آشنایی با تکنیک های real time per

یکشنبه ۱۴۰۰/۹/۱۴ ساعت ۱۶-۱۸

✓ کارگاه معرفی و نحوه جستجو در پایگاه های اطلاعاتی

دوشنبه ۱۴۰۰/۹/۱۵ ساعت ۱۸-۲۰

✓ کارگاه آشنایی با پایگاه همانندجو (مشابهت یاب)

سه شنبه ۱۴۰۰/۹/۱۶ ساعت ۱۶-۱۸

ستاد برگزاری هفته پژوهش و فناوری دانشگاه بوعلی سینا

Quarterly Journal of Research and Technology

سامانه مدیریت هوشمند گلخانه
محصول شرکت پیشگامان زیست سامانه هوشمند

B u - A l i S i n a U n i v e r s i t y